

Jaarstukken

2022

gemeente
Noordwijk

Inhoudsopgave Jaarstukken 2022

Voorwoord	5
Samenvatting beleidsverantwoording	7
Leeswijzer	13
1. Algemeen	17
1.1 Waar staan we als gemeente voor?	18
1.2 Gemeentelijke kerngegevens	21
1.3 Behandeling jaarstukken.....	23
2. Jaarverslag	25
2.1 Programmaverantwoording.....	27
2.1.1 Programma 1: Bestuur en Dienstverlening	29
2.1.2 Programma 2: Veiligheid	36
2.1.3 Programma 3: Verkeer en Parkeren.....	40
2.1.4 Programma 4: Economie.....	46
2.1.5 Programma 5: Onderwijs.....	53
2.1.6 Programma 6: Sport en cultuur	59
2.1.7 Programma 7: Sociaal Domein en Volksgezondheid.....	64
2.1.8 Programma 8: Duurzaamheid en Leefomgeving	74
2.1.9 Programma 9: Wonen en Ruimte	82
2.2 Paragrafen.....	89
2.2.1 Lokale heffingen.....	91
2.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	96
2.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen	103
2.2.4 Financiering	108
2.2.5 Bedrijfsvoering	116
2.2.6 Verbonden partijen.....	123
2.2.7 Grondbeleid	132
2.2.8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)	136
3. Jaarrekening.....	139
3.1 Balans en overzicht van baten en lasten.....	140
3.1.1 Balans.....	140
3.1.2 Overzicht van baten en lasten	143
3.1.3 Waarderingsgrondslagen	144
3.1.4 Toelichting op de balans	146
3.1.5 Toelichting op overzicht van baten en lasten.....	182
3.2 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa).....	231
3.3 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld	239
4. Bijlagen	241
4.1 Grondbedrijf.....	243
4.2 Overzicht van baten en lasten per product.....	260
4.3 Overzicht van lopende investeringen	262
5. Controleverklaring	275

Voorwoord

Juist op het moment dat de wereld langzaam herstelde van een pandemie, viel Rusland op 24 februari vorig jaar Oekraïne binnen. Lijkt de pandemie in onze beleving een eeuwigheid geleden, woekert de Russische oorlog in alle hevigheid voort. Beide gebeurtenissen hebben 2022 getekend. Deze zijn in het verslagjaar van betekenis geweest voor de samenleving.

De plots ongekend hoge inflatie was voor veel van onze inwoners, in het bijzonder met lagere inkomens, en met name energie-intensieve bedrijven een hard gelag. Met één lichtpuntje, namelijk door de energiecrisis versnelde transformatie naar een duurzame economie. Al is er nog meer nodig om de doelen te behalen. In ieder geval laten de afgelopen jaren zien hoe groot maatschappelijke en economische onzekerheden kunnen zijn. De vraag die dan ook rijst is hoe we het beste deze woelige baren kunnen bevaren. Iedere schipper zal het belang herkennen om onder deze omstandigheden het roer recht te houden.

“Recht zo die gaat” is ons coalitieakkoord voor de komende raadsperiode dat we in 2022 hebben gepresenteerd. Daarmee bouwen we verder aan Noordwijk. Als icoon van de gezonde en energieke regio Duin- en Bollenstreek. De plek waar inwoners zich het meest gezond voelen, de economie bloeit door de (inter)nationale aantrekkingskracht van het toerisme in samenwerking met de innovatie uit de bollenteelt en ruimtevaart. Een plek waar je eindeloos kunt genieten van uitgestrekte bollenvelden, strand, zee, duinen en bossen.

In deze jaarstukken blikken we terug op 2022. We zijn de openbare ruimte aan het vernieuwen met de grote renovatie van de wijk Zeeburg, de Parallel Boulevard en het sportpark aan de Lageweg. Tijdens de zomermaanden juli en augustus 2022 vond een pilot plaats waarbij het centrumgebied Noordwijkerhout verkeersluw werd gemaakt. Het zou deze pilot zijn waarmee de basis werd gelegd voor een nieuwe aanpak van de verkeerssituatie. De gemeente pakt zijn rol niet alleen op het gebied van de verkeersveiligheid zoals met de vernieuwing van het kruispunt Van der Mortelstraat/Goeweg. Ook groen en groenonderhoud vragen veel aandacht. Een van de meest opvallende acties: vanwege sterfte van vele bomen in de zomer heeft een aannemer nieuwe bomen in het plantseizoen vanaf het najaar duurzaam herplant in Noordwijk, Noordwijkerhout en De Zilk.

In 2022 was een van de meest prangende vraagstukken de nieuw te bouwen Schelft in Noordwijkerhout. Inwoners betrekken bij beleid en uitvoering en bij actuele vraagstukken staat hoog in het vaandel. Dat is zeker de insteek van de nieuwe coalitie. Ook bij zware thema's zoals de energietransitie. Medio mei konden inwoners met een enquête kenbaar maken hoe ze tegen een aardgasvrij Noordwijk, Noordwijkerhout en De Zilk aankijken.

Cultuur heeft in 2022 de wind in de zeilen gekregen. In december was de lancering van de tweejaarlijkse kunstmanifestatie Biënnale Noordwijk, ter voorbereiding van de buitententoonstelling die van 21 maart t/m 21 augustus 2023 plaatsvindt. Om de eigen kunst en cultuursector te steunen werd vorig jaar de eerste Noordwijkse Cultuurmarkt georganiseerd. Dat was hard nodig na de coronatijd.

De gemeente Noordwijk heeft 2022 met een positief resultaat van € 11,7 miljoen afgesloten. De financiële positie is robuust met een solvabiliteit van 60%. Het eigen vermogen is toegenomen met € 8,6 miljoen. We profiteren van het feit dat we een ondernemende gemeente zijn, en dat het toerisme extra inkomsten met zich meebrengt.

De oorspronkelijk vastgestelde begroting 2022 sloot voor dit jaar met een positief saldo van € 1,1 miljoen. Hieruit is de extra inzet voor coronasteun van € 0,6 miljoen gedekt. Bij de Voor- en Najaarsnota 2022 ontstond een positief begrotingssaldo van totaal € 2,7 miljoen. Dit saldo is reeds toegevoegd aan de Algemene Reserve hetgeen het begrotingssaldo op nihil bracht.

Tenslotte eindigde het begrotingsjaar 2022 met een positief rekeningresultaat van € 11,7 miljoen. Voorgesteld wordt om in het kader van resultaatbestemming hiervan in 2023 een bedrag van in totaal € 2 miljoen te bestemmen voor de uitbetaling van de energie-armoedetoelage aan bijstandsgerechtigden, de uitvoering van het Klimaatakkoord en de Kuuroordvisie. Daarnaast wordt voorgesteld om van de budgetonderuitputting van kapitaallasten een bedrag van € 1,6 miljoen aan de Nuon-Reserve toe te voegen. Na deze resultaatbestemming resteert er dan een bedrag van het rekeningresultaat van € 8,1 miljoen waarvan voorgesteld wordt om dit in 2023 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

We hebben in 2022 een stabiel, solide en solidair financieel beleid kunnen voeren. We gaan dit jaar verdere stappen zetten om te bouwen aan de toekomst van Noordwijk. Een plek waar van jong tot oud plek is en waarmee we samen uiteindelijk sterker uit deze ongewisse tijd komen.

Het college van burgemeester en wethouders

Noordwijk, 16 mei 2023

Samenvatting beleidsverantwoording

Programma 1: Bestuur en Dienstverlening

Daadkrachtig en integer besturen

Op basis van “de routekaart integriteit” hebben we verder gewerkt aan het versterken van onze weerbaarheid en het bevorderen van onze integriteit. Om snel en daadkrachtig zaken voor elkaar te krijgen, hebben we actief de verbinding gezocht met het maatschappelijk middenveld en andere stakeholders en “de coronaversnellingstafel” en “de maatschappelijke alliantie” ingezet. Na de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 hebben we een collegewerkprogramma gemaakt als vertaling van het coalitieakkoord.

Organisatie, dienstverlening, participatie en communicatie

We hebben een nieuw strategiehuis “Samen Noordwijk” gemaakt als de koers voor de organisatie. Dit geeft ook houvast in het bestuurlijk-ambtelijk samenspel. In het kader van informatiebeveiliging en -privacy hebben we de aanbevelingen uit het Rekenkamer-rapport over privacy opgevolgd. Het nieuwe privacybeleid is aan de raad gepresenteerd en medewerkers krijgen verplichte trainingen.

Voor wat betreft onze dienstverlening aan inwoners en andere stakeholders hebben we het programma dienstverlening vervolgd. Klanttevredenheidsonderzoek en (interne) KPI's hebben we gebruikt als focus voor verbeteringen.

Om eenheid te krijgen in onze manier van participeren heeft de raad de “Nota Inwonersparticipatie” vastgesteld. Aandacht voor de verbindingen en de diversiteit tussen onze dorpen komt bijvoorbeeld terug in de Retail- en Horecavisie. Met Stichting Welzijn Noordwijk hebben we de oprichting van nieuwe wijkverenigingen gestimuleerd en bestaande gefaciliteerd.

Voor onze communicatie maken infographics en filmpjes steeds meer onderdeel uit van onze communicatiemiddelenmix. De eerste fase van de “newsroom” is opgeleverd en levert actuele informatie vanuit diverse externe (sociale) mediabronnen, zowel online als offline. Deze informatie passen we toe in de advisering over de communicatieaanpak.

Sterke partner in de regio

Door actieve aanwezigheid in de regio en raads- en collegebijeenkomsten hebben we doorlopend aandacht voor de actieve betrokkenheid en waar nodig zichtbaarheid, van het college en de gemeenteraad in de regio. We hebben in de Duin- en Bollenstreek bestuurlijke overeenstemming bereikt over de “uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek”. Zowel bestuurlijk als ambtelijk zijn we vertegenwoordigd in onze regionale verbanden. We hebben actief in Holland Rijnland geparticipeerd en ambtelijk is er wekelijks strategienoverleg met Holland Rijnland. Dit bevordert de netwerkorganisatie die we willen zijn. We hebben tijdens het inwerkprogramma van de raad aandacht geschonken aan meer grip op onze gemeenschappelijke regelingen.

Programma 2: Veiligheid

We willen een aanvaardbaar veiligheidsniveau in samenwerking met onze inwoners en partners bereiken. Vanuit het uitvoeringsplan Integrale Veiligheid hebben we diverse activiteiten opgezet in het kader van preventie; creëren van bewustwording en informeren. In het verlengde hiervan stimuleren we de eigen verantwoordelijkheid voor onze inwoners, bijv. door What's app buurtpreventie. In de aanpak van veiligheid spelen ook onze handhavers een belangrijke rol. In 2022 hebben we stappen gezet in onze zichtbaarheid en aanspreekbaarheid op straat en zetten we zoveel mogelijk in op geprioriteerde thema's.

Een belangrijke ontwikkeling binnen het domein veiligheid is het opzetten van het Programmaplan Ondernijning geweest. Deze is in 2021 vastgesteld. De aankomende jaren werken we dit verder uit op basis van de uitgangspunten in dit organisatie brede

programmaplan met als doel om ondermijnende criminaliteit aan te pakken. Het opwerpen van barrières om vermenging tussen onder- en bovenwereld te voorkomen is hierin een belangrijke pijler.

Op het gebied van crisisbeheersing en veiligheidsregio is gewerkt aan een krachtige organisatie door middel van het opleiden, trainen en oefenen. Ook zien we een toenemende samenwerking met de veiligheidsregio op basis van recente crises; laatste periode van corona en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Programma 3: Verkeer en Parkeren

Het "Fietsplan Noordwijk 2022" is vastgesteld. Hierin hebben we de lokale- en regionale/provinciale fietsinfrastructuur en de fietsveiligheid in beeld gebracht.

Aan het strand zoals de Koningin Wilhelmina Boulevard, Vuurtorenplein en Langevelderslag hebben wij de capaciteit van fietsenstallingen (tijdelijk) uitgebreid. Daarnaast zijn extra fietsenstallingen bij bushaltes gerealiseerd.

We hebben samen met de Provincie Zuid-Holland, Holland Rijnland en de gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen veel inzet gepleegd om uitvoering te geven aan het maatregelenpakket (Fiets, OV en Auto) voor de verbetering van de leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid van de noordelijke Duin- en Bollenstreek. Dit project maakt als topprioriteit onderdeel uit van de Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek. Door middel van een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) hebben we ervoor gezorgd dat de voorgestelde bezuiniging van € 20 miljoen van de Provincie Zuid-Holland is voorkomen.

Als gemeente hebben we het aanvullend lokaal vervoer georganiseerd en gefaciliteerd in de vorm van het rijden met de Hop-on-Hop-off (campingpendel) in de zomervakantie en op zomerse dagen. Tijdens evenementen hebben we dit gedaan met de Beach Shuttle (strandpendel).

Het kruispunt Van der Mortelstraat/Gooweg is geheel vernieuwd en opnieuw ingericht. We hebben hierbij de nieuwe intelligente verkeerslichten aangesloten op het parkeerroute informatiesysteem (PRIS). Ook heeft het openbaar vervoer extra prioriteit gekregen voor een betere doorstroming.

Voor het realiseren van openbare elektrische laadinfrastructuur hebben we in 2022 met twee nieuwe exploitanten samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Er zijn 21 laadpalen geplaatst.

Er is een tijdelijke parkeerplaats aan de Schoolstraat/Nieuwe Zeeweg gerealiseerd. De parkeerplaats biedt voor een periode van vijf jaar ruimte aan zo'n 150 auto's. De parkeerplaats helpt de parkeerdruk te verlichten en zorgt voor een betere spreiding. De parkeercapaciteit in Noordwijk aan Zee hebben we uitgebreid met de aankoop van de parkeergarage onder Azzurro aan de Oude Zeeweg. De garage met minimaal 180 parkeerplekken, ook wel bekend als Casino-parkeergarage, wordt in 2023 openbaar opengesteld.

Ook is er een overdekte openbare fietsenstalling gerealiseerd nabij het Vuurtorenplein.

Programma 4: Economie

De Kuuroordvisie is in februari 2022 in de raad vastgesteld. Hiermee hebben we een basis gelegd om invulling te geven aan een jaarrond verblijfsklimaat. Ook hebben we de nieuwe Strandnota 2022-2026 vastgesteld met beleid voor een schoon en veilig strand. Verder zijn we aan de slag gegaan met de integrale handhaving van de geldende regels op het strand. En we hebben in 2022 weer voldaan aan de voorwaarden van de Blauwe Vlag, de internationale milieu-onderscheiding.

In 2022 hebben we verder gewerkt aan de profilering van Space en het onder de aandacht brengen van het onderwerp op regionaal en landelijk niveau. We hebben uitvoering gegeven aan de strategische gebiedsvisie en de gebiedsontwikkeling van de NL Space Campus. De marktconsultatie is vorig jaar afgerond en de aanbestedingsprocedure is gestart.

Met het uitvoeringsprogramma van de horeca- en retailvisie en het faciliteren van de Bedrijven Investeringszones (BIZ) hebben we gewerkt aan de aantrekkelijkheid van de winkelgebieden. Een vierde BIZ, Noordwijkerhout Centrum, is in werking getreden op 1 januari 2023. In 2022 zijn we ook een traject gestart om te komen tot een bedrijventerreinenstrategie voor de regio.

Programma 5: Onderwijs

We bevorderen taalvaardigheid. Daartoe hebben het Taalpact '22 opgesteld, waarin we met onze samenwerkingspartners hebben afgesproken hoe we werken aan het voorkomen van laaggeletterdheid. Verder hebben we een coördinator voor Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE) aangesteld die de toeleiding van VVE-doelgroepkinderen naar de voorschoolse kindercentra verzorgt.

We zorgen voor kwalitatief goede onderwijshuisvesting. We zijn inmiddels gestart met de nieuwbouw van de brede fusieschool Wakersduin – Zeehonk en de voorbereidingen voor de uitbreiding van De Prinsenhof en (ver)nieuwbouw van De Noordwijkse School.

Programma 6: Sport, cultuur en recreatie

We ondersteunen ons verenigingsleven. Hiertoe adviseerden we hen op het gebied van coronamaatregelen en de sterk gestegen energieprijzen. Ook waren we een vangnet voor een aantal verenigingen die door corona in financiële nood waren gekomen.

We hebben het Sportakkoord en het Preventieakkoord doorontwikkeld naar een Leefstijlakkoord ter bevordering van de gezondheid.

Voor het borgen van een sterk cultureel klimaat is onder meer de cultuurraad opgericht en samen met Noordwijk marketing hebben we een strategisch marketing plan voor cultuur opgesteld. Voorts hebben we een nieuwe adviesraad Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte (BKOR) ingesteld en hiervoor een nieuwe website gelanceerd.

Om de toekomst van De Schelft te bepalen hebben we een Voorlopig Ontwerp opgeleverd met bijbehorende kostenraming. Naar aanleiding hiervan is besloten om meerdere scenario's uit te werken. Deze scenario's zullen de basis zijn voor de besluitvorming in 2023.

Tevens hebben we het sportpark aan de Lageweg gerenoveerd en wederom in gebruik genomen.

Programma 7: Sociaal Domein en Volksgezondheid

Voor het verbinden en bundelen van het beleid op het maatschappelijk vlak hebben we het Maatschappelijk Programma “Floreren in Noordwijk” vastgesteld. Het programma biedt inzicht in de overkoepelende visie op het brede sociaal domein en hoe we aan de realisatie gaan werken.

Voor het vergroten van de eigen kracht van kwetsbare inwoners is de lokale/subregionale uitvoering van de Wmo-taken op het gebied van maatschappelijke zorg per 1 januari 2023 voorbereid. Het gaat hierbij over de opvang voor inwoners die dak- en/of thuisloos zijn geraakt, Maatschappelijke Opvang (MO), ondersteuning voor inwoners die vanwege een psychische aandoening tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen, ondersteuning met wonen of Beschermd Wonen (BW), en taken op het gebied van Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ), te weten verslavingszorg (VZ), preventie en bemoeizorg.

Om beter te kunnen sturen op goede jeugdhulp hebben we de Serviceorganisatie Zorg (SO Zorg) opgericht. Tevens zijn we gestart met de Regionale Experttafel (RET) voor specialistische jeugdproblematiek. De RET vervult een belangrijke rol in het realiseren van de regionale ambitie om met gemeenten en jeugdhulpaanbieders samen te werken voor kinderen die de jeugdhulp het hardst nodig hebben. Ook zijn we begonnen met de implementatie van de praktijkondersteuners Huisartsen (POH) Jeugd over alle huisartsenpraktijken.

Voor het versterken van het netwerk en de keten zorg en veiligheid hebben we het Zorg- en Veiligheidshuis gerealiseerd. Er is een Regionaal Beleidsoverleg huiselijk geweld en kindermishandeling waarin de gemeente Noordwijk vertegenwoordigd is.

Programma 8: Duurzaamheid en Leefomgeving

We hebben de duurzaamheid gemonitord op basis van de aspecten People Planet- Profit door middel van de paragraaf maatschappelijke meerwaarde in alle collegeadviezen.

Er is begonnen met de voorbereidingen voor de wijkuitvoeringsplannen voor de warmtetransitie.

Door de inzet van onze energiecoaches hebben we bijgedragen aan verduurzaming van de energievoorziening van koop- en huurwoningen. Ook hebben we ons ingezet voor gedragsverandering van onze inwoners voor wat betreft energieverbruik.

Voor de ondernemers is er het MKB Transitie Loket opgezet. Hiermee ondersteunen wij hen door de inzet van onder andere energiescans, advies en monitoring.

We hebben integraal uitvoering gegeven aan onze programma's voor het beheer van de openbare ruimte (wegen, groen, verlichting, spelen, baggeren, oeverwerken, kunstwerken en riolering). Het afgelopen jaar hebben we integraal onder andere de volgende reconstructiewerken uitgevoerd: wijkrenovatie Zeeburg, Parallel Boulevard, Scheveningsestraat, voorbereiding Duinpark, Herenweg, rotonde Langelaan-Gooweg.

Op de Parallel Boulevard zijn we in fases bezig met een grote renovatie waarbij op diepte een nieuwe riolering en waterhuisvesting wordt gerealiseerd. In 2022 hebben we de 2e fase van het project afgerond en gestart met de 3e/laatste fase van het project. De Parallel Boulevard krijgt hiermee een nieuwe, moderne en eigentijdse uitstraling. Specifiek kijkende naar de waterproblematiek is de grondwatersituatie in Noordwijk aan Zee onder controle. Begin 2022 is het eerst deel van de drainage onder de Parallel Boulevard voor het verlagen van de grondwaterstand in gebruik genomen. In september zijn de werkzaamheden voor het tweede deel gestart. Het eerste deel van de drain functioneert goed.

Om onze openbare ruimte duurzaam, schoon, leefbaar en veilig te houden maken we gebruik van een platform (fixi) wat voor elke inwoner toegankelijk is om meldingen te maken over gebreken die door gebruik zijn ontstaan. Onze medewerkers acteren snel en effectief op deze meldingen. In ruim 70% van de gevallen is de oplossing binnen enkele werkdagen een feit.

Met name onze buitendienst maakt gebruik van dit platform en zorgt hierbij voor een actieve terugkoppeling aan de melder.

De openbare ruimte is vernieuwd met een wijkgerichte aanpak waarbij beheeraspecten integraal worden meegenomen en geïntegreerd met circulariteit en duurzaamheid. Afhankelijk van de omvang van het project hebben we het participatietraject erop afgestemd. Dit hebben we onder andere gedaan in de wijk Zeeburg en voor de Herenweg.

We hebben de openbare verlichting verduurzaamd door conform het beheerplan ‘openbare verlichting’, de nodige armaturen te voorzien van energiezuinige ledverlichting en lamp-units te vervangen door led-units. Dit hebben we gedaan op de locaties zoals Zeeburg fase 1, Beeklaan en omliggende straten, Schippersvaartweg, Rietkant, De Boender en Kapelleboslaan.

In het kader van het regionale gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek hebben we aan de volgende projecten gewerkt:

- Het project ‘landschapspark met speeleiland Middengebied’ is voorbereid en gereed voor de uitvoering.
- De uitvoering van de ecologische zone Offem Zuid is voorbereid. In 2023 en 2024 gaan we dit aanleggen.
- We hebben het project “Bloemrijke bermen 2019” afgerond.

We hebben het beheerplan groen 2023-2027 opgesteld en aangeboden aan de raad. Hierin is ook aandacht besteed voor een inhaalslag van het groen onderhoud in Noordwijk. De opgave voor de inhaalslag in Noordwijkerhout en de Zilk hebben we in 2022 afgerond.

Intergemeentelijk is in de ambtelijke projectgroep en het technisch overleg de modernisering van het Vuilafvoerbedrijf Duin en Bollenstreek (VAB) voorbereid. Hiertoe is ook een uitgebreid extern onderzoek opgesteld. Het Algemeen Bestuur heeft op basis hiervan een voorgenomen besluit opgesteld dat ter zienswijze aan de individuele raden wordt aangeboden.

Programma 9: Wonen en Ruimte

Op basis van de Woonvisie hebben we onze doelstellingen voor starters, statushouders, internationale werkers en doelgroepen voor beschermd wonen gerealiseerd. We stuurden hierbij actief op een passend (flexibel) woningaanbod voor lage- en middeninkomens en voor jongeren / jonge gezinnen.

We hebben publiek- en privaatrechtelijke instrumenten ingezet om betaalbare woningen te realiseren. De volgende verordeningen hebben we geactualiseerd: de verordening Bestemmingsreserve sociale huurwoningen, verordening Beheer Woningvoorraad en Doelgroepenverordening.

Door middel van ambtelijke- en bestuurlijke bouwtafels en de jaarschijf van de prestatieafspraken hebben we gewerkt aan het bevorderen van de woningbouwplannen van de woningcorporaties. Hierbij hebben we ingezet op de realisatie van de lokale woningbouwbehoefte en 30% sociale woningbouw.

De versie 3.0 van de Beleidsregel huisvesting arbeidsmigranten is vastgesteld en gepubliceerd. Hiermee hebben we de beoogde verruiming gerealiseerd van de Beleidsregel

Ruimtelijke randvoorwaarden logiesgewijze huisvesting 2019 in lijn met de regio Duin- en Bollenstreek.

We hebben innovatieve woon- en zorgconcepten zoals begeleid wonen en woongroepen voor senioren gefaciliteerd. De Doelgroepenverordening is herzien door de definitie 'Huishouden' ruimer te definiëren.

Op basis van de doelgroepenverordening hebben we gestuurd op langdurig beschikbare (sociale) huurwoningen en voldoende nieuwbouw in het betaalbare middensegment.

Verder hebben we een doorstroommakelaar aangesteld samen met de woningcorporaties, startersleningen beschikbaar gesteld, de "Regionale Woonagenda 2030" uitgevoerd, onze planlijst voor woningbouw afgestemd met Holland Rijnland en de provincie, vanuit de Regionale Huisvestingsverordening maximaal lokaal maatwerk toegepast, de woonplanlijst actueel gehouden en onze grondpositie versterkt in het Achterweggebied door middel van diverse grondaankopen.

Er is uitvoering gegeven aan de Regionale agenda omgevingsvisie 2020 Duin- en Bollenstreek en de Regionale agenda omgevingsvisie 2040 van Holland Rijnland. Zo is er een Uitvoeringsprogramma Duin- en Bollenstreek opgesteld.

We doen ervaring op met de nieuwe manier van werken vanuit de 'ja-mits-benadering'. Deze benadering hebben we toegepast in het proces om te komen tot een omgevingstafel.

Samen met de eigenaren van kerkgebouwen hebben we de mogelijkheden van verbeteringen van duurzaam behoud onderzocht. Op basis hiervan is een kerkenvisie vastgesteld.

Leeswijzer

De jaarstukken vormen het sluitstuk van de jaarlijkse planning en control cyclus van de gemeente Noordwijk. Dit onderdeel beschrijft de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen over het jaar 2022.

Wettelijke regels jaarstukken (BBV)

Voor de jaarstukken gelden net als de begroting wettelijke eisen, die zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De indeling van de begroting en jaarrekening is identiek. De jaarrekening dient de verantwoording te bevatten overeenkomstig hetgeen in de begroting hierover is opgenomen. Uitgangspunt is dat de jaarstukken allereerst voldoen aan de informatiebehoefte van de gemeenteraad. Dit vanwege het feit dat de raad verantwoordelijk is voor het financieel gezond blijven van de gemeente. Naast financiële informatie heeft de raad behoefte aan beleidsmatige informatie. Het belangrijkste doel van de raad is het beogen van maatschappelijke effecten. Het is aan de raad om keuzes te maken en de naleving te controleren. De jaarstukken zijn daarvoor een van de belangrijke instrumenten. De informatie is ook van belang voor inwoners, bedrijven, belangenorganisaties, de media, de toezichthouder (provincie) en het Rijk.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag, de jaarrekening en diverse bijlagen zoals onder andere het Grondbedrijf.

We zullen de onderdelen hierna kort toelichten.

Jaarverslag

Het jaarverslag bevat de beleidsinhoudelijke informatie die is onderverdeeld in de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen.

Programmaverantwoording

De programmaverantwoording is onderverdeeld in de volgende 9 programma's:

1. Bestuur en dienstverlening
2. Veiligheid
3. Verkeer en parkeren
4. Economie
5. Onderwijs
6. Sport en cultuur
7. Sociaal domein en volksgezondheid
8. Duurzaamheid en leefomgeving
9. Wonen en ruimte

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd. Het geeft antwoord op de 7 W's:

1. Wat wilden we bereiken?
2. Wat hebben we er voor gedaan?
3. Wanneer zijn de doelen behaald?
4. Wat heeft het gekost?
5. Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?
6. Wat waren de verbonden partijen/met wie werkten we samen?
7. Wat waren de risico's?

Paragrafen

De afzonderlijke paragrafen vormen een dwarsdoorsnede waarin verantwoording wordt afgelegd over de beleidslijnen van de programma's. De (verplichte) paragrafen zijn als volgt:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

Jaarrekening

De jaarrekening geeft inzicht in de financiële positie aan het einde van het begrotingsjaar 2022. Deze bestaat uit het overzicht van baten en lasten alsmede de balans, de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (SiSa) en een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

Balans en overzicht van baten en lasten

Met de balans wordt onder meer inzicht verschaft over investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en de financieringsbehoefte (behoefte aan leningen). Dit dient ook als basis voor de berekening van de in de BBV voorgeschreven financiële kengetallen. Deze kengetallen zoals de (netto) schuldquote, de solvabiliteit en de grondexploitatie(quote) leveren een bijdrage aan het inzicht in de stand en ontwikkeling van de financiële positie.

Reserves en voorzieningen zijn twee balansposten die van grote invloed kunnen zijn op de financiële positie en daarmee de financiële kengetallen.

Reserves worden in beginsel gevormd uit het resultaat van de exploitatie, het saldo van de baten en lasten. Reserves kunnen ook worden gevoed of juist worden ingezet. Reserves zijn onderdeel van het eigen vermogen. Een toename van de reserves leidt tot een verhoging van de solvabiliteit.

Voorzieningen zijn onderdeel van het vreemd vermogen. Deze worden gevormd in het geval een risico redelijkerwijs financieel in te schatten is en een hoge mate van waarschijnlijkheid heeft. Ook horen niet bestede middelen die van derden zijn verkregen voor een specifiek doel bij de voorzieningen. Een toename van de voorzieningen betekent een lagere solvabiliteit.

Bij de toelichting op de voorzieningen is inzicht te verkrijgen welke bedragen in de lopende exploitatie als lasten zijn genomen om aan toekomstige verplichtingen te voldoen en welke verplichtingen zijn afgehandeld.

Het overzicht van baten en lasten bevat de ramingen uit de begroting voor en na wijzigingen, als ook het gerealiseerde saldo aan baten en lasten. In de toelichting staat een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en de jaarrekening.

Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (Sisa)

Bij ministeriële regeling is een model vastgesteld voor de Sisa-bijlage en is daarbij bepaald over welke specifieke uitkeringen daarin verantwoordingsinformatie wordt opgenomen en welke indicatoren worden gebruikt.

Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakvelden zijn wettelijk verplicht en de onder de taakvelden opgenomen activiteiten zijn voor elke gemeente identiek. Hiermee zijn gemeenten op dit niveau vergelijkbaar.

Bijlagen

Grondbedrijf

Bij het openen van een grondexploitatiecomplex stelt de raad budget beschikbaar voor de uitvoering van de grondexploitatiebegroting. Deze budgetten zijn nodig voor aankopen, wegeaanleg, groenaanleg, riolering, enzovoort. Jaarlijks wordt dan een (deel)budget vrijgegeven en vastgesteld door opname in de begroting.

Jaarlijks moet een herziening van de grondexploitatiebegroting plaatsvinden. Dit gebeurt met het Boek Grondbedrijf. Een herziening van een grondexploitatie betekent dat de daadwerkelijk gerealiseerde kosten en opbrengsten (de boekwaarde) van de budgetten worden gehaald en dat de restant budgetten eventueel worden bijgesteld op basis van de huidige inzichten om een actueel geprognosticeerd resultaat te krijgen.

In de balans dienen grondexploitatiecomplexen te worden verantwoord als vlottend actief onder de voorraden, als onderhanden werk. Gronden die worden verworven met het oog op ontwikkeling (strategisch en anticiperend) worden in eerste instantie geactiveerd onder de materiële vaste activa. Pas wanneer de raad het grondexploitatiecomplex inclusief grondexploitatiebegroting heeft vastgesteld, wordt de grond gekwalificeerd als Bouwgronden in exploitatie. De (eerder) verworven grond wordt op dat moment overgeboekt van materiële vaste activa naar voorraad onderhanden werk. Vanaf dat moment bevinden de gronden zich in het transformatieproces waarbij de grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.

De baten en lasten van de grondexploitaties op jaarschijfniveau worden via het overzicht van baten en lasten in de begroting opgenomen en verantwoord in de jaarrekening. Voor het begrotingsjaar zijn de grondexploitaties opgenomen in programma 9 Wonen en Ruimte. In de jaarrekening worden de afwijkingen binnen de jaarschijf tussen begroting en rekening toegelicht. Voor zover er afwijkingen zijn binnen het totale vastgestelde grondexploitatiecomplex, worden die meegenomen bij de herziening van een grondexploitatie via het Boek Grondbedrijf.

Controleverklaring

De accountantsverklaring geeft op grond van de uitgevoerde controle aan of:

- a. de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen;
- b. de baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- c. het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

1. Algemeen

1.1 Waar staan we als gemeente voor?

Verbinden, met het doel voor ogen

Noordwijk is een gemeente die bestaat uit vier krachtige, unieke kernen en buitengewone landelijke kwaliteiten. Bij Noordwijk denkt men aan het strand, de bollenvelden en de duinen. Het is uniek en plezierig wonen, werken en recreëren in de luwte van de Randstad. Noordwijk heeft internationale aantrekkingskracht door onder andere de bollenindustrie, Space en de aanwezige congrescentra. De gemeenschap kenmerkt zich door vitaliteit, gastvrijheid en betrokkenheid, ook van inwoners bij elkaar. Naast veel ondernemende inwoners, maken ook kwetsbare groepen onderdeel uit van de Noordwijkse samenleving, groepen met een beperkte zelfredzaamheid. Uitersten om rekening mee te houden.

De gemeente is er voor datgene dat onze inwoners samen van belang vinden, het algemeen belang. Samen bepalen we welke ontwikkeling in Noordwijk wenselijk is en welke opgaven we aan moeten pakken. De gemeente neemt hierin de helpende rol. Als gemeente gaan we altijd voor de beste oplossing voor de samenleving. We willen de zaken goed en logisch organiseren waarbij we goed kunnen uitleggen wat we doen, of laten.

Vanuit deze strategische visie hanteren we als kernwaarden:

❖ **Betrouwbaarheid.**

We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. Ons handelen is uitlegbaar. Hoewel de verschillen in opgaven vragen om maatwerk zorgen we er in de basis voor dat gelijke situaties altijd gelijk behandeld worden.

❖ **Wendbaarheid.**

Dit is het vermogen om snel en adequaat te anticiperen en reageren op ontwikkelingen die zich voordoen. Noordwijk blijft zich aanpassen aan veranderende omstandigheden. We geven ruimte aan en maken actief gebruik van maatwerk door betrokkenheid van vele actoren en lokale verschillen.

❖ **Veerkracht.**

Door de veerkracht te vergroten kunnen we onverwachte zaken opvangen. Belangrijk hierin is het verminderen van afhankelijkheid. Dat we onszelf als samenleving kunnen redden, dat medewerkers als zelfstandige professionals kunnen handelen en dat inwoners niet onnodig afhankelijk zijn van bijvoorbeeld een uitkering. Hierbij hoort ook dat we een duidelijk kaderstellende rol behouden (op hoofdlijnen/spelregelniveau en het niveau van principes).

❖ **Verbinden.**

We verbinden mensen, kennis, krachten en belangen vanuit de opgave met het doel voor ogen. Dit kan omdat we midden in de samenleving staan en onze organisatie goed kennen. De manier van verbinden hangt af van de taak en rol die het best passend is.

Betrokken, helder en daadkrachtig

Het college werkte in de periode 2019-2022 aan een betrokken, heldere en daadkrachtige gemeente. Met de vorming van de nieuwe gemeente heeft het bestuur en de organisatie aan robuustheid en professionaliteit gewonnen. Hierdoor is de gemeente Noordwijk nog beter in staat om op lange termijn de opgaven voor gebied, samenleving en regio uit te voeren. We staan als gemeente voor:

- een hoogwaardig en veelzijdig woon-, werk- en leefgebied;
- een energieke, gastvrije en betrokken samenleving;
- een sterke partner in de regio;
- een moderne, proactieve en dienstbare organisatie.

Het accent van het optreden van de gemeente zal steeds meer komen te liggen op netwerken en participeren met de Noordwijkse samenleving. De gemeente zal op onderdelen regulerend en sturend moeten blijven en de kracht en de energie van de samenleving zal steeds meer de agenda en de richting van het praktisch dagelijks handelen bepalen. Hiermee worden uiteindelijk de beste resultaten voor de inwoners gerealiseerd. Deze ambities van en voor onze gemeente zijn realistisch. Modern, proactief en dienstbaar zit vooral in denken en doen, houding en gedrag.

De gemeente Noordwijk heeft resultaten willen halen voor en met de inwoners. Het ambitieniveau is geformuleerd door de gemeenteraad samen met inwoners, ondernemers en verenigingen. Daarnaast heeft Noordwijk de ambitie om ook toonaangevend te zijn als moderne, proactieve en dienstbare organisatie.

Samen maken we Noordwijk

Resultaat bereiken vanuit verbinding. Dat stond centraal in onze collegeagenda 2019-2022. Misschien ga je alleen sneller; samen kom je veel verder. De burgemeester en wethouders van Noordwijk zijn hiervan overtuigd. Het college heeft extra focus gelegd op twaalf belangrijke punten, in samenwerking met inwoners, ondernemers, vrijwilligers en professionals. Zo sluiten we aan op de energie die in Noordwijk al aanwezig is en komen we tot de juiste oplossingen.

Het Nieuwe Noordwijkse Werken

Aan de hand van zes leidende principes is de afgelopen jaren gewerkt aan de professionalisering van onze organisatie en onze medewerkers:

- 1. We sluiten onze dienstverlening aan op de behoefte van de klant.**
We maken verbinding met de klant of met buurten waar iets speelt en kijken waar we kunnen helpen.
- 2. We vinden overheidsparticipatie belangrijk.**
We ondersteunen initiatieven van bewoners, buurten en bedrijven. We stellen kaders waar nodig en houden het algemeen belang in de gaten.
- 3. We werken opgavegericht.**
We onderzoeken wat het probleem of de kans/uitdaging is en onderzoeken welke aanpak hiervoor nodig is. We doen dit integraal in samenwerking met collega's van andere teams.
- 4. We werken zelf organiserend.**
We nemen eigenaarschap. We zetten onze kwaliteiten en expertise in en ontwikkelen die verder. We stemmen onze activiteiten af in ons team en werken samen met andere teams. We werken resultaatgericht.
- 5. We zijn innovatief.**
We zoeken steeds naar de beste werkwijze en nemen de ruimte daarbij nieuwe werkwijzen te proberen, in de overtuiging dat dat verrassende resultaten kan opleveren. We vinden daarbij dat fouten niet bestaan, leerervaringen wel.
- 6. Waar en wanneer we werken stemmen we af op onze werkzaamheden.**
Soms is kantoor beter, soms is thuis beter. Ook een externe locatie kan een logische keuze zijn. We zorgen ervoor dat we voor onze bewoners en collega's bereikbaar zijn en laten zien waar we aan het werk zijn.

1.2 Gemeentelijke kerngegevens

Sociale structuur

Aantal inwoners
(maandcijfer)

45.141*

Noordwijk

CBS | dec 2022 | *Voorlopig

Gemiddelde leeftijd

44,4 jr.

Noordwijk

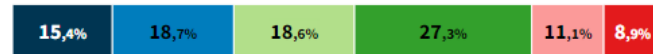
CBS | 2022

Inwoners naar leeftijdsgroep

Noordwijk

Nederland

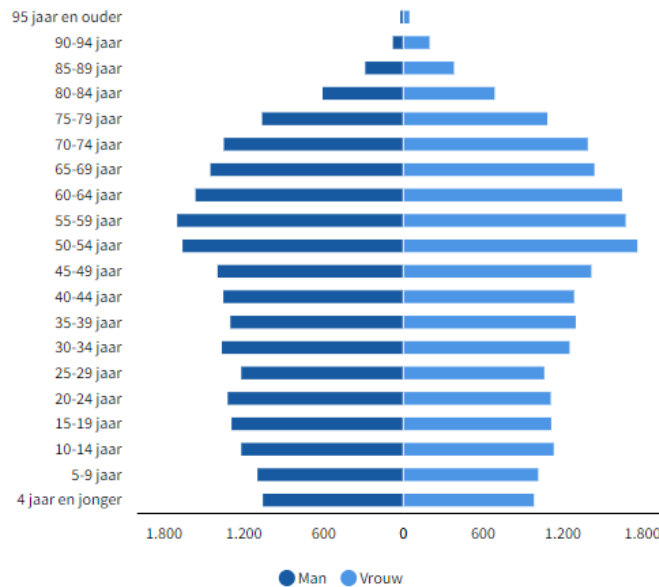
0% 20% 40% 60% 80% 100%

● <= 14 ● 15-29 ● 30-44 ● 45-64 ● 65-74 ● 75+

CBS | 2022

Leeftijdspiramide

Noordwijk, aantal personen

CBS | 2022

*gegevens afkomstig uit <https://noordwijk.incijfers.nl/dashboard/bevolking-3>

Fysieke structuur

Woningen totaal

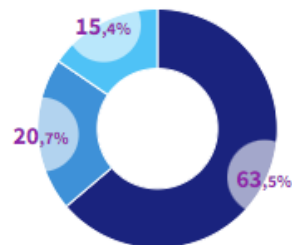
aantal

20.757

Noordwijk

BAG/ABF | 2023

Woningen naar eigendom

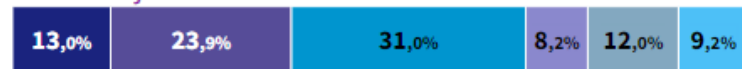
Noordwijk

● Koop ● Corporatiehuur ● Overige huur

ABF Research - Systeem woningvoorraad (Syswov) | 2021

Woningen naar bouwjaar

Noordwijk

Nederland

0% 20% 40% 60% 80% 100%

● <1945 ● 1945-1970 ● 1971-1990 ● 1991-2000 ● 2001-2010 ● >2010

BAG/ABF | 2023

*gegevens afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl/Dashboard/dashboard/bouwen-en-wonen

1.3 Behandeling jaarstukken

Op grond van artikel 197 van de Gemeentewet legt het college verantwoording af aan de raad over het gevoerde bestuur van elk begrotingsjaar door het jaarverslag met de jaarrekening aan de raad voor te leggen. Het college stuurt de vastgestelde jaarstukken binnen twee weken na vaststelling door de raad en in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar, aan de Gedeputeerde Staten.

2. Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

De programmaverantwoording is onderverdeeld in de volgende 9 programma's:

- Programma 1: Bestuur en dienstverlening
- Programma 2: Veiligheid
- Programma 3: Verkeer en parkeren
- Programma 4: Economie
- Programma 5: Onderwijs
- Programma 6: Sport en cultuur
- Programma 7: Sociaal domein en volksgezondheid
- Programma 8: Duurzaamheid en leefomgeving
- Programma 9: Wonen en ruimte

De programmaverantwoording biedt inzicht in de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd en de gerealiseerde baten en lasten. Op basis van de 7 W's wordt er verantwoording afgelegd over de uitvoering van de begroting:

1. Wat wilden we bereiken?
2. Wat hebben we er voor gedaan?
3. Wanneer zijn de doelen behaald?
4. Wat heeft het gekost?
5. Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?
6. Wat waren de verbonden partijen/met wie werkten we samen?
7. Wat waren de risico's?

Wat wilden we bereiken?

In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd. Met de vraag 'Wat wilden we bereiken?' wordt aangegeven wat de gemeente binnen een beleidsveld voor ogen had. Hierin zijn de ambities uit onder andere het coalitieakkoord verwerkt.

Wat hebben we er voor gedaan?

Er wordt concreet aangegeven wat de gemeente in het verslagjaar heeft gedaan om de gestelde doelen te bereiken (prestaties). Dat kunnen zaken zijn die de gemeente zelf heeft gedaan of die andere organisaties in opdracht van de gemeente hebben gedaan.

Wanneer zijn de doelen behaald?

In aanvulling op de reeds in de begroting opgenomen W-vragen wordt ook aangegeven wanneer de doelstelling behaald is. Dit wordt net als met de tussentijdse rapportages (Voor- en Najaarsnota) ook bij de jaarrekening middels een 'stoplichtrapportage' toegevoegd.

Met de stoplichten wordt als het ware de voortgang van 'Wat gaan we er voor doen?' weergegeven:

Op koers	1		...	
Bijsturing nodig	2		...	
Niet haalbaar	3		...	
Voltooid	4		...	

Wat heeft het gekost?

Om de derde W-vraag (Wat mag het kosten?) te beantwoorden staan in elk programma de baten, de lasten en het saldo vermeld.

Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?

Vanuit het BBV zijn gemeenten verplicht om in de programma's een basisset van beleidsindicatoren op te nemen. Op basis van deze beleidsindicatoren wordt de gemeente Noordwijk vergeleken met andere Nederlandse gemeenten. Dit zijn de meest recente gegevens die ter beschikking worden gesteld op www.waarstaatjegemeente.nl.

Wat waren de verbonden partijen/met wie werkten we samen?

Per programma wordt aangegeven welke verbonden partijen hebben bijgedragen aan het programma. De uitgebreide informatie over de verbonden partijen staat opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat waren de risico's?

Per programma wordt aangegeven welke mogelijke risico's samenhangen met de uitvoering van het desbetreffende programma. Uitgebreide informatie over de risico's staat opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

2.1.1 Programma 1: Bestuur en Dienstverlening

Programmadoelstelling vanuit collegeagenda:

Samen maken we Noordwijk. We zijn in onze werkwijzen open, modern en dienstbaar.

1.1 Bestuursstijl, participatie en communicatie			
We besturen daadkrachtig en integer en geven vorm aan participatief werken. We communiceren open en professioneel met inwoners en betrokkenen.			
Portefeuillehouder:	Verkleij / Eberharter	Team:	DCS
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We besturen daadkrachtig en integer	We hebben continue aandacht voor integriteit en voor transparantie over ons handelen en besluiten. Daarnaast zoeken we continue de verbinding om samen met het maatschappelijk middenveld en andere in- en externe stakeholders snel en daadkrachtig zaken voor elkaar te krijgen. De coronaversnellingstafel en de maatschappelijke alliantie waren daar voorbeelden van.	Doorlopend 	
	We hebben vanuit collegiaal bestuur het onderlinge samenspel tussen gemeenteraad, college en organisatie bevorderd. <ul style="list-style-type: none"> We hebben regelmatig afstemmingsoverleg tussen de burgemeester, griffier en gemeentesecretaris; We hebben een collegewerkprogramma gemaakt als vertaling van het coalitieakkoord; We hebben een bijeenkomst voor (nieuwe) raadsleden georganiseerd waarin zij gedurende een avond verschillende presentaties hebben bijgewoond op belangrijke thema's; 'Samen Noordwijk', het strategiehuis voor de ambtelijke organisatie, hebben we gemaakt en vastgesteld. We zijn bezig dit verder te implementeren. Dit geeft houvast in het bestuurlijk-ambtelijk samenspel; We hebben doorlopend aandacht gehad voor de kwaliteit van de bestuurlijke stukken en organiseren trainingen om dit te borgen. 	Doorlopend 	
	Vanuit de routekaart over integriteit, die de raad in 2021 heeft vastgesteld, hebben we gewerkt aan het versterken van de weerbaarheid en het bevorderen van de integriteit. De raad is hierover bij brief van 14 december 2022 geïnformeerd.	Doorlopend 	
	In 2022 zijn we gestart met de oriëntatiefase om ons omgevingsbewustzijn te vergroten. Dit doen we door informatiebronnen/kanalen te ontsluiten en onze communicatiestrategie daarop aan te passen.	Doorlopend 	
We werken participatief	Voor de verschillende beleidsdocumenten en projecten hebben we participatie toegepast. Om eenheid te krijgen in de wijze van participeren heeft de raad in februari 2022 de "Nota Inwonersparticipatie" vastgesteld. Er is een stuurgroep ingericht die richting geeft aan het op te stellen plan van aanpak voor participatie.	Doorlopend 	
	Voor de professionalisering van onze organisatie heeft de raad de "Nota Inwonersparticipatie" vastgesteld. Hierin is een participatiekader beschreven met handvatten om de professionalisering verder te ontwikkelen. Doorontwikkeling van ons digitale participatieplatform "Samen Noordwijk.nl" is hiervoor een belangrijk instrument. De stuurgroep participatie heeft voorbereidingen getroffen voor het aantrekken van een kwartiermaker/programmanager participatie. Er	Doorlopend 	

1.1 Bestuursstijl, participatie en communicatie			
We besturen daadkrachtig en integer en geven vorm aan participatief werken. We communiceren open en professioneel met inwoners en betrokkenen.			
Portefeuillehouder:	Verkleij / Eberharter	Team:	DCS
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?		Wanneer hebben we het gedaan?
	wordt een plan van aanpak uitgewerkt om focus te brengen binnen de organisatie op het onderwerp participatie.		
We communiceren open en professioneel	Communicatie is in 2022 gestart om zich te oriënteren hoe de online en offline communicatie uitingen meer "lean" te stroomlijnen. Dit doen we onder andere om stapsgewijs een newsroom te creëren, waar interne en externe informatiestromen op één plek worden ontsloten. Ook wordt er onderzocht welke software kan helpen met regie te voeren op de inhoudelijke communicatieactiviteiten en planning. De verkregen informatie zal dan door de communicatieadviseurs gebruikt worden in hun communicatieadvies naar bestuur en organisatie.		Doorlopend
	Met de tool Klinkende Taal checken we het taalniveau van onze teksten. Met behulp van schrijfcoaches zijn we aan de slag gegaan om de medewerkers bewust te maken van het belang om 'direct duidelijk' (op B1 niveau) te schrijven. Ook hebben we een halfjaar een proef gedaan met een regel onder alle standaardbrieven met de uitnodiging contact op te nemen als de brief niet duidelijk is. Daarmee hebben inwoners de gelegenheid om te reageren.		Doorlopend
	We laten moderne communicatie-uitingen als filmpjes en infographics steeds meer onderdeel uitmaken van onze mix van middelen en de kanalen die we hiervoor inzetten, zoals Instagram. De aanpak hangt af van het communicatiedoel en de doelgroep. Om een specifieke doelgroep gericht te bereiken via social media kunnen we gebruikmaken van targeting.		Doorlopend
	We hebben de uitgangspunten van de huisstijl binnen de organisatie bekend gemaakt. We spannen ons er blijvend voor in dat alle communicatiemiddelen conform de huisstijlgids worden uitgedragen.		Doorlopend

1.2 Dienstverlening en informatieveiligheid			
We verlenen onze diensten gastvrij en modern. We zijn alert op onze informatieveiligheid en de privacy van onze inwoners.			
Portefeuillehouder:	Verkleij / Eberharter	Team:	DCS
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?		Wanneer hebben we het gedaan?
We verlenen onze diensten gastvrij en modern	<p>We hebben uitvoering gegeven aan ons programma Dienstverlening. We hebben onder meer gerealiseerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dienstverlenend gedrag (gastvrijheid) is onderdeel van ons strategiehuis 'Samen Noordwijk' en daarmee integraal onderdeel van wie wij willen zijn en hoe we dat doen. Hierdoor kunnen we dienstverlenend gedrag beter verankeren in ons DNA. Dat hebben we daarnaast gedaan door bijvoorbeeld de inzet van ambassadeurs dienstverlening (dat is een enthousiaste groep interne collega's uit de verschillende teams) en het smart maken 		Doorlopend

1.2 Dienstverlening en informatieveiligheid

We verlenen onze diensten gastvrij en modern. We zijn alert op onze informatieveiligheid en de privacy van onze inwoners.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Verkleij / Eberharter</i>	<i>Team:</i>	<i>DCS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	<p>van wat dienstverlenend gedrag is, zodat we hierop kunnen sturen en ontwikkelen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor het hele KCC zijn we een gecoördineerd op maat gemaakt opleidingsprogramma gestart; • We hebben verbeteringen in onze ontvangsthall doorgevoerd; • Het KCC hebben we voorzien van professionele, moderne bedrijfskleding; <p>We zijn intern gestart met servicenormen voor onze dienstverlening.</p>		
	<p>We zijn er voor iedereen; digitaal en persoonlijk. We hebben bewust al onze dienstverleningskanalen (loket, post/ e-mail, telefoon en digitale dienstverlening) open en bereikbaar gehouden en voeren hierop verbeteringen door. Zo kunnen alle doelgroepen op de door hen gewenste manier zaken met ons doen.</p>	Doorlopend	
We verbeteren onze digitale dienstverlening	<p>We werken aan efficiënte en effectieve organisatie (Samen Noordwijk). We zijn gestart met een organisatie breed traject voor procesoptimalisatie, met behulp van de LEAN-methodiek (beproefde wijze voor efficiënte, klantgerichte processen en continue verbetering). We hebben hiermee onder meer het veelgebruikte proces "Informatieverzoek" verbeterd.</p> <p>In 2023 gaan we de doorontwikkeling van onze digitale dienstverleningsformulieren een boost geven.</p>	Doorlopend	
	<p>We hebben de jaarlijkse gemeente brede klanttevredenheidsmeting (1-meting) uitgevoerd over onze dienstverlening (rapportcijfer 6,4). De belangrijkste resultaten he vertaald in concrete verbeteracties: op onze bereikbaarheid, het tijdig afdoen van zaken en het contact houden als zaken anders of uitlopen. Hierop is ook gestuurd.</p> <p>Vanwege de bestuurswisseling is de start van de 3^e jaarlijkse klanttevredenheidsmeting (2-meting) naar 2023 doorgeschoven.</p>		
	<p>We hebben het participatieplatform Samen Noordwijk ingezet om meningen en wensen op te halen van inwoners over afgebakende onderwerpen. Intern hebben we gestuurd op de beschikbare sturingsinformatie over onze bereikbaarheid en afdoening van zaken, zoals de meldingen over de openbare ruimte. Het continue meten van de klantbeleving van verschillende dienstverleningsprocessen is niet gelukt en doorgeschoven naar 2023.</p>		
	<p>Vanuit de behoefte naar klantvriendelijke websites hebben we een start gemaakt om de vernieuwingen door te voeren voor de websites van de gemeente die conform de richtlijnen van de digitale toegankelijkheid worden ingericht bijvoorbeeld 'Belastingen Bollenstreek'. Vervanging wordt meegenomen in een bredere offline-/ onlinestrategie. De daadwerkelijke vervanging starten we in 2023.</p>		
We gaan veilig om met informatie en zijn alert op privacy	<p>Privacy en informatiebeveiliging in onze bedrijfsvoering hebben we continue staan op de bedrijfsvoeringsagenda van directie en management. Medewerkers krijgen op meerdere onderwerpen verplichte trainingen aangeboden en krijgen regelmatig informatie over</p>	Doorlopend	

1.2 Dienstverlening en informatieveiligheid

We verlenen onze diensten gastvrij en modern. We zijn alert op onze informatieveiligheid en de privacy van onze inwoners.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Verkleij / Eberharter</i>	<i>Team:</i>	<i>DCS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	<p>deze onderwerpen. Ook worden ze ondersteund door de Privacy Officer (PO) en Chief Information Security Officer (CISO) bij vraagstukken.</p> <p>We hebben veel werk verzet om de wet- en regelgeving van de gemeentelijke website, de onderzoekstool en het e-mailverzendhuis zo te kunnen inrichten dat we privacy en informatiebeveiliging kunnen verankeren in onze bedrijfsvoering.</p>		
	<p>We hebben invulling gegeven aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als kader voor informatieveiligheid. Procedures hebben we waar nodig verder aangescherpt, zoals van het toegangsbeleid inclusief bezoekerspas. E-learning over informatieveiligheid hebben we weer beschikbaar gesteld aan de medewerkers. Tevens hebben we weer interne en externe audits gehouden.</p>	<p>Doorlopend</p> <p></p>	
	<p>We hebben de aanbevelingen uit het Rekenkamer-rapport over privacy opgevolgd. Zo hebben we een onafhankelijke Functionaris Gegevensbescherming (FG) benoemd en is er een Privacy Officer (PO). Het nieuwe privacybeleid hebben we vastgesteld en aan de raad gepresenteerd. Tevens hebben we de nodige procedures en templates in het kader van privacy beschikbaar gemaakt en geactualiseerd.</p>	<p></p>	

1.3 Dorpenaanpak

We werken samen aan een Noordwijk dat bestaat uit vier dorpen met elk een eigen identiteit. We weten wat er in de dorpen leeft. We stimuleren inwoners verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen directe leefomgeving.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Eberharter</i>	<i>Team:</i>	<i>DCS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We weten wat in de dorpen leeft	<p>Vanuit de retail- en horecavisie hebben we een start gemaakt met de uitvoering van het ontwikkelen van de merkidentiteit voor de verschillende dorpen.</p>	<p>Doorlopend</p> <p></p>	
	<p>We hebben bij het opstellen en uitvoeren van beleid en projecten integraal rekening gehouden met de identiteit en de behoeften van de verschillende dorpen.</p>	<p>Doorlopend</p> <p></p>	
	<p>We houden regie op de communicatieboodschap over participatietrajecten naar alle doelgroepen. Ook hebben we geïntervenieerd en geacteerd binnen de participatietrajecten met begeleiding, advisering en coaching.</p>	<p>Doorlopend</p> <p></p>	
We stimuleren dat inwoners verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen directe leefomgeving	<p>We hebben we de wijkverenigingen ondersteund door middel van subsidies op basis van aanvragen vanuit de wijkverenigingen zelf. Vanuit de Stichting Welzijn Noordwijk is uitvoering gegeven aan verbinding met en in de wijken.</p>	<p></p>	

1.3 Dorpenaanpak

We werken samen aan een Noordwijk dat bestaat uit vier dorpen met elk een eigen identiteit. We weten wat er in de dorpen leeft. We stimuleren inwoners verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen directe leefomgeving.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Eberharter</i>	<i>Team:</i>	<i>DCS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	Gezamenlijk met Stichting Welzijn Noordwijk hebben we de oprichting van nieuwe wijkverenigingen gestimuleerd. Ook hebben we de bestaande wijkverenigingen daar waar nodig gefaciliteerd. Daarmee hebben we beoogd om steeds verder te komen tot een dekkend netwerk van wijkverenigingen in Noordwijk en de bestaande wijkverenigingen in stand te houden.	Doorlopend 	

1.4 Sterke partner in de regio

We versterken ons als verbindende partner in onze regio's. We bundelen krachten in de Duin- en Bollenstreek. We versterken onze band met omliggende regio's, provincies en Rijk. We vergroten de slagkracht in Holland Rijnland.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Verkleij / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>DCS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We versterken ons als verbindende partner	We hebben doorlopend aandacht voor de actieve betrokkenheid - en waar nodig zichtbaarheid- van het college en de gemeenteraad in de regio, onder meer door actieve aanwezigheid in de regio en raads- en collegebijeenkomsten.	Doorlopend 	
	We hebben in de Duin- en Bollenstreek bestuurlijk overeenstemming bereikt over de uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek. Hierbij betrekken we ook de Strategische- en economische agenda Duin- en Bollenstreek. Zowel bestuurlijk als ambtelijk zijn we vertegenwoordigd in onze regionale verbanden wat bijdraagt aan de netwerkorganisatie die we willen zijn.	Doorlopend 	
	We hebben tijdens het inwerkprogramma van de raad aandacht geschonken aan meer grip op onze gemeenschappelijke regelingen. Ambtelijk is met de accounthouders van de gemeenschappelijke regelingen periodiek overleg opgestart om de sturing gezamenlijk beter vorm te geven.	Doorlopend 	
We bundelen krachten in de Duin- en Bollenstreek	Met de "Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek" hebben we focus aangebracht in de samenwerking en het partnerschap tussen de besturen en belanghebbenden versterkt en geïntensiveerd. Onder meer door het organiseren van diverse ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten in Duin- en Bollenstreek verband en het gezamenlijk aantrekken van een kwartiermaker voor de uitvoering van deze uitvoeringsagenda.	Doorlopend 	
	We trekken als Duin- en Bollenstreek steeds meer gezamenlijk op met Holland Rijnland, het Rijk en de provincie voor onze regionale opgaven. We werken gezamenlijk aan de totstandkoming van een nieuwe regiodeal.	Doorlopend 	
	We hebben samen met de regio Duin- en Bollenstreek de "Uitvoeringsagenda Duin -en Bollenstreek" vastgesteld in de vijf colleges.	Doorlopend 	

1.4 Sterke partner in de regio

We versterken ons als verbindende partner in onze regio's. We bundelen krachten in de Duin- en Bollenstreek. We versterken onze band met omliggende regio's, provincies en Rijk. We vergroten de slagkracht in Holland Rijnland.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Verkleij / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>DCS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We versterken onze band met aangrenzende regio's, provincies en Rijk.	We versterken onze samenwerking door diverse afspraken zoals hiervoor genoemd.	Doorlopend 	
We vergroten onze slagkracht in Holland Rijnland	We hebben continue aandacht voor gezamenlijke uitvoering van de regionale agenda.	Doorlopend 	
	We hebben actief in Holland Rijnland geparticipeerd en ambtelijk is er wekelijks strategienoverleg met Holland Rijnland.	Doorlopend 	

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?

In de programmaverantwoording dienen de beleidsindicatoren vermeld in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten van 24 maart 2016, nr. 2016-0000177572, te worden opgenomen. Voor dit programma zijn die in onderstaande tabel weergegeven.

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening					
Naam indicator	Eenheid	Periode	Nw	NL	
Formatie	Fte per 1000 inwoners	2023	6,45	n.b.	Eigen gegevens
Bezetting	Fte per 1000 inwoners	2023	6,15	n.b.	Eigen gegevens
Overhead	% van totale lasten	2023	14%	n.b.	Eigen gegevens

* gegevens afkomstig uit eigen gegevens begroting

Wie waren de verbonden partijen/met wie werkten we samen?

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening	
Naam verbonden partij	
Dunea	Holland Rijnland
Alliander	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
BNG Bank	GR Belastingen Noordwijk-Lisse-Teylingen
Stichting Rijk	

Wat waren de risico's ?

In de tabel hieronder staan de mogelijke risico's, die samenhangen met de uitvoering van dit programma.

Programma 1 Bestuur en Dienstverlening	
Onderwerp risico	Omschrijving risico
Informatiebeveiliging / Cyberrisico's	Bij de informatiebeveiliging bestaat het risico op datalekken, cybercrime of cyberaanvallen (DDOS, ransomware, phishing en malware).
Personeel	Door krapte op de arbeidsmarkt en het niet kunnen concurreren met het bedrijfsleven en (grote) gemeenten kunnen vacatures van (kritische) functies niet snel worden vervuld.
Algemene Uitkering	Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties staan nog steeds achter de invoering van een nieuw verdeelmodel dat beter aansluit op de kostenverschillen tussen gemeenten en een groot aantal knelpunten in de huidige verdeling kan wegnemen.
Inflatie	De index is hoger dan ingeschat bij het opmaken van de begroting 2023

2.1.2 Programma 2: Veiligheid

Programmadoelstelling vanuit collegeagenda:

Veilige buurten. We versterken onze analyses en afstemming om overlast en criminaliteit aan te pakken.

2.1 Veilige samenleving			
We leven in een inclusieve, veilige samenleving. Onze inwoners kunnen zich vrij bewegen en ervaren eigenaarschap van hun veiligheid en leefomgeving. De gemeente schept daarvoor de randvoorwaarden.			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Verkleij</i>	<i>Team:</i>	<i>JOV</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We bereiken een aanvaardbaar veiligheidsniveau in samenwerking met onze inwoners en partners	We hebben jaarrond preventieactiviteiten georganiseerd op de verschillende thema's van veiligheid. In het kader van het Donkere Dagen Offensief hebben we inwoners bewust gemaakt van inbraakrisico's, onder andere door het inhuren van een ex-inbreker. Daarnaast hebben we middels het Mobiel Media Lab de jeugd voorgelicht over cyber- en vuurwerkveiligheid. Ook op het thema Ondernijning hebben we inwoners en ambtenaren middels een bewustwordingsbijeenkomst (drugscontainers) gewezen op de gevaren en risico's. We hebben gedurende het jaar diverse overleggen gevoerd met inwoners en ketenpartners, bijvoorbeeld voor het thema Veilig Uitgaan.	Doorlopend 	
	We meten eenmaal per twee jaar het veiligheidsniveau. Dit jaar is er geen meting geweest.	Doorlopend 	
	We hebben samen met onze netwerkpartners uitvoering gegeven aan de integrale groepsaankpak jeugd. Er vinden diverse overleggen plaats met ketenpartners waar interventies worden besproken, afgestemd en toegepast. We hebben één groepsaankpak gestart en één groepsaankpak afgesloten.	Doorlopend 	
	We hebben ons aangesloten bij Stichting Whatsapp Buurtpreventie (WAPB). Dit is een landelijke stichting die WABP-groepen faciliteert en ondersteunt. Ook hebben wij een proces opgesteld voor het aanvragen, aanschaffen en plaatsen van Whatsapp-buurtpreventieborden.	Doorlopend 	
We handhaven in dienst van de samenleving	We hebben gezorgd dat onze handhavers (BOA's) zichtbaar, proactief en aanspreekbaar aanwezig waren binnen de kernen. Daarbij is veel aandacht uitgegaan naar het tijdig afhandelen van meldingen van inwoners. Daarnaast hebben we gewerkt aan gerichtere inzet op geprioriteerde thema's op het gebied van handhaving, waaronder intensiever toezicht op het strand in de zomer en veiligheid rondom scholen in september.	Doorlopend 	
	We hebben gewerkt op basis van een ambtelijk gemaakte analyse voor de prioritering van de handhavinginszet. We hebben het proactief inzetten op geprioriteerde thema's in de loop van het jaar vormgegeven (zie de hiervoor genoemde voorbeelden van strand en scholen). We hebben een begin gemaakt met een nieuwe prioritering van de handhavinginszet voor 2023. Deze prioritering wordt dan ook bestuurlijk vastgesteld.	Doorlopend 	

2.1 Veilige samenleving

We leven in een inclusieve, veilige samenleving. Onze inwoners kunnen zich vrij bewegen en ervaren eigenaarschap van hun veiligheid en leefomgeving. De gemeente schept daarvoor de randvoorwaarden.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Verkleij</i>	<i>Team:</i>	<i>JOV</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?		Wanneer hebben we het gedaan?
	Op dit moment zijn de bevoegdheden van de medewerkers op orde. Door uitval in verband met ziekte en komst van nieuwe medewerkers heeft het even geduurd voordat iedereen beëdigd was als BOA. Door dezelfde situatie hebben we de stappen om te komen tot een aanpassing van de bevoegdheden en middelen in de uitrusting moeten doorschuiven naar 2023.		

2.2 Aanpak ondermijnende criminaliteit

We leven in een veilige samenleving waarin geen plaats is voor georganiseerde criminaliteit en ondermijnende activiteiten.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Verkleij</i>	<i>Team:</i>	<i>JOV</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?		Wanneer hebben we het gedaan?
We leven in een veilige samenleving zonder georganiseerde criminaliteit en ondermijnende activiteiten.	Werkprocessen voor uitvoering van de Wet "Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur" (Bibob) hebben we uitgewerkt en zijn gereed voor implementatie. Het beleid is herzien en gereed voor besluitvorming. De rol van de Bibob-coördinator hebben we gestalte gegeven. Daarnaast hebben de medewerkers hiervoor opleidingen gevolgd.		Doorlopend
	We hebben uitvoering gegeven aan de uitbreiding van het toepassingsgebied van de Wet Bibob. Het gaat hierbij onder andere om het toetsen aan de Wet Bibob van vastgoedtransacties en Wabo-vergunningen.		Doorlopend
	We hebben actief in het kader van drugscriminaliteit bestuurlijke maatregelen opgelegd, vier lasten onder dwangsom, twee gebiedsverboden en één woningsluiting. In de aanpak van ondermijning hebben we samengewerkt met het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC).		Doorlopend
	We hebben actief gecommuniceerd over de inzet van bestuurlijke maatregelen als interventiestrategie tegen ondermijning.		Doorlopend
	We hebben Meld Misdaad Anoniem onder de aandacht gebracht en we zagen daar meldingen op binnenkomen. Daarnaast hebben we in de Week van de Veiligheid de focus gelegd op het thema Ondermijning waarmee we de maatschappelijke weerbaarheid vergroten.		Doorlopend

2.3 Crisisbeheersing

We beschikken in samenwerking met de regio over een sterke rampen- en crisisorganisatie om veiligheidsrisico's adequaat te beheersen en tot een minimum te beperken.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Verkleij</i>	<i>Team:</i>	<i>JOV</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We beschikken over een sterke en deskundige rampen- en crisisorganisatie	Na een periode van personele wisselingen hebben we bestuur, hoofden en teamleiders in onze crisisorganisatie getraind en opgeleid. We hebben op bewustwording van veiligheid en preventie gestuurd door middel van een campagne voor het testen en plaatsen van rookmelders. We hebben ook aandacht besteed aan het gebruik van alternatieve verwarmingsmethoden als gevolg van de gestegen energieprijzen.	Doorlopend 	
We zijn een sterke partner in onze veiligheidsregio	Door de toestroom van met name vluchtelingen uit Oekraïne hebben we intensief samengewerkt in de veiligheidsregio. Daarnaast hebben we ook op het gebied van reguliere taken intensief samengewerkt.	Doorlopend 	

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?

In de programmaverantwoording dienen de beleidsindicatoren vermeld in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten van 24 maart 2016, nr. 2016-0000177572, te worden opgenomen. Voor dit programma zijn die in onderstaande tabel weergegeven.

Programma 2 Veiligheid					
Naam indicator	Eenheid	Periode	Nw	NL	Bron
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	2021	16	8	Stichting Halt
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2021	1	2	CBS
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2021	4	4	CBS
Diefstallen uit woningen	Aantal per 1.000 inwoners	2021	1	1	CBS
Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2021	5	6	CBS

* gegevens afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl, stand februari 2023.

Wie waren de verbonden partijen/met wie werkten we samen?

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Programma 2 Veiligheid	
Naam verbonden partij	
Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	

Wat waren de risico's ?

In de tabel hieronder staan de mogelijke risico's, die samenhangen met de uitvoering van dit programma.

Programma 2 Veiligheid	
Onderwerp risico	Omschrijving risico
Calamiteiten van grote omvang	Binnen elke gemeente kunnen grote calamiteiten zich voordoen. Door het volgen van rampentrainingen en door deelname aan rampenoefeningen wordt de organisatie voorbereid. De kosten voor de crisisorganisatie blijven voor de gemeente.
Te kort bij landelijke politie	Bij het opkomen van handhavings/openbare orde vraagstukken (evenementen en uitgaansgebieden) waardoor de gemeente extra handhavingscapaciteit moet inzetten.

2.1.3 Programma 3: Verkeer en Parkeren

Programmadoelstelling vanuit collegeagenda:

Veilig verkeer. We kennen alle gevaarlijke verkeerssituaties en maken die veiliger.

3.1 Bereikbaarheid van onze gemeente en de regio			
We verbeteren de bereikbaarheid van onze gemeente en de regio. Dit doen we door fietsgebruik te stimuleren en de regionale keten van trein-bus-fiets-auto te versterken.			
Portefeuillehouder:	Alkemade / Ter Hark	Team:	BOC
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We stimuleren fietsgebruik	We hebben het "Fietsplan Noordwijk 2022" vastgesteld. Hierin hebben we de lokale- en regionale/provinciale fietsinfrastructuur en de fietsveiligheid in beeld gebracht. De uitvoering van dit fietsplan is gestart.		
	Er wordt een nieuwe fietsverbinding aangelegd naar het station Voorhout. Dit is in het kader van het project 'Noordelijke Randweg Voorhout' van de gemeente Teylingen, waarin Noordwijk participeert. We hebben in 2022 vooral aan de voorbereiding gewerkt en de uitvoering zal in 2023 plaatsvinden.		
	We hebben de verkeersveiligheid van de fietsoversteek kruising Tolhoren – Herenweg verbeterd. De voorrangssituatie hebben we ten gunste van de fietsers gewijzigd. In dit gebied blijft de verkeersveiligheid punt van aandacht.		
	Aan het strand zoals de Koningin Wilhelmina Boulevard, Vuurtorenplein en Langevelderslag hebben wij de capaciteit van fietsenstallingen (tijdelijk) uitgebreid. Daarnaast zijn extra fietsenstallingen bij bushaltes gerealiseerd.		
We versterken de regionale keten van trein-bus-fiets-auto	Naar aanleiding van de "Regionale Strategie Mobiliteit" van Holland Rijnland hebben we uitvoering gegeven aan verschillende mobiliteitsprojecten. Hierbij hebben we tevens ingezet op duurzame oplossingen voor Noordwijk en de regio. We hebben gewerkt aan de uitvoering van het project Maatregelen Noordelijke Duin- en Bollenstreek waarin een voorkeurspakket is vastgesteld voor Fiets, Openbaar Vervoer en nieuwe autoverbindingen. Daarnaast zijn we een onderzoek gestart naar fietsverbindingen in de Duin- en Bollenstreek.		
	We hebben duurzame mobiliteit gestimuleerd. In 2022 hebben we met de gemeente Katwijk gewerkt aan een webinar over elektrische laadinfrastructuur voor Vereniging van Eigenaren (VVE 's). Ook is een reeks webinars over duurzame mobiliteit in samenwerking met Zuid-Holland Bereikbaar en gemeenten in Holland Rijnland in voorbereiding. Hierover zijn reeds de verschillende werkgevers in de gemeente Noordwijk geïnformeerd.		
	In de Regionale Strategie Mobiliteit van Holland Rijnland hebben we nieuwe oost-westverbindingen en verknoping met de noord-zuidverbindingen in de Duin- en Bollenstreek voorgesteld. Voor het noordelijke deel hebben we een pakket met mobiliteitsmaatregelen vastgesteld en voor het zuidelijke hebben we de Stedelijke As Leiden - Katwijk/Noordwijk als project opgenomen. Beide majeure infraprojecten zijn		

3.1 Bereikbaarheid van onze gemeente en de regio

We verbeteren de bereikbaarheid van onze gemeente en de regio. Dit doen we door fietsgebruik te stimuleren en de regionale keten van trein-bus-fiets-auto te versterken.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	<p>aangemerkt als topprioriteit en maken beide onderdeel uit van de Uitvoeringsagenda van de Duin- en Bollenstreek.</p> <p>Daarnaast is de Provincie Zuid-Holland gestart met de voorbereidingen voor het groot onderhoud aan de N443. We hebben tijdens de voorbereidingen van dit onderhoud maatregelen ingebracht om de doorstroming te verbeteren en de verkeersveiligheid te vergroten.</p>		
	<p>We hebben samen met de Provincie Zuid-Holland, Holland Rijnland en de gemeente Hillegom, Lisse en Teylingen veel inzet gepleegd om uitvoering te geven aan het maatregelenpakket (Fiets, OV en Auto) voor de verbetering van de leefbaarheid, verkeersveiligheid en bereikbaarheid van de noordelijke Duin- en Bollenstreek. Dit project maakt als topprioriteit onderdeel uit van de Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek.</p> <p>Door middel van een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse hebben we ervoor gezorgd dat de voorgestelde bezuiniging van € 20 miljoen van de Provincie Zuid-Holland is voorkomen.</p>	●	
	<p>Het Programma van Eisen van de OV-concessie Zuid-Holland Noord is in 2022 door de Provincie Zuid-Holland vastgesteld. De gemeente Noordwijk en andere gemeenten binnen de regio's Holland Rijnland en Midden Holland hebben hiervoor input geleverd. In 2023 volgt de aanbesteding waarna in 2025 de concessie ingaat.</p>	●	
	<p>Met de gemeente Katwijk, ESA ESTEC en de gemeente Noordwijk is een brief opgesteld aan de Provincie Zuid-Holland. Daarin is een voorstel gedaan om op het terrein van ESA ESTEC een oplaadpunt te realiseren voor elektrische bussen. De provincie heeft hier richting de gemeenten nog geen vervolg aan gegeven.</p>	●	
	<p>We hebben als gemeente het aanvullend lokaal vervoer georganiseerd en gefaciliteerd op kosten van de gemeente in de vorm van het laten rijden met de Hop-on-Hop-off (campingpendel) in de zomervakantie en op zomerse dagen. Tijdens evenementen hebben we dit gedaan met de Beach Shuttle (strandpendel). Het plaatsen van een 'Hop on Hop off-halte' in De Zijk is niet gelukt omdat dit niet ingepast kon worden in de route en dienstregeling.</p>	Doorlopend ●	
	<p>Het implementatieplan voor de invoering van autonoom (= zelfrijdend) vervoer in Noordwijk aan Zee hebben we afgerond. Vanwege gewijzigde Europese regelgeving was het nog niet mogelijk om in 2022 te rijden.</p>	✓	
	<p>Samen met de gemeente Leiden, Oegstgeest en Katwijk en de provincie hebben we gewerkt aan een onderzoek voor de uitbreiding van R-Net naar Picképlein. Binnen de stuurgroep is afgesproken om voor het tracé van deze R-Net verbinding de huidige buslijnen 20 en 21 te volgen.</p>	●	

3.1 Bereikbaarheid van onze gemeente en de regio

We verbeteren de bereikbaarheid van onze gemeente en de regio. Dit doen we door fietsgebruik te stimuleren en de regionale keten van trein-bus-fiets-auto te versterken.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	Voor het onderzoek naar de mogelijkheden van een alzijdige aansluiting van de Beeklaan op de N206 hebben we verkeerstellingen laten uitvoeren, waarmee we de verkeersmodellen verder actualiseren.		

3.2 Verkeersveilige en toegankelijke dorpen

We kennen alle gevaarlijke verkeerssituaties. We maken die plekken veiliger. We stimuleren verkeersveilig gedrag. We verbeteren de doorstroming van het verkeer in onze dorpen.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We kennen alle gevaarlijke verkeerssituaties	We hebben de voorbereidingen voor het Mobiliteitsplan gemeente Noordwijk getroffen. Hierin integreren we verkeersveiligheid. Het opstellen van het Mobiliteitsplan loopt door tot 2024.		
	In het programma ViaStat online worden verkeersongevallen geregistreerd en is er inzicht in verkeersonveilige situaties. Deze gegevens hebben we toegepast bij interne analyses voor wegconstructies en de contacten met inwoners en ondernemers. De rapportage van de verkeersongevallen volgt in 2023.		
	Op onze gemeentelijke website is een optie opgenomen voor het melden van gevaarlijke verkeerssituaties. Wij koppelen aan de inwoners terug wat er met de melding is gedaan.		
We maken gevaarlijke verkeerssituaties veiliger	<p>We hebben gevaarlijke verkeerssituaties ook aangepakt bij lopende werkzaamheden van onze wijkteams en geplande wijkreconstructies. Mobiele snelheidsdisplays worden aan de hand van een planning voor een periode van circa zes weken op verschillende locaties ingezet. In 2022 zijn deze opgehangen in de Zeestraat, Nieuwe Zeeweg, Quarles van Uffordstraat etc. in Noordwijk. En op de Herenweg, Wildlaan, Langevelderweg, Zanderij etc. in Noordwijkerhout en op de Zilkerduinweg, Regenvlietweg in De Zilk.</p> <ul style="list-style-type: none"> In het kader van zicht en dus verkeersveiligheid hebben we op de Nieuwe Zeeweg en Huis ter Duinstraat enkele parkeerplaatsen opgeheven; Op de Koningin Wilhelmina Boulevard hebben we de (tijdelijke) parkeervakken aan de landzijde verwijderd; Zebrapaden (voetgangersoversteekplaatsen) hebben we doorgetrokken op de fietspaden en -stroken op 		

3.2 Verkeersveilige en toegankelijke dorpen

We kennen alle gevaarlijke verkeerssituaties. We maken die plekken veiliger. We stimuleren verkeersveilig gedrag. We verbeteren de doorstroming van het verkeer in onze dorpen.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	locaties waar geen rustpunt aanwezig is voor de voetganger.		
	We hebben de aanleg van een tweerichtingsfietspad, om het veiliger te maken, onder het viaduct van de Ruigenhoekerweg bij de N206 uitgesteld naar 2023. Dit vanwege extra onderzoeken op het gebied van stikstof en fundering onder het viaduct.		
We stimuleren verkeersveilig gedrag	De gemeente Noordwijk heeft in allerlei vormen uiting gegeven aan de landelijke verkeersveiligheidscampagnes. We hebben de campagne "Onze scholen zijn weer begonnen" officieel gestart op de St. Victorschool. Door de inzet van de "Valop bus" bij de sportparken van voetbalverenigingen Van Nispen en SJC hebben we de campagne "Fietsverlichting" uitgevoerd.	Doorlopend 	
	Via het Regionaal Platform Verkeersveiligheid hebben we scholen gestimuleerd om mee te doen met het programma School op Seef. Via verkeersleerkrachten hebben we projecten op het gebied van verkeerseducatie zoals de verkeersexamens van groep 7 en "Dodehoek" van groep 8 uitgevoerd.	Doorlopend 	
	In het najaar hebben we met Veilig Verkeer Nederland (VVN) uitvoering gegeven aan de rijvaardigheids cursus voor senioren. Vanuit de Duinpan in De Zilk hebben 70 senioren deelgenomen aan deze cursus.	Doorlopend 	
We verbeteren de verkeersdoorstroming	We hebben het kruispunt Van der Mortelstraat/Gooweg geheel vernieuwd en opnieuw ingericht. We hebben hierbij de nieuwe intelligente verkeerslichten aangesloten op het parkeerroute informatiesysteem (PRIS). Ook heeft het openbaar vervoer extra prioriteit gekregen voor een betere doorstroming.		
	We zouden een voorstel doen omtrent de verbetering van de verkeerssituaties in Noordwijk Binnen. Voor concrete maatregelen op het vlak van parkeerregulering wachten we de resultaten van het komende draagvlakonderzoek nog af. Wij zijn begonnen met voorbereidingen voor de reconstructie van de rotonde Gooweg/Schiestraat. Uit onderzoek is gebleken dat veel verkeer dat vanaf die rotonde door Noordwijk Binnen rijdt, doorgaand verkeer is. Bij de reconstructie kan de Heilige Geestweg beter worden vormgegeven, zodat er minder doorgaand verkeer door Noordwijk Binnen rijdt.		

3.3 Parkeren

We zorgen voor voldoende en kwalitatief goede parkeervoorzieningen. Dit doen we om aantrekkelijk te blijven als economisch sterke, leefbare en duurzame leefomgeving.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We ondersteunen met parkeren een economisch sterke, leefbare en duurzame leefomgeving	We hebben uitvoering gegeven aan de "Kadernota Parkeren". Hierbij hebben we gewerkt aan thema's zoals betaald parkeren, fietsparkeren, het digitaliseren van het vergunningensysteem en de handhaving. Onder andere hebben we twee Europese aanbestedingen doorlopen. Eén voor nieuwe parkeerautomaten en één voor een nieuw contract voor parkeerbeheer. In 2023 is de implementatie van deze nieuwe contracten.		
	Voor het realiseren van openbare elektrische laadinfrastructuur hebben we in 2022 met twee nieuwe exploitanten samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Er zijn 21 laadpalen geplaatst. Ook hebben we ruim twintig aanvragen nog in behandeling. Daarnaast hebben we gewerkt aan uitbreidingsmogelijkheden en strategische plaatsing van de openbare elektrische laadinfrastructuur.	Doorlopend 	
	We hebben in 2022 uitvoering gegeven aan de vastgestelde beleidsregels "Openbare Elektrische Laadinfrastructuur gemeente Noordwijk 2021" en "Integrale visie laadinfrastructuur Gemeente Noordwijk 2021".		
We realiseren voldoende en kwalitatief goede parkeervoorzieningen	We hebben een tijdelijke parkeerplaats aan de Schoolstraat/Nieuwe Zeeweg gerealiseerd. De parkeerplaats biedt voor een periode van vijf jaar ruimte aan zo'n 150 auto's. De parkeerplaats helpt de parkeerdruk te verlichten en zorgt voor een betere spreiding van parkeren. De parkeercapaciteit in Noordwijk aan Zee hebben we uitgebreid met de aankoop van de parkeergarage onder Azzurro aan de Oude Zeeweg. De garage met minimaal 180 parkeerplekken, ook wel bekend als Casino-parkeergarage, wordt in 2023 openbaar opengesteld.		
	We verwijzen autogebruikers actief naar alternatieven via ons parkeerroute informatiesysteem (PRIS). In 2022 is ook het tijdelijke parkeerterrein aan de Schoolstraat toegevoegd aan het PRIS. Daarnaast handhaven we continu strikt op (hinderlijk) foutparkeren.		
	In 2022 hebben we geen nieuwe particuliere parkeervoorzieningen op het PRIS-systeem aangesloten. Wel hebben we gesprekken gevoerd met diverse ondernemers. Onder andere is het plan om de nieuwbouw van Hotels van Oranje aan te sluiten op het PRIS.	Doorlopend 	
	In 2022 hebben we de bestuursopdracht vastgesteld om te werken aan een verbetering van de openbare ruimte van de Langevelderslag. Voor deze verbetering hebben wij een subsidie van €100.000,-aangevraagd en toegekend gekregen van de provincie.		

3.3 Parkeren

We zorgen voor voldoende en kwalitatief goede parkeervoorzieningen. Dit doen we om aantrekkelijk te blijven als economisch sterke, leefbare en duurzame leefomgeving.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	We hebben een quickscan uitgevoerd voor "parkeren op afstand" als alternatief voor de huidige P&R-locatie aan de Gooweg/ Van Berckelweg.		
	We hebben een overdekte openbare fietsenstalling gerealiseerd nabij het Vuurtorenplein. De evaluatie hiervan zal volgen.		

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?

De volgens de ministeriële regeling geldende beleidsindicatoren voor dit programma zijn komen te vervallen.

Wie waren de verbonden partijen/met wie werkten we samen?

Er zijn geen verbonden partijen voor dit programma.

Wat waren de risico's ?

In de tabel hieronder staan de mogelijke risico's, die samenhangen met de uitvoering van dit programma.

Programma 3 Verkeer en Parkeren	
Onderwerp risico	Omschrijving risico
Vandalisme	Schades aan straatmeubilair en bestrating door vernielingen, weersomstandigheden, diefstal en graffiti.
Parkeerplaatsen	Verlies van parkeerplaatsen kan een negatief effect hebben op de parkeerinkomsten.
Verkeerssituaties	Het negeren van gevaarlijke verkeerssituaties die verwijtbaar zijn aan de gemeente waardoor de gemeente aansprakelijk kan worden gesteld.

2.1.4 Programma 4: Economie

Programmadoelstelling vanuit collegeagenda:

Economische vernieuwing. We bouwen innovatief door aan onze economische toekomst met Health, Space, Bulbs & Flowers.

4.1 Badplaats			
We zijn als Kuuroord een aantrekkelijke toeristische verblijfplaats, die zich profileert als gezonde badplaats, waar de inwoner ook van profiteert, met een schoon, toegankelijk en veilig strand.			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>ETP</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We vergroten onze kansen als Kuuroord	De Kuuroordvisie met het bijbehorende uitvoeringsprogramma is vastgesteld in februari 2022. In 2022 hebben we invulling gegeven aan het uitvoeringsprogramma 2022.		
	Als onderdeel van het uitvoeringsprogramma hebben we samenwerking gezocht met verschillende beleidsvelden zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie. Eén van de belangrijke onderwerpen hierin is het aandachtsgebied positieve gezondheid en de samenwerking hierin met het sociaal domein.		
We zijn een aantrekkelijke, gezonde en toeristische verblijfplaats	Vanuit het uitvoeringsprogramma van de Kuuroordvisie wordt geborgd dat nieuwe projecten en opdrachten passen bij het streven naar een jaarrond verblijfsklimaat.	Doorlopend 	
	De gemeente Noordwijk is en blijft strategisch partner van het Nationaal Park Hollandse Duinen. Afstemming vindt plaats met betrekking tot projecten en initiatieven binnen de gemeente Noordwijk en passend bij de Kuuroordvisie. Nationaal Park Hollandse Duinen heeft de status Nationaal Park nog niet verkregen. Dit ligt buiten de invloedssfeer van de gemeente Noordwijk maar heeft te maken met de juridische constructie van het verkrijgen van de Status en wordt verder uitgewerkt vanuit het Nationaal Park Hollandse Duinen zelf.	Doorlopend 	
	Vanuit de gemeente Noordwijk is meegewerkt aan de opzet voor een opdracht voor een marktverkenning naar de verblijfsrecreatie in de provincie Zuid-Holland. De provincie heeft een bureau de opdracht gegund voor de marktverkenning. Doel van het onderzoek is om op basis van de uitkomsten beter te kunnen sturen op vitaliteit en kwaliteit van het aanbod.		
	We hebben nog geen apart onderzoek gedaan naar het geven van een impuls aan de Quality Coast als het Europees kenmerk voor duurzame ontwikkelingen van (kust)gemeenten. De aanbevelingen uit het rapport Quality Coast hebben we daarmee nog niet specifiek onderzocht. Dit wordt in 2023 meegenomen in de verdere uitwerking van het uitvoeringsprogramma van de Kuuroordvisie.		
	Naast de uitvoering van lopende afspraken door Noordwijk Marketing in 2022 hebben we met Noordwijk Marketing gesproken over de nieuwe meerjarenafspraken vanaf 2023. Hiervoor heeft in 2022 een evaluatie plaatsgevonden van de samenwerking met Noordwijk Marketing en hebben we op ambtelijk en bestuurlijk niveau gesprekken gevoerd.		

4.1 Badplaats

We zijn als Kuuroord een aantrekkelijke toeristische verblijfplaats, die zich profileert als gezonde badplaats, waar de inwoner ook van profiteert, met een schoon, toegankelijk en veilig strand.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>ETP</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We hebben een schoon, toegankelijk en veilig strand	In februari 2022 hebben we de nieuwe strandnota gemeente Noordwijk 2022-2026 vastgesteld. Hierin hebben we het beleid vastgelegd voor zowel een schoon en veilig strand als regels en richtlijnen omtrent het gebruik van het strand. Daarnaast zijn we in een "werkgroep strand" aan het werk gegaan met het geven van integrale invulling aan de handhaving van de geldende regels op het strand. Hierbij is aandacht voor de samenwerking met externe partners op gebied van handhaving		
	We hebben een projectleider aangesteld voor het verbeteren van de strandafritten. Dit gebeurt in afstemming met het hoogheemraadschap en de provincie. De kwaliteitsverbetering betreft achterstallig onderhoud ten behoeve van de veiligheid, waarbij aandacht is voor de padbreedte, toegankelijkheid voor mindervaliden en verlichting.	Doorlopend 	
	We hebben ook in 2022 als gemeente voldaan aan de voorwaarden van de internationale milieu onderscheiding, de Blauwe Vlag.		
	We hebben samen met de Noordwijkse Reddingsbrigade (NRB), de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM) en de politie gewerkt aan de veiligheid van het strand.	Doorlopend 	
	Met de NRB hebben we verder gesproken over het vastleggen van de (werk)afspraken met de gemeente. Voldoende bezetting van de strandposten is hierbij een belangrijk aandachtspunt.	Doorlopend 	

4.2 Space

We profileren ons als dé ruimtevaartgemeente van Nederland, met een grote aantrekkingskracht op ondernemers, inwoners en toeristen. We faciliteren campusontwikkeling. We onderzoeken een Space Experience.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>ETP</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We profileren ons als dé ruimtevaartgemeente	In 2022 hebben we samen met onze partners uit de Ruimtevaartruit veel bereikt in de lobby voor ruimtevaart. We hebben een externe lobbyist ingehuurd om het belang van het onderwerp vanuit de gemeente Noordwijk op regionaal en landelijk niveau onder de aandacht te brengen. Zowel het Regeerakkoord als de Kamerbrief Ruimtevaart (van 20 oktober 2022) heeft veel aandacht voor het ruimtevaartcluster bij ESTEC en de NL Space Campus. Het Rijk draagt met tientallen miljoenen euro's financieel bij aan ESA-programma's, die ten goede komen aan de positie van	Doorlopend 	

4.2 Space

We profileren ons als dé ruimtevaartgemeente van Nederland, met een grote aantrekkingskracht op ondernemers, inwoners en toeristen. We faciliteren campusontwikkeling. We onderzoeken een Space Experience.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>ETP</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	ESTEC. Ook stelt het Rijk budget beschikbaar voor bijvoorbeeld de ontwikkeling van een Phi-lab op de NL Space Campus.		
	In 2022 droegen we bij aan de profilering van Space met het faciliteren en ondersteunen van de stichting Space Campus en evenementen, zoals The Space Week en The Walk of Space. Ook startte in 2022 het project Pioneers of Space in voorbereiding op het jubileum 60 jaar ESTEC in 2024. Verder zijn we in 2022 partner geworden van het project Association of Space Explorers (ASE) 2024 in het kader van een groot astronautencongres dat volgend jaar in Noordwijk wordt georganiseerd.	Doorlopend	
	We nemen structureel deel aan alle Space gerelateerde regio-overleggen en hebben structureel overleg met de Provincie Zuid-Holland over ontwikkelingen van onder meer de Space Campus.	Doorlopend	
We faciliteren campusontwikkeling	In 2022 hebben we opvolging gegeven aan de afspraken uit de Regiodeal en het faciliteren van de campusontwikkeling.	Doorlopend	
	We hebben voorbereidende gesprekken gevoerd met de betrokken partijen over de mogelijkheden voor het continueren van de financiering van de Space Campus.	Doorlopend	
	We hebben uitvoering gegeven aan de strategische gebiedsvisie van de NL Space Campus, waarmee wordt gewerkt naar de transformatie van een bedrijventerrein naar een campus. Het programma van eisen van het Basecamp is uitgewerkt en de aanbestedingsprocedure is gestart. De inrichting van de buitenruimte (activatie open veld) is, vooruitlopend op de realisatie van het Basecamp, verder uitgewerkt.	Doorlopend	
	We hebben de raad geïnformeerd over de stand van zaken van de uitvoeringsagenda van de strategische gebiedsvisie Space Campus. In de strategische gebiedsvisie is een marktconsultatie aangekondigd om te onderzoeken of de ontwikkeling en het eigenaarschap van het Basecamp bij de markt of bij een combinatie van markt en publieke partij kan worden neergelegd. Deze consultatie is afgerond en daaruit is geconcludeerd dat dit bij een marktpartij komt te liggen.		
	Met de subsidieverlening aan de NL Space Campus hebben we de campusorganisatie gefaciliteerd en ondersteund bij het organiseren van samenwerking en het bevorderen van innovatie. De community building groeide in de doelgroep van young professionals, start-ups en scale-ups.	Doorlopend	

4.2 Space			
We profileren ons als dé ruimtevaartgemeente van Nederland, met een grote aantrekkingskracht op ondernemers, inwoners en toeristen. We faciliteren campusontwikkeling. We onderzoeken een Space Experience.			
Portefeuillehouder:	Ter Hark	Team:	ETP
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	We hebben ons ingezet voor een betere toegankelijkheid van de faciliteiten van ESA ESTEC voor gebruikers van de Space Campus. Dit maakt deel uit van de gebiedsontwikkeling.	Doorlopend 	
We onderzoeken een Space Experience	Mede door de impact van de coronacrisis op Space Expo is de uitwerking van de haalbaarheidsstudie van Space Experience naar de achtergrond geraakt. Over mogelijke deelname aan Space Experience heeft daarom in 2022 geen besluitvorming plaatsgevonden.		

4.3 Innovatieve Greenport			
We dragen bij aan een innovatieve Greenport Duin- en Bollenstreek, die goed digitaal bereikbaar is.			
Portefeuillehouder:	Ter Hark	Team:	ETP
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We zijn een innovatieve Greenport	We hebben deelgenomen aan de regio-overleggen over de Greenport Duin- en Bollenstreek. stelden het jaarprogramma vast van de Stichting Greenport en droegen financieel bij aan de uitvoering van het programma(bureau).	Doorlopend 	
	In regionaal verband hebben we met bijzondere aandacht gewerkt aan onder andere de verduurzamingsopgave van de bollenteelt (Duurzame Greenport) en de huisvesting van arbeidsmigranten.	Doorlopend 	

4.4 Winkelgebieden			
We hebben aantrekkelijke winkelgebieden in onze dorpen. We pakken winkelleegstand aan.			
Portefeuillehouder:	Eberharter / Ter Hark	Team:	ETP
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We pakken de leegstand in winkelgebieden samen aan	We hebben met het uitvoeringsprogramma van de horeca/retailvisie ervoor gezorgd dat aantrekkelijkheid van de winkelgebieden is toegenomen waardoor de winkelleegstand is afgenomen. Dit doen we in samenwerking met vastgoedeigenaren, ondernemers en makelaars.	Doorlopend 	
We hebben aantrekkelijke winkelgebieden	Met het faciliteren van de Bedrijven Investeringszone (BIZ), te weten Gravendam, Noordwijk Zee, Noordwijk Binnen en Noordwijkerhout Centrum, hebben we het mogelijk gemaakt	Doorlopend 	

4.4 Winkelgebieden

We hebben aantrekkelijke winkelgebieden in onze dorpen. We pakken winkelleegstand aan.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Eberharter / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>ETP</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	voor de betreffende ondernemers om gezamenlijk de winkelgebieden aantrekkelijker te maken.		
	We hebben de aanvraag van de ondernemers van Noordwijkerhout Centrum voor de oprichting van een BIZ in behandeling genomen. De BIZ Noordwijkerhout Centrum is in werking getreden op 1 januari 2023.		
	Naast de bestaande gebieden met het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) hebben we dit met twee nieuwe gebieden uitgebreid. Dat zijn Noordwijk Binnen en Noordwijk aan Zee. Samen met de ondernemers hebben we gewerkt aan een Schoon, Heel en Veilig gebied.	Doorlopend 	

4.5 Werklocaties

We bieden passende ruimte aan het bedrijfsleven. We hebben een kantorenvorraad en bedrijventerreinen die toekomstbestendig zijn.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>ETP</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We hebben een toekomstbestendige kantorenvorraad	We zijn met de eigenaren in overleg gegaan om hen te ondersteunen bij het voldoen aan hun verplichting om hun kantoren te voorzien van het energielabel C. We hebben hen ondersteuning geboden bij het nemen van energiebesparende maatregelen.	Doorlopend 	
	Bij het ontwikkelen van bestemmingsplannen hebben we doorlopend aandacht besteed aan kleinschalige kantoren in de woonomgeving. In bestemmingsplannen wordt in de regel een bepaling opgenomen over aan-huis-verbonden beroepen bedrijf. Onder voorwaarden mag 1/3 ^e van een woning worden gebruikt ten behoeve van bedrijfs- en/of beroepsactiviteiten.	Doorlopend 	
We hebben toekomstbestendige bedrijventerreinen	In 2022 zijn we samen met de gemeenten Hillegom, Lisse en Teylingen met een traject gestart om te komen tot een gezamenlijke kwalitatieve bedrijventerreinenstrategie voor de regio. De inbreng van de ondernemers en andere belanghebbenden hebben we hierin meegenomen. Met betrekking tot uitbreiding Gravendam hebben we een inventarisatie gemaakt over de aspecten die op deze locatie spelen.	Doorlopend 	
	De behoefte voor het faciliteren van een BIZ op de Klei-Oost en 's-Gravendijck is in 2022 onderzocht. Beide gebieden dienen naar verwachting in 2023 een aanvraag in voor een BIZ.		

4.6 Evenementen

We zijn een evenementvriendelijke gemeente, die de veiligheid waarborgt. We dragen evenementenorganisaties een warm hart toe.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>ETP</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We zijn evenementvriendelijk	In 2022 is ervoor gekozen nog geen gemeentelijk evenementenbeleid op te stellen in afwachting van nieuw veiligheidsbeleid van de Veiligheidsregio waarop moet worden aangesloten. Dit beleid heeft in verband met de coronacrisis vertraging opgelopen.		
	In 2022 is een klein aantal aanvragen gedaan, waarvoor we subsidie hebben verleend vanuit het themajaar "Noordwijk ontmoet in Vrijheid". Het betrof budget dat was doorgeschoven vanuit de Themajaren 2020 ("75 jaar vrijheid") en 2021 ("Vrijheid") vanwege de coronacrisis.		
We hebben veilige evenementen	Bij vergunningaanvragen voor evenementen is het aanleveren van een veiligheidsplan een voorwaarde aangezien de organisator zelf verantwoordelijk is voor de veiligheid. In verband met de oplopende kosten voor de veiligheidsmaatregelen van de evenementen hebben we begin 2022 besloten dat de niet gebruikte evenementensubsidie uit 2021 ingezet mocht worden om deze kosten te dekken. Hiervan is door een klein aantal organisatoren gebruik gemaakt.	Doorlopend 	

4.7 Ondersteuning ondernemers

We ondersteunen ondernemers.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>ETP</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We verbeteren de dienstverlening aan ondernemers.	Het Noordwijkse innovatiefonds hebben we in 2022 niet ingezet. Onze ideeën over de toekomst van het Noordwijkse Innovatiefonds, dat economische innovatie breed stimuleert, hebben we nog niet uitgewerkt.		
	Het Uitvoeringsprogramma en Organisatie Economie Duin- en Bollenstreek 2023-2026 (van Bureau Buiten) hebben we aangeboden aan de gemeenteraad (als onderdeel van de bredere Strategische Agenda Ruimte). Ook hebben we een aanbesteding gestart voor een (nieuwe) Stichting Economic Board Duin- en Bollenstreek (EBDB). We hebben met de andere gemeenten uit de Duin- en Bollenstreek gewerkt aan een ambitieus en effectief uitvoeringsprogramma met als doel het vitaliseren van de regionale economie, innovatie en krachtenbundeling bij de brede regionale economische opgaven.	Doorlopend 	

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?

In de programmaverantwoording dienen de beleidsindicatoren vermeld in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten van 24 maart 2016, nr. 2016-0000177572, te worden opgenomen. Voor dit programma zijn die in onderstaande tabel weergegeven.

Programma 4 Economie					
Naam indicator	Eenheid	Periode	Nw	NL	Bron
Functiemenging	%	2021	54	53	CBS BAG/LISA
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2021	193	165	LISA

* gegevens afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl, stand februari 2023.

Wie waren de verbonden partijen/met wie werkten we samen?

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Programma 4 Economie	
Naam verbonden partij	
Holland Rijnland	
Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM)	

Wat waren de risico's ?

In de tabel hieronder staan de mogelijke risico's, die samenhangen met de uitvoering van dit programma.

Programma 4 Economie	
Onderwerp risico	Omschrijving risico
Aanbestedingsregels	Het ten onrechte bevorderen van lokale of regionale ondernemers bij aanbestedingen brengt het risico van schadeclaims mee.
Energiecrisis	Door de stijgende energie prijzen kunnen bedrijven hun rekeningen niet meer betalen.

2.1.5 Programma 5: Onderwijs

Programmadoelstelling vanuit collegeagenda:

Onderwijs als sterke basis. We maken brede vorming van onze jeugd mogelijk, in aanvulling op reguliere onderwijsprogramma's.

5.1 Passende onderwijsvormen			
<p>We willen dat iedereen meedoet. Hiervoor zijn taalvaardigheid en een diploma essentieel. We streven naar passende onderwijsvormen en een goede aansluiting op de arbeidsmarkt. We houden toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang.</p>			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We bestrijden (coronacrisis) onderwijsachterstanden bij alle leerlingen	We hebben de gemeentelijke middelen voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) beschikbaar gesteld aan de schoolbesturen. Daarmee neemt het onderwijs COVID-achterstanden weg door middel van zorg- en welzijnsinterventies in de school- of in verlengde leertijd.	Doorlopend 	
We bevorderen taalvaardigheid	We hebben een coördinator voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) aangesteld die sinds september 2022 de toeleiding van VVE-doelgroepkinderen naar de voorschoolse kindercentra is gaan doen. Hiermee krijgen wij inzicht in het bereik en het non-bereik en kunnen daarop anticiperen. De adviseur kinderopvang, in dienst sinds juni 2022, heeft contact gelegd met het hele netwerk rondom VVE en in kaart gebracht waar de behoefte ligt. Het inhoudelijke werken hieraan is een continue proces.	Doorlopend 	
	We hebben taalonderwijs ondersteund door het Taalhuis activiteiten en producten te laten ontwikkelen en uitvoeren. Het betreft producten ter bestrijding van laaggeletterdheid, welzijn, participatie en inburgering. We hebben regelmatig overleg gehad met de bibliotheek en de contactpersoon van het Taalhuis.	Doorlopend 	
	We geven uitvoering aan het regionale programma Laaggeletterdheid 2020-2024 door met Hillegom, Lisse, Teylingen en Oegstgeest het "Taalpact '22" vorm te geven. In vijf actielijnen hebben we met onze samenwerkingspartners gewerkt aan het voorkomen van laaggeletterdheid. In september 2022 hebben we een inspiratiesessie georganiseerd om meer bewustwording over laaggeletterdheid te creëren. We hebben een "Taalpact '23" voorbereid.	Doorlopend 	
	We hebben een stuurgroep Taalpact en een werkgroep Vervolgaanpak Laaggeletterdheid die regelmatig bij elkaar is gekomen om de voortgang te bespreken. We hadden regelmatig contact met onze samenwerkingspartners en hebben de voortgang gemonitord. Nieuwe samenwerkingspartners kunnen altijd aansluiten.	Doorlopend 	

5.1 Passende onderwijsvormen

We willen dat iedereen meedoet. Hiervoor zijn taalvaardigheid en een diploma essentieel. We streven naar passende onderwijsvormen en een goede aansluiting op de arbeidsmarkt. We houden toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We willen dat iedere jongere een passend diploma haalt	<p>We hebben samen met het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) ingezet op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het tegengaan van thuiszitten door intensieve inzet van thuiszitconsulenten; • het toeleiden naar onderwijs, onder meer door toepassing van onderwijs-zorgarrangementen; • het tegengaan van schoolverzuim door handhavend op te treden. 	<p>Doorlopend</p> <p></p>	
We faciliteren passend onderwijs	Op basis van de ontwikkelagenda Duin- en Bollenstreek 2018 – 2022 hebben we samen met de schoolbesturen en de gemeenten in de regio onder meer gezorgd voor passend onderwijs voor ontheemden uit Oekraïne. Voor deze doelgroep hebben we tien zogenaamde schakelklassen gerealiseerd, waarin het aanleren van de Nederlandse taal centraal staat.	<p>Doorlopend</p> <p></p>	
	We hebben samen met het samenwerkingsverband van het voortgezet onderwijs een ondersteuningsplan vastgesteld. Op basis van dit plan wordt (aanvullende) ondersteuning tijdens de les mogelijk gemaakt (passend onderwijs).	<p>Doorlopend</p> <p></p>	
	We hebben een regionale werkgroep Onderwijs-Jeugdhulp opgericht waarin we samen met de regiogemeenten en samenwerkingsverbanden vanuit de leidende principes de taakverdeling vormgeven.	<p></p>	
	We hebben van de schoolbesturen het signaal ontvangen dat zij meer tijd nodig hebben voor de uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek naar internationaal onderwijs.	<p></p>	
We streven naar goede aansluiting op de arbeidsmarkt	Voor de onderbouw in het voortgezet onderwijs hebben we ingezet op het project "kennis van de Duin- en Bollenstreek in je DNA" en voor de bovenbouw van het voortgezet onderwijs "Duin- en bollenstreek Unplugged". Hiermee zorgen we voor een betere aansluiting van het onderwijsaanbod op de vier economische sectoren: Greenport, Toerisme, Tech en Health. Daarnaast hebben we de behoefte van de lokale arbeidsmarkt in beeld gebracht als ook wat passende vervolgcacties zijn.	<p>Doorlopend</p> <p></p>	
We houden toezicht op de kwaliteit van kinderopvang	We hebben na ieder handnavingsadvies contact gehad met de toezichthouder van de GGD Holland Midden en de houder van het kindercentrum. Dit contact is erop gericht om zo snel mogelijk de gewenste situatie te bereiken. In de meeste gevallen is de tekortkoming binnen de hersteltermijn verholpen.	<p>Doorlopend</p> <p></p>	

5.2 Brede vorming van de jeugd

We stimuleren dat er in het onderwijs, naast kennisoverdracht, ook ruimte is voor vorming van de jeugd. We vinden als badplaats zwemvaardigheid van onze inwoners belangrijk.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We stimuleren brede vorming	We hebben hoogwaardig bewegingsonderwijs gefaciliteerd voor de groepen 3-8 in het basisonderwijs. Daarnaast hebben we schooljudo mogelijk gemaakt. In samenspraak met het onderwijs is pesten tegengegaan op basis van een pestprotocol. We zijn middelengebruik bij jongeren tegengegaan op basis van het Preventieakkoord Gezondheid. In dit akkoord is invulling gegeven aan onder andere het verminderen van middelengebruik. Denk aan het realiseren van gezonde maatschappelijke ruimtes, het rioolwateronderzoek, en de campagnes "zien drinken, doet drinken" en "Nix18".	Doorlopend 	
	We hebben samen met de Cultuureducatiegroep en de provincie uitvoering gegeven aan de landelijke regeling "Cultuureducatie met Kwaliteit". Leerlingen hebben bezoeken gebracht aan onder meer boerderij Veldzicht, Museum Engelandvaarders en de Ruïne van Teylingen.	Doorlopend 	
	We hebben reanimatie- en AED-cursussen in het voortgezet onderwijs gefaciliteerd.	Doorlopend 	
	We hebben onderwijsprogramma's gefaciliteerd, onder meer over een plasticvrije Noordzee, plasticvrije schoolkantines en gescheiden afvalinzameling op onze scholen. Tevens hebben we samen met het basisonderwijs het praktisch verkeersexamen aangeboden.	Doorlopend 	
We vinden zwemvaardigheid belangrijk	We hebben voor het onderhouden van zwemvaardigheid drie clinics 'natte' gymnastiek aangeboden aan de groepen 7 en 8 van het primair onderwijs in Noordwijk.	Doorlopend 	
	We hebben deelname aan de cursus (mui)zwemmen van de Reddingsbrigade Noordwijk binnen het onderwijs gestimuleerd.	Doorlopend 	

5.3 Onderwijshuisvesting

We zorgen voor kwalitatief goede onderwijshuisvesting in onze dorpen.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We zorgen voor kwalitatief goede huisvesting	We hebben uitvoering gegeven aan ons Integraal Huisvestingplan Onderwijs 2018-2033 (IHP). In het kader van verduurzaming van onderwijsaccommodaties hebben we voor vier schoolgebouwen financieel bijgedragen aan de "Subsidieregeling Ventilatie in Scholen" (SUVIS).	Doorlopend 	

5.3 Onderwijshuisvesting

We zorgen voor kwalitatief goede onderwijshuisvesting in onze dorpen.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	We hebben deelgenomen aan het bouwteam in de bouwfase van de nieuwbouw van de brede fusieschool Wakersduin – Zeehonk. We hebben zitting gehad in de stuurgroep vergadering inzake het bouwproject.	●	
	We hebben voorbereidingen getroffen voor de uitbreiding van De Prinsenhof in verband met de ondercapaciteit van het basisonderwijs in Noordwijkerhout. Wij hebben daartoe samen met de Woningstichting Sint Antonius van Padua en het schoolbestuur Sophia Scholen gewerkt aan een ontwerpvisie voor de perceelontwikkeling aan de Viaductweg te Noordwijkerhout.	●	
	Wij hebben het onderzoek naar de mogelijkheden voor de renovatie of vervangende nieuwbouw voor De Noordwijkse School afgerond. Het uitgangspunt hierbij is een unilocatie van de school op de huidige locatie. We hebben dit haalbaarheidsonderzoek in september 2022 gedeeld met de raad.	●	
	We hebben zorggedragen voor extra onderwijscapaciteit voor de jonge vluchtelingen uit Oekraïne. Hiervoor hebben we twee taalklassen met leerlingen in de leeftijd van 6 tot 12 jaar gehuisvest in Uitvaltj 2. Wij hebben samen met Katwijk, Hillegom, Lisse en Teylingen Oekraïense leerlingen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar gehuisvest in een schoolgebouw van Yuverta in Rijnsburg. Daarvoor hebben we gezamenlijk een subsidie bij het Rijk aangevraagd en toegekend gekregen.	●	

5.4 Leerlingenvervoer

We waarborgen de toegankelijkheid van het (speciaal) onderwijs. We bieden passende vervoersvoorzieningen. We vergroten de zelfredzaamheid van reizende leerlingen.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We bieden passende vervoersvoorzieningen.	We hebben een klanttevredenheidsonderzoek laten doen naar het leerlingenvervoer. Dit heeft onder andere geleid tot een plan van de vervoerder (NOOT Personenvervoer) om de dienstverlening verder te verbeteren. Daarnaast hebben we gewerkt aan het instellen van een ouderplatform. Het platform bestaat uit een groep van 10 ouders, evenredig verdeeld over de vijf gemeenten en de verschillende scholen. Het platform komt viermaal per jaar bijeen en wisselt informatie en ideeën uit over leerlingenvervoer. Vervoerder NOOT neemt hier ook aan deel.	Doorlopend ●	

5.4 Leerlingenvervoer

We waarborgen de toegankelijkheid van het (speciaal) onderwijs. We bieden passende vervoersvoorzieningen. We vergroten de zelfredzaamheid van reizende leerlingen.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We vergroten de zelfredzaamheid	We hebben gebruik van openbaar vervoer aangemoedigd door het beschikbaar stellen van de "Voor Elkaar Pas". We hebben verder invulling gegeven aan het programma "Mee op weg" waarmee we zelfredzaamheid en zelfstandig leren reizen hebben bevorderd. Hiervan is in 2022 echter geen gebruik gemaakt.	Doorlopend 	

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?

In de programmaverantwoording dienen de beleidsindicatoren vermeld in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten van 24 maart 2016, nr. 2016-0000177572, te worden opgenomen. Voor dit programma zijn die in onderstaande tabel weergegeven:

Programma 5 Onderwijs					
Naam indicator	Eenheid	Periode	Nw	NL	Bron
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2021	4	3	DUO/Ingrado
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2021	10	20	DUO/Ingrado
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2021	1	2	DUO/Ingrado

* gegevens afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl, stand februari 2023.

Wie zijn de verbonden partijen/met wie werken we samen?

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Programma 5 Onderwijs	
Naam verbonden partij	
Holland Rijnland	

Wat waren de risico's ?

In de tabel hieronder staan de mogelijke risico's, die samenhangen met de uitvoering van dit programma.

Programma 5 Onderwijs	
Onderwerp risico	Omschrijving risico
Leerlingenvervoer	Leerlingenvervoer is een open-einde regeling. De financiële gevolgen zijn hierdoor moeilijk in te schatten.

2.1.6 Programma 6: Sport en cultuur

Programmadoelstelling vanuit collegeagenda:

Sportvoorzieningen breed benutten. We bevorderen dat iedere inwoner plezier kan beleven aan uitstekende sportvoorzieningen in onze gemeente. Zorgen voor een sterk cultureel klimaat.

6.1 Verenigingen en vrijwilligers			
We ondersteunen ons verbindende en sociaal veilige verenigingsleven. We minimaliseren drempels bij het organiseren van evenementen.			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman / Eberharter</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We ondersteunen ons verbindende verenigingsleven	We zijn een gesprekspartner geweest voor verenigingen door hen te ondersteunen met adviezen op het gebied van coronamaatregelen en na de periode van de coronamaatregelen bij het vitaliseren van de verenigingen. Hiervoor hebben we onder andere deskundigheidsbevorderingstrainingen aangeboden voor verenigingen. Ook ondersteunden we de verenigingen bij de sterk gestegen energieprijzen door hen te helpen met het verduurzamen van hun accommodaties.	Doorlopend 	
	We hebben onze budgetten voor coronamaatregelen ingezet als vangnet voor een aantal verenigingen die door corona in financiële nood zijn gekomen.	Doorlopend 	
	We hebben ons sport- en cultuurloket, het informatie- en doorverwijspunt voor inwoners en verenigingen voor vragen op het gebied van cultuur en sport, laten uitgroeien tot een belangrijk informatiepunt voor de verenigingen. Het loket verschaft de verenigingen informatie over en ondersteuning bij de coronamaatregelen. Bovendien is dit loket beter gevonden door mensen met een beperking.	Doorlopend 	
We bereiken een veilig en positief klimaat binnen verenigingen	We hebben verenigingen ondersteund op het gebied van integriteit en het tegengaan van sociaal onwenselijk gedrag. Het actieprogramma "In veilige handen" is met een vijftal verenigingen doorlopen, waarmee bij hen een sociaal veiligheidsbeleid is ingevoerd. Een sportpedagoog heeft via het Sportakkoord twee grote verenigingen geholpen om trainers en begeleiders pedagogische beginselen bij te brengen over sportende jeugd.	Doorlopend 	
We minimaliseren drempels bij het organiseren van evenementen	We hebben initiatieven en evenementen gefaciliteerd met de evenementencoördinator als eerste aanspreekpunt voor verenigingen en vrijwilligers. We hebben eraan bijgedragen om evenementen veiliger te maken door onder meer subsidie te verlenen. We hebben organisatoren van evenementen ondersteund bij het aanvragen van hun vergunningen.	Doorlopend 	
	We hebben de samenwerking tussen verenigingen aangemoedigd. Voor de evenementenorganisaties is een bijeenkomst georganiseerd om de evenementenkalender en evenementenplanning af te stemmen.	Doorlopend 	

6.2 Sport en bewegen

We benutten de maatschappelijke functie van sport.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman / Eberharter</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We benutten de maatschappelijke functie van sport	We hebben uitvoering gegeven aan ons nieuwe sportbeleid door een onderzoek naar sporttoestellen op het strand. We hebben voor de sporttoestellen een potentiële locatie gevonden, die we in 2023 aan de raad voorleggen. We hebben clubkaderscoaches geworven voor de ondersteuning van trainers en begeleiders van verenigingen. We hebben het Sportakkoord en Preventieakkoord doorontwikkeld naar een Leefstijlakkoord.	Doorlopend 	
	De verbinding tussen welzijn en sport hebben we verder uitgewerkt in het Leefstijlakkoord en de Maatschappelijke agenda. Door onder andere het project "Zwemmen voor mensen met niet aangeboren hersenletsel" hebben we ingezet op de geestelijke gezondheid. Met de buurtsportcoaches hebben we kwetsbare groepen in beweging gebracht.	Doorlopend 	
	De hoogwaardige sportaccommodaties hebben we onverminderd beschikbaar gesteld voor maatschappelijke activiteiten zoals re-integratie naar werk en de ontwikkeling van Kuuroord Noordwijk.	Doorlopend 	

6.3 Kunst, cultuur en media

We zorgen voor een sterk cultureel klimaat. We vinden een sterke streekomroep als onafhankelijke informatiebron voor onze inwoners belangrijk.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>ETP</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We borgen een sterk cultureel klimaat	<p>We hebben ons volop ingezet voor het behoud van de culturele sector in de tijd en nasleep van corona. Naast het verlenen van de reguliere subsidies aan de culturele sector hebben we hiervoor de volgende maatregelen ingezet:</p> <ul style="list-style-type: none"> We hebben bijgedragen in de vorm van noodsteun en het kwijtschelden van huur (van bijvoorbeeld het cultureel centrum De Muze); We hebben samen met de culturele sector een actieplan "Nasleep corona" opgesteld en uitgevoerd. We hebben gezamenlijke evenementen gefaciliteerd, zoals de cultuurmarkten, de Dag van de Noordwijkse Geschiedenis en de kindercultuurmaand; We hebben extra ingezet op promotie van het aanbod door onder andere de tweewekelijkse cultuurpagina in de lokale kranten te publiceren, cultuurladders te verspreiden en het magazine Spotlight te realiseren. 	Doorlopend 	

6.3 Kunst, cultuur en media

We zorgen voor een sterk cultureel klimaat. We vinden een sterke streekomroep als onafhankelijke informatiebron voor onze inwoners belangrijk.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>ETP</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	<p>We hebben samen met onze inwoners en partners in onze dorpen gewerkt aan de ambities en doelstellingen in de nieuwe cultuurnota 2022-2025. Hiervoor hebben we het volgende gedaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We hebben het kunst- en cultuuraanbod voor jongeren en jongvolwassenen onderzocht. Een plan van aanpak voor de gemeente en een toolkit voor culturele organisaties is een eerste stap om het aanbod beter aan te laten sluiten bij deze doelgroep en de doelgroep meer te betrekken en te bereiken; • Samen met de culturele sector hebben we gekeken naar hoe de samenwerking en afstemming kan worden gestimuleerd. Hieruit volgde dat er de cultuurraad is opgericht en de eerste netwerkbijeenkomst georganiseerd; • Samen met Noordwijk marketing hebben we een strategisch marketing plan voor cultuur opgesteld; • We hebben met de erfgoedsector onderzoek gedaan naar hoe kan worden samengewerkt om bredere doelgroepen te bereiken. Hieruit is het initiatief ontstaan om gezamenlijk audiotours te ontwikkelen. 	<p>Doorlopend</p> 	
	<p>We zijn gestart met de uitvoering van het masterplan "Kunst in de Buitenruimte". Hierin is behalve aandacht voor de huidige collectie van Noordwijk de ambitie geformuleerd om nieuwe, professionele (tijdelijke) hedendaagse kunst met een internationale uitstraling aan de gemeente Noordwijk toe te voegen.</p> <p>We hebben een nieuwe adviesraad Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte (BKOR) ingesteld en hiervoor een nieuwe website gelanceerd.</p> <p>We hebben het organiseren van de nieuwe tentoonstelling "Biënnale Noordwijk" voorbereid. Deze wordt tweejaarlijks gehouden met kunst in de openbare ruimte van de gemeente Noordwijk. Deze biënnale is één van de twee programmalijnen uit het masterplan "Beeldende Kunst in de Openbare Ruimte".</p>	<p>Doorlopend</p> 	
We vinden een sterke streekomroep als onafhankelijke informatiebron voor onze inwoners belangrijk	<p>We hebben de continuïteit en verdere professionalisering van omroep BO ondersteund door subsidie te verlenen. In september 2022 heeft een tussentijdse evaluatie plaatsgevonden waarna we met een eindevaluatie de raad informeren.</p>	<p>Doorlopend</p> 	
	<p>We hebben het advies van het Commissariaat voor de Media over de representativiteitsverklaring van Omroep BO voorbereid. Dit zullen we in 2023 aan de raad voorleggen.</p>		

6.4 Breed benutte accommodaties

We benutten onze eersteklas sportaccommodaties optimaal. We bepalen de toekomst van De Schelft. We vergroten de mogelijkheden voor sport en bewegen in de buitenruimte.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade / Eberharter / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We benutten onze eersteklas sportaccommodaties optimaal	We hebben het accommodatiebeleid geëvalueerd op basis van klanttevredenheidsonderzoeken. Dit beleid kunnen we pas actualiseren nadat de scenario's van de nieuwe multifunctionele hal bekend zijn. Wel zijn klanttevredenheidsonderzoeken uitgevoerd die als input gebruikt worden hiervoor.		
	We hebben verenigingen ondersteund bij de verduurzaming van accommodaties met energiescans en door subsidie te verlenen voor klimaatbestendige maatregelen.		
	We hebben meerjarige onderhoudsplanningen opgesteld voor de gemeentelijke gebouwdelen op sportpark De Boekhorst en het sportpark aan de Lageweg. We hebben de bijbehorende structurele onderhoudskosten verwerkt in de Programmabegroting 2023–2026.		
We bepalen de toekomst van De Schelft	Op 10 november 2021 heeft de raad een krediet beschikbaar gesteld voor de herbouw van De Schelft bestaande uit een multifunctionele hal met verenigingsruimte en een eenvoudig zwembad. Het programma van eisen is begin 2022 opgeleverd waarna een aanbesteding is gehouden. Architecten Slangen plus Koenis heeft de opdracht gegund gekregen. Dit bureau heeft begin oktober 2022 het Voorlopig Ontwerp hiervoor opgeleverd met bijbehorende kostenraming. Uit deze kostenraming blijkt dat de bouwprijzen flink in prijs zijn gestegen. Gebleken is dat het beoogde programma, ondanks extra bezuinigingen in samenspraak met de verenigingen, niet meer binnen het beschikbaar gestelde budget kan worden uitgevoerd. Tijdens de Begrotingsraad op 8 november 2022 hebben enkele fracties de betaalbaarheid van De Schelft ter sprake gebracht. Naar aanleiding hiervan hebben we besloten om meerdere scenario's uit te werken en deze voor te leggen aan de raad. Besluitvorming hierover vindt plaats in 2023.		
We vergroten de mogelijkheden voor sport en bewegen in de buitenruimte	We hebben een veldonderzoek verricht voor de Triatlonvereniging. Daarop hebben we het surfhuisje aan het Oosterduinse meer aangeschaft Hierin kunnen we de triatlonvereniging mogelijk op termijn onderbrengen.		
	We hebben de sportparken en schoolpleinen openbaar gesteld. De overlast van omwonenden is tot een minimum beperkt door goede afspraken over handhaving tijdens en na sluiting van de accommodatie.	Doorlopend 	
	Op basis van het rapport "Sport in de buitenruimte" hebben we voor de uitbreiding van sport- en speelplekken een potentiële locatie gevonden, die we in 2023 aan de raad voorleggen.	Doorlopend 	
	We hebben het sportpark aan Lageweg gerenoveerd en deze feestelijk in gebruik genomen.		

6.4 Breed benutte accommodaties

We benutten onze eersteklas sportaccommodaties optimaal. We bepalen de toekomst van De Schelft. We vergroten de mogelijkheden voor sport en bewegen in de buitenruimte.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade / Eberharter / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>OSS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
			

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?

In de programmaverantwoording dienen de beleidsindicatoren vermeld in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten van 24 maart 2016, nr. 2016-0000177572, te worden opgenomen. Voor dit programma zijn die in onderstaande tabel weergegeven.

Programma 6 Sport en Cultuur					
Naam indicator	Eenheid	Periode	Nw	NL	Bron
Niet-sporters	%	2020	44	49	GGD/CBS/RIVM

* gegevens afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl, stand februari 2023.

Wie waren de verbonden partijen/met wie werkten we samen?

Er zijn geen verbonden partijen voor dit programma.

Wat waren de risico's ?

In de tabel hieronder staan de mogelijke risico's, die samenhangen met de uitvoering van dit programma.

Programma 6 Sport en Cultuur	
Onderwerp risico	Omschrijving risico
BTW vergoeding	De BTW op sport wordt vergoed van Rijksbudget (SPUK). Het risico bestaat dat niet de volledige vergoeding vanuit het rijk wordt ontvangen.

2.1.7 Programma 7: Sociaal Domein en Volksgezondheid

Programmadoelstelling vanuit collegeagenda:

Eén loket voor hulp. We versterken vanuit een integrale toegang het netwerk dat klaarstaat voor inwoners met een hulp- of zorgbehoefte.

7.1 Eén toegang voor hulp			
We verhogen de kwaliteit en doelgerichtheid van hulp en zorg. We verlagen drempels voor hulp en zorg. We leggen nieuwe verbindingen in een maatschappelijk programma.			
Portefeuillehouder:	Salman	Team:	MAS
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We verhogen de kwaliteit en doelgerichtheid van hulp en zorg	Om complexe casuïstiek te stroomlijnen heeft Voor ieder 1 actief de verbinding gelegd met andere organisaties binnen het sociaal domein. Bijvoorbeeld door woningcorporaties aan te laten sluiten bij hun integrale casusoverleg en periodiek overleg met de huisartsen te organiseren.	Doorlopend 	
	De pilots "Lokale scheidingsexperts" en "Per Saldo" zijn bij Voor ieder 1 uitgevoerd. Daarmee is specialistische kennis ten aanzien van respectievelijk echtscheiding en PGB's binnen de teams verstrekt.	Doorlopend 	
	Een dashboard om te sturen op de realisatie van onze doelen in het sociaal domein is nog niet gereed. Het vullen van het dashboard hangt grotendeels af van data die gegenereerd wordt via het Elektronisch Cliënten Dossier (ECD) dat Voor ieder 1 gaat gebruiken. Het implementeren van het nieuwe ECD vergt meer tijd. We verwachten dat het ECD op in 2023 gebruikt kan gaan worden door Voor ieder 1.	! 	
	We hebben in verband met capaciteitsgebrek in de sub regio de voorbereiding op een integrale verordening doorgeschoven naar 2023.	! 	
We verlagen de drempels van advies, ondersteuning en zorg	Via onder andere de website, gemeenteberichten en foldermateriaal hebben we de inwoners geïnformeerd over advies, hulp en zorg van Voor ieder 1.	Doorlopend 	
	We hebben "De Wegwijzer Leef Mee" geëvalueerd. Het voorstel ter voortzetting hiervan is onderdeel van het actieprogramma "Mensen Hebben Mensen Nodig" dat we aan de raad in 2023 aanbieden.	Doorlopend 	
	We hebben uitvoering gegeven aan het Meedenkersnetwerk. Deze biedt integrale onafhankelijke cliëntondersteuning. Tot en met het derde kwartaal zijn 60 mensen begeleid. Het blijft onverminderd nodig om aandacht te blijven vestigen op het bereiken van een grotere doelgroep en het verbeteren van de bekendheid. Hiervoor is van het Rijk subsidie verkregen om het Meedenkersnetwerk te versterken.	Doorlopend 	
	Het programma "Extraatje voor je welzijn" om veerkracht te bevorderen is door 119 inwoners benut. De geboden	Doorlopend	

7.1 Eén toegang voor hulp

We verhogen de kwaliteit en doelgerichtheid van hulp en zorg. We verlagen drempels voor hulp en zorg. We leggen nieuwe verbindingen in een maatschappelijk programma.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>MAS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	cursussen worden door de deelnemers als positief beoordeeld.		
	We hebben psychische en sociale ondersteuning op afstand mogelijk gemaakt door middel van digitale applicaties voor psychische ondersteuning en zelfhulpprogramma's. Het vraagt nog wel specifiek aandacht voor laaggeletterden. Er wordt gedacht aan verbinding met het Taalpact.	Doorlopend 	
	We hadden gepland om in 2022 de integrale toegang Noordwijk naar de locatie Duinwetering te verhuizen. De verbouwing neemt meer tijd in beslag waardoor dit in 2023 zal gebeuren.		
We leggen nieuwe verbindingen in een maatschappelijk programma	We hebben in mei 2022 het Maatschappelijk Programma "Floreren in Noordwijk" vastgesteld. We zijn inmiddels gestart met het werken in twee opgaveteams. Grote subsidiepartners hebben we gevraagd hun toekomstige aanvraag af te stemmen op het Maatschappelijk Programma. We hebben een participatiemedewerker aangetrokken, een begin gemaakt met de website "Floreren in Noordwijk" en de opgaven zijn in de begroting 2023 verwerkt.	Doorlopend 	

7.2 Maatschappelijke ondersteuning

We vernieuwen ons welzijnsbeleid door geluk in onze dorpen te faciliteren. We vergroten de eigen kracht en mobiliteit van kwetsbare inwoners en bevorderen een inclusieve samenleving. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>MAS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We stimuleren geluk in onze dorpen	We hebben uitvoering gegeven aan het welzijnsbeleid "Gelukkig Leven". In de Victorwijk-Zuid in Noordwijkerhout hebben inwoners kunnen meedenken over de plaatsing van bankjes. Welzijn Noordwijk en de Ouderenbond 55+ bereiden een plan voor een volksuniversiteit voor. Met Scarabee Leiden hebben we een regionaal inloophuis besproken. De meest haalbare optie lijkt een inlooplegelegenheid in de buurtcentra. We hebben de bijeenkomst voor nieuwe inwoners voorbereid door in een enquête naar hun behoefte te vragen.	Doorlopend 	
	We hebben het actieprogramma "Mensen Hebben Mensen Nodig" geëvalueerd. Een actieprogramma met een structurele aanpak tegen eenzaamheid hebben we opgesteld, dat we in 2023 aan de raad aanbieden.		

7.2 Maatschappelijke ondersteuning

We vernieuwen ons welzijnsbeleid door geluk in onze dorpen te faciliteren. We vergroten de eigen kracht en mobiliteit van kwetsbare inwoners en bevorderen een inclusieve samenleving. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>MAS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	We hebben in samenwerking met de Leidse Hogeschool een videoproject "Seniorvriendelijk" uitgevoerd. Daarmee hebben we de behoeften en randvoorwaarden van senioren in beeld gebracht om langer zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen. In vervolg daarop hebben we een enquête onder ouderen in De Zilk uitgevoerd.		
We vergroten de eigen kracht van kwetsbare inwoners: iedereen doet mee.	We hebben aan de (sub)regionale pilot "Algemene Voorzieningen Maatschappelijke Zorg" meegedaan ter versterking van de zelfredzaamheid en het netwerk van kwetsbare mensen uit de doelgroep maatschappelijke zorg.	Doorlopend 	
	De pilot "Algemene voorziening was- en strijkservice Bollenstreek" is voortijdig gestopt, omdat het project (voorlopig) financieel niet haalbaar is.		
	Om algemene voorzieningen meer toegankelijk te maken voor kwetsbare inwoners hebben we 67 inwoners ondersteund met de trajecten "Welzijn op recept" en specifiek zomeractiviteiten zoals "Ik doe mee" uitgevoerd. We hebben een kennisbijeenkomst Presentieaanpak georganiseerd voor 25 verschillende disciplines in de 0 ^e - en 1 ^e -lijn georganiseerd om binnen algemene voorzieningen kwartier te maken voor kwetsbare inwoners. We hebben meerjarenafspraken gemaakt met s'Heeren Loo om de bijdrage van de algemene voorziening Reuring aan het maatschappelijke programma "Floreren in Noordwijk" te borgen. Welzijn Noordwijk en Lumen hebben trainingen ten behoeve van arbeidsparticipatie van mensen met psychische problematiek uitgevoerd.	Doorlopend 	
	We hebben uitvoering gegeven aan de decentralisatieopgave maatschappelijke zorg en beschermd wonen (per 1 januari 2023). Hiertoe: <ul style="list-style-type: none"> • Hebben zorgpartijen ingetekend op de opgave en zijn gecontracteerd; • Is er een intergemeentelijk samenwerkingsverband opgesteld; • Is er lokale opvang en huisvesting gerealiseerd en sub regionaal afgestemd; • Is de toegang tot maatschappelijke zorg en beschermd wonen lokaal georganiseerd; • Is er voor de komende periode een transformatiemanager aangesteld; • Wordt het preventieprogramma GGZ doorlopend bijgestuurd met specifieke aandacht op participatie en herstel en antistigma; 	Doorlopend 	

7.2 Maatschappelijke ondersteuning

We vernieuwen ons welzijnsbeleid door geluk in onze dorpen te faciliteren. We vergroten de eigen kracht en mobiliteit van kwetsbare inwoners en bevorderen een inclusieve samenleving. We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>MAS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	<ul style="list-style-type: none"> • Wordt sub regionaal uitvoering gegeven aan Individuele Plaatsing en Steun (IPS)-trajecten voor mensen met psychische problematiek (14 waarvan 4 voor Noordwijk); • Zijn de afspraken herzien van de "Ketensamenwerking OGGZ, Preventieverslavingszorg en Bemoeizorg" door de volle agenda's in 2022 doorgeschoven naar 2023. 		
	We hebben werkafspraken gemaakt om de acute zorg, crisisbeheersing en nazorg van kwetsbare inwoners en hun leefomgeving met een nieuwe lokale ketenaanpak te versterken.	Doorlopend 	
We vergroten de mobiliteit van kwetsbare inwoners	We hebben het project "Automaatje" geëvalueerd. Het voorstel ter voortzetting hiervan is onderdeel van het actieprogramma "Mensen Hebben Mensen Nodig" dat we aan de raad in 2023 aanbieden.	Doorlopend 	
	We hebben de behoefte aan vervoer met TukTuks en het aantal vrijwillige chauffeurs in De Zilk onderzocht. Hieruit blijkt dat circa 10% van de 65-plussers hiervan gebruik zou willen maken. Aan de vervoersopties Automaatje en Fietsmaatjes is echter meer behoefte als ook meer draagvlak voor chauffeurs. We beginnen met die projecten en bekijken daarna de verdere behoefte. In Noordwijk aan Zee en Noordwijk Binnen verwachten we eenzelfde enquête onder ouderen uit te zetten.		
	We hebben de strandafritten verbeterd. De kwaliteitsverbetering betreft onder meer aandacht voor de breedte van het pad en de toegankelijkheid voor mindervaliden.	Doorlopend 	
We ondersteunen mantelzorgers en vrijwilligers	We hebben verschillende vormen van respijtzorg voor gezinnen onderzocht. Concreet is hier een samenwerking met Buurtgezinnen uitgekomen en zijn er nieuwe aanbieders voor jonge gezinnen toegevoegd aan de Zorgpauze (o.a. de Mantelaar). We hebben verder gesprekken gevoerd met verschillende aanbieders over vakantie(dag)opvang ook eventueel in combinatie met sport.		
	Welzijn Noordwijk heeft voor de gemeente deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers verzorgd, een vrijwilligersfeest georganiseerd en de vacaturebank voor organisaties bijgehouden.	Doorlopend 	

7.3 (Arbeids)participatie

We laten iedereen naar vermogen meedoen. Dit betekent dat we (arbeids)participatie onder onze inwoners verhogen, inwoners een financieel vangnet bieden en armoede terugdringen. We bereiden ons voor op de Wet inburgering.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>MAS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We verhogen de (arbeids)participatie	We hebben in samenwerking met de GR KDB (Provalu) het project "Extra impuls" uitgevoerd, waarmee extra werkplekken zijn gecreëerd om bijstandsgerechtigden uit trede 5 aan betaald werk te helpen. Een eindrapport brengen we ter informatie in 2023 naar de raad.	Doorlopend 	
	We hebben "Meedoen!" in bredere vorm ontwikkeld. De ISD Bollenstreek heeft samengewerkt met Welzijn Noordwijk om via aandachtcoaches gericht aandacht te geven aan cliënten en hun ontwikkeling. Voor de toekomst wordt onderzocht of "Meedoen!" geïntegreerd kan worden met "Lekker Fit". Met "Lekker fit" (voorheen "Sportief voor werk") hebben we in 2022 aan 59 personen ondersteuning geboden bij sociale activering en maatschappelijke participatie. Om werkplekken passend te maken, voert de GR KDB Social Return on Investment (SROI) uit op gemeentelijke inkoop en aanbestedingen. Door turbulenties op de arbeidsmarkt hebben we op basis van onze inkoopstrategie het jaarplan "Social Return on Investment" opgesteld. In 2022 hebben we 72 aanbestedingen en 24 plaatsingen gerealiseerd, waarvan 11 uit de sub regio, met een SROI-waarde van € 200.000.	Doorlopend 	
	We hebben voldaan aan onze taakstelling voor beschut werk. Er zijn 11,5 plekken ingevuld.	Doorlopend 	
We bieden inwoners een financieel vangnet	We hebben aan inwoners met een bijstandsuitkering een maatschappelijke tegenprestatie opgelegd conform de Verordening "Tegenprestatie naar vermogen ISD Bollenstreek 2019".	Doorlopend 	
We helpen inwoners (preventief) bij schuldsituaties	We hebben het beleidsplan "Schuldhulpverlening ISD Bollenstreek" op een aantal onderdelen uitgevoerd. Er is aangesloten bij het Schuldenknooppunt. In december hebben we besloten tot het verstrekken van saneringskredieten. We hebben een sub regionale netwerkbijeenkomst georganiseerd waarin een aantal thema's rond schuldenpreventie en vroeg signalering is besproken.	Doorlopend 	
We dringen armoede terug	Om armoede te bestrijden op basis van het plan "Volwaardig Deelnemen; Minimabeleid 2021- 2024" hebben we de volgende acties uitgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> Een klankbordgroep van gebruikers van de "Doe Mee"-regeling heeft meegedacht over de informatievoorziening voor minima. De website van de gemeente hebben we hierop aangepast. 	Doorlopend 	

7.3 (Arbeids)participatie

We laten iedereen naar vermogen meedoen. Dit betekent dat we (arbeids)participatie onder onze inwoners verhogen, inwoners een financieel vangnet bieden en armoede terugdringen. We bereiden ons voor op de Wet inburgering.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>MAS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	<ul style="list-style-type: none"> We hebben aankomende middelbare scholieren geïnformeerd over de minimaregeling. Voor basisschool leerlingen wordt dit ook voorbereid. We hebben een netwerkbijeenkomst met betrokken partners gehouden over armoede onder jeugd. Er is een "Gelijke Kansen Agenda" opgesteld waarvoor inmiddels van het Rijk subsidie is verkregen. 		
	Om minima op een meer persoonlijke en stress-sensitieve wijze te benaderen, hebben we het communicatieplan "Hester Helpt" geïntroduceerd. Op de conferentie "Van Schulden naar Kansen" hebben we dit onderwerp met partners besproken. Er is draagvlak voor deelname aan een training.		
	We hebben ingezet op het vergroten van het bereik van de minimaregelingen. Dit heeft geresulteerd in een toename van het percentage bereikte huishoudens van 128% ten opzichte van 2021. Voor het bestrijden van kinderarmoede heeft onze samenwerkingspartner de Stichting Leergeld met 256 geholpen kinderen een uitbreiding bereikt van 56% ten opzichte van 2021.	Doorlopend 	
We bevorderen de integratie van nieuwkomers	<p>We hebben uitvoering gegeven aan de nieuwe Wet inburgering op basis van ons nieuwe beleidsplan.</p> <p>Medio 2022 zijn de eerste inburgeraars door Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) doorgestuurd naar de klantmanagers van de ISD voor de leerbaarheidstoets, het Persoonlijk Inburgeringsplan (PIP). Direct na de zomer zijn de eerste klassen in de B1- en Z-route van start gegaan. Voor wat betreft de MBO-route nadert de aanbesteding de afrondende fase.</p> <p>We hebben in november 2022 een start gemaakt met het project "Ondertussen Lekker Fit" voor de inburgeraars die in 2021 in Noordwijk zijn komen wonen. De "Ondertussen Groep" is opgenomen in de Wet inburgering. Gemeenten zijn verplicht om hun een aanbod te doen in het kader van de inburgering.</p>	Doorlopend 	

7.4 Jeugd

We zetten direct de juiste jeugdhulp in. We zorgen dat kwetsbare jongeren kunnen meedoen in de samenleving. We benutten de preventieve werking van jeugdwerk.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>MAS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We benutten de preventieve werking van jeugdwerk	We hebben samen met lokale jeugdpartners en de netwerkregisseur uitvoering gegeven het Preventieprogramma jeugd. Het streven is een dekkend aanbod aan preventieve basisvoorzieningen jeugd. Hiermee geven we invulling aan de ambities jeugd groeit Gezond, Veilig en Kansrijk op.	Doorlopend 	
We zetten direct de juiste jeugdhulp in	We hebben samen met de jeugdhulpaanbieders, gemeenten en contractmanagers uitvoering gegeven aan het Programmaplan Jeugdhulp. Het streven is om samen te werken aan passende en betaalbare jeugdhulp. We hebben het project "Aanpak Wachttijden Ambulante Specialistische GGZ" afgerond. We hebben de knelpunten van wachtlijsten samen met jeugdhulpaanbieders en gemeenten geanalyseerd. De aanbevelingen uit dit project worden meegenomen in het plan van aanpak in 2023.	Doorlopend 	
	We hebben bij (complexe) gezinsproblematiek gewerkt met een integraal gezinsplan. Daarbij werd door de teams van Voor Ieder 1 Noordwijk en Noordwijkerhout-De Zilk gebruik gemaakt van de integrale werkwijze 1Gezin1Plan1Regisseur.	Doorlopend 	
	We hebben de Regionale Experttafel (RET) opgericht voor specialistische jeugdproblematiek. De RET vervult een belangrijke rol in het realiseren van de regionale ambitie om met gemeenten en jeugdhulpaanbieders samen te werken voor kinderen die de jeugdhulp het hardst nodig hebben.		
	We zijn gestart met de implementatie van de praktijkondersteuners Huisartsen (POH) Jeugd over alle huisartsenpraktijken. Dit heeft vanwege een aantal personele wisselingen vertraging opgelopen. Dit wordt afgerond in 2023.		
	We zijn een wervingscampagne gestart om pleegouders en gezinshuisouders te werven. Voor het creëren van kleinschalige gezinshuizen zijn we met de pilot "Cardea Community" gestart. Na een ontwikkelfase zijn we vanaf 1 januari begonnen met het opvangen van jeugdigen in de leeftijd van 12-18 jaar.		
	We hebben gesprekken gevoerd met jeugdhulpaanbieders en speciaal onderwijs scholen om te kijken wat de behoefte is voor jeugdhulp. De implementatie van jeugdhulp op het speciaal onderwijs volgt in 2023.	Doorlopend 	

7.4 Jeugd			
We zetten direct de juiste jeugdhulp in. We zorgen dat kwetsbare jongeren kunnen meedoen in de samenleving. We benutten de preventieve werking van jeugdwerk.			
Portefeuillehouder:	Salman	Team:	MAS
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	De implementatie van de pilot Buitenschoolse Opvang Plus (BSO-plus) hebben we nog niet kunnen realiseren. Hiervoor is onder andere personeelstekort bij kinderopvangorganisaties een belangrijke oorzaak. We starten met een pilot BSO-plus in het najaar van 2023.		
We sturen op goede jeugdhulp	We hebben de sturing op jeugdhulp versterkt door de oprichting van de Serviceorganisatie Zorg (SO Zorg). We hebben een verbeterslag gemaakt in de samenwerking tussen gemeenten (accountmanagers) en de SO Zorg (contractmanagers) door elkaar tijdig te betrekken in processen en door meer data-gedreven te werken.	Doorlopend 	

7.5 Gezondheid			
We stimuleren een gezonde leefstijl. We gaan huiselijk geweld tegen. We verbeteren de samenwerking tussen zorg en veiligheid.			
Portefeuillehouder:	Salman	Team:	MAS
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We stimuleren een gezonde leefstijl	We hebben uitvoering gegeven aan ons programma "Jongeren Op Gezond Gewicht". Hiervoor is bij het Sportbedrijf een JOGG-regisseur in dienst.	Doorlopend 	
	We hebben de thema's "Gezond leven" en "gezonde en veilige leefomgeving" als opgave opgenomen in ons maatschappelijk programma. Hiermee hebben we deze een nadrukkelijke plek gegeven.		
	We hebben in het Preventieakkoord Gezondheid met een 10-tal projecten invulling gegeven aan het bevorderen van een gezonde leefstijl. Met aandacht voor middelengebruik (roken, alcohol, drugs) en gezonde voeding, waaronder het realiseren van gezonde maatschappelijke ruimtes, het organiseren van kookcafés, en een project met aandacht voor leefstijl bij volwassenen.		
We vergroten de weerbaarheid van onze jeugd.	De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) heeft twintig weerbaarheidstrainingen gegeven aan de bovenbouw van het primair onderwijs.	Doorlopend 	
	We hebben op het primair onderwijs schooljudo of een gelijksoortige training aangeboden.	Doorlopend 	

7.5 Gezondheid

We stimuleren een gezonde leefstijl. We gaan huiselijk geweld tegen. We verbeteren de samenwerking tussen zorg en veiligheid.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>MAS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We verbeteren de dienstverlening van de GGD voor inwoners	We ondersteunen de doorontwikkeling van Hecht op basis van het verbeterplan 2024. Onderdeel hiervan is het verbeteren van de dienstverlening richting inwoners. Denk hierbij aan verbeterde toegankelijkheid en vindbaarheid van informatie als ook nog meer deskundigheid.	Doorlopend 	
We gaan middelengebruik bij jongeren tegen	We zijn middelengebruik bij jongeren tegen gegaan op basis van het Preventieakkoord Gezondheid. In dit akkoord is invulling gegeven aan onder andere het verminderen van middelengebruik. Denk aan het realiseren van gezonde maatschappelijke ruimtes, het rioolwateronderzoek, en de campagnes "zien drinken, doet drinken" en "Nix18".	Doorlopend 	
We gaan huiselijk geweld tegen	We hebben de samenwerkingsafspraken tussen Veilig Thuis, gemeenten en lokale teams geëvalueerd. De afspraken zijn bijgesteld om te komen tot een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.	Doorlopend 	
	We hebben huiselijk geweld aangepakt op basis van het regionale programma "Geweld hoort nergens thuis".	Doorlopend 	
We intensiveren de samenwerking tussen zorg en veiligheid	We hebben het Zorg- en Veiligheidshuis gerealiseerd, waarmee de samenwerking tussen de veiligheidsketen en zorgorganisaties is gebundeld.		

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?

In de programmaverantwoording dienen de beleidsindicatoren vermeld in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten van 24 maart 2016, nr. 2016-0000177572, te worden opgenomen. Voor dit programma zijn die in onderstaande tabel weergegeven.

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid					
Naam indicator	Eenheid	Periode	Nw	NL	Bron
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	2021	848	806	CBS/LISA
Jongeren met delict voor rechter	%	2020	1	1	CBS
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2021	3	6	CBS
Netto arbeidsparticipatie	%	2021	72	70	CBS
Werkloze jongeren	%	2021	1	2	CBS
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2021	230	431	CBS
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 t/m 64 jaar	2020	83	202	CBS
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	11	11	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	%	2022	1	1	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	%	2022	0	0	CBS
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	2021	640	x	CBS/MSD WMO

* gegevens afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl, stand februari 2023.

Wie waren de verbonden partijen/met wie werkten we samen?

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid	
Naam verbonden partij	
Holland Rijnland	Hecht
Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD)	
GR Kust-, Duin- en Bollenstreek (KDB)	

Wat waren de risico's ?

In de tabel hieronder staan de mogelijke risico's, die samenhangen met de uitvoering van dit programma.

Programma 7 Sociaal Domein en Volksgezondheid	
Onderwerp risico	Omschrijving risico
Energiecrisis	De verwachting is een stijging van faillissementen en werkloosheid. Hierdoor zal in 2023 naar verwachting ook een stevig beroep worden gedaan op bijstandsuitkeringen, bijzondere bijstand en schuldhelpverlening.
Algemene uitkering	Onzekerheden bestaan uit de mogelijke kortingen vanuit het Rijk.

2.1.8 Programma 8: Duurzaamheid en Leefomgeving

Programmadoelstelling vanuit collegeagenda:

Een duurzame samenleving. We voeren een tastbare en verantwoordelijke verduurzamingsaanpak. En passende afvalinzameling. We kiezen en introduceren een verbeterd systeem van afvalinzameling.

8.1 Duurzaamheid			
We stimuleren een toekomstbestendige balans tussen mens, milieu en economie. Dit doen we in samenwerking met onze partners en in onze gemeentelijke bedrijfsvoering.			
Portefeuillehouder:	Alkemade	Team:	DCS
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We bereiken verduurzaming in samenwerking met onze partners	We hebben verduurzamingsinitiatieven ondersteund van particuliere woningeigenaren én maatschappelijke organisaties zoals (sport)verenigingen met advies, subsidies en fondsen. Dit hebben we gedaan door de volgende regelingen te continueren: duurzaamheidssubsidie, duurzaamheidslening en de duurzaamheidsstimuleringslening. Verder hebben we verduurzamingsinitiatieven uitgevoerd die bijdragen aan bewustwording, gedragsverandering en besparing.	Doorlopend 	
	We hebben ingezet op onder meer biodiversiteit, circulariteit en klimaatadaptie. We hebben in het kader van circulariteit bijgedragen aan het project bubble barier. Dat is een luchtbellenscherm waarmee plastic uit de rivier wordt gehaald voordat het in de zee stroomt. In het kader van klimaatadaptie hebben we de subsidie "Impulsregeling voor klimaatadaptatie" aangevraagd van het Rijk via Holland Rijnland voor de wijkrenovatie Zeeburg.	Doorlopend 	
	We hebben klimaat adaptieve en natuur inclusieve ontwikkelingen gestimuleerd. Dat hebben we gedaan door bewustwordingsacties voor bewoners opgezet waaronder voor groen dak, regenton en ook de campagne "Tegel eruit groen erin" (voorheen operatie Steenbreek).	Doorlopend 	
We verduurzamen de gemeentelijke bedrijfsvoering	We hebben een plan gemaakt voor verdere verduurzaming van onze gemeentelijke gebouwen. We zijn begonnen om dit nader uit te werken in een maatwerkplan per object. Hierbij gaat het om zonnepanelen, warmtepompen, warmteterugwinning, isoleren en ventileren. Voor onder meer De Muze, Duinpan, de gemeentehuizen en een aantal sportaccommodaties hebben we dit reeds gerealiseerd.	Doorlopend 	
We verankeren onze verduurzamingskeuzen in ons beleid	Vanuit de verschillende vakdisciplines in de openbare ruimte wordt actief gereageerd op verbeteringen op het gebied van duurzaamheid. Voorbeelden hiervan zijn duurzame vervangingen van materieel en een duurzaamheidsbeoordeling bij aanbesteding van vervangingen/ reconstructies en nieuwbouw. We zijn begonnen met verduurzamingskeuzen integraal af te stemmen in een gemeentelijke duurzaamheidstafel. Vanwege andere prioriteiten hebben dit nog niet verder kunnen uitwerken. Wel hebben Sustainable Development Goals (SDG's) verkend, waarmee we op termijn onze	Doorlopend 	

8.1 Duurzaamheid			
We stimuleren een toekomstbestendige balans tussen mens, milieu en economie. Dit doen we in samenwerking met onze partners en in onze gemeentelijke bedrijfsvoering.			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>DCS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	verduurzamingskeuzen in ons beleid kunnen gaan verankeren.		
	We hebben nog niet de invoering en (maatschappelijke) effecten van de paragraaf "maatschappelijk meerwaarde" in de college- en raadsvoorstellen kunnen evalueren, waardoor dit doorschuift naar 2023.		
We monitoren de duurzaamheid van Noordwijk	We hebben de duurzaamheid gemonitord op basis van de aspecten People Planet Profit door middel van de paragraaf maatschappelijke meerwaarde in alle collegeadviezen.	Doorlopend	

8.2 Energietransitie			
We werken in onze wijken en binnen Holland Rijnland aan een energieneutraal Noordwijk in 2050.			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>DCS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We verduurzamen de energievoorziening in Holland Rijnland	De in regionaal verband te actualiseren Regionale Energiestrategie (RES) is vertraagd doordat er de ruimte nodig was om de lokale aanpak en ambities van de gemeenten vast te stellen en de benodigde zoekgebieden te concretiseren. In 2022 is de nadruk meer komen te liggen op lokale alternatieve energiebronnen zoals Geothermie.	Doorlopend	
	Op verzoek van de gemeenteraad hebben we eerst de kaders voor de Lokale Energie Strategie (LES) aan de raad aangeboden die in januari 2022 zijn vastgesteld. Hiermee gaan we de participatie in, waarna de LES vastgesteld kan gaan worden. Zo hebben we een viertal participatiebijeenkomsten georganiseerd als ook een enquête gehouden.		
	We zouden het onderwerp 'windturbines' bespreekbaar maken binnen de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG), volgens het nieuwe coalitieakkoord zien we af van plaatsing daarvan op ons grondgebied.		
	We hebben nog niet in een lobby vanuit Noordwijk of de regio geparticipeerd voor het beschikbaar stellen van middelen voor de energietransitie vanuit het Rijk en de provincie.	Doorlopend	
We stellen een transitievisie warmte op	We zijn begonnen met de voorbereidingen voor de wijkuitvoeringsplannen voor de warmtetransitie. Door middelen van participatie willen we samen met inwoners, woningbouwcorporaties en ondernemers de Warmtevisie vervolgens uitwerken.	Doorlopend	

8.2 Energietransitie

We werken in onze wijken en binnen Holland Rijnland aan een energieneutraal Noordwijk in 2050.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>DCS</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?		Wanneer hebben we het gedaan?
We ondersteunen de samenleving bij verduurzaming van de energievoorziening	<p>We hebben door de inzet van onze energiecoaches bijgedragen aan verduurzaming van de energievoorziening van koop- en huurwoningen. Tevens hebben we ons ingezet voor gedragsverandering van onze inwoners voor wat betreft energieverbruik.</p> <p>We hebben een duurzaamheidssprekkuur voor onze inwoners gehouden met de energiecoaches, om verduurzaming van Noordwijk te stimuleren.</p> <p>We hebben inwoners die vragen hebben over verduurzaming in contact gebracht met het Duurzaam Bouwloket die hen verder adviseert.</p>		<p>Doorlopend</p>
	<p>We hebben voor de ondernemers het MKB Transitie Loket opgezet. Hiermee ondersteunen wij hen door de inzet van onder andere energiescans, advies en monitoring.</p>		<p>Doorlopend</p>
	<p>Wij hebben voorbereidingen getroffen om op wettelijke verduurzamingsverplichtingen samen met de Omgevingsdienst West Holland te kunnen gaan handhaven. Denk hierbij aan Label C voor kantoren per 1 jan 2023.</p>		<p>Doorlopend</p>
	<p>We hebben woningcorporaties bij de verduurzaming van hun woningvoorraad ondersteund door middel van advies door onze energiecoaches. Daarvoor hebben we maandelijks overleg met de woningcorporaties.</p>		<p>Doorlopend</p>
	<p>We zijn aangesloten bij regionale overleggen vanuit Holland Rijnland waaronder Zon Op Dak waarbij ook gekeken wordt naar de mogelijkheden voor het plaatsen van zonnepanelen op grote daken.</p>		<p>Doorlopend</p>
	<p>We streven naar een breed aanbod van duurzame warmtebronnen</p>		<p>We hebben een projectgroep ingericht, waarin de Omgevingsdienst West Holland deelneemt, om het proces van vergunningverlening voor een warmtebron aan de Leeweg zo soepel mogelijk te laten verlopen.</p>

8.3 Openbare ruimte

We werken samen met inwoners aan een openbare ruimte die schoon, leefbaar, veilig en klimaatbestendig is.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?		Wanneer hebben we het gedaan?
We hebben een openbare ruimte die duurzaam, schoon, leefbaar en veilig is	<p>We hebben integraal uitvoering gegeven aan onze programma's voor het beheer van de openbare ruimte (wegen, groen, verlichting, spelen, baggeren, oeverwerken, kunstwerken en riolering). Het afgelopen jaar hebben we integraal o.a. de volgende reconstructiewerken uitgevoerd: wijkrenovatie Zeeburg, Parallel Boulevard,</p>		<p>Doorlopend</p>

8.3 Openbare ruimte

We werken samen met inwoners aan een openbare ruimte die schoon, leefbaar, veilig en klimaatbestendig is.

Portefeuillehouder:	Alkemade	Team:	BOC
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	Scheveningsestraat, voorbereiding Duinpark, Herenweg, rotonde Langelaan-Gooweg.		
	We hebben de voorbereiding van een integraal waterketenplan afgerond dat aan de raad ter besluitvorming in 2023 wordt aangeboden.		
	We hebben diverse materialen geleverd aan de Z-ambassadeurs/de jutters voor een schoon en leefbaar Noordwijk. De acties hebben zowel op verzoek van de gemeente (Grand prix) als op eigen initiatief jaarrond plaatsgevonden. 2022 was het laatste jaar dat dit werd gefinancierd vanuit de subsidieregeling Nederland Schoon/Nedvang. Afrekening van de subsidie 2022 zal in 2023 plaatsvinden.	Doorlopend	
	We hebben de milieuparken gemonitord en zijn zwerfvuil actief tegengegaan. We hebben een grondstofcoach aangesteld die daar een actieve rol in heeft gespeeld. We hebben gezien dat er daardoor minder bijplaatsingen van afval zijn geweest.	Doorlopend	
	Om onze openbare ruimte duurzaam, schoon, leefbaar en veilig te houden maken we gebruik van een platform (fixi) wat voor elke inwoner toegankelijk is om meldingen te maken over gebreken die door gebruik zijn ontstaan. Onze medewerkers acteren snel en effectief op deze meldingen. In ruim 70% van de gevallen is de oplossing binnen enkele werkdagen een feit. Met name onze buitendienst maakt gebruik van dit platform en zorgt hierbij voor een actieve terugkoppeling aan de melder.	Doorlopend	
	Zoals in voorgaande jaren hebben we overbodige verkeers- en aanduidingsborden verwijderd. Hierdoor is er nog meer rust in het straatbeeld bewerkstelligd. We hebben deze werkzaamheden tevens opgenomen in het reguliere beheer van de bebording.	Doorlopend	
We werken samen aan de openbare ruimte	We hebben de openbare ruimte vernieuwd met een wijkgerichte aanpak waarbij beheeraspecten integraal worden meegenomen en geïntegreerd met circulariteit en duurzaamheid. Afhankelijk van de omvang van het project hebben we het participatietraject erop afgestemd. Dit hebben we o.a. gedaan in de wijk Zeeburg en voor de Herenweg.	Doorlopend	
	De begeleiding van adoptie van groen vraagt om gemeentelijke capaciteit. Vanwege een groot aantal taken is er in 2022 geen actieve invulling gegeven aan het faciliteren van het adopteren van openbaar groen.		
	We hebben de mogelijkheden van sponsoring van openbaar groen onderzocht. Hierop is positief gereageerd door marktpartijen. We gaan hier invulling aan geven.		

8.3 Openbare ruimte			
We werken samen met inwoners aan een openbare ruimte die schoon, leefbaar, veilig en klimaatbestendig is.			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We maken onze openbare ruimte klimaatbestendig	We hebben de wijze waarop we onze openbare ruimte klimaatbestendig kunnen inrichten, onderzocht. Dit hebben we opgenomen in het nieuwe beleidsplan "Klimaatbestendig Noordwijk" waarvoor achtereenvolgens een participatie- en besluitvormingstraject gaat lopen.		
	We hebben de subsidiebijdrage "Impulsregeling klimaatadaptatie" van het Rijk verkregen voor het project Zeeburg. Eventuele volgende tranches zullen we koppelen aan andere projecten.	Doorlopend 	
	We hebben de openbare verlichting verduurzaamd door conform het beheerplan "openbare verlichting" de nodige armaturen te voorzien van energiezuinige ledverlichting en lamp-units te vervangen door led-units. Dit hebben we gedaan op de locaties zoals Zeeburg fase 1, Beeklaan en omliggende straten, Schippersvaartweg, Rietkant, De Boender en Kapelleboslaan.	Doorlopend 	
We beheren onze begraafplaats toekomstbestendig.	<p>Om de exploitatie van de begraafplaats te verbeteren heeft de raad in 2015 besloten om de begraafplaats in Noordwijk om te vormen tot gedenkpark. In dat kader zijn er de afgelopen jaren diverse aanpassingen aan gebouwen en de begraafplaats uitgevoerd. Omdat er inmiddels meerdere jaren zijn verstreken tussen het besluit en de uitvoering, hebben we ons de vraag gesteld of met de huidige maatregelen het doel, een verbeterde exploitatie, wordt gehaald. We verwachten dat de genomen maatregelen beperkt effect hebben op de exploitatie.</p> <p>We gaan daarom in beeld brengen welke fysieke- en bedrijfsvoeringmaatregelen er nodig zijn om de exploitatie op de lange termijn te verbeteren.</p>		

8.4 Natuur en groen			
We versterken het natuur- en belevingsgroen in en om onze dorpen in een b(l)oeiende Bollenstreek.			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade / Ter Hark / Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We werken aan een b(l)oeiende Bollenstreek	<p>We hebben in het kader van het regionale gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek aan de volgende projecten gewerkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het project 'landschapspark met speeleiland Middengebied' is voorbereid en gereed voor de uitvoering. Vernieuwde regelgeving voor stikstof heeft echter geleid tot stagnatie. De uitvoering van de ecologische zone Offem Zuid is voorbereid. In 2023 en 2024 gaan we dit aanleggen. 		

8.4 Natuur en groen

We versterken het natuur- en belevingsgroen in en om onze dorpen in een b(l)oeiende Bollenstreek.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade / Ter Hark / Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	<ul style="list-style-type: none"> We hebben het project "Bloemrijke bermen 2019" afgerond. 		
	We hebben in 2022 meerdere keren afgestemd als strategisch partner met Nationaal Park Hollandse Duinen (NPHD) over kansen en mogelijkheden bij lopende en nieuwe gemeentelijke projecten die aansluiten op de strategische projecten vanuit NPHD: Versterken bestaande natuur (NNN/KRW/ NPLG), Binnenduinrandzone, Parkways / Parkpoorten, Bezoekersmanagement en Thalasso, keurmerk. De noordelijke toeristische ontsluiting met een mogelijke Parkpoort bij Langeverliderslag is hiervan een voorbeeld.	Doorlopend 	
	Een vervolg op het Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek is onderdeel van de strategische uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek. De bestuursopdracht is gegeven voor de evaluatie van het Gebiedsprogramma, die de basis vormt voor de opzet van een nieuw Gebiedsprogramma in 2023.	Doorlopend 	
	We hebben een haalbaarheidsstudie ecologische verbindingszone langs de Leidsevaart / Maandagse wetering uitgevoerd en opgeleverd. Langs de Haarlemmertrekvaart en de Maandagse Wetering is het mogelijk om een functionerende ecologische verbindingszone te realiseren. De gemeenten van de Duin- en Bollenstreek, de provincie Zuid-Holland en het Hoogheemraadschap van Rijnland staan positief tegenover deze ontwikkeling. In 2023 volgen nadere afspraken en verder uitwerking voor het realiseren van de diverse trajecten langs de Haarlemmertrekvaart.		
We versterken het natuur- en belevingsgroen in en om onze dorpen	Om de biodiversiteit in onze dorpen en het buitengebied te bevorderen hebben we het ecologisch beheer van bermen opgenomen in het beheerplan Groen.	Doorlopend 	
	We hebben bij de aanbesteding van de bestekken groen criteria opgenomen voor biodiversiteit, circulariteit en klimaatadaptatie.	Doorlopend 	
	We gebruiken géén bestrijdingsmiddelen voor het bestrijden van ons groen. We hebben samen met onze aannemers natuurlijke vijanden ingezet, zoals bacteriën, schimmels en virussen. Daarmee vormden we de basis van biologische bestrijding, bestrijding door levende organismen.		
	We hebben het beheerplan groen 2023-2027 opgesteld en aangeboden aan de raad.		

8.4 Natuur en groen			
We versterken het natuur- en beleavingsgroen in en om onze dorpen in een b(l)oeiende Bollenstreek.			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade / Ter Hark / Salman</i>	<i>Team:</i>	<i>BOC</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We zetten dierenwelzijn op onze beleidsagenda	We hebben geen uitvoering kunnen geven aan ons beleid voor dierenwelzijn vanwege andere belangrijke prioriteiten en capaciteit.		
Aanpakken speelplekken	We hebben voor de te renoveren speelplekken een participatietraject afgelegd. Deze hebben we begin 2023 gerealiseerd. Het betreft elf locaties verdeeld als volgt: twee in De Zilk en twee in Noordijkerhout en zeven in Noordwijk.		
	We hebben onderzoek gedaan in drie wijken voor nieuwe ruimte én plekken om te spelen. In verband met het te houden participatietraject hebben we deze nog niet kunnen realiseren.		

8.5 Afval en grondstoffen			
We zetten in op hoogwaardige grondstoffen en op zo min mogelijk verbranden van restafval. Dit is de verantwoordelijkheid van iedereen.			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>BOG</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We streven naar 70% afvalscheiding in 2025	We hebben de voorbereidingen voor de uitrol van het grondstoffenuitvoeringsplan afgerond. Daarnaast hebben we een communicatiecampagne over afvalscheiding voor de inwoners opgezet. We hebben een thema-avond voor de raad georganiseerd over afval.	Doorlopend 	
	De geplande maatregel van gft-afval hebben we voor de hoogbouw verschoven naar 2024. In de uitrol van de maatregelen voor grondstoffscheiding (Plastic-Blik-Drinkpakken en oud papier) hebben we ervoor gekozen om in de eerste fase ons te concentreren op maatregelen voor de laagbouw, omdat hier de grootste impact op het halen van de doelstelling voor afvalscheiding te verwachten is.		
	We hebben samen met Meerlanden naar geschikte locaties voor een gemeenschappelijke milieustraat in bovenregionaal verband gezocht. Nader onderzoek wees uit dat we geen geschikte en vergunbare locaties konden vinden. We blijven gezamenlijk met Meerlanden en gemeenten in de regio continue naar (alternatieve) oplossingen zoeken.		
	Intergemeentelijk is in de ambtelijke projectgroep en het technisch overleg de modernisering van het Vuilafvoerbedrijf Duin en Bollenstreek (VAB) voorbereid. Hiertoe is ook een uitgebreid extern onderzoek opgesteld. Het Algemeen Bestuur heeft op basis hiervan een		

8.5 Afval en grondstoffen			
We zetten in op hoogwaardige grondstoffen en op zo min mogelijk verbranden van restafval. Dit is de verantwoordelijkheid van iedereen.			
<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Alkemade</i>	<i>Team:</i>	<i>BOG</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?		Wanneer hebben we het gedaan?
	voorgenomen besluit opgesteld dat ter zienswijze aan de individuele raden wordt aangeboden.		

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?

In de programmaverantwoording dienen de beleidsindicatoren vermeld in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten van 24 maart 2016, nr. 2016-0000177572, te worden opgenomen. Voor dit programma zijn die in onderstaande tabel weergegeven.

Programma 8 Duurzaamheid en Leefomgeving					
Naam indicator	Eenheid	Periode	Nw	NL	Bron
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2021	197	169	CBS
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2021	9	27	Bron

* gegevens afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl, stand februari 2023.

Wie waren de verbonden partijen/met wie werkten we samen?

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Programma 8 Duurzaamheid en Leefomgeving	
Naam verbonden partij	
De Meerlanden Holding NV	
Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek (VAB)	

Wat waren de risico's ?

In de tabel hieronder staan de mogelijke risico's, die samenhangen met de uitvoering van dit programma.

Programma 8 Duurzaamheid en Leefomgeving	
Onderwerp risico	Omschrijving risico
Beheerplannen	De actualisaties van de beheerplannen kan leiden tot veranderende uitgaven, welke afwijken van de uitgaven in de Begroting. In de Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen staat aangegeven welke beheerplannen aanwezig zijn en wanneer actualisatie nodig is.
Energietransitie	De komende jaren gaat waarschijnlijk forse investeringen in duurzaamheid. De financiële gevolgen zijn nog onduidelijk.
Extreem weer	Door de klimaatontwikkeling komen er steeds vaker extreme weersomstandigheden voor. Dit kan leiden tot bijvoorbeeld schade in de openbare ruimte en bij derden.

2.1.9 Programma 9: Wonen en Ruimte

Programmadoelstelling vanuit collegeagenda:

De juiste woningen bouwen. We zorgen dat er continu gebouwd wordt. Vanuit inzicht in de woonbehoefte versterken we de coördinatie van bouwstromen. Onze bestemmingsplannen zijn op orde. Ook werken we aan de invoering van de nieuwe Omgevingswet.

9.1 De juiste woningen			
We streven naar woningen die passen bij de woonbehoefte van onze inwoners. We hebben inzicht in de (lokale) woonbehoefte. We bevorderen doorstroming. We faciliteren de (regionale) woningbouwopgave.			
Portefeuillehouder:	Eberharter	Team:	RBR
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We streven naar woningen die passen bij de woonbehoefte van onze inwoners.	We hebben op basis van de Woonvisie onze doelstellingen voor starters, statushouders, internationale werkers en doelgroepen voor beschermd wonen gerealiseerd. We stuurden hierbij actief op een passend (flexibel) woningaanbod voor lage- en middeninkomens en voor jongeren / jonge gezinnen. Dit hebben we samen met onze inwoners en partners gedaan. In 2022 liep bijvoorbeeld een pilot 'tijdelijke huisvesting spoedzoekers' bij de Woningstichting Sint Antonius van Padua. Bij plannen en adviesoverleg hebben wij getoetst aan de Woonvisie. We zijn in 2022 begonnen met het opstellen van een nieuwe Woonzorgvisie.	Doorlopend 	
	We hebben publiek- en privaatrechtelijke instrumenten ingezet om betaalbare woningen te realiseren. De volgende verordeningen hebben we geactualiseerd: de verordening Bestemmingsreserve sociale huurwoningen, verordening Beheer Woningvoorraad en Doelgroepenverordening.		
	We hebben door middel van ambtelijke- en bestuurlijke bouwtafels en de jaarschijf van de prestatieafspraken gewerkt aan het bevorderen van de woningbouwplannen van de woningcorporaties. Hierbij hebben we ingezet op de realisatie van de lokale woningbouwbehoefte en 30% sociale woningbouw.	Doorlopend 	
	We hebben de versie 3.0 van de Beleidsregel huisvesting arbeidsmigranten vastgesteld en gepubliceerd. Hiermee hebben we de beoogde verruiming van de Beleidsregel Ruimtelijke randvoorwaarden logiesgewijze huisvesting 2019 in lijn met de regio Duin- en Bollenstreek gerealiseerd. Op basis van dit nieuwe toetsingskader zijn diverse aanvragen voor de huisvesting van arbeidsmigranten in voormalige agrarische bebouwing ingediend. We zijn op basis van voortschrijdende inzichten gestart met het actualiseren van deze beleidsregel.	Doorlopend 	
We hebben aandacht voor wonen en zorg	We hebben innovatieve woon- en zorgconcepten zoals begeleid wonen en woongroepen voor senioren gefaciliteerd. We hebben de Doelgroepenverordening herzien door de definitie 'Huishouden' ruimer te definiëren. Innovatieve zorgconcepten worden meegenomen in de nieuwe Woonzorgvisie.	Doorlopend 	

9.1 De juiste woningen			
We streven naar woningen die passen bij de woonbehoefte van onze inwoners. We hebben inzicht in de (lokale) woonbehoefte. We bevorderen doorstroming. We faciliteren de (regionale) woningbouwopgave.			
Portefeuillehouder:	Eberharter	Team:	RBR
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We bevorderen doorstroming	Op basis van de doelgroepenverordening hebben we gestuurd op langdurig beschikbare (sociale) huurwoningen en voldoende nieuwbouw in het betaalbare middensegment.	Doorlopend 	
	We hebben een doorstroommakelaar aangesteld samen met de woningcorporaties. We hebben de ruimte voor lokaal maatwerk maximaal ingezet.	Doorlopend 	
	We hebben startersleningen beschikbaar gesteld. 20 starters hebben hiervan gebruik gemaakt om hun woning te financieren.	Doorlopend 	
We faciliteren de regionale woningbouwopgave	We hebben de "Regionale Woonagenda 2030" uitgevoerd. In het kader van beleidsontwikkelingen van het Rijk hebben we gewerkt in regionaal verband aan het aanpassen en actualiseren van de Regionale Woonagenda en de Regionale Huisvestingsverordening.	Doorlopend 	
	We hebben onze planlijst voor woningbouw afgestemd met Holland Rijnland en de provincie. Kijkend naar de regionale afspraken hebben we hierbij voldoende woningbouwplannen. Regio Holland Rijnland heeft een grotere plancapaciteit dan de provincie wenselijk acht. Samen met de regio trekken we op om de plancapaciteit maximaal te benutten.	Doorlopend 	
	We hebben vanuit de Regionale Huisvestingsverordening maximaal lokaal maatwerk toegepast. Dit zetten we in voor lokale doorstromers, specifieke doelgroepen (zoals starters en senioren) en bij de toewijzing van goedkope woningen voor starters met een tijdelijk contract.	Doorlopend 	

9.2 Woningbouw			
We zorgen voor een continue bouwstroom. We realiseren via grondposities onze ambities uit de Woonvisie en op verduurzaming			
Portefeuillehouder:	Eberharter / Alkemade / Salman	Team:	PCI
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We brengen onze bouwstroom op gang	Het bestemmingsplan Bronsgeest is door de gemeenteraad vastgesteld.	✓ 	
	We zouden tijdelijke woningbouw door woningstichting STEK op de Nes faciliteren. In het nieuwe coalitieakkoord is opgenomen dat we de voorgenomen tijdelijke woningbouw in de Nes heroverwegen ten gunste van permanente woningbouw.	Doorlopend 	

9.2 Woningbouw			
We zorgen voor een continue bouwstroom. We realiseren via grondposities onze ambities uit de Woonvisie en op verduurzaming			
Portefeuillehouder:	Eberharter / Alkemade / Salman	Team:	PCI
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	Na de gehouden een pilot 'tijdelijke huisvesting spoedzoekers' bij de Woningstichting Sint Antonius van Padua volgt nog eind 2023 een evaluatie bij de vaststelling van de Woon(Zorg)Visie.	Doorlopend 	
	De gedifferentieerde bouw van greenportwoningen hebben wij ingebracht in de lopende evaluatie van de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport Duin- en Bollenstreek. De afronding van deze evaluatie wordt voorzien in het tweede kwartaal van 2023.	Doorlopend 	
	We hebben de woonplanlijst actueel gehouden en waar mogelijk faciliteren we particuliere initiatieven door middel van het begeleiden van planologische procedures.	Doorlopend 	
We realiseren via grondposities onze ambities uit de Woonvisie en op verduurzaming	We hebben onze grondpositie versterkt in het Achterweggebied door middel van diverse grondaankopen.	Doorlopend 	
	De Nota Grondbeleid is ambtelijk voorbereid en wordt in het eerste kwartaal van 2023 aangeboden ter besluitvorming.		

9.3 Ruimtelijke Ordening en Omgevingsvisie			
We wonen, werken en recreëren in een economisch sterke, leefbare en duurzame leefomgeving. We gebruiken de Omgevingsvisie als toetsingskader voor plannen binnen ons ruimtelijk domein. We kunnen werken met de Omgevingswet. We hebben onze bestemmingsplannen op orde. We koesteren ons erfgoed.			
Portefeuillehouder:	Eberharter / Alkemade / Ter Hark	Team:	RO
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We bereiden ons voor op invoering van de Omgevingswet.	Als voorbereiding op het opstellen van de omgevingsvisie 2.0 hebben we zogenaamde visiecafé's gehouden. Deze visiecafé's hebben waardevolle informatie opgeleverd. We zijn tot de conclusie gekomen dat het voorziene proces van totstandkoming van de omgevingsvisie moet worden herzien. Dit betekent dat we de omgevingsvisie niet in 2022 maar in het vierde kwartaal van 2023 ter vaststelling zullen aanbieden.		
	Het uitstel van de invoeringsdatum van de Omgevingswet heeft ervoor gezorgd dat het uitvoeringsplan niet is vastgesteld. De in het uitvoeringsplan genoemde acties hebben we ondertussen opgepakt.		
	Het transitieplan om vanuit het omgevingsplan 'van rechtswege' te komen tot een omgevingsplan dat recht doet aan hetgeen in Noordwijk van belang wordt geacht, hebben we in verband met het uitstel van de Omgevingswet gepland in het tweede kwartaal 2023.		

9.3 Ruimtelijke Ordening en Omgevingsvisie

We wonen, werken en recreëren in een economisch sterke, leefbare en duurzame leefomgeving. We gebruiken de Omgevingsvisie als toetsingskader voor plannen binnen ons ruimtelijk domein. We kunnen werken met de Omgevingswet. We hebben onze bestemmingsplannen op orde. We koesteren ons erfgoed.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Eberharter / Alkemade / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>RO</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	We hebben uitvoering gegeven aan de Regionale agenda omgevingsvisie 2020 Duin- en Bollenstreek en de Regionale agenda omgevingsvisie 2040 van Holland Rijnland. Zo is er een Uitvoeringsprogramma Duin- en Bollenstreek opgesteld.	Doorlopend 	
	De actualisering van de legesverordening op basis van de Omgevingswet vindt plaats bij de inwerkingtreding van deze wet, die is uitgesteld tot 1 juli 2023. Daarom hebben we een wijziging van de Legesverordening 2022 moeten voorleggen, waarbij de tarieventabel is vervangen. Zodra genoemde wet wel in werking treedt, leggen we een geheel nieuwe (geactualiseerde) Legesverordening voor.		
	We hebben in februari 2022 een besluit genomen over het onderzoek naar onze relatie met de Omgevingsdienst West-Holland. Het onderzoek naar de mogelijke ontvlechting van de bouwtaken is voorgelegd aan de gemeenteraad, die voor het einde van 2023 een onomkeerbaar besluit zal nemen in relatie tot de ontvlechting.		
We kunnen werken met de Omgevingswet	We doen ervaring op met de nieuwe manier van werken vanuit de 'ja-mits-benadering'. Ook de Omgevingswet gaat uit van het werken volgens die benadering. Deze benadering hebben we toegepast in het proces om te komen tot een omgevingstafel, waarbij het initiatief van een aanvrager centraal wordt gesteld en niet de regels.	Doorlopend 	
We hebben onze bestemmingsplannen op orde	We zijn gestart met het doorlichten van onze bestemmingsplannen. Indien nodig herstellen en actualiseren we die. In verband met het van kracht worden van de -inmiddels weer uitgestelde- Omgevingswet konden we hieraan het afgelopen jaar geen prioriteit geven. We gaan dit in 2023 verder oppakken.	Doorlopend 	
We koesteren ons erfgoed	We hebben samen met de eigenaren van kerkgebouwen de mogelijkheden van verbeteringen van duurzaam behoud onderzocht. Op basis hiervan hebben we een kerkennisie vastgesteld.		
	In 2022 zijn we gestart met de restauratie van de tuinen van de Bavo, te weten de Engelse tuin, de Franse tuin en de begraafplaats. <ul style="list-style-type: none"> De werkzaamheden in de Engelse tuin (opschoning, aanbrengen padenstructuur, restauratie cascade, vijverrand, stapstenen en park beplanting) zijn, op een paar zaken na, voltooid; Ook de werkzaamheden in de Franse tuin zijn vrijwel afgerond (opschoning, aanbrengen padenstructuur en metselen stenen muur, aanbrengen beplanting); 		

9.3 Ruimtelijke Ordening en Omgevingsvisie

We wonen, werken en recreëren in een economisch sterke, leefbare en duurzame leefomgeving. We gebruiken de Omgevingsvisie als toetsingskader voor plannen binnen ons ruimtelijk domein. We kunnen werken met de Omgevingswet. We hebben onze bestemmingsplannen op orde. We koesteren ons erfgoed.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Eberharter / Alkemade / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>RO</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	<ul style="list-style-type: none"> Nadat de beelden al eerder preventief waren verwijderd zijn we in 2022 gestart met de restauratie van de begraafplaats (in beeld brengen van de ligging van de graven en de tenaamstellingen, verwijderen van de grafzuilen in verband met de reiniging en conservering, verwijdering van de muur en hekwerk omdat de renovatie niet meer mogelijk bleek te zijn en een begin van de aanplant). <p>Het Pesthuis onderdeel van het welzijnsplein wacht op verdere invulling van de ontwikkeling. Eind 2022 is hiervoor een omgevingsvergunningaanvraag ingediend bestaande uit een kinderdagverblijf, horecaruimte (daghoreca) en loods van waaruit de cliënten van actor werkzaamheden gaan doen in de tuinen van de Bavo.</p>		

9.4 Toezicht en handhaving wonen en ruimte

We zijn zuinig op onze fysieke leefomgeving. Om het juiste gebruik hiervan te beschermen zorgen we voor een sluitende handhaving.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Eberharter / Alkemade / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>RBR</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
We zorgen voor sluitende handavingsketen	We hebben de handavingsstrategie zoals uitgevoerd door de ODWH geëvalueerd. Dit is onderdeel van het gesprek dat gevoerd wordt over de nieuwe Dienstverleningsovereenkomst, waar nieuwe werkafspraken over worden gemaakt.	Doorlopend 	
	Communicatie heeft hierbij onze bijzondere aandacht.	Doorlopend 	
	We breiden gefaseerd de handavingsketen uit in de geest van de Omgevingswet. We betrekken hier de ODWH bij.	Doorlopend 	
We pakken handhaving per thema gebied specifiek aan	We hebben continue op passend gebruik van de fysieke leefomgeving gehandhaafd. We hebben dit -waar van toepassing- afgestemd met de regio.	Doorlopend 	
	We hebben ingezet op de handhaving van de ruimtelijke aspecten op het strand. Het plan van aanpak voor het strand hebben we opgeleverd. De feitelijke handhaving op ruimtelijke aspecten heeft in 2022 nog niet plaats gevonden.		

9.4 Toezicht en handhaving wonen en ruimte

We zijn zuinig op onze fysieke leefomgeving. Om het juiste gebruik hiervan te beschermen zorgen we voor een sluitende handhaving.

<i>Portefeuillehouder:</i>	<i>Eberharter / Alkemade / Ter Hark</i>	<i>Team:</i>	<i>RBR</i>
Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wanneer hebben we het gedaan?	
	We hebben gehandhaafd op basis van het bestemmingsplan en zetten hierbij doorlopend onze publiek- en privaatrechtelijke bevoegdheden effectiever in.	Doorlopend 	
	We hebben oneigenlijk gebruik van (recreatie)woningen en woonfraude aangepakt. Indien uit verzoeken tot handhaving, inschrijvingen in de Basisregistratie Personen (BRP) of uit veldcontroles blijkt dat hier sprake van is, hebben we hierop gehandhaafd.	Doorlopend 	
	Bij ieder verzoek tot handhaving geldt de wettelijke termijn om een besluit te nemen. Op handhavingsverzoeken hebben we (verlengings-) besluiten genomen.	Doorlopend 	

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Welke beleidsindicatoren waren hierbij relevant?

In de programmaverantwoording dienen de beleidsindicatoren vermeld in de Regeling beleidsindicatoren gemeenten van 24 maart 2016, nr. 2016-0000177572, te worden opgenomen. Voor dit programma zijn die in onderstaande tabel weergegeven.

Programma 9 Wonen en Ruimte					
Naam indicator	Eenheid	Periode	Nw	NL	Bron
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	2022	431	317	CBS
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2021	23	9	ABF
Demografische druk	%	2022	75	70	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	2022	958	823	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	2022	1097	905	COELO

* gegevens afkomstig uit www.waarstaatjegemeente.nl, stand februari 2023.

Wie zijn de verbonden partijen/met wie werken we samen?

In de tabel hieronder staan de namen van de verbonden partijen, die te maken hebben met de uitvoering van dit programma. Voor gedetailleerde informatie inzake de verbonden partijen verwijzen wij u naar de paragraaf Verbonden partijen.

Programma 9 Wonen en Ruimte	
Naam verbonden partij	
Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	
Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM)	

Wat zijn de risico's ?

In de tabel hieronder staan de mogelijke risico's, die samenhangen met de uitvoering van dit programma.

Programma 9 Wonen en Ruimte	
Onderwerp risico	Omschrijving risico
Omgevingswet	De Omgevingswet komt eraan en de financiële gevolgen hiervan zijn nog onduidelijk.
Stikstof	Projecten kunnen door de ontwikkelingen omtrent de stikstofkwestie vertraging oplopen waardoor de bouwkosten stijgen.
Extreme stijging kosten bouwmaterialen	Door krapte op de wereldmarkt van grondstoffen en bouwmaterialen kunnen de bouwkosten stijgen en vertragingen ontstaan.
Capaciteitstekort bij Nutsbedrijven	Het niet kunnen leveren van Nutsvoorzieningen door de Nutsbedrijven kan leiden tot vertraging of uitstel van werkzaamheden.

2.2 Paragrafen

Artikel 9 lid 2 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) noemt de paragrafen die gemeenten verplicht moeten opnemen in het jaarverslag. In de paragrafen staat belangrijke informatie waarmee inzicht kan worden verkregen in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

Het gaat hier om de volgende paragrafen:

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

2.2.1 Lokale heffingen

Deze paragraaf bevat, conform artikel 10 van het BBV, informatie over de lokale heffingen van de gemeente Noordwijk. De volgende onderwerpen komen aan de orde:

- algemene ontwikkelingen in 2022;
- de kaders;
- de gerealiseerde opbrengsten en verantwoording op het gebied van lokale heffingen;
- de lastendruk;
- het kwijtscheldingsbeleid.

Algemene ontwikkelingen in 2022

Coronacrisis

Ondernemers mochten in 2022 evenals in 2021 de gemeentelijke belastingen (behalve de definitieve aanslagen toeristenbelasting over 2021) later betalen, uiterlijk op 31 december 2022.

Kaders

De gemeentelijke belastingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente Noordwijk.

De gemeenteraad is bevoegd te beslissen tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van een gemeentelijke belasting. De raad heeft een grote mate van vrijheid bij het vaststellen van de belastingtarieven en stelt deze jaarlijks vast door middel van een nieuwe verordening of een wijziging op een bestaande verordening.

De belastingverordeningen bevatten verder bepalingen over onder meer het belastbare feit, de belastingplichtige, eventuele vrijstellingen en ontheffingen en de betaaltermijnen.

Bij de gemeentelijke belastingen zijn drie typen belastingen te onderscheiden:

Algemene belastingen

De opbrengsten hiervan komen ten goede aan de algemene middelen en er geldt geen opbrengstlimiet.

De gemeente Noordwijk kent de volgende algemene belastingen:

- onroerendezaakbelastingen (OZB);
- roerende-zaakbelastingen (RZB);
- hondenbelasting;
- toeristenbelasting;
- forensenbelasting;
- precariobelasting;
- parkeerbelasting.

Bestemmingsbelastingen

De opbrengsten zijn bestemd ter dekking van de kosten van specifieke taken zoals huisvuilinzameling en onderhoud van het gemeenteriool. Er geldt een opbrengstlimiet van 100%, wat wil zeggen dat de opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de kosten van de specifieke taak.

De gemeente Noordwijk kent de volgende bestemmingsbelastingen:

- afvalstoffenheffing;
- rioolheffing.

Rechten

De gemeente verleent een specifieke dienst en hiervoor wordt een recht in rekening gebracht. De specifieke dienst bestaat bijvoorbeeld uit het verstrekken van een paspoort of het verlenen van een grafrecht. Er geldt een opbrengstlimiet van 100%, wat wil zeggen dat de opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de kosten. Deze maximale kostendekking wordt beoordeeld op de gehele verordening en niet per dienst.

De gemeente Noordwijk kent de volgende rechten:

- leges;
- marktgelden;
- lijkbezorgingsrechten;
- rioolaansluitrecht.

Gerealiseerde opbrengsten en verantwoording op het gebied van lokale heffingen

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De WOZ-waarde vormt de grondslag voor de OZB. De hertaxatie van de objecten vindt jaarlijks plaats. Voor 2022 gold de waarde naar het prijsniveau op 1 januari 2021 (waardepeildatum). Bij de berekening van de OZB-tarieven is rekening gehouden met de gemiddelde waardestijging van de woningen en de niet-woningen. Als een WOZ-waarde gemiddeld stijgt wordt de aanslag OZB, afgezien van de inflatiecorrectie, niet beïnvloed. Uitgangspunt is immers de begrote opbrengst OZB 2021.

Rekeningresultaat Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Ten opzichte van de raming is in 2022 € 31.161,- minder aan OZB opgelegd. Bij de berekening van de tarieven OZB wordt ook rekening gehouden met een lagere opbrengst als gevolg van de proceskosten aan de No Cure No Pay bureaus, Deze proceskosten worden op een andere kostenplaats verantwoord en bedragen over 2022 € 58.418,-. Rekening houdend met deze proceskosten bedraagt de totale lagere opbrengst € 89.579,-. Dit is 0,67% lager dan de raming.

Roerende-zaakbelastingen (RZB)

Roerende zaken kunnen niet in de heffing van de OZB worden betrokken. Daarom heft de gemeente Noordwijk RZB, belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten. De systematiek van de RZB sluit aan bij die van de OZB. Belastingplichtig zijn de eigenaren van de roerende ruimten en bij niet-woningen ook de gebruikers. De tarieven zijn gelijk aan die van de OZB.

Rekeningresultaat Roerende-zaakbelastingen (RZB)

Voor de RZB is geen bedrag geraamd in 2022. De werkelijke opbrengst bedroeg in 2022 € 6.103,-.

Hondenbelasting

De hondenbelasting wordt geheven voor het houden van een hond in de gemeente. De tarieven zijn voor 2022 verhoogd met 1,7%.

Rekeningresultaat Hondenbelasting

Bij de hondenbelasting is een lagere opbrengst gerealiseerd van € 15.786,-.

Toeristenbelasting

Doel van het instrument toeristenbelasting is om niet-ingezetenen van de gemeente (waaronder toeristen) mee te laten betalen aan de kwaliteit van de voorzieningen in de gemeente Noordwijk. Er gelden 2 verschillende tarieven, een laag tarief voor toeristische plaatsen (kampeerplaats voor steeds wisselende mobiele kampeeronderkomens) en een hoger tarief voor overige accommodaties (b.v. hotels). De tarieven zijn voor 2022 verhoogd met 1,7%.

Rekeningresultaat Toeristenbelasting

In verband met de verbouwing van een groot hotel en de nasleep van de coronacrisis is een lagere opbrengst gerealiseerd van € 260.735,-.

Forensenbelasting

De forensenbelasting dient ertoe om mensen die geen ingezetene van de gemeente Noordwijk zijn, maar er wel vaak verblijven, mee te laten betalen aan het algemene voorzieningenniveau in de gemeente. Om mensen met een tweede woning meer te laten bijdragen aan het voorzieningenniveau in de gemeente Noordwijk is de forensenbelasting voor 2022 gestegen met 3%.

Rekeningresultaat Forensenbelasting

Er was voor 2022 een opbrengst geraamd van € 1.335.621,-. In 2022 is € 1.374.887,- opgelegd. Dit resulteert dus in een hogere opbrengst van € 39.266,-.

Precariobelasting

Voor 2022 was het wettelijk niet meer mogelijk precario te heffen van gas- en elektriciteitsleidingen. De tarieven precariobelasting voor standplaatsen, terrassen, uitstallingen enz. zijn voor 2022 met 1,7% verhoogd.

Rekeningresultaat Precariobelasting

Er was voor 2022 een opbrengst geraamd van € 178.118,-. In 2022 is € 172.063,- opgelegd. Dit resulteert dus in een lagere opbrengst van € 6.055,-.

Parkeerbelasting

De tarieven parkeerbelasting zijn voor 2022 niet gestegen. Alleen het bedrag aan kosten dat bij het opleggen van een naheffingsaanslag wordt opgelegd is op basis van kostenraming verhoogd van € 47,13 in 2021 naar € 66,50 in 2022.

Rekeningresultaat Parkeerbelasting

Net als vorig jaar is gebleken dat veel Nederlanders Noordwijk voor kortstondig verblijf bezochten. Dit heeft geresulteerd in een hogere parkeeropbrengst van € 62.191,- en hogere naheffingsaanslagen parkeren van € 58.775,-.

Het tarief voor het parkeren met vergunning is in 2022 verhoogd met als verwachting dat het aantal vergunningen zou afnemen. Uiteindelijk is gebleken dat de verhoging van het vergunningsbedrag niet heeft geleid tot een afname waardoor een hogere opbrengst is gerealiseerd van € 274.178,-.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven voor het ophalen van huishoudelijke afvalstoffen. Er is een tarief voor een eenpersoonshuishouden en een tarief voor een meerpersoonshuishouden. Op basis van kostendekking zijn de tarieven zijn voor 2022 verhoogd met 7,5%.

Rekeningresultaat Afvalstoffenheffing

Voor het onderdeel afvalstoffenheffing geldt dat een minimale lagere opbrengst is gerealiseerd van € 1.965,-.

Rioolheffing

Rioolheffing wordt in rekening gebracht bij de eigenaar van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op het gemeenteriool. Voor percelen met alleen een aansluiting voor hemelwaterafvoer geldt een lager tarief dan voor percelen die ook zijn aangesloten voor de afvoer van afvalwater. Een gebruiker betaalt alleen als hij meer dan 300 m³ afvalwater op het riool afvoert.

Op basis van kostendekking zijn de tarieven voor 2022 met 1,7% verhoogd.

Rekeningresultaat Rioolheffing

Voor het onderdeel rioolheffing geldt dat een minimale hogere opbrengst is gerealiseerd van € 3.834,-.

Leges

De tarieven leges zijn met ingang van 2022 verhoogd met 1,7%.

Rekeningresultaat Leges

De werkelijke opbrengst leges valt iets lager uit. Enerzijds wordt er in 2022 een hogere opbrengst gerealiseerd van € 63.735,- doordat meer reisdocumenten zijn verstrekt dan vooraf is begroot voor 2022. Anderzijds is er een lagere opbrengst gerealiseerd van € 89.316,- doordat er minder rijbewijzen zijn verstrekt in 2022 dan vooraf begroot.

Marktgelden

Voor 2022 zijn de tarieven verhoogd met 1,7%

Rekeningresultaat Marktgelden

Voor het onderdeel marktgelden geldt dat er een opbrengst is gerealiseerd dat nagenoeg gelijk is aan hetgeen dat daarvoor geraamd is.

Lijkbezorgingsrechten

De lijkbezorgingsrechten zijn met ingang van 2022 verhoogd met 1,7%.

Rekeningresultaat Lijkbezorgingsrechten

Voor het onderdeel lijkbezorging geldt dat een lagere opbrengst is gerealiseerd van € 23.341,-.

Rioolaansluitrecht

Het rioolaansluitrecht is met ingang van 2022 verhoogd met 1,7%.

Rekeningresultaat Rioolaansluitrecht

Het rekeningresultaat wijkt nauwelijks af van de begrote bedragen.

Lokale lasten

In onderstaande tabel is de lastendruk in Noordwijk met betrekking tot het belastingjaar 2022 opgenomen voor zowel een eigenaar/gebruiker van een woning als voor een huurder. Zoals gebruikelijk zijn in het woonlastenoverzicht betrokken de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Voor de afvalstoffenheffing is uitgegaan van een meerpersoonshuishouden en voor de rioolheffing van alleen een aanslag voor de eigenaar met een aansluiting voor de afvoer van afvalwater. De gebruiker betaalt alleen rioolheffing als hij meer dan 300 m³ afvoert. Dat komt bij een gemiddeld huishouden niet vaak voor.

Voor de berekening van de OZB wordt uitgegaan van een woning met een WOZ-waarde van € 431.000,- (gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Noordwijk voor 2022, berekend naar het prijsniveau op 1 januari 2021).

Omschrijving	2022	
	Eigenaar/gebruiker	Huurder
Gemiddelde woningwaarde	€ 431.000,00	
OZB	€ 434,88	
Afvalstoffenheffing	€ 389,40	€ 389,40
Rioolheffing	€ 192,05	
Totaal	€ 1.016,33	€ 389,40

Kwijtscheldingsbeleid

Voor mensen met een laag inkomen bestaat de mogelijkheid te verzoeken om gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van belasting. In de gemeente Noordwijk is kwijtschelding alleen mogelijk voor de OZB, het eigenarendeel van de rioolheffing, de jaarlijkse afvalstoffenheffing en de hondenbelasting voor de eerste hond.

Om voor kwijtschelding in aanmerking te komen mag de aanvrager niet over vermogen beschikken of over een zo hoge betalingscapaciteit, dat daarmee de aanslag kan worden voldaan.

De betalingscapaciteit wordt beoordeeld door het netto besteedbaar inkomen te toetsen aan de kosten van bestaan. In de gemeente Noordwijk zijn de kosten van bestaan gesteld op 100% van de toepasselijke bijstandsnormen en bij AOW-gerechtigden op 100% van de toepasselijke AOW-bedragen. Aan de hand van de toetsing wordt bepaald of de aanvrager in aanmerking komt voor kwijtschelding.

Als belastingschuldigen hiervoor toestemming hebben gegeven, levert de gemeente Noordwijk hun gegevens aan de Stichting Inlichtingenbureau. Dit is een centraal punt voor gemeenten ingesteld door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het inlichtingenbureau voert op basis van de wettelijke normen een controle uit op de inkomsten en levert het bestand vervolgens terug aan de gemeente. Na het controleren van de gegevens zijn de belastingschuldigen in beeld die voor automatische kwijtschelding in aanmerking komen.

In 2022 zijn 593 huishoudens in aanmerking gekomen voor (gedeeltelijke) kwijtschelding. Er is voor een bedrag van € 191.948,- kwijtgescholden.

2.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.2.2.1 Bestuursdienst

Deze paragraaf behandelt, conform artikel 11 van het BBV, een inventarisatie van de weerstandscapaciteit; een inventarisatie van de risico's, het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's; de verplichte financiële kengetallen en een beoordeling van de onderlinge verhoudingen tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

De risico's zijn verdeeld in risico's voor de Bestuursdienst en risico's die zich in het Grondbedrijf voordoen. Daarover melden wij u in deel 2 van deze paragraaf.

Inventarisatie van de risico's

Op basis van de geïnteriseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend. Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin de gemeente in staat is de middelen vrij te maken om de risico's, die zich in de praktijk voordoen, op te vangen zonder dat dit betekent, dat het beleid veranderd/ingekrompen moet worden. Het vermogen om beleid door te zetten, is afhankelijk van de omvang van de weerstandscapaciteit.

Risicodekking Sociaal Domein

De decentralisaties van taken van het rijk naar de gemeente – Wmo, Jeugdzorg en Participatie kent uiteraard risico's. Noordwijk heeft een reserve Sociaal Domein die als achtervang dient voor eventuele ontstane tekorten die niet werden voorzien. Hiervoor hoeven wij geen beroep te doen op de reserve Weerstandsvermogen zolang de reserve Sociaal Domein nog toereikend is. De stand van de reserve Sociaal Domein eind 2022 is € 4.021.000,-. Daarmee zijn de risico's de komende jaren afgedekt.

Benodigde weerstandscapaciteit

De in kaart gebrachte risico's geven het volgende financiële totaalbeeld:

- Totaal bruto risico's : € 16.725.000,-
- Totaal netto risico's : € 3.676.000,-

Voor Noordwijk is bepaald dat de ratio van het weerstandsvermogen, dit is de verhouding tussen de benodigde en de beschikbare weerstandscapaciteit, tenminste 1,75 moet zijn. In deze situatie betekent dit dat de reserve weerstandsvermogen $1,75 \times € 3.676.000,- = € 6.433.000,-$ moet zijn.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit voor de gemeente Noordwijk bestaat uit de reserve weerstandsvermogen. De stand van de reserve weerstandsvermogen eind 2022 is € 6.425.000,-.

Posten als "onbenutte belastingcapaciteit" en "verkoop gebouwen" zijn niet direct aanwendbaar en worden ook niet meegenomen in de weerstandscapaciteit.

Daarnaast zijn er reserves waar geen bestemming aan toegekend is. Te denken valt hierbij aan de NUON reserve. Deze reserves worden ook buiten de weerstandscapaciteit gehouden. Het meenemen van de NUON reserves is onwenselijk, dit zou een vertekend beeld kunnen geven van de weerstandsratio.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandcapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandcapaciteit en de beschikbare weerstandcapaciteit.

Actuele weerstandsvermogen

De benodigde weerstandcapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandcapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het actuele weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandcapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandcapaciteit}} = \frac{\text{€ 6.425.000,-}}{\text{€ 3.684.000,-}} = 1,7$$

Beoordeling weerstandsvermogen

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, maken wij gebruik van de onderstaande tabel.

Waarderingcijfer	Weerstandsnorm	
	Ratio	Betekenis
A	> 2.0	Uitstekend
B	1.4 - 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 - 1.4	Voldoende
D	0.8 - 1.0	Matig
E	0.6 - 0.8	Onvoldoende
F	< 0.6	Ruim onvoldoende

Onze ratio valt in klasse B. Een ratio van het weerstandsvermogen in deze Jaarrekening voor de algemene dienst is 1.7: "Ruim Voldoende". In het coalitieakkoord is opgetekend dat het weerstandsvermogen moet liggen tussen 1.4 en 2.0.

2.2.2.2 Grondbedrijf

Het weerstandsvermogen

Voor het bepalen van de netto-risico's in het grondbedrijf zijn die risico's meegenomen die daadwerkelijk moeten worden afgedekt in het weerstandsvermogen. Dat betekent dus dat de risico's in complexen/grondexploitaties, waarvan het saldo van de grondexploitatie voldoende is om de risico's in de exploitatie zelf op te vangen, én waarvan het bedoelde exploitatieresultaat geen directe bestemming heeft gekregen, niet langer in het netto-risico worden betrokken. Daar is immers al een dekking voor in het resultaat van het complex zelf.

Over deze methodiek van behandeling van risico's is overleg gevoerd met en overeenstemming verkregen van de accountant. De 'post onvoorzien' in elk van de grondexploitaties is niet aan de beschikbare weerstandcapaciteit toegevoegd. De reden daarvan is dat we die ruimte in de grondexploitatie specifiek beschikbaar willen houden als opvang van de onvoorziene omstandigheden in de uitvoering van de grondexploitaties zelf.

De beschikbare weerstandcapaciteit bestaat uit de som van de reserve grondbedrijf + alle voorziene exploitatiewinsten +/- de resultaten die worden ingezet voor de dekking van investeringslasten.

In het grondbedrijf is de behoefte aan dekkingsmiddelen voor de geïnventariseerde netto risico's voor de Jaarrekening 2022 berekend op € 3.670.000,-. Volgens de 1,25-norm voor het grondbedrijf moet de beschikbare weerstandscapaciteit dan minimaal (afgerond) € 4.588.000,- zijn. De weerstandscapaciteit van het grondbedrijf is berekend op circa € 5.477.000,- en is daarmee toereikend binnen de gestelde norm. De ratio van het weerstandsvermogen van de Jaarrekening voor het grondbedrijf is 2,0: "Uitstekend".

De risico-inventarisaties

De benodigde weerstandscapaciteit komt uit de inventarisatie / kwantificering van de risico's in de BIE's, de 'BIE's zonder grondexploitatie' en de Voorraden grond. Voor wat betreft de BIE's geldt dat alleen voor die exploitaties waarbinnen de risico's niet kunnen worden gedekt door het resultaat van de grondexploitatie. Dat kan zijn omdat het resultaat niet toereikend is of omdat het resultaat (deels) is bestemd voor andere doeleinden.

Samengevat geeft dat een beeld zoals op de volgende bladzijde in een overzicht is gezet.

De cijfers in onderstaand overzicht onder het kopje beoogde investeringen hebben op een enkel punt enige toelichting nodig:

- Rekening is gehouden met dekking van de bijdragen aan het Regionaal Investeringsfonds (Holland Rijnland) voor de jaren 2021-2024.
- Met ingang van 1 januari 2016 geldt de vennootschapsbelastingplicht ook voor overheidsondernemingen in Nederland, dus ook voor gemeenten. Na beoordeling van alle activiteiten binnen de gemeente Noordwijk blijkt voor Noordwijk alleen het grondbedrijf onder de vennootschapsbelasting te vallen. Op basis hiervan is berekend dat de belastingdruk voor de komende jaren ongeveer € 0,1 miljoen zal bedragen. Omdat deze belasting een directe relatie heeft met het grondbedrijf worden deze kosten ten laste van de reserve grondbedrijf gebracht.
- Door het bijstellen van de regels van het BBV wordt de overhead grondbedrijf en projecten niet meer ten laste van de verschillende projecten gebracht middels een verdeelsleutel maar komen direct ten laste van de Reserve winst uit Grondbedrijf.

Grondexploitatie	A Geprognostiseerd resultaat	B Risiko	Wel/niet meenemen*	C Weerstandscapaciteit	D Beoogde investeringsen	E Risiko
Boechorst	€ -	€ -	niet	€ -	€ -	€ -
Space Business Park	€ 3.184.000	€ 864.970	niet	€ 2.319.030	€ -	€ -
Duineveld	€ 1.141.000	€ 88.766	niet	€ 1.052.234	€ -	€ -
Bronsgaest	€ -	€ 1.937.155	wel	€ -	€ -	€ 1.937.155
Offem-Zuid	€ -	€ 254.188	wel	€ -	€ -	€ 254.188
Van de Mortelstraat	€ 153.000	€ -	niet	€ 153.000	€ -	€ -
Maarten Kruytstraat	€ -	€ 246.491	wel	€ -	€ -	€ 246.491
Het Zilt	€ 23.000	€ -51.712	niet	€ 74.712	€ -	€ -
Schippersvaartweg	€ -	€ -	niet	€ -	€ -	€ -
Joh. Van Hoornstraat	€ -	€ -	niet	€ -	€ -	€ -
D Beoogde investeringen						
Investeringsen					€ 667.000	
Afboeking IVA					€ -	
Vennootschapsbelasting 2023-2026					€ -76.000	
Overhead grondbedrijf en projecten 2023-2026					€ -2.686.000	
RIF-bijdragen 2023-2026					€ -1.274.000	
Risiko's Voorraden Grond en overige risico's						
Risiko's NIEGG's		€ 330.300				€ 330.300
Risiko's voorraden grond		€ -				€ -
Risiko's projectoverstijgend		€ -				€ -
Totaal	€ 4.501.000	€ 3.669.656		€ 3.599.478	€ -3.369.000	€ 2.768.135
Stand van zaken Reserve per 31-12-2022				€ 5.246.696		
C Weerstandscapaciteit (vanuit resultaten grondexploitaties +/- risico's)				€ 3.599.478		
D Beoogde investeringen				€ -3.369.000		
Beschikbare weerstandscapaciteit				€ 5.477.174		
E Benodigd weerstandsvermogen (risico's, niet gedekt door eigen grondexploitatie)				€ 2.768.135		
Weerstandratio					2,0	

2.2.2.3 Financiële kengetallen

De financiële kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente.

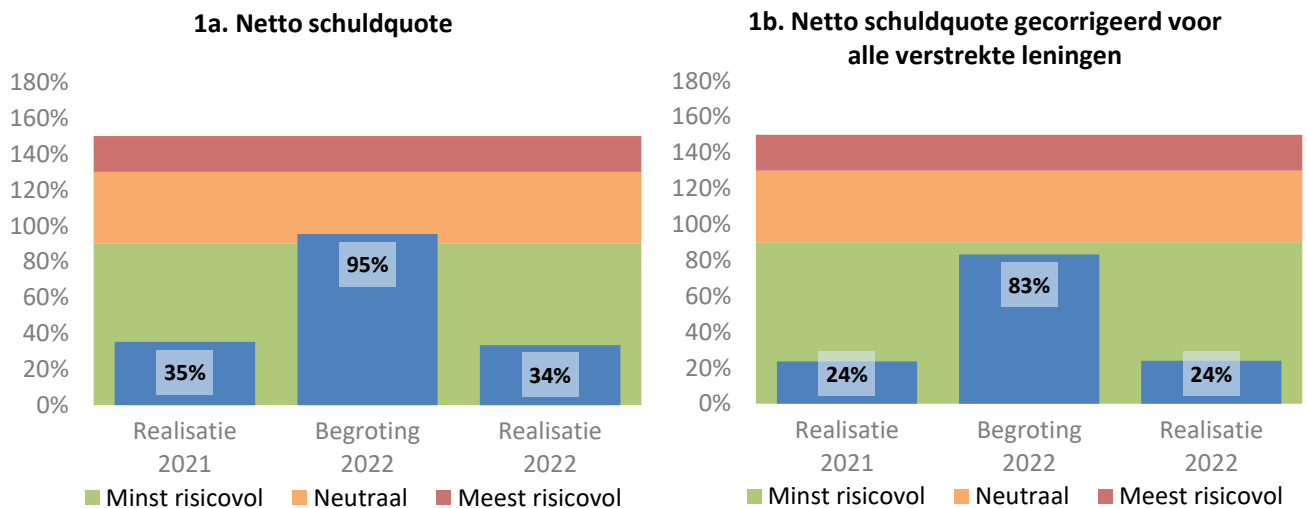
Kengetallen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2021	2022	2022
1a. Netto schuldquote	35,3%	95,4%	33,6%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	23,6%	83,2%	24,0%
2. Solvabiliteitsratio	58,0%	43,7%	60,2%
3. Grondexploitatie	11,2%	14,4%	9,8%
4. Structurele exploitatieruimte	6,7%	1,7%	10,4%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	112,2%	112,4%	113,8%

De belangrijkste conclusie is dat de financiële positie van de gemeente solide is en dat de kengetallen in de laagste risicocategorie vallen. Een nadere toelichting op de kengetallen afzonderlijk is als volgt:

Netto-schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen (baten). We zien dat de schuldquote gelijk blijft ten opzichte van 2021 ondanks de aanzienlijke toename van de vaste activa en desondanks een afname van de benodigde externe middelen. De gedane investeringen konden gefinancierd worden met kort vreemd vermogen; de kasgeldleningen zijn toegenomen binnen de marge van de kasgeldlimiet. Verder zien we een afname van de overige vorderingen zoals de gemeentelijke belastingen, heffingen en leges. Ook konden we de uitzettingen in 's Rijks schatkist verminderen. En we kregen ook een toename van de overige schulden omdat de investeringen in grote projecten hebben geleid tot een hogere stand van het leverancierskrediet.

De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Noordwijk valt nog ruim onder die norm. Daar komt bij dat het niet de bedoeling voor een gemeente is om zo veel mogelijk eigen vermogen dan wel middelen aan te houden en daar rendementen uit te halen, maar veel meer om de inkomsten optimaal in te zetten ten behoeve van betere voorzieningen voor de inwoners. Zeker bij de huidige extreem lage of zelfs negatieve rentestanden kan het zeer effectief zijn om externe middelen aan te trekken om te kunnen investeren in voorzieningen waar inwoners nog jaren van profiteren. Voor de komende jaren zal de gemeente ook meer gaan investeren in grote projecten. Gezien de huidige stand van de schuldquote is dat voor de gemeente aanvaardbaar.

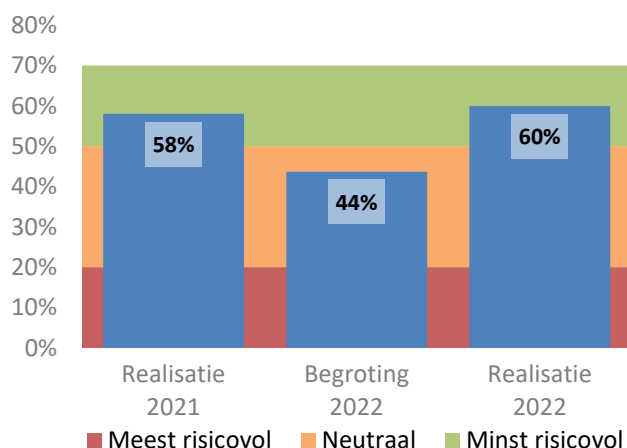
Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de netto schuldquote valt in de categorie gezond (groen).

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de bezittingen gefinancierd zijn door het eigen vermogen. Het geeft aan de mate waarin de gemeente de schulden kan terugbetalen. Dus hoe meer eigen vermogen, des te hoger de solvabiliteit.

Met een solvabiliteit van de gemeente van 60% is de financiële positie robuust te noemen.

2. Solvabiliteitsratio

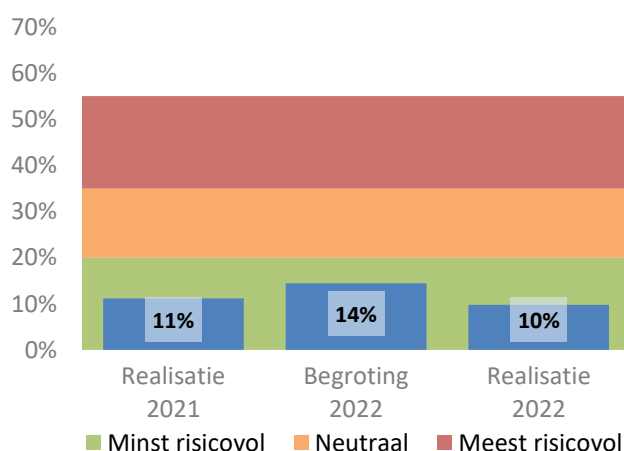

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de solvabiliteit valt in de categorie gezond (groen).

Grondexploitatie

Dit financiële kengetal geeft aan hoe groot de waarde van de grond is ten opzichte van de baten. Hoe minder grond een gemeente verkoopt, hoe hoger de grondpositie en hoe hoger de boekwaarde. Er is geen VNG-norm voor de hoogte van deze ratio. In de regel geldt: hoe lager de ratio, des te lager het risico dat investeringen in grondexploitaties niet zullen worden terugverdiend. We hebben een kengetal grondexploitatie van rond de 10% wat beschouwd kan worden als minst risicovol (hoger dan 10% wordt kwetsbaarder en hoger dan 35% meest risicovol).

3. Grondexploitatie

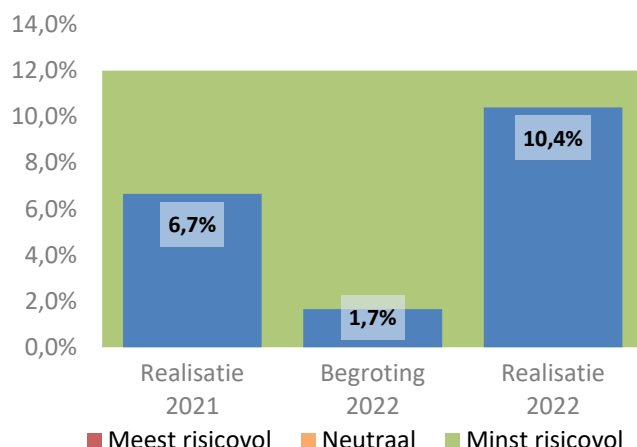

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de waarde van de grond ten opzichte van de baten valt in de categorie gezond (groen).

Structurele exploitatieruimte

Dit financiële kengetal helpt mee om te beoordelen welke ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Door het positieve structurele rekeningresultaat komt de structurele exploitatieruimte in 2022 uit op 10% wat als minst risicovol is aan te merken.

4. Structurele exploitatieruimte

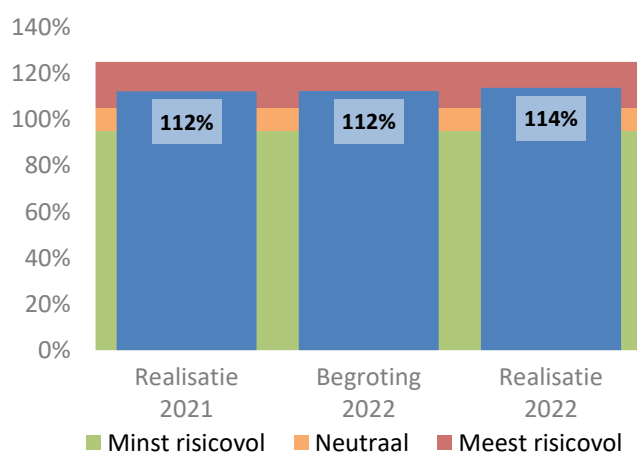

Uit bovenstaande grafiek blijkt dat de structurele exploitatieruimte valt in de categorie gezond (groen).

Woonlasten meerpersoonshuishouden

De indicator 'woonlasten meerpersoonshuishouden' drukt uit hoe de woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zich verhouden tot het gewogen landelijk gemiddelde. Hoge woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde drukken uit in hoeverre de gemeente al de eigen inkomsten aanspreekt en dus ook beperkt is in het verkrijgen van extra inkomsten. Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% hiervan als 'gemiddeld' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. De woonlasten in Noordwijk bevinden zich rond het landelijk gemiddelde en scoren binnen de normering van VNG 'gemiddeld'.

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit

2.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Noordwijk is verantwoordelijk voor de inrichting en beheer van de openbare ruimte binnen haar gemeentegrenzen. De samenhang en structuur in het ontwerpproces en de randvoorwaarden voor de inrichting en het beheer van de openbare ruimte zijn vastgelegd in landelijke CROW-richtlijnen en specifiek voor de gemeente “oud” Noordwijk opgestelde kaders, te weten de Uitwerking Visie Openbare Ruimte (UVOR) en de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR), en voor de oude gemeente Noordwijkerhout in een Beleidsplan kwaliteit openbare ruimte.

Onder beheer van kapitaalgoederen wordt het reguliere- en periodieke onderhoud en vervanging verstaan van onder andere wegen, civiele kunstwerken, riolering, openbare verlichting, groen, water en gemeentelijke gebouwen. Voor het beheer wordt gewerkt met, beheerplannen. Het doel van deze beheerplannen is het adequaat en op het gewenst niveau onderhouden én in stand houden van alle kapitaalgoederen. De financiële gevolgen voortkomend uit de beheerplannen worden verwerkt in begroting.

Naast het reguliere beheer worden grootschalige reconstructies uitgevoerd. Deze worden afzonderlijk voor besluitvorming aan de raad aangeboden en worden als investering los van het reguliere beheer gefinancierd. Ook hiervoor is voor de komende jaren een globale planning beschikbaar en zijn de benodigde bedragen reeds in belangrijke mate opgenomen in het investeringsplan.

Met het opstellen van de beleidsplannen voor de openbare ruimte is er het streven om een integraal beleidsplan op te gaan stellen met richtlijnen en kaders voor de gewenste kwaliteit, het onderhoud en de inrichting van de gehele openbare ruimte. Voor de komende periode worden eerst de beleidsplannen voor de afzonderlijke beleidskaders (wegen, groen, riolering, water, etc.) opgesteld. Die geven de beleidsmatige uitgangspunten en ambities aan, inzicht in de omvang en kwaliteit van het te beheren areaal, de onderhoudsstrategie en inzicht in de beschikbare en de benodigde financiële middelen.

De te actualiseren beleids- en beheerplannen van de gemeente Noordwijk worden in onderstaand overzicht weergegeven.

Overzicht beleidsplannen

Naam Beheerplan	Looptijd beleidsplan oud-Noordwijk	Looptijd beleidsplan Noordwijkerhout	Looptijd beleidsplan	Actualisatie	Onderhoudsniveau
Openbare Verlichting			2021-2025	16-3-2021 vastgesteld	n.v.t.
Groen	2018-2021	2003-2013		2023 verwacht	p.m.
Riolering	2017-2021	2017-2021		2023 verwacht	n.v.t.
Wegen			2021-2024	28-9-2021 vastgesteld	B
Civiele kunstwerken			2021-2024	28-9-2021 vastgesteld	B
Baggeren			2020-2030	08-6-2021 vastgesteld	n.v.t.
Oeverbescherming			2022-2026	16-8-2022 vastgesteld	basis
Grondstoffenbeleidsplan			2021-2025	21-4-2020 vastgesteld	n.v.t.
Gebouwen	2018-2022	2017-2026		2023 verwacht	n.v.t.

We streven naar passende kwaliteitsniveaus, waarbij differentiatie mogelijk is. Hierbij besteden we ook aandacht aan eventuele achterstanden, wat zal worden meegenomen bij de actualisatie en harmonisatie van de beleids- en beheerplannen. In de begrotingsjaren 2020 tot en met 2022 hebben we in ieder geval een incidenteel bedrag van € 2 ton per jaar voor een inhaalslag voor groot onderhoud groen geraamd.

Kapitaalgoederen

Wegen en civiele kunstwerken

De kwaliteit van de verhardingen binnen de gemeente Noordwijk is goed. Ook het kunstwerkenareaal is momenteel in goede staat.

Voor het onderhoud is er een onderhoudsstrategie opgesteld met daarbij de benodigde onderhouds- en vervangingsbudgetten. Voor de komende beleidsperiode geldt voor beide kapitaalgoederen een te handhaven kwaliteitsambitieniveau B (Basis), waarvoor het meerjarige budget voor verhardingen toereikend is.

Doordat er beter inzicht komt op de langetermijnplanning, ontstaat beter zicht op de te verwachten vervangingsopgave en kunnen vervangingsprojecten beter op elkaar afgestemd worden. De onderhoudsstrategie ziet erop toe dat de juiste afwegingen worden gemaakt voor het onderhoud in het kader van de veiligheid en de risico's en om de achteruitgang van de verhardingen te temporiseren.

Er wordt ingestoken op functioneel beheer en onderhoud. Met functioneel beheer wordt het onderhoud afgestemd op de functie en het gebruik van de verharding.

Om fluctuaties in de kosten per jaar te beperken wordt er gebruik gemaakt van een egalisatiereserve.

Het beleidsplan voor wegen en civiele kunstwerken zal nader uitgewerkt worden in jaarlijkse beheerplannen voor de te onderhouden verhardingen. Vanuit de beheerplannen is er een reëel en actueel inzicht in de daaruit voortvloeiende financiële consequenties, die telkens zullen worden meegenomen bij het eerstvolgende meerjarige investeringsplan van de Perspectiefnota.

Uit een weginspectie is gebleken dat er verhardingen zijn waarbij de richtlijn is overschreden (kwaliteit D). Dit wordt op korte termijn (periode van 1-2 jaar) aangepakt om kapitaalvernietiging (met name bij asfalt) te voorkomen. De kosten van het herstellen van het onderhoudsachterstand bedragen € 600.000,- verdeeld over 2021 tot en met 2023, waarvoor een budget ter beschikking is gesteld gedekt door een bijdrage uit de Egalisatiereserve verhardingen.

Riolering

De gemeente heeft zoals is vastgelegd in de Waterwet de zorgplicht voor het inzamelen en transporteren van afvalwater en regenwater. In de Waterwet is ook de gemeentelijke grondwaterzorgplicht vastgelegd. Tot deze zorgplichten behoort ook het onderhoud en beheer van de riolering en maatregelen ter voorkoming van de verontreiniging van het oppervlaktewater, de bodem, grondwater en hemelwateroverlast.

Het gemeentelijk beleid en de uitvoering is vastgelegd in het door de raad vastgestelde integraal Afvalwaterketenplan iAWKp 2016-2022.

Het iAWKp is in 2017 geschreven met de waterketenpartners binnen het samenwerkingsverband Bollenstreek, de gemeenten Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest en Teylingen en het hoogheemraadschap van Rijnland. Het planmatig onderhoud kent fluctuaties in het uitgavenpatroon. Om de lasten te egaliseren wordt er gebruikgemaakt van een voorziening riolering.

In 2021 is gestart met het opstellen van het nieuwe Waterketenplan. Het geactualiseerde iWKp is eind 2022 afgerond en doorloopt in het eerste kwartaal van 2023 de besluitvorming. Dit plan beschrijft ook het jaarlijks operationele onderhoud aan het gemeentelijke rioolstelsel. Dit omvat de reinigingswerkzaamheden en inspectie aan pompgemalen, kolken en gedeelten van het rioolstelsel. Voornoemde reiniging van leidingen wordt gecombineerd met een camera inspectie. Deze beeldinspectie wordt ingevoerd in ons beheersysteem. Deze inspectie geeft ons kennis over de levensduur van ons rioolstelsel. Aan de hand van de deze inspecties worden jaarlijks werkplannen opgesteld voor plaatselijke reparaties, relingen

(kousmethode) en volledige vervangen. De budgetten voor reiniging en inspectie zijn voor 2022 afdoende gebleken. Vanuit de inspectie zijn geen bijzondere incidenten of waarnemingen van achterstallig onderhoud te melden.

In 2023 is er binnen het beschikbare budget een inhaalslag uitgevoerd in het onderhoud van de aansturingskasten en telemetrie van de rioolgemaal. Met deze telemetrie kunnen wij het functioneren van de gemalen monitoren, sturen en het energieverbruik bewaken.

De grondwatersituatie in Noordwijk aan Zee is onder controle. Begin 2022 is het eerst deel van de drainage onder de Parallel Boulevard voor het verlagen van de grondwaterstand in gebruik genomen. In september zijn de werkzaamheden voor het tweede deel gestart. Het eerste deel van de drain functioneert goed. Alle tijdelijke grondwaterpompen rond de Hoofdstraat zijn buiten bedrijf gesteld en verwijderd.

In 2022 is gestart met de aanleg van een regenwaterriool in Zeeburg. De aanleg van een regenwaterriool en infiltratie onder de Herenweg in Noordwijkerhout en de Grent zijn in 2022 voorbereid en gereed voor uitvoering in 2023.

Openbare verlichting

Noordwijk is een groeiende gemeente. Door uitbreiding en bouw van nieuwe wijken groeit ook het verlichtingsareaal. Ondanks de groei van het areaal neemt het jaarlijkse energieverbruik van de openbare verlichting in Noordwijk af. Dat komt omdat Noordwijk bij nieuwbouw of vervanging van verlichting kiest voor duurzame en energiezuinige verlichting waarbij met minder energieverbruik een vergelijkbare of betere lichtkwaliteit wordt gerealiseerd.

De leeftijdsopbouw van lichtmasten en armaturen is over alle kernen binnen de gemeente gezond. De gemeente Noordwijk heeft de afgelopen beleidsperiode een behoorlijke investering gedaan in het vervangen van lichtmasten. Hierdoor is het aantal lichtmasten dat aan vervanging toe is, nihil. De vervangingen komen ten goede aan de (verkeers)veiligheid en verlagen de jaarlijkse onderhoudskosten.

Ledverlichting vormt de standaard bij nieuwe verlichting en het vervangen van armaturen. Bovendien wordt openbare verlichting bij vervanging voorzien van de mogelijkheid om te dimmen waardoor er meer energie kan worden bespaard. De gemeente zet dit beleid de komende beleidsperiode van 5 jaren door. Daarmee is de verwachting dat in 2025 ongeveer 75% van de lampen binnen de openbare verlichting in Noordwijk zal bestaan uit ledlampen. Vanuit de huidige visie zal dit percentage na 2025 nog verder toenemen tot 89% in 2030.

Groen

Goed onderhouden openbaar groen draagt bij aan een prettig woon- en werkklimaat. Openbaar groen heeft door de zuiverende werking op de lucht een positief effect op gezondheid en welzijn van de inwoners. De uitgangspunten voor het groenonderhoud zijn vastgelegd in de beheerplannen en het bomenbeleidsplan van de voormalige gemeenten.

Het voornemen was om het geharmoniseerde beheerplan groen in 2022 aan de raad aan te bieden. Het in beeld brengen van het gehele groenareaal heeft meer tijd gekost. Het beheerplan groen wordt in 2023 aan de raad voorgelegd. Vooruitlopend op dit beheerplan is alvast structureel budget in de begroting 2023 meegenomen om het groen in de gemeente Noordwijk op goed niveau te krijgen. In 2023 is hiervoor € 150.000,- begroot en voor 2024 en verder € 300.000,-.

De afgelopen jaren zijn een groot aantal bomen uitgevallen. Het uitgangspunt is een duurzame herplant waarbij een boom in goede conditie minimaal 40 jaar oud wordt. Afgelopen jaar is de voorbereiding van de herplant van 325 bomen gestart. Op de locaties Oosterduinen, Victoriberg, Mossenest en Via Nova is nader onderzoek nodig om te komen tot een duurzame herplant. In 2023 wordt de uitwerking en aanplant voortgezet. Voor deze

inhaalslag van het onderhoud van de groenvoorziening in Noordwijkerhout en De Zilk is reeds incidenteel budget van € 2 ton per jaar beschikbaar gesteld in 2020 voor de periode tot en met 2022.

Naast de herplant van bomen is de ambitie om de gemeente te vergroenen en extra bomen te planten. In 2023 stellen wij een uitvoeringsplan voor het vergroenen van onze leefomgeving op.

Water

Belangrijke taken die nodig zijn voor een goed functionerend watersysteem zijn baggeren en het in standhouden van de oevers. De gemeente is op grond van de keur en legger van het Hoogheemraadschap Rijnland (HHR) verplicht watergangen te baggeren en vrijkomende bagger te verwerken. Primaire watergangen zijn in onderhoud bij het HHR. Echter het verwerken of afvoeren van de uitkomende bagger is wel voor rekening van de gemeente. Dit is de zogeheten ontvangstplicht.

De benodigde onderhoudswerkzaamheden voor de watergangen zijn opgenomen in het baggerplan 2020-2030. De voorbereiding van de baggerwerkzaamheden zijn in 2022 opgestart. De uitvoering hiervan zal in 2023/2024 plaatsvinden.

De oevers aan de Haarlemmertrekvaart zijn in slechte staat. Onder andere vanwege de aanwezigheid van woonschepen vraagt deze vervanging een andere aanpak dan overige oevers. In het investeringsplan 2023-2026 is daarom een investeringsbedrag opgenomen voor de 'Vervanging van de oeverconstructie langs de Leidsevaart'. In 2023 leggen wij voor dit investeringsvoornemen een plan van aanpak voor deze oevers aan de raad voor. De oevers aan de Haarlemmertrekvaart zijn geen onderdeel van het oeverbeheerplan.

Gemeentelijke gebouwen en accommodaties

Voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen geldt bij de gemeente "oud" Noordwijk het Meerjaren OnderhoudsPlan gemeentelijke gebouwen en bij de gemeente Noordwijkerhout een beheerplan onderhoud gebouwen.

In duurzaamheid, milieu en energiebeheer van het gemeentelijke gebouwen is in de voorbije jaren geïnvesteerd. Dit krijgt ook de komende jaren aandacht en is van invloed op onderhouds- en beheerkosten. Met de uitvoering van verduurzamingsmaatregelen is rekening gehouden in het MJOP voor wat betreft de duurzame maatregelen die op een natuurlijk moment bij vervangingsonderhoud worden ingepland.

Het voornemen is om een uitvoeringsprogramma verduurzaming gemeentelijke gebouwen op te stellen met bijbehoren financiële onderbouwing. Hierin worden de aanvullende duurzame maatregelen opgenomen die niet voortvloeien uit de reguliere meerjarenonderhoudplanning (MJOP). Hierbij gaat het om het doen van investeringen die niet voortvloeien uit een natuurlijk moment of in nieuwe voorzieningen die momenteel helemaal nog niet aanwezig zijn.

De gemeente heeft verder sporthallen op sportcomplexen Duinwetering, Lageweg, De Boekhorst, Wassenaar en de tijdelijke sporthal De Schelft. Vanwege het afgebrande sport- en evenementencomplex De Schelft is er besloten om een nieuw multifunctioneel centrum te bouwen. De uitkering van de verzekeringsgelden wordt in 2024 aangewend als dekking van de kosten van de herbouw.

Onderwijshuisvesting

Schoolgebouwen worden onderhouden door het betreffende schoolbestuur. De gemeente heeft een wettelijke zorgplicht voor voldoende ruimte. Afspraken over de gebouwen worden geregeld via het Integraal Huisvestingplan Onderwijs. Pas als een schoolgebouw terugvalt aan de gemeente, komt dit pand weer onder eigen beheer. Dit is op dit moment van toepassing voor het pand aan Uitvaltij 2 te Noordwijk.

De gemeente heeft een achttal gymnastieklocaties ten behoeve van het onderwijs. Deze zalen worden verhuurd aan het Sportbedrijf Noordwijk. In de huurovereenkomsten zijn de demarcatielijsten inzake het onderhoud opgenomen.

Onderhoudskosten kapitaalgoederen

In het hierna opgenomen overzicht is het verband tussen het beleidskader en de begrote kosten van klein en groot onderhoud inclusief kapitaallasten van de kapitaalgoederen weergegeven.

Verband tussen beleidskader en begrote kosten						
(bedragen in €)		Begroting	Begroting	Rekening	Verschil	Voor/
		voor wijz.	na wijz.		Begroting-	nadeel
Beleidskader	Progr.				Rekening	
Wegen	3	€ 4.406.352	€ 4.806.352	€ 4.188.925	€ 617.427	V
Openbare verlichting	3	€ 833.287	€ 1.184.297	€ 1.169.342	€ 14.955	V
Water	8	€ 685.483	€ 478.144	€ 518.375	€ -40.231	N
Riolering	8	€ 3.669.755	€ 3.703.331	€ 3.541.702	€ 161.629	V
Groen	8	€ 3.627.720	€ 3.922.195	€ 3.440.104	€ 482.091	V
Sportaccomodaties	6	€ 2.916.166	€ 2.916.166	€ 1.462.918	€ 1.453.248	V
Onderwijshuisvesting	5	€ 2.516.222	€ 2.873.887	€ 2.878.133	€ -4.246	N
Gebouwen	OVH	€ 1.412.372	€ 1.462.415	€ 1.403.977	€ 58.438	V
	1	€ 1.714.109	€ 1.646.342	€ 858.852	€ 787.490	V
		€ 21.781.466	€ 22.993.129	€ 19.462.327	€ 3.530.802	V

2.2.4 Financiering

De financieringsparagraaf geeft, conform artikel 13 van het BBV, inzicht in het risicobeheer van de financieringsportefeuille, de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

De kaders voor financiering zijn weergegeven in:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido, 2000, laatstelijk gewijzigd in 2008)
- Wet houdbaarheid overheidsfinanciën (Wet Hof, 2013)
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
- Treasurystatuut
- Financiële verordening

De Regeling schatkistbankieren decentrale overheden heeft tot gevolg dat o.a. gemeenten hun overtollige liquide middelen en beleggingen moeten aanhouden bij het Rijk. Deze middelen mogen niet langer worden uitgezet bij private partijen buiten de schatkist. Het schatkistbankieren dient twee doelen. Ten eerste levert het een bijdrage aan de EMU-schuldverlaging. Daarnaast vermindert schatkistbankieren het financieel risico voor decentrale overheden.

Risicobeheer

Een van de doelstellingen is het beperken van risico's die de gemeente loopt op het gebied van financiering en liquiditeit. Risico's zijn in te delen naar rente en krediet.

Renterisico

Het renterisico is de mate waarin het saldo van de rentelasten en -baten verandert door wijzigingen in het rentepercentage. Het renterisico wordt bepaald door de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Het doel van beide normen is de budgettaire risico's als gevolg van een rentestijging te beperken. Gezien de lage stand van de rente is er sprake van een laag risico.

De kasgeldlimiet is het maximum bedrag waarmee de gemeente haar uitgaven mag financieren met kortlopende financieringsmiddelen met een looptijd < 1 jaar. De kasgeldlimiet is gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal van de lasten bij aanvang van het verslagjaar.

In de onderstaande tabel is de ruimte onder de kasgeldlimiet weergegeven. Het laat zien dat de netto vlottende schuld de kasgeldlimiet in 2022 niet heeft overschreden. Ook in geen van de afzonderlijke kwartalen is de kasgeldlimiet overschreden.

Liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet	Bedragen x € 1.000		
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Netto vlottende schuld			
Vlottende schulden	8.000	20.885	10.000
Vlottende middelen	18.424	8.915	9.417
Netto vlottende schuld (+) of overschot middelen (-)	-10.424	11.970	583
Toegestane kasgeldlimiet			
Begrotingstotaal	142.736	195.191	192.584
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	8,5%	8,5%	8,5%
Minimum bedrag	300	300	300
Toegestane kasgeldlimiet	12.133	16.591	16.370
Toets kasgeldlimiet			
Ruimte onder kasgeldlimiet	22.557	4.621	15.787
Overschrijding van de kasgeldlimiet			

De wens om te financieren met kort of lang geld is afhankelijk van de rentestand. Als de rente op kort geld lager is zal, zo lang als de kasgeldlimiet dit toestaat, met kort geld gefinancierd worden.

De renterisiconorm geeft een weergave van de spreiding van de renterisico's in de huidige leningenportefeuille over de komende jaren. Door deze spreiding werkt een verandering in de rente vertraagd door op de totale rentelasten. Het renterisico op de vaste leningen wordt bepaald door:

- het deel van de vaste leningen dat geherfinancierd moet worden door nieuwe vaste leningen;
- het deel van de vaste leningen waarvan de gemeente een wijziging van de rente niet kan beïnvloeden (renteherziening op basis van leningsvoorwaarden).

Het renterisico heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar (vaste schuld). Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de aflossingen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Voorkomen moet worden dat er in enig jaar een te grote concentratie plaatsvindt van aflossingen en renteherzieningen op lopende leningen. Het renterisicobedrag wordt volgens de Wet financiering decentrale overheden (Fido) berekend als de som van de renteherzieningen en de aflossingen.

De renterisiconorm is volgens ministeriële regelingen voor gemeenten bepaald op 20% van het totale bedrag van de begroting met een minimumbedrag van 2.500.000 euro.

In de onderstaande tabel is de ruimte onder de renterisiconorm weergegeven. Hieruit blijkt dat de renterisiconorm niet wordt overschreden. Het renterisico van de leningenportefeuille is goed gespreid en er blijft de komende jaren sprake van voldoende ruimte onder de renterisiconorm. Er zijn de komende jaren geen geldleningen met een (tussentijdse) renteherziening.

Bedragen x € 1.000

Toets renterisiconorm	Realisatie	Begroting			
	2022	2023	2024	2025	2026
Variabelen Renterisico(norm)					
Renteherziening					
Aflossingen	9.508	6.772	4.373	2.208	2.243
Renterisico	9.508	6.772	4.373	2.208	2.243
Renterisiconorm					
Begrotingstotaal	192.584	160.252	168.319	152.365	146.296
Kasgeldlimiet (in % van de grondslag)	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Renterisiconorm	38.517	32.050	33.664	30.473	29.259
Toets renterisiconorm					
Ruimte onder renterisiconorm	29.009	25.278	29.291	28.265	27.016
Overschrijding van de renterisiconorm					

Kredietrisico

Een kredietrisico is het risico dat de tegenpartij (geldnemers) haar verplichtingen niet kan nakomen.

Overigens moet hierbij opgemerkt worden dat de gemeente verplicht is om uitzettingen te doen bij de schatkist of bij andere lichamen die geen toezichtrelatie hebben met de gemeente. Slechts 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000 is uitgezonderd van het schatkistbankieren. Het kredietrisico doet zich dan ook in hoofdzaak voor bij het verstrekken van geldleningen en garanties uit hoofde van de publieke taak.

Het is niet de taak van de gemeente om gelden aan verenigingen of instellingen uit te lenen. Als toch wordt besloten een geldlening uit hoofde van de publieke taak te verstrekken, dan worden, op basis van het huidige Treasurystatuut, zekerheden of garanties geëist. Het kunnen aantrekken van voordelige geldleningen door verenigingen of instellingen uit hoofde van de publieke taak kan bereikt worden door garantstelling van leningen, te verstrekken aan reguliere banken. Het verstrekken van geldleningen en garanties uit hoofde van de publieke taak kan niet zonder toestemming van de gemeenteraad.

In het verleden zijn geldleningen verstrekt aan de Woningstichting Sint Antonius van Padua. Op 31 december 2022 betreft dit nog een bedrag van € 4.248.165. De gemeente kon destijds onder gunstiger leningsvoorwaarden geld aantrekken dan de woningstichting. In beginsel worden nu geen nieuwe geldleningen meer verstrekt. De verstrekte geldleningen aan de woningstichting zijn geborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. De gemeente treedt hierbij overigens weer op als achtervang. Gelet op de financiële situatie bij de woningstichting is dit verantwoord.

De gemeente Noordwijk staat garant voor een kredietfaciliteit die de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij Duin- en Bollenstreek (GOM) heeft bij de BNG van in totaal € 35 miljoen. Als zekerheid hebben de vijf aandeelhouders ieder daarvoor een bankgarantie ad € 7 miljoen gesteld. Hier is sprake van de uitoefening van de publieke taak.

Ten slotte worden, vanuit de publieke taak volkshuisvesting, sinds 2010 aan starters, zogenoemde startersleningen verstrekt om het kopen van een bestaande woning mogelijk te maken. De gemeente heeft hiervoor een geldlening verstrekt aan de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN), die de middelen beheert ten behoeve van het verstrekken van startersleningen. De starterslening overbruggt het verschil tussen de verwervingskosten van de woning en het bedrag dat de starter maximaal kan lenen volgens de normen van de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). De starterslening is een lening waarover de eerste drie jaar geen rente en aflossing betaald wordt.

Rente

Rente speelt een belangrijke rol in de begroting. Door de omvang van deze bedragen is het wenselijk dit onderdeel inzichtelijk te maken. Daarbij gaat het zowel om de factoren die invloed op de rente hebben als het in beeld brengen van de keuzemogelijkheden die aanwezig zijn.

Onderscheid kan worden gemaakt tussen korte rente en lange rente. Korte rente geldt voor kort geld (leningen met looptijd korter dan een jaar) en lange rente voor lang geld (leningen met looptijd langer dan een jaar).

Renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt worden nauwlettend gevolgd. Dit gebeurt onder andere door gebruik te maken van de informatie van banken (in hoofdzaak de BNG) en andere bemiddelaars op de geld- en kapitaalmarkt. Daardoor blijft de gemeente op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen.

Dit jaar is de inflatie enorm gestegen. Als de inflatie langdurig te hoog is, dan kan de centrale bank de rente verhogen. Daarmee wil de centrale bank de inflatie drukken en zo prijsstabiliteit bereiken. Gedachte is dat bij een hoge rente mensen minder geld lenen en uitgeven en bedrijven minder investeren en dat daardoor de inflatie omlaag gaat. De inflatie is omhooggeschoten door de sterk gestegen energieprijzen, verstoringen in de levering van producten door de coronacrisis én de oorlog in Oekraïne. De vraag is nu dus hoger dan het aanbod en daardoor stijgen veel prijzen. De centrale bank verwacht dat de inflatie ook op de middellange termijn boven 2% uitkomt. Daarom wil de centrale bank de vraag afremmen met een renteverhoging. Dat maakt geld 'duurder', waardoor de economie

afkoelt en de inflatie wordt gedempt. In juli 2022 verhoogde de ECB voor het eerst in 11 jaar de rente, daarna volgden meer renteverhogingen.

Als er sprake is van een liquiditeitstekort wordt er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van kasgeldleningen (kort geld). Wordt de kasgeldnorm gedurende drie kwartalen overschreden dan dient volgens de voorschriften een langlopende geldlening te worden aangetrokken. Op basis van een over te leggen plan kan door de provincie hiervoor ontheffing verleend worden.

Voor de hoogte van een aan te trekken langlopende geldlening wordt gekeken naar de geldbehoefte voor de korte én middellange termijn (te verwachten grote projecten) en de hoogte van de rente.

Rentevisie

De rente voor de korte termijn (kasgeldlening voor 1 maand) is voor de gemeente gestegen naar 2,9%.

De ECB heeft de beleidsrente in 2022 al drie keer verhoogd: in juli met 0,5% en in september en oktober beide met nog eens 0,75%. In 2023 is de ECB doorgegaan met het verhogen van de rente (tot 3,50 % in maart).

Financiering

Uit de financieringsplanning blijkt dat de gemeente een financieringsbehoefte heeft. De financieringsbehoefte ontstaat wanneer de gemeente meer uitgeeft dan ontvangt waardoor de schuld toeneemt.

Ontwikkeling investeringen

De onderstaande tabel laat de realisatie zien van de gemeentelijke investeringen. Het gaat hierbij zowel om de lopende als de nieuwe investeringen in (im)materiële vaste activa en financiële vaste activa van het verslagjaar. Onder de immateriële activa worden gerekend de kosten van onderzoek van niet exploitatie genomen bouwgronden. Tot de materiële vaste activa behoren onder andere de terreinen, gebouwen en vervoermiddelen van de gemeente. De financiële vaste activa bestaan uit gestort aandelenkapitaal en verstrekte geldleningen.

Boekwaarde vaste activa per 31 december:

	Bedragen x € 1.000		
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2021	2022	2022
Activa			
<u>Vaste activa</u>			
Immateriële vaste activa	2.324	2.038	1.926
Materiële vaste activa	176.157	230.016	188.076
Financiële vaste activa	23.700	26.256	24.442
Totaal vaste activa	202.181	258.310	214.444

De materiële vaste activa stijgen ten opzichte van het voorafgaande jaar, maar aanzienlijk minder dan was begroot voor 2022. De toename komt met name door de investeringen in IHP Wakersduin, Sportpark Lageweg SJC, de aankoop van de parkeergarage Oude Zeeweg, ICT en de reconstructie van de Parallel Boulevard. Dit is nader toegelicht in paragraaf 3.1.5.2 Investerings.

De financiële vaste activa stijgen door het bijkopen voor € 2,5 miljoen aan aandelen als gevolg van de uitbreiding van de dienstverlening van Meerlanden voor de gehele gemeente Noordwijk.

Ontwikkeling externe financieringsmiddelen

Tegenover de gemeentelijke investeringen staan de benodigde externe financieringsmiddelen. De financieringsmiddelen bestaan uit de financiële tegoeden en de kortlopende en langlopende leningen. De grens tussen kort en lang ligt voor de leningen op één jaar.

Bedragen x € 1.000

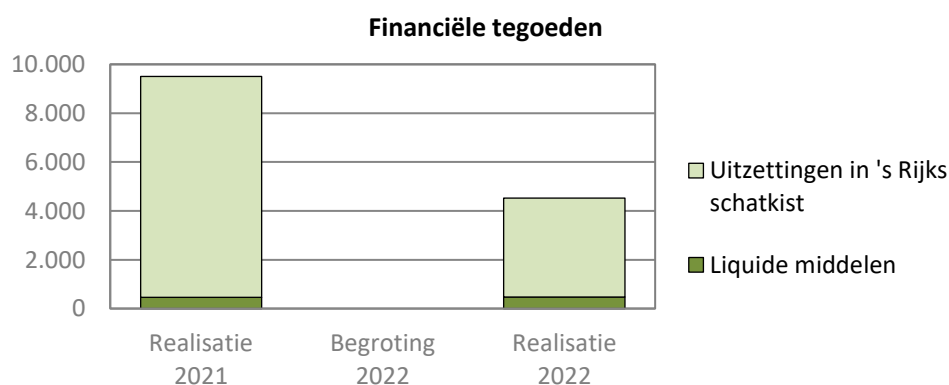
Financiering	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Financiële tegoeden			
Liquide middelen	458	0	468
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	9.051	0	4.058
Financiële schulden			
Opgenomen leningen	-70.277	-121.456	-60.769
Opgenomen kasgeldleningen	-8.000	-20.635	-10.000
Bankschulden	0	-250	0
Totaal	-68.768	-142.341	-66.243

De benodigde externe financieringsmiddelen zijn afgenomen van bijna € 68 miljoen naar ruim € 66 miljoen, ondanks dat er meer geïnvesteerd is. De gedane investeringen konden gefinancierd worden met het overschot aan vlottende middelen. Zo hebben we de uitzettingen in 's Rijks schatkist verminderd en de kasgeldleningen binnen de ruimte van de kasgeldlimiet verhoogd.

Verder zien we een afname van de overige vorderingen zoals de gemeentelijke belastingen, heffingen en leges. En de overige schulden liepen op omdat de investeringen in grote projecten hebben geleid tot een hogere stand van het leverancierskrediet.

Ten opzichte van de raming is die financieringsbehoefte evenwel aanzienlijk minder gestegen vanwege uitgestelde investeringen.

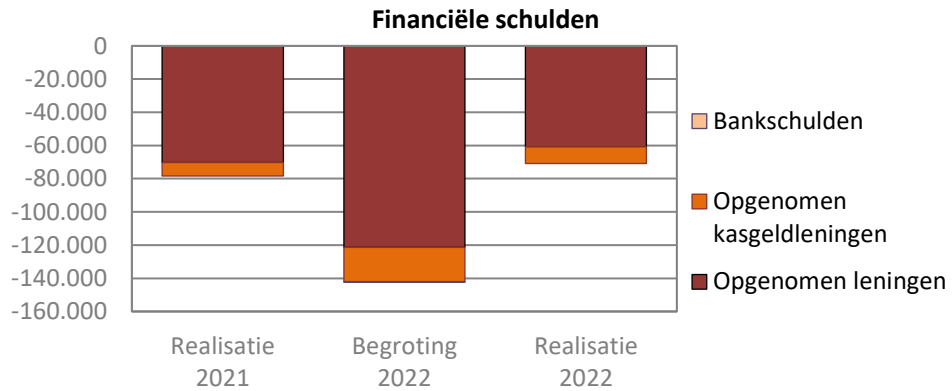
De externe financiering kan als volgt grafisch worden weergegeven:

Het financiële tegoed wordt overeenkomstig de bepalingen voor schatkistbankieren uitgezet in 's Rijks schatkist.

Voor de financiële schuld wordt door de kasgeldlimiet bepaald welk deel kort en welk deel lang wordt gefinancierd. In het onderstaande overzicht zijn de kasgeldleningen kortlopend en de opgenomen leningen langlopend.

Renteomslag

De renteomslag is het rentepercentage dat aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Dit rentepercentage is als volgt opgebouwd voor begrotingsjaar 2022:

Bedragen x €		Schema rentetoerekening	
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€ 1.260.477,90
b.	De externe rentebaten	-/-	€ 582.381,00
	Totaal door te rekenen externe rente		€ 678.096,90
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	€ 159.315,54
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€ -
		-/-	€ 159.315,54
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 518.781,36
d1.	Rente over eigen vermogen		€ -
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		€ -
	Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 518.781,36
e.	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/-	€ 860.097,69
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		€ 341.316,33
	Externe rente (afgerond op 0,5 %)		2,00%
	Rente % maximaal te berekenen over eigen vermogen (afgerond op 0,5 %)		2,00%
	Rente % maximaal toe te rekenen aan BIE (afgerond op 0,5 %)		0,6956000%
	Rente % maximaal toe te rekenen aan taakvelden		0,48190%

Bedragen x €			
Gegevens		Leningbedrag	Rentelast
Leningenportefeuille	€	70.277.010	€ 1.260.478
Nieuwe leningen 2017			€ -
Financieringstekort			
Voorzieningen	€	23.569.514	
Totale Vreemd Vermogen	€	93.846.524	€ 1.260.478
Bedrag			
Rekeningresultaat	€	4.248.357	
Algemene Reserve	€	50.694.664	
Bestemmingsreserves	€	82.202.015	
Overige reserves	€	11.002.470	
Totale Eigen Vermogen (werkelijk)	€	148.147.506	
Bedrag			
Boekwaarde BIE's	€	22.903.327	€ 159.316
Boekwaarde BIE's zonder GREX			€ -
Totale boekwaarde grondexploitaties	€	22.903.327	€ 159.316
Bedrag			
Boekwaarde activa integraal gefinancierd	€	178.480.534	€ 860.097,69
Boekwaarde waar geen rente over wordt gerekend	€	23.700.748	
Boekwaarde nieuwe investeringen (IP 2017-2020)			€ -
Investeringsambities			€ -
Totale boekwaarde activa	€	202.181.282	

Voor de financiering van investeringen wordt gebruikgemaakt van overtollige liquide middelen en indien nodig worden kort- of langlopende geldleningen aangetrokken.

Leningenportefeuille

De gemeente Noordwijk heeft per 31 december 2022 de onderstaande leningen in portefeuille.

Geldleningen aangetrokken ten behoeve van Woningstichting Sint Antonius van Padua te Noordwijkerhout:

Leningnr.	Bedrag oorspronkelijke geldlening	Ingangs- datum	Krediet- verstrekker	Soort lening	Rente- percentage	Geldlening begin dienstjaar	Aflossing betaald in het dienstjaar	Rente betaald in het dienstjaar	Geldlening eind dienstjaar	Rente lasten in het dienstjaar	Aflossing in jaren
175	€ 3.553.360	1-12-1992	Nederlandse waterschapsbank	Annuitair	4,04	€ 1.800.822	€ 1.800.822	€ 72.753	€ -	€ 72.753	40
176	€ 3.539.486	1-4-1993	Bank Nederlandse Gemeenten	Annuitair	3,34	€ 1.816.328	€ 125.530	€ 60.665	€ 1.690.798	€ 60.665	40
177	€ 3.630.242	16-12-1994	Nederlandse waterschapsbank	Annuitair	3,37	€ 2.635.041	€ 77.674	€ 88.801	€ 2.557.367	€ 88.801	50
	€ 10.723.088					€ 6.252.190	€ 2.004.025	€ 222.219	€ 4.248.165	€ 222.219	

Geldleningen aangetrokken ten behoeve van eigen financiering:

Leningnr.	Bedrag oorspronkelijke geldlening	Ingangs- datum	Krediet- verstrekker	Soort lening	Rente- percentage	Geldlening begin dienstjaar	Aflossing betaald in het dienstjaar	Rente betaald in het dienstjaar	Geldlening eind dienstjaar	Rente lasten in het dienstjaar	Aflossing in jaren
150	€ 4.537.802	1-apr-98	Nederlandse Waterschapsbank	Lineair	4,5	€ 363.024	€ 181.512	€ 16.336	€ 181.512	€ 10.182	25
164	€ 7.000.000	14-mei-04	Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	4,685	€ 1.050.000	€ 350.000	€ 49.193	€ 700.000	€ 38.770	20
165	€ 2.000.000	31-aug-04	Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	4,395	€ 300.000	€ 100.000	€ 13.185	€ 200.000	€ 11.704	20
170	€ 17.000.000	16-sep-13	Nationale Nederlanden	Lineair	2,045	€ 3.400.000	€ 1.700.000	€ 69.530	€ 1.700.000	€ 59.339	10
171	€ 5.500.000	23-dec-13	Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	1,945	€ 1.100.000	€ 550.000	€ 21.395	€ 550.000	€ 21.131	10
172	€ 17.500.000	30-okt-14	Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	0,865	€ 5.250.000	€ 1.750.000	€ 45.413	€ 3.500.000	€ 42.800	10
179	€ 7.000.000	2-dec-05	Bank Nederlandse Gemeenten	Annuitair	3,964	€ 5.383.278	€ 138.379	€ 213.393	€ 5.244.899	€ 213.393	40
180	€ 7.000.000	10-jan-08	Bank Nederlandse Gemeenten	Annuitair	4,659	€ 4.118.518	€ 293.843	€ 186.798	€ 3.824.675	€ 186.798	40
181	€ 3.500.000	24-jun-10	Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	3,85	€ 1.960.000	€ 140.000	€ 75.460	€ 1.820.000	€ 72.639	25
182	€ 11.000.000	25-apr-13	Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	1,495	€ 1.100.000	€ 1.100.000	€ 16.445	€ -	€ 16.445	10
183	€ 10.000.000	16-jun-15	Bank Nederlandse Gemeenten	Fixe	2,06	€ 10.000.000	€ -	€ 206.000	€ 10.000.000	€ 206.000	25
184	€ 30.000.000	1-dec-21	Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	0,532	€ 30.000.000	€ 1.200.000	€ 159.600	€ 28.800.000	€ 159.058	25
	€ 122.037.802					€ 64.024.820	€ 7.503.734	€ 1.072.747	€ 56.521.086	€ 1.038.258	

2.2.5 Bedrijfsvoering

Organisatie

Organisatieontwikkeling/het strategiehuis Samen Noordwijk

In 2022 hebben we veel aandacht gehad voor onze organisatieontwikkeling. Zo hebben we het strategiehuis “Samen Noordwijk” uitgewerkt en gedeeld binnen de organisatie. Hierin zijn de identiteit, doelen, kernwaarden, kernkwaliteiten en hoe we het doen (de leidende principes) opgenomen. Samen Noordwijk geeft duidelijkheid en richting aan de organisatie en ondersteund in de te maken ontwikkeling. In 2023 geven we verder invulling aan Samen Noordwijk. Zo bouwen we samen verder. Samen Noordwijk is basis voor de bedrijfsvoering.

In 2022 hebben we ook extra aandacht gehad voor het thema ‘Integriteit, openheid en weerbaarheid’. Integer werken is een belangrijke voorwaarde voor een geloofwaardige overheid. Integriteit, openheid en weerbaarheid willen we tot in de ‘haarvaten’ van de organisatie brengen. Het thema is het onderwerp van workshops en trainingen geweest voor directie, leidinggevenden en voor de medewerkers. Het thema is opgenomen als standaard in de introductiedag voor nieuwe medewerkers. We werken volgens het integriteitsuitvoeringsplan. Hiermee wordt de ingeslagen weg uit fase 1 en 2 van de routekaart voortgezet en geborgd. Ook in 2023 blijft er aandacht blijven voor dit thema. Weerbaarheid is een van de kernkwaliteiten uit Samen Noordwijk.

Voor het versterken van het leiderschap van het management hebben we het ontwikkelprogramma dat in 2021 is gestart voortgezet. De leiderschapsontwikkeling is een continu proces en zetten we ook in 2023 voort. De ingeslagen weg op het speerpunt ‘de verantwoordelijkheid hebben en nemen voor de afgesproken resultaten, waarbij de organisatiedoelen en het organisatiebelang boven het team- of individuele belang gaat’ loopt door in 2023.

De Noordwijk academie hebben we verder uitgebreid en de vervolgstap is om herkenbare leerpaden in te richten in lijn met Samen Noordwijk.

In de commissie van BME van 15 november hebben we afgesproken om jaarlijks een gesprek met de gemeentesecretaris en de commissie BME te hebben over de stand van zaken van de organisatie en de organisatieontwikkeling. In het derde kwartaal van 2023 zal dat weer plaatsvinden.

Voortgang HR-visie waaronder ook de voortgang van het Talentenprogramma

Bij de afdoening van de motie van 12 april 2022 naar aanleiding van het raadsvoorstel het Talentenprogramma hebben we toegezegd om (halfjaarlijks) voortgangsberichten op te nemen in de bedrijfsparagraaf van de P&C producten. Dit doen we in deze jaarrekening voor de eerste keer.

In augustus 2022 is het talentenprogramma gestart voor de duur van 2 jaar. Hiervoor zijn medewerkers aangetrokken die van het hoger onderwijs komen en maximaal 3 jaar werkervaring hebben. Zij werken aan diverse opdrachten binnen de clusters en werken aan organisatie brede opdrachten en bestuurlijke thema’s. Zo is een deel gestart met een opleiding op procesoptimalisatie om de processen organisatie breed en door de organisatie heen te verbeteren. En wordt er meegewerkt aan maatschappelijke opgaven en op regionale vraagstukken. Het talentenprogramma loopt nu een half en jaar eind februari vindt er een evaluatie plaats. In de voorjaarsnota ontvangt u de terugkoppeling van de evaluatie.

In 2022 hebben we 2 maal een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd (in april en november). De aandachtsgebieden uit het onderzoek zijn werkdruk, communicatie en

samenwerking over de teams heen. De medewerkers zijn trots zijn de collega's, zelfstandigheid en de samenwerking binnen het team. De uitkomsten van het onderzoek zijn input voor de organisatieontwikkeling en dan met name voor het versterken van de doelstelling goed werkgeverschap. De uitkomsten zijn ook besproken binnen de teams en zijn er afspraken gemaakt op de onderwerpen die spelen binnen de teams. Vanaf 2023 zal het onderzoek eens per jaar worden uitgezet.

Vanuit het thema Lerende Organisatie uit de HR visie en strategie wordt op team en individueel niveau gewerkt aan persoonlijke en vakmanschapsontwikkeling. Persoonlijk leiderschap en het nemen van eigenaarschap zijn daar onderdeel van. Eigenaarschap is een van de kernkwaliteiten uit Samen Noordwijk. Ook de komende jaren blijft we hier nog veel aandacht voor.

Kengetallen organisatie en inhuur

Formatie/Bezetting

Jaar	Formatie	Bezetting
2019	274,83	254,74
2020	285,72	266,05
2021	286,43	260,89
2022	290,38	282,06

Verzuim

Jaar	Verzuim benchmark		Verzuimfrequentie	
	Verzuim percentage	openbaar bestuur	Verzuimfrequentie	openbaar bestuur
2019	3,6%	5,5%	0,62	0,72
2020	3,7%	5,1%	0,64	0,61
2021	4,2%	5,2%	0,56	0,63
2022	4,4%	6,0%	0,84	1,02

Inhuur

De inhuur binnen de gemeente Noordwijk wordt onderverdeeld in drie categorieën, te weten:

- Inhuur in verband met vacatures;
- Inhuur in verband met ziekte;
- Ingeleend personeel formatie.

Cluster	Clusternaam	Inhuur ivm vacatures	Inhuur ivm ziekte	Ingeleend personeel	
Cluster 1	KCC en COM	€ 326.081	€ -	-	-
Cluster 2	VTH en JOV	€ 22.867	€ 54.587	-	-
Cluster 3	BWT en BRT	€ 39.018	€ -	-	-
Cluster 4	FIA, FIB, BEW en BIH	€ 70.526	€ -	-	-
Cluster 5	BOV, BOG en PCI	€ 356.888	€ 41.291	-	-
Cluster 6	AUT, DIV en IGM	€ 144.029	€ -	-	-
Cluster 7	MAS en OSS	€ 122.918	€ 24.733	-	-
Cluster 8	ETP, OZ en PRU	€ 337.385	€ 188.752	-	-
Cluster 9	RBR en RO	€ 303.475	€ -	-	-
Cluster 10	FAC, SEC en PO	€ 34.489	€ -	-	-
Cluster 11	Griffie	€ -	€ -	-	130.098
Cluster 12	Directie en Clustermanager	€ 240.977	€ -	-	-
Subtotaal		€ 1.998.653	€ 309.363	€ 130.098	€ 2.438.114

Daarnaast geven we in het volgende overzicht inzicht in de inhuur die gepleegd is in projecten.

Project	Bedrag	Ingezet voor
Verkiezingen	€ 53.624	Projectleider verkiezingen
Communicatie	€ 23.670	Communicatie presentatie college en directie
Omgevingswet	€ 397.600	Invoering van de Omgevingswet
Programma Dienstverlening	€ 163.000	Adviseur programma Dienstverlening, telefonie, hostmanship en dashboards
Opvang vluchtelingen uit Oekraïne	€ 65.850	Projectleider opvang vluchtelingen en tolk
Onderzoek ontvlechting ODWH	€ 226.225	Projectleider ontvlechting ODWH
Energietransitie	€ 93.553	Projectleider energietransitie
Ruimtelijke projecten	€ 200.000	Ondersteuning project de Schelft, Ireneschool en Offem Zuid
Handhaving	€ 59.000	Flexibele inzet tijdens piekperiode en coronacrisis
Totaal	€ 1.282.522	

Dekking van deze projecten is gevonden in begrotingsbudgetten, incidentele gelden uit reserves, het begrotingsresultaat en uit ruimtelijke projecten.

Het totaal van de verschillende inhuurcategorieën en de projecten komt hiermee in 2022 uit op € 3.720.636,-.

Cao-ontwikkelingen

De vastgestelde Cao-gemeente 2021-2022 liep tot 2 januari 2023. Inmiddels is een principeakkoord bereikt en in april verwachten we dat de nieuwe Cao definitief wordt.

De gemeentelijke organisatie wil voor iedereen een goede werkgever zijn. In de gemeentelijke sector is de werkgelegenheid een belangrijke constante, zeker in deze onzekere tijden. Het is belangrijk dat arbeidsvoorwaarden bijdragen aan goed werk en een goede afstemming met de privéwensen. Zeker nu de arbeidsmarkt erg krap is.

In het principeakkoord is een loonsverhoging overeengekomen. De salarissen stijgen per 2 januari 2023 met eerst € 240,- en daarna met 2%. Vanaf 1 mei 2023 ontvangen medewerkers een vergoeding van € 3,- netto voor hybride werken. En er komt één bovenwettelijke vakantiedag bij in 2023.

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2024 deelnemen aan de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) als zij voldoen aan de wettelijke en fiscale voorwaarden. De duur van de RVU is

maximaal twee jaar. In 2024 wordt 5 mei een vrije dag. En medewerkers mogen meer vakantie uren sparen, namelijk 187 uren (dit waren 144 uren).

Dienstverlening

Het gemiddelde rapportcijfer voor onze dienstverlening staat op een 6.4, na de 2^e klanttevredenheidsmeting die we dit jaar hebben afgerond. Voor een startende organisatie met 2 jaar Corona-maatregelen achter de rug en crises die elkaar in rap tempo opvolgden, is dit ten opzichte van de 6.5 die we scoorden in de vorige meting verklaarbaar. Er zijn concrete verbeteracties afgesproken met de teams; bereikbaarheid, tijdigheid en in contact blijven staan hierbij centraal. Ook is er besloten tot een wat aangepaste meetmethode voor de volgende meting over onze dienstverlening. Dat laten we samenlopen met het inrichten van het continue meten van klanttevredenheid.

Dit jaar hebben we met het programma dienstverlening en ook daarbuiten verder gewerkt aan verbetering van onze kwaliteit van dienstverlening. De kwaliteit van onze dienstverlening komt op meerdere plaatsen terug in “Samen Noordwijk”, als onderdeel van de organisatieontwikkeling. Zo werken we er naartoe dat ‘goede dienstverlening’ integraal onderdeel uitmaakt van onze manier van werken (cultuur). Ook het aansluiten van onze dienstverlening op de behoeften van onze inwoners en andere stakeholders is opgenomen in “Samen Noordwijk”. Onze klant- en prestatie informatie (klanttevredenheid en KPI's) integraal onderdeel maken van onze focus en sturing op goede dienstverlening blijft nog wat achter. Dat komt ook omdat de cijfers in de dienstverleningsdashboards nog haperen na de nieuwe telefonie implementatie. Daar is aandacht voor. Het organisatie brede project ‘verbetering werkprocessen’ is dit jaar van start gegaan, waarbij ook aandacht is voor een soepele klantreis (zie kopje ‘werkprocessen’).

In 2022 hebben we de onderstaande mijlpalen gerealiseerd:

- Organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen (buiten programma dienstverlening, door KCC)
- Proef met de openstelling van het loket Noordwijkerhout (buiten programma dienstverlening, door KCC).
- Ambtelijke vaststelling van een set dienstverlenende servicenormen (KPI's).
- Professionele bedrijfskleding voor het KCC.
- Kleine aanpassingen aan de ontvangsthal.
- Afspraken gemaakt over verbeteringen aan onze dienstverlening in vervolg op de resultaten van jaarlijkse klanttevredenheidsmeting (1-meting). Bereikbaarheid, tijdigheid en in contact blijven staan hierbij centraal.
- We hebben verbetering aangebracht in de reacties naar inwoners in de processen van de meldingen openbare ruimte (Fixi) en achterstanden zijn weggewerkt. Verdere procesverbetering op de meldingen openbare ruimte loopt. Daarnaast is er een nieuw proces opgeleverd waarbij Inwoners hun meldingen “onveilige verkeerssituaties” kwijt kunnen op de website met een begrijpelijke klantreis.
- Het taalproject Direct Duidelijk hebben we afgerond. Interne taalcoaches zijn opgeleid, de applicatie klinkende taal voor duidelijke teksten is in gebruik en er heeft dit jaar een proef gelopen met een zin onder elke brief waarbij de ontvanger wordt uitgenodigd om te reageren als de brief niet duidelijk is.
- Bij het KCC is een nieuwe telefonieoplossing geïmplementeerd.
- Het initiatief ‘kijkje in de keuken van een ander team’ om de integrale samenwerking te bevorderen is van start gegaan. Dit zetten we voort in 2023.
- We hebben weer een aantal bijeenkomsten georganiseerd met onze interne ambassadeurs dienstverlening. Dit zijn collega's die het onderwerp dienstverlening op de agenda houden en bespreken in hun teams. Dit zetten we voort in 2023.

Niet alles is gelukt. Crises volgden elkaar in rap tempo op en vroegen veel capaciteit waardoor het najagen van dienstverleningsdoelen soms in het gedrang kwam.

- Er is een gedegen online/ offline strategie opgeleverd waarvan de website een belangrijk onderdeel is. De daadwerkelijke vervanging van de website is hierdoor doorgeschoven naar 2023. Dit wordt buiten het programma dienstverlening verder opgepakt door het KCC.
- Er is een aanzet gemaakt voor doorlopend klanttevredenheidsonderzoek op belangrijke dienstverleningsprocessen: baliebezoek, telefonie, website bezoek en digitaal informatieverzoek. We starten hiermee bij de uitvoering van de volgende jaarlijkse klanttevredenheidsmeting. Deze meting is doorgeschoven naar Q2 van 2023 omdat we dit jaar door de gemeenteraadsverkiezingen en de aansluitende collegevorming later waren met de communicatie van de vorige meting.
- Invoering van een nieuw dienstverleningskanaal: 'WhatsApp' en mogelijk ook LiveChat. Dit voeren we pas in als de basis bij ons KCC goed staat.
- Het onderzoek, aanbesteding en implementatie van een nieuwe klantcontactsysteem is doorgeschoven naar 2023, net als fase 2 van het door ontwikkelen van onze digitale dienstverlening.
- De doelgroepenanalyse van wie van welk kanaal gebruik maakt is nog niet uitgevoerd. We onderzoeken nog of we dit überhaupt nog gaan doen, door voortschrijdend inzicht over de kosten-baten hiervan voor onze gemeente(grootte).
- Na afronding van het project direct duidelijk merken we nog een tekort aan taalcoaches en er is niet gereageerd op de proef met de zin onder elke brief. In 2023 gaan we verder met het verankeren van duidelijk schrijven, op basis van de evaluatie van het project direct duidelijk. Ook worden er weer uiteenlopende (verplichte) schrijftrainingen georganiseerd voor het schrijven van bestuurlijke stukken. Dit maakt geen onderdeel uit van het programma dienstverlening.
- Tenslotte, we voldoen niet aan de wettelijke digitale toegankelijkheidseisen op onze websites en andere digitale systemen. Hiervoor wordt een apart project met bijbehorende budgetaanvraag voorbereid. Ook dit loopt niet via het programma dienstverlening.

Digitale transformatie

De samenleving digitaliseert in een hoog tempo. We leven in een tijdperk waarin de online en offline wereld steeds meer verstrengeld raken. Dat raakt iedere burger privé. Deze digitalisering raakt ook aan de wijze waarop we als gemeente onze diensten aanbieden en hoe we met burgers, bedrijven en andere stakeholders samenwerken.

Hoewel informatisering en automatisering (I&A) op zichzelf geen prestatiegebieden zijn van een gemeente, raakt de invulling en kwaliteit ervan steeds vaker de ontwikkeling en de uitvoering van ons beleid op vrijwel alle terreinen. Daarmee is informatisering een randvoorwaardelijke strategische factor geworden. Daarnaast is deze digitale transformatie een wezenlijk onderdeel van onze organisatieontwikkeling.

In 2022 zijn alle voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor de overgang naar de moderne werkplek. Ook zijn MS365 basis- en gevorderdentrainingen aangeboden en gevolgd. In het najaar van 2022 zijn we begonnen met de vervanging van de smartphones.

Bij het sluiten van nieuwe contracten benutten we en hebben we de mogelijkheden benut die 'de markt' momenteel biedt op werken in de Cloud. De leveringen voor het vervanging van de ICT apparatuur is nog niet op het oude niveau maar hersteld langzaam naar betere levertijden.

Werkprocessen

In 2022 hebben we onze werkprocessen onder de loep genomen. Voor de procesinrichting kijken we naar efficiency, of er adequate beheersmaatregelen zijn ingebouwd, naar de risico's rondom rechtmatigheid en doeltreffendheid en hoe het proces bijdraagt aan onze gewenste kwaliteit van in- en externe dienstverlening. We hebben dit jaar een elftal processen organisatiebreed opgepakt. In deze verbetertrajecten hebben de betrokken medewerkers de eerste kennis opgedaan met de Lean- methodiek. In het vierde kwartaal is daaruit de eerste groep van 10 deelnemers gevormd. De deelnemers zijn inmiddels gestart met de opleiding en leren van deze methodiek voor procesoptimalisatie en continue verbeteren. Door het opleiden van medewerkers is het mogelijk dat processen op een continue - en gestructureerde manier verbeterd kunnen worden.

Dashboards en datagedreven werken

De ontwikkeling van de dashboards lopen door in 2023. De bouw van de dashboards is gereed. Momenteel zijn we bezig met de slag om de bronnen van de data continue correct te koppelen zodat de data structureel betrouwbaar is. Dit is belangrijk voor de werking en het gebruik van de dashboards. Dit koppelen gebeurt in samenhang met de uitrol van de Moderne werkplek.

In 2022 hebben we binnen het sociaal domein een pilot op het gebied van data gedreven werken afgerond. Deze pilot hebben we samen met HLT en Katwijk uitgevoerd. De informatie uit deze pilot is gebruikt voor een advies 'data gedreven werken'. Verdere uitwerking hiervan vindt in 2023 plaats.

Hybride werken

Het langdurig thuiswerken als gevolg van de Coronamaatregelen heeft ook na het opheffen van de maatregelen afgelopen jaar onze manier van werken versneld en blijvend veranderd; hybride werken is normaal geworden, ook in onze organisatie. Om hybride werken te verankeren, hebben we het volgende gedaan:

- De regeling thuiswerken is klaar. Deze ligt ter instemming bij de OR. Onderdeel van de regeling is de thuiswerkovereenkomst. In de thuiswerkovereenkomst worden de afspraken met medewerkers over het thuiswerken vastgelegd. Daarnaast kunnen medewerkers 750 euro besteden aan het inrichten van een thuiswerkplek;
- In 2022 heeft een werkplekbezetting meting plaatsgevonden. Aan de hand van de verkregen data kijken we of werkkamers anders ingericht kunnen worden. Denk hierbij aan ruimtes voor scrummen, agile werken of ontmoeten. Medewerkers geven aan dat hier behoefte aan is. In 2023 werken we dit verder uit.

Informatiebeveiliging en Privacy

Privacy en informatiebeveiliging staan regelmatig op de agenda van directie en management. Medewerkers hebben op meerdere onderwerpen verplichte trainingen aangeboden gekregen en krijgen regelmatig informatie over deze onderwerpen. De ondersteuning en kritische blik van de CISO en Privacy Officer bij vraagstukken loopt continu door.

Op de gemeentelijke website hebben we veel werk verzet om wet- en regelgeving, de onderzoekstool en het e-mailverzendhuis zo te kunnen inrichten dat privacy en informatieveiligheid van inwoners verankerd is in onze bedrijfsvoering.

In 2022 hebben we toepassing gegeven aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als kader voor informatieveiligheid. Procedures zijn, waar nodig, aangescherpt, zoals van toegangsbeleid inclusief medewerkerspas. E-learning over informatieveiligheid is weer beschikbaar gesteld aan medewerkers. Ook zijn interne en externe audits gehouden.

De aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport over privacy zijn opgevolgd. Zo hebben we een onafhankelijke Functionaris Gegevensbescherming (FG) benoemd en is er een Privacy Officer (PO). Het nieuwe privacybeleid is vastgesteld en aan de gemeenteraad gepresenteerd. De nodige procedures en templates zijn in het kader van privacy beschikbaar gemaakt en geactualiseerd.

In 2023 worden ook raadsleden uitgenodigd om deel te nemen aan de e-learning informatieveiligheid en privacy.

Rechtmatigheid

Op 27 september 2022 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel inzake de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording aangenomen. Dit betekent dat met ingang van het boekjaar 2023 de accountant uitsluitend nog een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening afgeeft. In de jaarrekening wordt door het college een nieuwe toelichting over rechtmatigheid opgenomen ('rechtmatigheidsverantwoording'). In deze rechtmatigheidsverantwoording verantwoordt het college zich over de al dan niet rechtmatige totstandkoming van de lasten, baten en balansmutaties. De accountant stelt vervolgens de getrouwheid van deze verantwoording vast. De gemeente ligt op koers met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

Verbeteren Accounthouderschap op verbonden partijen

Dit traject kent vier uitgangspunten: Beleid; sterke partner in de regio; naar een 8 voor dienstverlening en financieel grip. In 2022 hebben we gekeken hoe we onze positie als partner in de regio kunnen versterken. Daarnaast zijn bijeenkomsten gehouden met alle accountshouders waarin we gezamenlijke uitdagingen op het gebied de sturing op de verbonden partijen pakken. Uitwerking hiervan zijn we inmiddels gestart en rapporteren wij volgend jaar over.

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

De Wet open overheid (Woo) heeft een eigen paragraaf in de jaarrekening en wordt niet meer verantwoord in de paragraaf bedrijfsvoering.

Nieuwe raadzaal

De gemeenteraad heeft in juli 2021 de binnentuin van het gemeentehuis in Noordwijk aangewezen als locatie voor de nieuwe raadzaal/Atrium.

Na een uitgebreide selectieprocedure is in de zomer van 2022 het Noordwijkse architectenbureau KDVK als winnaar uit de bus gekomen. Het gepresenteerde schetsontwerp wordt verder uitgewerkt naar een Voorlopig Ontwerp (VO).

We hebben een interne projectleider aangesteld om in overleg met betrokken collega's, stuurgroep en raadsklankbordgroep deze uitwerking binnen de gestelde kaders op te pakken.

Er wordt op dit moment gewerkt aan het schetsmatig uitwerken van 2 varianten. Streven is om voor het zomerreces van 2023 door de gemeenteraad een keuze te laten maken. De start van de bouw is afhankelijk van een aantal factoren, zoals de aanbesteding en de planning van de aannemer.

2.2.6 Verbonden partijen

Gemeentelijke taken worden in hoofdzaak op drie manieren uitgevoerd. Een mogelijkheid is om de uitvoering in eigen beheer door een gemeentelijke dienst uit te voeren. Er kan ook worden gekozen om een taak in te kopen bij een marktpartij. Als derde mogelijkheid is er uitbesteden aan een verbonden partij. In tegenstelling tot een marktpartij heeft de gemeente bij een verbonden partij naast een financieel ook een bestuurlijk belang. Dit kan zijn een gemeenschappelijke regeling, waarin gemeenten onderling samenwerken, zoals bij voorbeeld de sociale dienst ISD of de RDOG. Het kan ook gaan om een privaatrechtelijke organisatie. Zo is de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), waar de gemeente Noordwijk aandeelhouder van is, ook een verbonden partij.

Conform artikel 15 uit het BBV, beschrijft deze paragraaf eerst de visie op de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen. Daarna wordt een lijst van verbonden partijen gepresenteerd waarin opgenomen de doelstelling, de financiële bijdrage van de gemeente, eigen vermogen en vreemd vermogen van de verbonden partij en de risico's die zich voor kunnen doen.

Visie op verbonden partijen

De gemeente Noordwijk zet in op een netwerkende en participatieve overheid. De samenwerkingen met verbonden partijen dienen een doeltreffende en efficiënte bijdrage te leveren aan de ontwikkeling of het realiseren van maatschappelijke, economische of ruimtelijke opgaven.

Over de invulling van de taken leggen de verbonden partijen inhoudelijke en financiële verantwoording af en vindt er een toetsing plaats op kwetsbaarheid, kwaliteit en kostenbesparing.

Accounthouderschap

Noordwijk is een project gestart om het accounthouderschap voor verbonden partijen en belangrijke subsidierelaties verder te verbeteren. Dit project kent vier uitgangspunten: Beleid; sterke partner in de regio; naar een 8 voor dienstverlening en financieel grip.

Lijst van verbonden partijen

Volgens het BBV voorschrijf is de indeling van de lijst van verbonden partijen opgenomen in het jaarverslag.

De wijze waarop verbonden partijen een bijdrage leveren aan de doelstellingen is reeds in de programma's opgenomen.

De financiële informatie uit de lijst betreft het begrotingsjaar 2022 (volgens het BBV). Wanneer een verbonden partij de resultaten van het boekjaar nog niet gedeeld heeft, is de meest recente informatie weergegeven.

In de paragraaf 'Weerstandstandsvermogen' zijn bij de totale risico-inschatting de financiële risico's van de verbonden partijen beschreven. In onderstaande toelichting zijn de risico's per verbonden partij opgesteld.

Gemeenschappelijke regelingen

Intergemeentelijke Sociale Dienst, Lisse (bedragen in x €)

Doel:

Doelmatige uitvoering van de wetten op het gebied van sociale zekerheid en sommige onderdelen van de Wmo (met name hulp bij het huishouden) w aarvan de uitvoering aan de gemeenten, al dan niet in medebew ind, is opgedragen. Voorts is de dienst belast met de uitvoering van algemene maatregelen van bestuur, uitvoeringsregelingen van de sociale w etten en andere gemeentelijke taken op het gebied van de sociale zekerheid. De taken w orden zoveel mogelijk uitgevoerd in samenw erking met arbeidsvoorziening, organisaties van zorginstellingen en instanties die met de uitvoering van sociale zekerheidsw etten zijn belast. De dienst is bovendien belast met de opvang en verzorging van slachtoffers in het kader van de rampenplannen van de vier aangesloten gemeenten. Tekorten of overschotten w orden met de deelnemende gemeenten verrekend.

Openbaar belang:

Individuele voorzieningen op het gebied van w erk, inkomen en zorg.

Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling

Zeggenschap: Tw ee collegeleden in het Algemeen Bestuur; collegelid in Dagelijks Bestuur

Financieel belang/bijdrage 2022: 22.152.485

Eigen vermogen 01-01-2022: 0 **Eigen vermogen 31-12-2022:** 0

Vreemd vermogen 01-01-2022: 0 **Vreemd vermogen 31-12-2022:** 0

Resultaat 2022: 0

Risico's:

De ISD Bollenstreek kent enkele 'openeinderegelingen', w aarbij een overschrijding van de budgetten resulteert in een hogere bijdrage van de gemeente. Voor de ISD Bollenstreek ligt het risico voor onze gemeente enerzijds in de bijdrage in de exploitatielasten en anderzijds in de uitvoering van openeinderegelingen.

Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek, Voorhout (bedragen in x €)

Doel:

Doelmatige verw ijdering van afvalstoffen (service, kosten en milieu), beheren en exploiteren van gemeenschappelijke vuilafvoerinstallatie(en) en het tot stand brengen van economische bedrijfsvoering. De exploitatie w ordt uitgevoerd door De Meerlanden Holding te Aalsmeer.

Openbaar belang:

De zorg voor op doelmatige en milieuhygiënisch verantw oorde wijze verw erken, vernietigen en afvoeren van afvalstoffen.

Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling

Zeggenschap: Collegelid in het Algemeen Bestuur.

Financieel belang/bijdrage 2022: 269.554

Eigen vermogen 1-1-2022: 206.224 **Eigen vermogen 31-12-2022:** 274.158

Vreemd vermogen 1-1-2022: 233.333 **Vreemd vermogen 31-12-2022:** 116.667

Resultaat 2022: 0

Risico's:

Eventueel onvoorziene kosten in onderhoud van de overslaginstallatie.

Veiligheidsregio Holland Midden, Leiden (bedragen in x €)

Doel:

Hoogwaardige brandweerzorg en adequate crisisorganisatie. Versterken van de generieke crisisorganisatie en in het bijzonder de reactiekracht op alle soorten incidenten en het uitvoeren van de taken die in de Wet veiligheidsregio's aan de bestuursorganen van de gemeente zijn opgedragen.

Openbaar belang:

Het behartigen van de belangen van de aan de regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de politie, brandweer, rampenbestrijding en het realiseren van een gecoördineerde inzet bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.

Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling

Zeggenschap: Collegelid heeft zitting in het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Financieel belang/bijdrage 2022: 3.040.972

Eigen vermogen 01-01-2022: 6.823.000

Eigen vermogen 31-12-2022: 6.440.000

Vreemd vermogen 01-01-2022: 41.692.000

Vreemd vermogen 31-12-2022: 66.772.000

Resultaat 2022: 375.000

Risico's:

De risico's staan beschreven in de programmabegroting van de Veiligheidsregio Hollands Midden onder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De risico's hebben onder andere betrekking op de aanwezigheid van gekwalificeerd of boventalig personeel, de indexpercentages, veranderende wet- en regelgeving en de afschrijving van bedrijfsmiddelen.

Holland Rijnland, Leiden (bedragen in x €)

Doel:

Holland Rijnland is de samenwerkingsorganisatie van 13 gemeenten die gelegen zijn tussen de metropoolregio's Amsterdam en Rotterdam Den Haag. In de domeinen maatschappij, economie en leefomgeving faciliteert Holland Rijnland regionale samenwerking. Daarnaast voert hij taken uit op het gebied van leerplicht, jeugdhulp, woonruimteverdeling en doelgroepenvervoer. Daartoe is een inhoudelijke Agenda 2016-2020 vastgesteld, die in de komende tijd tot uitvoering gebracht wordt.

Openbaar belang:

Een evenwichtige ontwikkeling van de regio en het zo goed mogelijk op elkaar afstemmen van de belangen van de deelnemende gemeenten en hun inwoners.

Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling

Zeggenschap: Collegelid en raadslid in het Algemeen Bestuur.

Financieel belang/bijdrage 2022: 1.390.324

Eigen vermogen 01-01-2022: 3.105.000

Eigen vermogen 31-12-2022: 2.092.000

Vreemd vermogen 01-01-2022: 51.622.000

Vreemd vermogen 31-12-2022: 43.235.000

Resultaat 2022: 0

Toelichting financieel belang:

Eigen en vreemd vermogen is gebaseerd op de geprognosticeerde balans uit de begroting 2019.

Risico's: de deelnemende gemeenten zijn op grond van de gemeenschappelijke regeling geheel gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële situatie bij het samenwerkingsorgaan en voor mogelijke tekorten of financiële tegenvallers. Dit betekent dat Holland Rijnland in principe geen weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit hoeft te hebben. Holland Rijnland mag een algemene reserve aanhouden van € 250.000 om kleine tegenvallers in de bedrijfsvoering op te kunnen vangen. De risico's liggen op het gebied van: Benodigde inhuur, ontwikkelingen in wet- en regelgeving, rechtmatigheid (fraude, onbevoegd gedrag), aansprakelijkheid en juridische ondersteuning, sociaal/medische ondersteuning, technische incidenten, aanspraken op personele regelingen en IKB (verkoop verlofuren).

Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek (de Maregroep) (bedragen in x €)

Doel / openbaar belang:

Deze regeling zorgt ervoor dat inwoners met een beperking of belemmering kunnen blijven werken in een sociale werkvoorziening. Onderling worden afspraken gemaakt over plaatsing van de inwoners en daarvoor wordt naar rato een geldbedrag per gemeente gerekend. Er worden afspraken gemaakt over de verantwoordingsaspecten.

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	Collegelid in het Algemeen Bestuur.		
Financieel belang/bijdrage 2022:	3.182.461		
Eigen vermogen 01-01-2022:	4.450.000	Eigen vermogen 31-12-2022:	4.910.000
Vreemd vermogen 01-01-2022:	211.000	Vreemd vermogen 31-12-2022:	0
Resultaat 2022:	461.347		

Toelichting financieel belang:

Dit inclusief het budget voormalig

Risico's:

Voor de Maregroep geldt een bijdrage van de gemeente in het tekort via een bonus/malusregeling terwijl er vanwege rijksbezuinigingen vanaf 2011 een gemeentelijke bijdrage geldt.

HECHT

Doel:

De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) Hollands Midden, met als uitvoerende eenheden de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Midden, bureau GHOR Hollands Midden en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Hollands Midden, geeft uitvoering aan de Wet Publieke Gezondheid en taken op het terrein van de gezondheidszorg en aan de geneeskundige hulpverlening bij rampen. Daarnaast heeft de RDOG tot taak: het instellen, in stand houden en continu paraat hebben van een centrale post ten dienste van het ambulancevervoer.

Openbaar belang:

De RDOG Hollands Midden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere omstandigheden als crisissituaties.

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	Collegelid in het Algemeen Bestuur.		
Financieel belang/bijdrage 2022:	2.635.432		
Eigen vermogen 01-01-2022:	10.012.000	Eigen vermogen 31-12-2022:	5.540.000
Vreemd vermogen 01-01-2022:	45.292.000	Vreemd vermogen 31-12-2022:	33.931.000
Resultaat 2022:	-732.000		

Risico's:

De risico's staan beschreven in de programmabegroting van de RDOG Hollands Midden onder de paragraaf Weerstandsvormen en risicobeheersing, subsectie Risicomanagement. De risico's hebben onder andere betrekking op de implementatie digitaal dossier JGZ, beperkingen in de formatie, afhankelijkheid van externe expertise bij automatisering, positionering MZVT, onvoldoende kennis over wet- en regelgeving en het functioneren van het nieuwe Portefeuilleoverleg

Omgevingsdienst West Holland

Doel / openbaar belang:

Ondersteuning van de belangen van de deelnemers op het gebied van omgeving en milieu, met name ter behartiging van het gemeentelijk belang van de beleidsontwikkeling op het gebied van omgeving en milieu, alsmede gericht op een efficiënte en doelmatige uitvoering van de gemeentelijke taken en bevoegdheden

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	Collegelid in het Algemeen Bestuur en lid AVA.		
Financieel belang/bijdrage 2022:	4.695.650		
Eigen vermogen 01-01-2022:	1.383.543	Eigen vermogen 31-12-2022:	1.757.764
Vreemd vermogen 01-01-2022:	11.269.061	Vreemd vermogen 31-12-2022:	13.521.948
Resultaat 2022:	374.000		

Toelichting financieel belang:

gegevens eigen vermogen en vreemd vermogen op basis van jaarrekening 2020

Risico's: Zie paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gemeentelijke regeling belastingen Lisse-Noordwijk-Teylingen (bedragen in x €)

Doel / openbaar belang:

Beperken van de kwetsbaarheid, het behalen van efficiencyvoordelen en de verbetering van de continuïteit en kwaliteit van de uitvoering van de belastingheffing en invordering.

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	Collegelid in het Algemeen Bestuur en lid AVA.		
Financieel belang/bijdrage 2022:	1.122.940		
Eigen vermogen 01-01-2022:	0	Eigen vermogen 31-12-2022:	0
Vreemd vermogen 01-01-2022:	0	Vreemd vermogen 31-12-2022:	0
Resultaat 2022:	0		

Toelichting financieel belang

Risico's: Algemene risico's genoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Vennootschappen en corporaties

BNG, Den Haag (bedragen in x €)

Doel / (openbaar) belang:

De NV Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Met het deelnemen in het maatschappelijk kapitaal van de NV wordt beoogd te voorzien in het (gemeenschappelijk) behartigen van de belangen rondom de kapitaalbehoefte van onder meer de lagere overheden.

Rechtsvorm: Structuur Vennootschap

Zeggenschap: Collegelid lid AVA.

Aantal aandelen: 21.411

Dividend: 48.817

Risico's:

Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen; de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente ontvangt jaarlijks dividend. De resultaten van deze deelneming fluctueren en daarmee ook de dividenduitkering.

Dunea, Zoetermeer (bedragen in x €)

Doel:

Excellente dienstverlening, leveringsbetrouwbaarheid en aandacht voor natuur-, recreatie- en waterkwaliteit. Dunea produceert en levert drinkwater in het westelijk deel van Zuid-Holland.

Openbaar belang:

De productie en levering van goed en betrouwbaar drinkwater, 24 uur per dag, met zo min mogelijk storingen.

Rechtsvorm: NV

Zeggenschap: Collegelid lid AVA.

Aantal aandelen: 130.755

Dividend: 0

Risico's:

De gemeente is aandeelhouder. Het risico voor de aandeelhouder beperkt zich tot de wettelijke risico's.

Alliander, Arnhem (bedragen in x €)

Doel:

Het snel, innovatief en betrouwbaar leveren van (energie)diensten en deze continu verbeteren.

Openbaar belang:

Alliander beheert elektriciteits- en gasnetwerken (in Zuid-Holland, Gelderland, Flevoland en delen van Friesland) en is verantwoordelijk voor het transport van betaalbare, duurzame en veilige energie.

Rechtsvorm: NV

Zeggenschap: Collegelid lid AVA.

Aantal aandelen: 1.011.302

Dividend: 747.415

Meerlanden

Doel: De Meerlanden Holding NV is een overheids NV die zich richt op het inzamelen, verwerken en recyclen van de afvalstoffen en aanverwante taken voor onze en enkele omliggende gemeenten. In een dienstverleningsovereenkomst van 5 jaar zijn de aard en omvang van de te leveren diensten en de vergoeding vastgelegd. Deze vergoeding wordt zo laag mogelijk gehouden. Marktconform, tegen een goede prijs en kwaliteitsverhouding. Op 24 november 2020 heeft de raad gekozen voor Meerlanden als toekomstige organisatie voor het beheer en uitvoering van de inzameling van huishoudelijk afval voor gemeente Noordwijk. Ook verzorgt Meerlanden voor Noordwijk komend jaar de uitvoering op het gebied van beheer van de openbare ruimte waaronder straatreiniging en onderhoud groenvoorzieningen.

Openbaar belang:

Rechtsvorm:	NV		
Zeggenschap:	Collegelid lid AVA.		
Aantal aandelen:	2.447		
Dividend:	67.442		
Financieel belang/bijdrage 2022:	4.015.000		
Eigen vermogen 01-01-2022:	30.229.000	Eigen vermogen 31-12-2022:	31.310.000
Vreemd vermogen 01-01-2022:	39.782.000	Vreemd vermogen 31-12-2022:	45.478.000

Risico's: In verband met overheveling van de uitvoering van de afvalinzameling van AVR-MAN naar Meerlanden is de genoemde bijdrage voor 2022 een schatting.

GOM, Noordwijk (bedragen in x €)

Doel:

Het daadwerkelijk realiseren van de herstructurering en gebiedsontwikkeling van de Greenport Duin- en Bollenstreek d.m.v. het zelfstandig realiseren van ruimtelijke projecten en door het maken van afspraken of het aangaan van overeenkomsten met derden over de uitvoering van ruimtelijke projecten.
Het verrichten van alle overige handelingen op commercieel en financieel gebied, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Openbaar belang:

De herstructurering van het buitengebied van de Duin- en Bollenstreek en de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen en kwaliteitsverbetering.

Rechtsvorm:	BV
Zeggenschap:	Collegelid lid AVA.
Aantal aandelen:	65.000
Dividend:	0

Risico's:

De vijf Greenportgemeenten hebben hiervoor ieder een garantstelling van € 7.000.000, verstrekt. Ons risico is dus beperkt tot die garantstelling.

Stichtingen en verenigingen

Stichting RIJK, Heemstede (bedragen in x €)

Doel / openbaar belang:

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK) is een samenwerkingsorganisatie tussen een aantal gemeenten in Noord-Holland en sinds kort 3 gemeenten in Zuid-Holland. Het doel van de stichting is om financiële, kwalitatieve en procesmatige inkoopvoordelen voor haar leden te behalen. Daarnaast wordt inkoop als strategisch en tactisch instrument ingezet ter ondersteuning van de beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Rechtsvorm:	Stichting		
Zeggenschap:	Gemeentesecretaris is lid Algemeen Bestuur.		
Financieel belang/bijdrage 2022:	326.388		
Eigen vermogen 01-01-2022:	1.308.182	Eigen vermogen 31-12-2022:	1.308.182
Vreemd vermogen 01-01-2022:	179.291	Vreemd vermogen 31-12-2022:	179.291
Resultaat 2022:	0		

Toelichting financieel belang**Risico's:**

Algemene risico's genoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Vereniging van Nederlandse Gemeente

Doel / openbaar belang:

De VNG behartigt de belangen van de gemeenten, voert gemeenschappelijke diensten voor gemeenten uit.

Rechtsvorm:	Vereniging		
Zeggenschap:	1 lid gemeente in ALV		
Financieel belang/bijdrage 2021:	65.442		
Eigen vermogen 01-01-2021:	62.379.000	Eigen vermogen 31-12-2021:	63.912.000
Vreemd vermogen 01-01-2021:	90.980.000	Vreemd vermogen 31-12-2021:	112.974
Resultaat 2020:	624.000		

Toelichting financieel belang**Risico's:**

Algemene risico's genoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Stichting Greenport Duin en Bollenstreek

Doel / openbaar belang:

De Stichting heeft tot doel te komen tot een regionale aanpak van de ruimtelijke ordening.

Rechtsvorm:	Stichting		
Zeggenschap:			
Financieel belang/bijdrage 2022:	281.460		
Eigen vermogen 01-01-2022:	pm	Eigen vermogen 31-12-2022:	pm
Vreemd vermogen 01-01-2022:	pm	Vreemd vermogen 31-12-2022:	pm
Resultaat 2022:	pm		

Toelichting financieel belang**Risico's:**

Algemene risico's genoemd in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Stichting Economic Board Duin- en Bollenstreek

Doel : Het verbeteren van de economische prestaties van de Duin- en Bollenstreek met behoud van de woonaantrekkelijkheid.

Openbaar belang: het versterken en stimuleren van de samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven – en kennisinstellingen (hierna tezamen ook te noemen: “triple helix”) op de sectoren Greenport, Toerisme, Zorg en Space/Tech en de crossovers daartussen.

Rechtsvorm:	Stichting		
Zeggenschap:	Burgemeester in de Raad van Toezicht		
Financieel belang/bijdrage 2022:	36.000		
Eigen vermogen 31-12-2022:	56.319	Eigen vermogen 31-12-2022:	56.319
Vreemd vermogen 31-12-2022:	pm	Vreemd vermogen 31-12-2022:	pm

Resultaat 2020: nog niet bekend. Cijfers 2020 nog niet ontvangen

Risico's: daar de begroting van de Economic Board is opgesteld vanuit de jaarlijkse exploitatiebijdrage van de deelnemende gemeenten en halfjaarlijkse voortgangsrapportages worden aangeleverd zijn de financiële risico's beperkt.

Ontwikkelingen:

Holland Rijnland / TWO

Sinds de overdracht van de Jeugdhulp aan de gemeenten in 2015 wordt deze taak uitgevoerd door de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) Jeugd. De TWO Jeugd valt als organisatie onder de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland. In 2022 is hard gewerkt aan de ontvlechting om hier een zelfstandige gemeenschappelijke regeling van te maken. Deze nieuwe gemeenschappelijke regeling, de Service Organisatie Zorg (SOZ), gaat in 2023 van start.

HECHT

Ook in 2022 is door de gemeenschappelijke regeling HECHT aan de uitvoering van het programma ‘HECHT 2024”. Dit programma richt zich op de vereiste organisatieontwikkeling van Hecht (de nieuwe naam van RDOG HM) en de samenwerking met haar doelgroepen, opdrachtgevers en (keten)partners.

De accountant constateert in haar verslag over 2021 verbetering in de interne organisatie, maar stelt dat het gewenste niveau nog niet is bereikt.

2.2.7 Grondbeleid

De gemeente Noordwijk voert sinds jaren een actief grondbeleid. Dat uitgangspunt is leidend in de Nota Grondbeleid.

Bij actief grondbeleid begeeft de gemeente zich als ondernemer op de grondmarkt. Ze verwerft grond, maakt deze bouw- en woonrijp en geeft ze weer uit.

In het Boek Grondbedrijf wordt de (financiële) stand van zaken van de projecten gepresenteerd.

Het meerjarenprognose grondexploitaties (MPG), bestaande uit een overzicht van de financiële resultaten van alle Bouwgronden In Exploitatie (BIE's) geeft inzicht in de grote invloed van het grondbeleid op de financiële positie van de gemeente Noordwijk.

Besluit Begroting en Verantwoording

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) bevat de regelgeving voor het opstellen van de jaarlijkse begroting en jaarrekening.

De commissie BBV geeft onder meer richtlijnen over:

- de systematiek voor het berekenen van de interne rekenrente: gemiddelde van de leningenportefeuille keer de verhouding eigen vermogen – vreemd vermogen;
- het startpunt van een BIE: het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief de grondexploitatiebegroting;
- de looptijd van een grondexploitatiecomplex: maximaal 10 jaar;
- wat kan worden gerekend tot de vervaardigingskosten die aan de BIE mogen worden toegerekend: aansluiting op de kostensoortenlijst artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening.
- 'Warme gronden', gronden waar de gemeente een voornemen heeft om te ontwikkelen.

Deze regels zijn gehanteerd bij het maken van de herzieningen van de grondexploitaties, die zijn vastgesteld in het boek Grondbedrijf 2023. Het financieel effect daarvan is in de Begroting 2023-2026 verwerkt.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1-1-2016 is de gemeente verplicht om vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen over de activiteiten die gekenmerkt kunnen worden als activiteiten van een onderneming. De activiteiten binnen het grondbedrijf vallen hieronder. Samengevat komt het op het volgende neer: alle BIE's moeten worden gewaardeerd. Deze waardering vormt per 1-1-2016 de zogenaamde 'openingsbalans'. Vervolgens wordt per jaar bekeken of er –ten opzichte van deze openingsbalans– winst gerealiseerd is. Over deze winst moet Vpb worden betaald. Overigens geldt dit voor de winst op het totaal van de grondexploitaties; eventuele verliezen op projecten kunnen met winsten op andere projecten worden verrekend. Nieuw te openen BIE's worden in 2023 aan de openingsbalans toegevoegd.

Snippergroen

Het project snippergroen is behoudens een beperkt aantal juridische dossiers afgerond voor de dorpskernen Noordwijk Binnen, Noordwijk Zee. In de loop van 2023 worden de dossiers afgerond voor de kernen Noordwijkerhout en De Zilk. Hiernaast zal grondzaken in 2023 een voorstel doen om te voorkomen dat in de toekomst een project snippergroen weer noodzakelijk is.

Relaties

Het grondbeleid heeft een aantoonbare relatie met de volgende programma's en hun relevante doelstellingen, per programma wordt de verwachte bijdrage vanuit het grondbedrijf aangegeven:

Verkeer en parkeren (Programma 3)

Nieuwe ruimtelijke structuren dienen hoogwaardig, duurzaam en waar mogelijk multifunctioneel ingericht te zijn. Bij gebiedsontwikkelingen hoort ook de inrichtingsopgave van de openbare ruimte. De investeringen in ruimtelijke structuur (water, groen en verharding) dienen kwalitatief hoogwaardig en duurzaam te zijn. Een bijzonder aandachtspunt daarbij is het realiseren van voldoende parkeerplaatsen (waar mogelijk ondergronds). In principe geldt dit voor alle ruimtelijke projecten. Binnen het programma Noordwijk Zeewaardig, waar huidige parkeerterreinen ontwikkeld worden met een nieuwe functie en het parkeren ondergronds wordt gecompenseerd, is de realisatie van een hoogwaardige openbare ruimte één van de speerpunten.

Economie (Programma 4)

Het grondbedrijf zal ten aanzien het bedrijventerrein Space Business Park de gronduitgifte begeleiden en wordt hier een verdere invulling aan de Space Campus gegeven.

Hiernaast, om de Duin- en Bollenstreek bloeiend te houden door de m2 bollenareaal te handhaven, participeert de gemeente actief in de Greenport Ontwikkelings Maatschappij (GOM). Gronden worden verworven, die vervolgens worden ingebracht bij de GOM.

Sport en Cultuur (Programma 6)

Noordwijk is een cultureel en sportief dorp met een rijk evenementen- en verenigingsleven, met actieve betrokkenheid van de vrijwilligers. Het is de ambitie om in samenwerking met het bedrijfsleven de kwaliteit van de sportvoorzieningen zodanig te verbeteren dat ook topsportverenigingen hier willen trainen en hun sport bedrijven.

Onder andere door gerealiseerde exploitatiewinsten op ruimtelijke projecten wordt getracht middelen vrij te maken om investeringen in deze voorzieningen mogelijk te maken.

Wonen en Ruimte (Programma 9)

Vanuit de huidige structuurvisie is een beleid ingezet waarbij Noordwijk een gematigde en beheerste groei kent. De omgevingsvisie geeft het nieuwe kader voor realisatie van ruimtelijke opgaven. Waar nodig verwerft de gemeente hiervoor (strategisch) grond en wordt deze in latere instantie als bouwrijpe grond verkocht. Grondbeleid is daarbij dienstbaar aan het realiseren van volkshuisvestelijke en ruimtelijke opgaven.

De woningmarkt is de afgelopen jaren een kentering doorgemaakt, waarbij de VON-prijzen voor het eerst in jaren zijn gedaald. Daarnaast geldt dat de rente is gestegen en de prijsniveaus en verwachte prijsstijgingen relatief hoog zijn. Het effect op de grondprijzen is op dit moment onzeker, maar de prognoses zijn minder gunstig dan de voorafgaande jaren. In 2023 gaan verschillende projecten richting het einde van de looptijd. Voor deze projecten moet de inrichting van de openbare ruimte in veel gevallen nog plaatsvinden. Dit vergt de nodige begeleiding, maar de risico's zijn relatief beperkt. Voor het grondbedrijf geldt dat met name bij project Bronsgeest en voor nieuwe projecten binnen het programma Noordwijk Zeewaardig onderhandelingen moeten worden gevoerd met grondeigenaren dan wel ontwikkelaars/bouwers, overeenkomsten moeten worden gemaakt en grondexploitaties moeten worden opgesteld. Voor Space Business Park geldt dat de voorbereiding en uitkomst van de aanbesteding van Space Campus financieel goed begeleid dient te worden.

De ruimtelijke projecten waar vandaan aan het grondbedrijf de meeste aandacht wordt gevraagd zijn daarmee waarschijnlijk:

- Bronsgeest
- Projecten binnen het programma Noordwijk Zeewaardig
- Space Business Park
- Duineveld
- Offem-Zuid

De complexen in het Grondbedrijf

De onderstaande complexen zijn in 2022 een BIE. De beschrijving van de complexen zijn opgenomen in het boek Grondbedrijf 2022, alsmede in de Programma's 4 Economie en 9 Wonen en Ruimte.

Complexnummer	Naam
1.14	Van de Mortelstraat
1.23	Space Business park
1.25	Bronsgeest
1.44	Maarten Kruytstraat
1.51	Offem Zuid
1.61	Duineveld
1.78	t Zilt
1.79	Schippersvaartweg

Voor de navolgende complexen wordt mogelijk nog in de loop van 2023 een besluit genomen om een grondexploitatiebegroting vast te stellen, waarmee deze complexen eveneens de status van BIE verkrijgen.

Complexnummer	Naam
1.45	Jan Kroonsplein
1.80	Viaductweg

Faciliterende grondexploitatieprojecten

Bij faciliterende grondexploitatieprojecten heeft de gemeente zelf geen grond in haar bezit en voert niet zelf de grondexploitatie, maar gebeurt dit door een private ontwikkelaar. De kosten die de gemeente maakt worden in dat geval verhaald op de private partijen. Er is dus geen sprake van een bouwgrond in exploitatie of een voorraad grond in bezit van de gemeente, maar van een vordering op een derde partij. In verreweg de meeste gevallen is er bij faciliterend grondbeleid sprake van een anterieure overeenkomst.

Bij de gemeente Noordwijk is dat onder andere het geval bij de herontwikkeling van Landgoed in den Houte (voormalige Bavo-terrein) en op de locatie Sancta Maria.

Risicoparagraaf

Risicobeleid en risicomanagement strekken zich ook uit tot het grondbeleid. In grondexploitaties doen zich vele risico's voor. In het proces van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties heeft het risicomanagement een vaste plaats gekregen. Iedere herziening of nieuwe grondexploitatie bevat een risicoanalyse, waarbij volgens een vast format per risico de mogelijke financiële consequenties worden aangegeven. Hierbij wordt ook aangegeven of er in het weerstandsvermogen een reservering moet worden gemaakt en/of er beheersmaatregelen kunnen worden getroffen. Alle risico's bij elkaar vormen de basis voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit van het grondbedrijf. Deze

risicoanalyses én het bepalen van de weerstandscapaciteit worden geactualiseerd bij het opstellen van de jaarrekening en de begroting.

Meerjarenprognose Grondbedrijf

De meerjarenprognose van het grondbedrijf is opgenomen in het boek Grondbedrijf 2023. Dit is tijdens het vaststellen van de Jaarrekening 2022 de meest recente versie van de MPG.

2.2.8 Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Dit is de openbaarheidsparagraaf van de gemeente Noordwijk. De openbaarheidsparagraaf is een nieuwe verplichte paragraaf in het jaarverslag 2022. De verplichting komt voort uit het besluit tot actieve openbaarmaking van informatie en artikel 3.5 van de Wet open overheid (Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 inwerking getreden. Het doel van de Woo is een transparante overheid die actief informatie openbaar maakt. Er is een verplichting om elf informatiecategorieën actief openbaar te maken. De fasering en planning van de actief openbaar te maken informatiecategorieën zijn op dit moment nog niet bekend. De voorbereiding inzake de documenten die in aanmerking komen voor actieve openbaarmaking is gestart.

Eerste fase

Voor de periode 1 mei tot en met 31 december 2022 zijn de categorieën die relatief eenvoudig zijn te realiseren of (deels) gerealiseerd zijn, op de volgende wijze actief openbaar gemaakt:

Wet- en regelgeving

Er zijn in totaal 817 documenten gepubliceerd in het gemeenteblad via officielebekendmakingen.nl

Publicatie via officielebekendmakingen.nl	
Soort document	Aantal stuks
Algemeen verbindende voorschriften (verordeningen)	22
Ander besluit van algemene strekking	10
Andere beschikking	18
Andere melding	1
Andere vergunning	247
Andere voorlichtingsinformatie	1
Beleidsregel	4
Delegatie- of mandaatbesluit	1
Inspraak	3
Omgevingsmelding	1
Omgevingsvergunning	446
Overige overheidsinformatie	4
Ruimtelijk plan of omgevingsdocument	15
Uitschrijving basisregistratie personen	25
Verkeersbesluit of -mededeling	19
Totaal documenten	817

Raads- en commissiestukken

Vergaderstukken en verslagen zijn gepubliceerd via de website van de gemeente Noordwijk.

Bestuursstukken

De besluitenlijst van het college van B&W is gepubliceerd via de website van de gemeente Noordwijk.

Jaarplannen en jaarverslagen

De programmabegroting, de jaarstukken en deels beleidsplannen als onderdeel van de raadsvergadering zijn gepubliceerd via de website van de gemeente Noordwijk.

Bestemmingsplannen

De bestemmingsplannen, ontwerp (9) en onherroepelijk (1) zijn gepubliceerd via ruimtelijkeplannen.nl

Organisatiegegevens

De volgende organisatiegegevens geven inzicht in de organisatie en haar werkwijze en zijn gepubliceerd op de website van de gemeente Noordwijk:

- De taken en bevoegdheden van de diverse organisatieonderdelen zijn terug te vinden op de website onder het kopje 'Inwoners en ondernemers'.
- Via het kopje 'Contact' is terug te vinden hoe de organisatie en de diverse onderdelen te bereiken zijn.
- De werkwijze voor het indienen van een Woo-informatieverzoek staat uitgelegd onder het kopje 'Woo-contactfunctionaris'.

Woo-informatieverzoeken

De Woo-informatieverzoeken zijn nog niet actief openbaar gemaakt. Het verplichte Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI) is hiervoor niet beschikbaar.

Een groot deel van de Woo-informatieverzoeken is via de website van de gemeente ontvangen:

- Informatieverzoeken Woo-contactfunctionaris: ontvangen en afgehandeld (25)
- Verzoeken juristen: ontvangen (21) en afgehandeld (12)

Sommige verzoeken worden via een andere route aan de organisatie aangeboden. Dit wordt in de toekomst gecentraliseerd.

3. Jaarrekening

3.1 Balans en overzicht van baten en lasten

3.1.1 Balans

(bedragen x € 1.000,-)	Ultimo 2022	Ultimo 2021
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Immateriele vaste activa</i>	1.926	2.324
-Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	2	5
-Kosten onderzoek & ontwikkeling	1.924	2.319
<i>Materiele vaste activa</i>	188.076	176.157
-Investeringen met een economisch nut		
-overige investeringen met een economisch nut	135.354	125.914
-overige investeringen met een economisch nut met heffing	26.622	26.171
-Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	26.100	24.072
<i>Financiële vaste activa</i>	24.442	23.700
-Kapitaalverstrekking aan:		
-deelnemingen	4.141	1.585
-Leningen aan:		
-overige langlopende leningen u/g	13.584	15.399
-ov. uitz. met een rentetyp. looptijd > 1 jaar	6.717	6.716
-uitzetting 's Rijks schatkist > 1 jaar	0	0
Totaal vaste activa	214.444	202.181
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>	15.446	17.101
-Grond-en hulpstoffen:		
-onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie met grondexploitatie	15.446	17.101
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar</i>	18.120	26.260
-Vorderingen op openbare lichamen	9.171	8.294
-Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	31	14
-Overige vorderingen	4.860	8.901
-uitzetting 's Rijks schatkist < 1 jaar	4.058	9.051
<i>Liquide middelen</i>	468	458
-Kassaldi	13	2
-Banksaldi	455	456
<i>Overlopende activa</i>	14.492	11.658
-Vooruitbetaalde bedragen	22	0
-Nog te ontv. bedragen van overige overheid	277	639
-Nog te ontvangen bedragen overige	14.193	11.019
Totaal vlottende activa	48.525	55.477
Totaal-generaal	262.969	257.658

(bedragen x € 1.000,-)	Uitimo 2022	Uitimo 2021
PASSIVA		
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	157.390	148.148
-Algemene reserves	38.807	50.695
-Bestemmingsreserves		
-Overige bestemmingsreserves	106.912	93.205
-Nog te bestemmen resultaat	11.671	4.248
<i>Voorzieningen</i>	18.046	17.713
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.955	8.591
-Door derden beklemde middelen met specifieke aanwending	11.091	9.122
<i>Vaste schulden met een looptijd van een jaar of langer</i>	60.844	70.356
-Onderhandse leningen van:		
-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	60.769	70.277
-Waarborgsommen	75	79
Totaal vaste passiva	236.280	236.217
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een looptijd korter dan een jaar</i>	18.333	13.388
-Kasgeldleningen	10.000	8.000
-Banksaldi	0	0
-Overige schulden	8.333	5.388
<i>Overlopende passiva</i>	8.356	8.053
-Vooruit ontvangen bedragen	155	35
-Nog te betalen subsidies volgens art. 44 lid 2 BBV	2.771	2.997
-Overige nog te betalen bedragen	5.430	5.021
Totaal vlottende passiva	26.689	21.441
Totaal-generaal	262.969	257.658
Gewaarborgde geldleningen	85.993	67.298

3.1.2 Overzicht van baten en lasten

PROGRAMMA		Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
1. Bestuur en Dienstverlening	Lasten	€ 10.870.247	€ 11.813.441	€ 11.900.935	€ -87.494	N
	Baten	€ 3.288.951	€ 3.703.720	€ 6.595.868	€ 2.892.148	V
	Saldo	€ -7.581.296	€ -8.109.721	€ -5.305.067	€ 2.804.654	V
2. Veiligheid	Lasten	€ 5.152.619	€ 4.989.597	€ 4.834.994	€ 154.603	V
	Baten	€ 387.881	€ 367.881	€ 382.916	€ 15.035	V
	Saldo	€ -4.764.738	€ -4.621.716	€ -4.452.078	€ 169.638	V
3. Verkeer en Parkeren	Lasten	€ 9.355.889	€ 10.467.608	€ 9.366.104	€ 1.101.504	V
	Baten	€ 360.090	€ 480.090	€ 672.883	€ 192.793	V
	Saldo	€ -8.995.799	€ -9.987.518	€ -8.693.222	€ 1.294.296	V
4. Economie	Lasten	€ 4.109.911	€ 7.198.534	€ 3.780.305	€ 3.418.229	V
	Baten	€ 851.269	€ 699.107	€ 847.112	€ 148.005	V
	Saldo	€ -3.258.642	€ -6.499.427	€ -2.933.193	€ 3.566.234	V
5. Onderwijs	Lasten	€ 4.951.881	€ 5.810.024	€ 5.950.591	€ -140.567	N
	Baten	€ 1.080.985	€ 1.434.634	€ 1.492.117	€ 57.483	V
	Saldo	€ -3.870.896	€ -4.375.390	€ -4.458.474	€ -83.084	N
6. Sport, cultuur en recreatie	Lasten	€ 9.195.531	€ 9.496.100	€ 7.026.566	€ 2.469.534	V
	Baten	€ 1.355.499	€ 1.063.030	€ 1.110.083	€ 47.053	V
	Saldo	€ -7.840.032	€ -8.433.070	€ -5.916.483	€ 2.516.587	V
7. Sociaal Domein en Volksgezondheid	Lasten	€ 42.481.163	€ 49.449.439	€ 46.358.679	€ 3.090.760	V
	Baten	€ 9.089.611	€ 10.801.024	€ 13.125.761	€ 2.324.737	V
	Saldo	€ -33.391.552	€ -38.648.415	€ -33.232.918	€ 5.415.497	V
8. Duurzaamheid en Leefomgeving	Lasten	€ 18.708.801	€ 20.406.364	€ 18.678.632	€ 1.727.732	V
	Baten	€ 15.099.012	€ 15.622.665	€ 16.442.226	€ 819.561	V
	Saldo	€ -3.609.789	€ -4.783.699	€ -2.236.406	€ 2.547.293	V
9. Wonen en Ruimte	Lasten	€ 20.732.238	€ 11.692.420	€ 8.641.088	€ 3.051.332	V
	Baten	€ 19.603.719	€ 8.612.548	€ 4.242.660	€ -4.369.888	N
	Saldo	€ -1.128.519	€ -3.079.872	€ -4.398.428	€ -1.318.556	N
Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	€ 206.111	€ 181.111	€ -714	€ 181.825	V
	Baten	€ 87.830.475	€ 96.862.673	€ 97.363.301	€ 500.628	V
	Saldo	€ 87.624.364	€ 96.681.562	€ 97.364.015	€ 682.453	V
Overhead	Lasten	€ 15.876.603	€ 18.161.719	€ 16.495.738	€ 1.665.981	V
	Saldo	€ 15.876.603	€ 18.161.719	€ 16.495.738	€ 1.665.981	V
Vennootschapsbelasting	Lasten	€ 127.000	€ 127.000	€ -	€ 127.000	V
	Saldo	€ -127.000	€ -127.000	€ -	€ 127.000	V
Totaal saldo van baten en lasten	Lasten	€ 141.767.994	€ 149.793.357	€ 133.032.917	€ 16.760.440	V
	Baten	€ 138.947.492	€ 139.647.372	€ 142.274.927	€ 2.627.555	V
	Saldo	€ -2.820.502	€ -10.145.985	€ 9.242.010	€ 19.387.995	V
Toevoegingen aan reserves		€ 52.703.406	€ 58.752.458	€ 59.551.565	€ -799.107	N
Onttrekkingen aan reserves		€ 56.630.478	€ 68.898.443	€ 61.980.457	€ -6.917.986	N
Saldo toevoegingen en onttrekkingen reserves		€ 3.927.072	€ 10.145.985	€ 2.428.892	€ -7.717.093	N
Gerealiseerde resultaat		€ 1.106.570	€ -	€ 11.670.902	€ 11.670.902	V

3.1.3 Waarderingsgrondslagen

Wettelijke voorschriften

De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De gehanteerde afschrijvingsmethoden zijn lineaire afschrijvingen en annuitaire afschrijvingen. Voor de voornaamste categorieën van de vaste activa worden de volgende afschrijvingstermijnen aangehouden:

• permanente bedrijfsgebouwen	40 jaar
• grond-, weg- en waterbouwkundige werken	20-40 jaar
• straatmeubilair en speeltoestellen	10 jaar
• rioleringswerken	40-60 jaar
• machines, apparaten en installaties	10-15 jaar
• Vervoermiddelen	5 jaar
• netwerk	15 jaar
• applicatiesoftware	5-7 jaar
• PC's	5 jaar
• servers en systeemsoftware	3 jaar

Met het afschrijven van nieuwe investeringen wordt begonnen in het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het gereed komt/verworven wordt.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Er zijn geen bijdragen aan activa van derden.

Voorraden

Vanaf begrotingsjaar 2016 zijn de verslaggevingsregels voor grondexploitaties zodanig herzien, dat onder bouwgrondexploitatie uitsluitend de gemeentelijke operationele grondexploitatieprojecten worden gerangschikt. Bij faciliterend grondbeleid heeft de gemeente zelf geen grond in haar bezit en voert niet zelf de grondexploitatie, maar gebeurt dit door een private ontwikkelaar. Kosten die gemeenten maken in het kader van faciliterend grondbeleid en kunnen worden verhaald op derden, worden dan geclassificeerd als vordering op de balans of overlopend actief/passief.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die

rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Er is een voorziening voor dubieuze debiteuren gevormd voor het bedrag aan mogelijk niet te innen posten.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde dan wel het voorzienbare verlies.

De hoogte van de (onderhouds-)voorzieningen is gebaseerd op beheersplannen. Dit betekent dat er op basis van deze plannen “gespaard” wordt voor toekomstige onderhoudsuitgaven. Hierdoor worden grote fluctuaties in de exploitatie voorkomen.

De onderhoud-egalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf “onderhoud kapitaalgoederen” die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet. Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd voor:

- a. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten.
- b. Bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.
- c. Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie.
- d. Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De posten onder de vlottende passiva zijn tegen de nominale waarde gewaardeerd.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Voor de resultaatbepaling wordt het gemodificeerde stelsel van baten en lasten voor gemeenten en provincies gehanteerd. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Voor verwachte verliezen worden voorzieningen getroffen (voorzichtigheidsbeginsel).

3.1.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Dit betreft de kosten van onderzoek en ontwikkeling.

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekwaarde 01-01-2022	Over- boeking ¹	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten van geldleningen & disagio	5	0	0	0	3	0	2
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	2.319	0	298	419	154	120	1.924
Totaal	2.324	0	298	419	157	120	1.926

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaat uit alle boekwaardes van investeringen (zoals grond en terreinen, gebouwen, grond-, weg- en waterbouwkundige werken, vervoermiddelen, machines, apparaten en installaties) die in het verleden zijn gedaan.

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 01-01-2022
In erfpacht uitgegeven gronden	0	0
Investeringen met een economisch nut	135.353	125.914
Investeringen met een economisch nut waarover een heffing wordt geheven	26.622	26.171
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	26.100	24.072
Totaal	188.075	176.157

De **investeringen met economisch nut** kunnen als volgt worden onderverdeeld:

(bedragen x € 1.000,-)

<u>Boekwaarde ultimo</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Gronden en terreinen	21.604	20.374
Woonruimten	0	20
Bedrijfsgebouwen	74.013	69.537
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	36.406	33.390
Vervoermiddelen	423	339
Machines, apparaten en installaties	2.820	2.135
Overige materiële vaste activa	88	119
	135.354	125.914

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de **investeringen met economisch nut** weer:

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekwaarde 01-01-2022	Investe- ringen	Overboeking	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	20.374	1.261	0	0	31	0	21.604
Woonruimten	20	0	0	0	20	0	0
Gebouwen	69.537	7.106	0	0	2.627	3	74.013
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	33.390	4.179	0	0	877	286	36.406
Vervoermiddelen	339	177	0	0	93	0	423
Machines, apparaten en installaties	2.135	1.569	0	0	884	0	2.820
Overige materiële vaste activa	119	0	0	0	31	0	88
Totaal	125.914	14.292	0	0	4.563	289	135.354

Er zijn een aantal grote investeringen gedaan in o.a. IHP Wakersduin, Sportpark Lageweg SJC, de aankoop van de parkeergarage Oude Zeeweg, ICT en de reconstructie van de Parallel Boulevard.

In de Gronden en terreinen zijn de volgende Warme Gronden opgenomen:
(bedragen in €)

	Boekwaarde 31-12-2021	Afboeking ivm 5j-termijn	Mutatie 2022	Boekwaarde 31-12-2022
Achterweg e.o.	1.786.350		674.335	2.460.685
Jan Kroonsplein	730.782	-94.352	66.738	703.168
De Nes	1.372.072	-5.137	199	1.367.134
Viaductweg (vh Ireneschool)	679.963		-11.110	668.853
	4.569.167	-99.489	730.162	5.199.840

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de **investeringen met economisch nut** waarvoor een heffing wordt geheven weer:
(bedragen x € 1.000,-)

	Boekwaarde 01-01-2022	Investe- ringen	Over- boeking	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2022
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	26.171	1.158		0	707	0	26.622
Totaal	26.171	1.158	0	0	707	0	26.622

In erfpacht uitgegeven percelen zijn niet aanwezig.
De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend **maatschappelijk nut** had het volgende verloop:

Bedragen x 1.000	Boekwaarde 01-01-2022	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	24.072	3.478	0	0	320	1.130	26.100
Overige materiële vaste activa	0						0
Totaal	24.072	3.478	0	0	320	1.130	26.100

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de totale investeringen (met economisch en maatschappelijk nut) weer:

	Investerings	Desinv./Bijdr.derden
IHP Wakersduin	3.269	
Huisvesting Poppodium/SJC	2.985	286
Parkeergarage Oude Zeeweg	2.294	
Parallelboulevard	2.235	86
Instandhouding AUT 2022	1.256	
Tijdelijke hal De Schelft	960	
Tijdelijke parkeerterrein Schoolstraat deel 2	712	
Aankoop percelen Achterweg	674	
Verbetering riolering	546	
SP - de Boekhorst - verhard. & waterhuish. UVOR	480	
Sportpark - de Boekhorst - gebouw	407	
Sportpark - de Boekhorst - velden	264	4
Renovatie veld 1 NHC	238	
Instandhouding INF 2022	237	
Instandhouding INF 2022	230	
Aanpak vd Mortelstraat/Gooweg	213	42
Speelruimteplan	147	16
Openbare Verlichting	130	
Verb. + dzh. Duinwatering (vm politiebureau)	109	
Verlichting Nachtegaalselaan Noordwijk	108	
Rotonde Gooweg - Schiestraat	100	
Renovatie strandafritten	93	
Overige niet nader gespecificeerd	1.241	175
Totaal	18.928	609

Financiële vaste activa

Hieronder is opgenomen:

- de waarde van aandelen in bezit van de gemeente Noordwijk. Het betreft aandelen van BNG, AVR, Nuon, BNG, De Meerlanden en GOM.
- Leningen die verstrekt zijn in het kader van zonnepanelen, starters en leningen die verstrekt zijn aan de woningbouwvereniging.
- Gelden die in het verleden zijn ontvangen door de verkoop van Nuon aandelen welke voor een langere periode (> 1 jaar) zijn uitgezet bij de Rabobank.

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2022 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Bedragen x 1.000	Boekwaarde 01-01-2022	Investe- ringen	Desinves- teringen	Aflossingen/ afschrijvingen/v oorzelingen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan:						
deelnemingen	1.585	2556	0	0	0	4.141
gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	0	0
Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
Leningen aan:						
woningbouwcorporaties	0	0	0	0	0	0
deelnemingen	0	0	0	0	0	0
overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen	15.399	243	0	2.058	0	13.584
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	6.716	0	0	0	0	6.716
Uitzetting 's Rijks schatkist => 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0	0	0	0	0
Totaal	23.700	2.799	0	2.058	0	24.441

In 2022 heeft de gemeente Noordwijk voor € 2,5 miljoen aan aandelen bijgekocht door de uitbreiding van de dienstverlening van Meerlanden voor de gehele gemeente Noordwijk. Tevens heeft de gemeente Noordwijk voor € 230.000 een duurzaamheidslening verstrekt aan Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeente. De aflossingen hebben betrekking op de uitgegeven leningen aan Woningstichting Sint Antonius van Padua, waarvan er één vroegtijdig is afgelost.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

(bedragen x € 1.000,-)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie met grondexploitatie	15.446	17.101
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Vooruitbetalingen	<u>0</u>	<u>0</u>
	15.446	17.101

Van de bouwgronden in exploitatie met grondexploitatie kan van het verloop het volgende overzicht worden weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)

Boekwaarden	Boek- waarde 1-1 2022 excl. verliesvoor- ziening	Boek- waarde 1-1 2022 incl. verliesvoor- ziening	Invester- ing	Bij- dragen van derden	In- komsten	Mu- tatie verlies- voor- ziening	Tussen- tijdse Winstne- mingen	Afsluiten com- plexen	Boek- waarde 31-12-2022 excl. verliesvoor- ziening	Boek- waarde 31-12-2022 incl. verliesvoor- ziening	Voorzien- baar verlies per 31-12- 2022	
Bouwgrond in exploitatie:												
Van de Mortelstraat	-290	-290	17	0	0		-80		-193	-193		
Space Business Park	10.562	10.562	87	0	318		180		10.151	10.151		
Bronsgaest	6.414	6.414	455	19		1.646		6.850	5.204	1.646		
Maarten Kruytstraat	5.805	3.505	112	0	0	343		5.917	3.274	2.643		
Offem-Zuid	3.674	-1.538	1.035	896		81		3.813	-1.480	5.293		
Restgronden Boechorst	-6	-6	8					1	0	0		
Duineveld	-3.557	-3.557	470	183	0		-270		-3.000	-3.000		
Joh. van Hoornstr e.o.	-19	-152	360	267		-133		74	0	0	0	
t Zilt	802	472	37	44	875	-330	-90		11	10	0	
Schippersvaartweg	-483	-594	434			-108			-49	-52	3	
Totaal	22.904	14.816	3.014	1.409	1.193	1.499	-260	75	23.500	13.914	9.585	
									17.101	Verantwoording als voorraad	15.446	
									-2.284	Verantwoording onder voorziening verlies Grondbedr ivm negatieve boekwaarde	-1.532	
										14.816	Totaal grondexploitatie inclusief voorziening	13.914

Van de bouwgronden in exploitatie met grondexploitatie kan voor de Ramingen het volgende overzicht worden weergegeven:

(bedragen in € 1.000,-)

Raming	Boek- waarde 31-12- 2022 incl. verlies- voor- ziening	Geraamde kosten	Geraamde Opbrengsten	Nominale waarde incl. verlies- voor- ziening	Inflatie en rente	Eind- waarde incl. verlies- voor- ziening
Van de Mortelstraat	-193	175	136	-154	1	-153
Space Business Park	10.151	640	14.112	-3.321	138	-3.183
Bronsgest	5.204	14.733	21.345	-1.408	1.408	0
Maarten Kruytstraat	3.274	920	4.322	-128	128	0
Offem-Zuid	-1.480	3.188	1.830	-122	122	0
Restgronden Boechorst	0			0		0
Duineveld	-3.000	2.490	629	-1.139	-1	-1.140
Joh. van Hoornstr e.o.	0			0		0
t Zilt	10	302	342	-30	6	-24
Schippersvaartweg	-52	52		0	0	0
Totaal	13.913	22.500	42.716	-6.303	1.802	-4.501

Uitzettingen korter dan één jaar

Dit betreft nog niet ontvangen bedragen van debiteuren overheid en niet-overheid. Daarnaast is hierin opgenomen het overtollige saldo op onze bankrekeningen welke wij verplicht zijn uit te zetten bij het ministerie van Financiën in het kader van schatkistbankieren.

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Bedragen x 1.000	Saldo 31-12-2022	Voorziening dub. Deb.	Balanssaldo 31-12-2022	Balanssaldo 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	9.171	-	9.171	8.294
Verstrekke kasgeldleningen	-	-	-	-
Rekening courant- verhoudigen met niet- financiële instellingen	31	-	31	14
Overige vorderingen	5.101	241	4.860	8.901
Uitzetting 's Rijks schatkist < 1 jaar	4.058	-	4.058	9.051
Totaal	18.361	241	18.120	26.260

Het saldo van de post vordering op openbare lichamen bestaat voor het grootste gedeelte uit een vordering ad. € 9.127.368 op de belastingdienst met betrekking tot de BTW Compensatie Fonds. De overige vorderingen hebben voor het grootste deel betrekking op vorderingen op niet openbare lichamen zoals de gemeentelijke belastingen, heffingen en leges. Deze openstaande vorderingen zijn aanzienlijk afgenomen evenals de uitzettingen in 's Rijks schatkist.

Liquide middelen

Dit zijn de positieve saldi op de verschillende bankrekeningen.
Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

(bedragen x € 1.000,-)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Kassaldi	13	2
Girosaldi	0	5
Banksaldi	455	451
	<hr/>	<hr/>
	468	458

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

(bedragen x € 1.000,-)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Vooruitbetaalde bedragen	22	0
Nog te ontvangen bedragen bijdragen van overige overheid	277	639
Nog te ontvangen bedragen overigen	14.193	11.019
	<hr/>	<hr/>
	14.492	11.658

De te ontvangen bijdragen van overige overheid betreft gemaakte kosten waarvoor subsidie is verleend in het kader van het 'Gebiedsprogramma B(I)oeiende Bollenstreek'. De gemaakte kosten kunnen na afronding van het project ten laste worden gebracht van de vooruit ontvangen projectsubsidie van de Provincie Zuid-Holland, waarvoor de gemeente Noordwijk (voorheen Hillegom) als kassier optreedt.

De overige nog te ontvangen bedragen zijn toegenomen door het opnemen van de vergoeding van het Rijk voor de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Ook is de nog te ontvangen toeristenbelasting toegenomen.

Daarnaast zijn er in 2022 vooruitbetaalde kosten gemaakt voor het volgende begrotingsjaar. Verder bevat deze post nog te factureren en nog te verrekenen kosten met derden die gemaakt zijn in het kader van faciliterend grondbeleid (herontwikkeling van het Bavo-terrein).

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	3925,96			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	530	493	466	467
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	3.396	3.433	3.460	3.459
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	196.298			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	196.298			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is, is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	3925,96			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	47.711	44.884	42.832	42.940
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	530	493	466	467

Het schatkistbankieren is in de loop van 2013 geïntroduceerd. Alle decentrale overheden dienen het overgrote deel van hun overtollige middelen aan te houden in de schatkist. Dit gebeurt op een rekening-courant bij het Agentschap van het ministerie van Financiën. Met overtollige middelen worden de liquide middelen bedoeld die (nog) niet nodig zijn voor het uitvoeren van de publieke taak. Gemeente Noordwijk is per 01-01-2014 gestart met het afromen van boventallig saldo.

In de beleidsdoorlichting schatkistbankieren van juli 2019 is onder meer geconstateerd dat decentrale overheden kampen met administratieve lasten bij schatkistbankieren. Het kabinet heeft in de beleidsdoorlichting het probleem erkend dat met name decentrale overheden die structureel rood staan en slechts incidenteel overtollige middelen hebben met hogere administratieve lasten te maken hebben dan gewenst is. Met een eventuele verhoging dan wel een andere berekening van het drempelbedrag komt het kabinet aan deze bezwaren tegemoet.

Vanaf 1 juli 2021 is voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal (was 0,75%) met een minimum van € 1 miljoen (was € 250.000). Voor gemeenten met een begrotingstotaal van € 500 miljoen of meer wordt de drempel € 10 miljoen (was € 3,75 miljoen) plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.

Gemiddeld mag een decentrale overheid dus maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden. Het drempelbedrag van de gemeente Noordwijk bedraagt € 3.926.000,-.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

Bedrag x € 1.000,-	Boekwaarde per 31-12-2022		Boekwaarde per 31-12-2021	
Algemene reserves	€	38.807	€	50.695
Bestemmingsreserves	€	106.912	€	93.205
Resultaat	€	11.671	€	4.248
Totaal		157.390		148.147

Het verloop wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven.

Bedrag x € 1.000,- Algemene Reserves	Saldo 1-1-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat 2021	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	€ 13.407	€ 3.623	€ 3.998	€ 4.248	€ -	€ 17.280
Reserve weerstandsvermogen	€ 7.175	€ -	€ 750	€ -	€ -	€ 6.425
Verkoop Nuon aandelen	€ 30.113	€ 1.296	€ 16.307	€ -	€ -	€ 15.102
Totaal	€ 50.695	€ 4.919	€ 21.055	€ 4.248	€ -	€ 38.807

De aard en reden van de reserves worden hieronder kort toegelicht, alsmede de belangrijkste wijzigingen daarin. In de nota Reserves en Voorzieningen 2020 zijn de reserves nader toegelicht.

Algemene Reserves

Algemene reserve

Het doel is, zoveel mogelijk, de middelen met een vrije bestedingsmogelijkheid te reserveren, bijvoorbeeld voor de uitvoering van het collegewerkprogramma. De reserve heeft een financieringsfunctie.

De toevoegingen, een totaal van € 3.622.641,-, aan de algemene reserve betreffen:

Toevoegingen	Bedrag
Vrijval reserve peuters naar de algemene reserve	€ 44
Jaarstukken 2021 (overboeking vanuit reserve winst grondbedrijf)	€ 916.597
Najaarsnota 2022 (positief resultaat naar algemene reserve)	€ 2.706.000
	€ 3.622.641

De onttrekkingen, een totaal van € 3.997.701,-, uit de algemene reserve betreffen:

Onttrekkingen	Bedrag
Programma Dienstverlening	€ 163.433
Inhaalslag groot onderhoud groen Nwh en De Zilk (2022)	€ 124.725
Handhaving huisvestingsregelgeving	€ 6.035
Versterken coördinatie bouwstromen vanuit woningbehoefte	€ 97.570
Retail- Horecavisie	€ 209.771
Jaarlijkse exploitatielasten multifunctionele hal (t/m 2026)	€ 1.564
Overheveling naar reserve kapitaallasten De Schelft	€ 250.000
Corona noodsteun ondernemers 2022	€ 105.000
Strandnota 2022-2026	€ 19.875
Talentedprogramma 2022-2023	€ 157.821
Voorjaarsnota 2022 (inhuur griffie)	€ 200.098
Voorjaarsnota 2022 (inhuur i.v.m. ziekte)	€ 151.450
Budgetoverheveling coronagelden 2021: sep.circ. 2020 uitvoeringsbudget	€ 45.400
Jaarstukken 2021 (budgetoverheveling frictiekosten 2021)	€ 198.335
Budgetoverheveling coronagelden 2021: dec.circ. 2020 cultuur	€ 202.733
Budgetoverheveling coronagelden 2021: lokaal cultuuraanbod (covid-19)	€ 47.495
Budgetoverh. coronagelden 2021: maartbrief 2021 persp.jeugd en jongeren	€ 31.331
Budgetoverh. coronagelden 2021: maartbrief 2021 mentale ondersteuning 2021	€ 52.886
Jaarstukken 2020- Corona genel.maatr. (Vanuit rijk) van totaal € 378.000,-	€ 48.000
Jaarstukken 2020- Frictiekosten	€ 141.693
Fietsplan (netwerk van snelle en veilige fietsroutes) (restant 2021)	€ 42.516
Centrumvisie- Autoluw (restant 2019)	€ 20.511
Themajaar 2021 (restant 2021)	€ 18.145
Verdere uitvoering Centrumvisie Noordwijkerhout (restant 2020)	€ 258
Duurzaamheidsleningen (restant 2019)	€ 49.617
Voortzetting uitvoering duurzaamheidsprogramma (restant 2021)	€ 93.553
Duurzaamheidsleningen (restant 2019)	€ 72.340
Precariobelasting inkomsten (cor.gelden jaarrekening 2020) (totaal € 378.000,-)	€ 30.000
Inhaalslag groot onderhoud groen Nwh en De Zilk (restant 2021)	€ 89.546
Duurzaamheidsleningen (restant 2019)	€ 73.338
Biodiversiteit Buitengebied (restant 2021)	€ 20.190
Uitvoeringsplan afval en grondstoffen (restant 2021)	€ 84.532
Uitvoering woonagenda vermindering scheefheid (restant 2019)	€ 12.866
Omgevingswet (restant 2020)	€ 137.534
Toevoeging inflatie 2022 ivm reserves kapitaallasten	€ 997.540
	€ 3.997.701

Reserve weerstandsvermogen

De reserve weerstandsvermogen is bedoeld voor de financiering van de kosten van gevolgen van noodsituaties op de kortere termijn. Er is een bedrag van € 750.000,- overgeheveld vanuit deze reserve naar de reserve kapitaallasten De Schelft.

Reserve verkoop Nuon aandelen

De gelden die verkregen zijn uit de verkoop van de NUON aandelen zijn weggezet en de daaruit voortkomende rentebaten worden gebruikt als dekkingsmiddel.

De toevoegingen en onttrekkingen uit deze reserve betreffen:

Toevoegingen	Bedrag
Jaarlijkse storting sportaccommodatie Duinwetering (9910056)	€ 57.000
Jaarlijkse toevoeging zwembad Binnensee (9910062)	€ 119.022
Ingroeimodel SJC (9910068)	€ 60.000
Ingroeimodel SJC - extra storting kapitaallastenniveau (9910068)	€ 75.000
Storting van voorfinanciering frictiekosten 2018	€ 770.000
	€ 1.081.022

Onttrekkingen	Bedrag
Vrijval in verband met kapitaallasten reserves (conform BBV)	€ 13.239.578
Overheveling naar reserve kapitaallasten De Schelft	€ 1.250.000
Overheveling naar reserve kapitaallasten nieuwe raadzaal	€ 1.817.750
	€ 16.307.328

Het verloop van de bestemmingsreserves in 2022 wordt in het volgende overzicht weergegeven:

Bestemmingsreserves	Saldo 1-1-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Bestemming resultaat 2021	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Saldo 31-12-2022
Parkeerreserve	€ 228	€ -	€ 1			€ 227
Volkshuisvesting	€ 2.025	€ -	€ -			€ 2.025
ICT instandhouding	€ 3.385	€ 885	€ 1.656		€ 780	€ 2.614
Strandveiligheid	€ 152	€ 38	€ 6			€ 184
Startersleningen	€ 2.500	€ -	€ 2.500			€ -
Personeelkosten	€ 1.382	€ -	€ 358			€ 1.024
Exploitatiekosten zwembad 1-20	€ 3.688	€ -	€ 246			€ 3.442
Exploitatiekosten zwembad 20-40	€ 217	€ 54	€ -			€ 271
Reserve Sociaal Domein	€ 4.805	€ 300	€ 1.084			€ 4.021
Innovatiefonds	€ 98	€ -	€ -			€ 98
Exploitatie Sancta Maria	€ 200	€ -	€ -			€ 200
Sociale Huurwoningen	€ 1.072	€ -	€ -			€ 1.072
Onderhoud De Muze	€ 330	€ 57	€ -			€ 387
Ontwikkeling Space Campus	€ 2.194	€ -	€ 328			€ 1.866
Riool	€ 38	€ -	€ -			€ 38
Uitvoering verkeersplan	€ 85	€ -	€ 41			€ 44
Onderhoud groen tuinen van de Bavo	€ -	€ 500	€ -			€ 500

Bedrag x € 1.000,-							
Bestemmingsreserves	Saldo 1-1-2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Bestemming resultaat 2021	Verminde- ring ter dekking van afschrij- vingen	Saldo 31-12-2022	
Reserves ter dekking van kapitaallasten							
Onderwijshuisvesting	€ 2.476	€ 2.600	€ 391		€ -	€ 4.685	
Peuters: GOA en Huisvesting	€ -	€ -	€ -			€ -	
KL Sportaccomodatie Duinwetering	€ 4.185	€ 3.982	€ 240		€ 240	€ 7.927	
Kapitaallasten Zwembad	€ 4.476	€ 4.270	€ 265		€ 265	€ 8.481	
Kapitaallasten SJC/Poppodium	€ 3.859	€ 10.184	€ -		€ -	€ 14.043	
Nieuwe investeringen	€ 9.675	€ 2.017	€ 5.676		€ 656	€ 6.016	
Kapitaallasten activa NWH	€ 19.680	€ -	€ 19.680			€ -	
Sportpark Boechorst	€ -	€ 16.135	€ 154		€ -	€ 15.981	
De Duinpan	€ -	€ 1.287	€ 44		€ 472	€ 1.243	
Kapitaallasten tijdelijke multifunctionele hal	€ 1.993	€ 52	€ 399		€ 44	€ 1.646	
Oosterduinse Meer	€ 559	€ -	€ -		€ -	€ 559	
Raadzaal	€ -	€ 2.007	€ -		€ -	€ 2.007	
Kapitaallasten nieuwe Schelft	€ 4.889	€ 7.556	€ -		€ -	€ 12.445	
Beheerreserves							
Groen	€ -	€ -	€ -			€ -	
Verhardingen	€ 1.244	€ -	€ -			€ 1.244	
Onderhoud gymnastieklokalen	€ 522	€ 105	€ -			€ 627	
Onderhoud overige gebouwen	€ 2.263	€ 355	€ -			€ 2.618	
Interne gebouwen	€ 1.173	€ -	€ 69			€ 1.104	
Onderhoud tunnel N451	€ 480	€ -	€ -			€ 480	
B&O Noordwijkerduin	€ 481	€ -	€ -			€ 481	
Openbare verlichting	€ 854	€ -	€ -			€ 854	
Baggeren	€ 829	€ 220	€ -			€ 1.049	
Gebiedspr. Bloeiende Bollenstreek	€ 163	€ -	€ -			€ 163	
Overige							
Winst uit Grondbedrijf	€ 11.002	€ 2.029	€ 7.785			€ 5.246	
Totaal	€ 93.205	€ 54.631	€ 40.925	€ -	€ 2.457	€ 106.912	

Toelichting bestemmingsreserves

Parkeerreserve

Hierin worden middelen gereserveerd ten behoeve van de financiering van de aanleg van parkeervoorzieningen. De in deze reserve gestorte middelen vinden hun oorsprong in de "parkeereisovereenkomst".

De onttrekking aan deze reserve betreft:

- Centrumvisie- Autoluw (restant 2020) € 1.286,-

Reserve volkshuisvesting

Deze reserve is bij raadsbesluit 27 september 1994 ingesteld. Hierbij zijn de volgende doelstellingen vastgesteld:

- Het verstrekken van de bijdragen ter bevordering van de bouw van sociale huur- en koopwoningen, seniorenhuisvesting en de huisvesting van bijzondere kansarme groepen.
- Het verstrekken van bijdragen ter bevordering van renovatie van woningen die in de exploitatie zijn of worden genomen door sociale verhuurders.
- Het verstrekken van bijdragen ter realisering van dorpsvernieuwingsprojecten voor zover het herontwikkelingsplan (mede) voorziet in de bouw van woningen, vervangende nieuwbouwprojecten van sociale verhuurders en projecten tot het verbeteren van de woon- en leefomgeving in dorpsvernieuwingsgebieden.

De aanwending van de volkshuisvestingsreserve moet gebaseerd zijn op een subsidieverordening of een beleidsnota, zodat een objectief beoordelingskader wordt geschapen. De besteding van middelen dient gekoppeld te zijn aan plannen en projecten die binnen de gemeentegrens van Noordwijk worden uitgevoerd. In 2022 zijn er geen onttrekkingen en/of toevoegingen gedaan aan de reserve.

Reserve ICT instandhouding

Deze reserve is bij raadsbesluit van 29 oktober 2002 gevormd om budgetten te 'stallen' die jaarlijks via de beheersbegroting vrijgemaakt worden voor grootschalige projecten betreffende instandhouding, migratie en vervanging van informatie- en automatiseringstechnologie. Daarmee wordt voorkomen dat er grote claims gelegd worden op het investeringsplan en/of het eigen vermogen door kostendragers die normaliter thuis horen in de beheersbegroting. De reserve wordt aangewend voor de kosten van instandhouding, migratie en vervanging van Informatie- en automatiseringstechnologie.

De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Storting vanuit product 020/021 € 885.000,-

De onttrekkingen uit deze reserve betreffen:

- Uitname voor regulier IP conform ICT instandhoudingsplan € 125.000,-
- Afschrijvingslasten Staat C Automatisering € 466.860,-
- Afschrijvingslasten Staat C Informatisering € 313.956,-
- Overheveling naar Reserve Kapitaallasten De Schelft € 750.000,-

Egalisatiereserve strandveiligheid

Deze reserve is bestemd ter dekking van de kosten van noodzakelijke vervanging van reddingsmateriaal van de Noordwijkse Reddingsbrigade (NRB). Op basis van een meerjarenraming vindt een jaarlijkse storting in de reserve plaats.

De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Jaarlijkse storting op basis van investeringsplan € 38.000,-

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Investerings NRB 2022 € 6.369,-

Reserve startersleningen

Uit dit fonds worden leningen aan starters van koopwoningen verstrekt. Op basis van de criteria wordt getoetst of de aanvrager in aanmerking komt voor de starterslening. Het totale bedrag in deze reserve van € 2.500.000,- is overgeheveld naar de reserve kapitaallasten De Schelft.

Reserve personeelskosten

Het college heeft op 5 maart 2013 besloten om een reserve personeelskosten in te stellen en deze te vullen met de overschotten op het totale personeelsbudget van de jaarrekeningen met als doel de fluctuaties op te kunnen vangen die ontstaan door het bovenformatief plaatsen van personeel.

In 2022 is er voor bovenformatief geplaatst personeel een bedrag begroot van € 357.997,-. De werkelijke kosten komen in 2022 uit op € 357.932,-.

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Bovenformatief geplaatst personeel € 357.932,-

Reserve exploitatie zwembad Binnensee 1-20jr

De reserve exploitatiekosten 1-20 jaar is gevormd om de bijdrage aan de Sportfondsen Noordwijk (SFN) voor normale en grote onderhoudskosten te dekken.

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Onderhoud, exploitatie en huurinkomsten € 245.958,-

Reserve exploitatie zwembad Binnensee 20-40jr

De reserve exploitatiekosten 20-40 jaar is gevormd om de generatie van 2034 en daarna niet met een enorme kostenstijging op te zadelen, maar nu een gelijkmatige groei van de begroting op dit punt mogelijk te maken.

De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Jaarlijkse storting € 54.000,-

Reserve sociaal domein

Deze reserve is beschikbaar voor diverse taken op het terrein van jeugd, zorg en werk en voor dekking van de mogelijke tekorten op de drie decentralisaties. In de jaarrekening hebben er geen toevoegingen aan deze reserve plaatsgevonden.

De onttrekkingen die hebben plaatsgevonden uit deze reserve betreffen:

- Jongeren op gezond gewicht 2020-2023 € 47.880,-

- Sociale kaart € 8.901,-

- Overheveling naar reserve kapitaallasten De Schelft € 1.000.000,-

- Gelijke kansen voor kinderen € 18.682,-

- Gelukkig leven (restand 2021) € 8.988,-

De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Overschot jeugdhulp € 300.000,-

Reserve innovatiefonds

Bij de begroting 2017 is besloten om een reserve innovatiefonds te vormen. Dit fonds financiert collectieve initiatieven van ondernemers. In 2022 hebben er geen toevoegingen en/of onttrekkingen plaatsgevonden.

Reserve exploitatiekosten Sancta Maria

Deze reserve is gevormd om de kosten die in de toekomst moeten worden gemaakt voor onderhoud van de over te dragen openbare ruimte (o.a. groen en wegen) op het terrein van Sancta Maria. In 2022 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve sociale huurwoningen

De reserve is gevormd ter bevordering van sociale huurwoningen in Noordwijk. Op basis van een anterieure overeenkomst worden er bedragen gestort in deze reserve.

Daarnaast wordt in geval van het op basis van gegronde redenen niet realiseren van 30% sociaal (minimaal 20% huur en maximaal 10% koop), een partij verplicht een bijdrage te storten. In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve onderhoud De Muze

De reserve is gevormd om de toekomstige kosten ad € 1,2 miljoen aan groot onderhoud van De Muze te dekken voor de periode van 2033-2053.

De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Jaarlijkse storting € 56.700,-

Reserve ontwikkeling Space Campus

Noordwijk heeft een regiodeal gesloten om gezamenlijk te investeren in de gebiedsontwikkeling en doorontwikkeling van Space Business Park. Met het reserveren van middelen kan de regiodeal gebiedsontwikkeling ESTEC daadwerkelijk met Rijk en Provincie worden gesloten.

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Basecamp (restant 2020) € 21.859,-

- Space Campus (restant 2019) € 306.250,-

Egalisatiereserve riool

De doelstelling van deze reserve is het egaliseren van de resultaten van riolering en indien de reserve dat toestaat ook aan te wenden voor klimaatmaatregelen. Het staat de gemeente vrij om overschotten van riolering, zoals voordelen van aanbesteding, efficiency en meer gerealiseerde huisaansluitingen, in een bestemmingsreserve op te nemen en die te besteden aan toekomstige activiteiten van riolering (egaliseren van de resultaten van riolering). Voordelig resultaat doordat werkzaamheden en investeringen later zullen worden uitgevoerd, moeten echter in de voorziening riolering worden gestort ten behoeve van de toekomstige lasten waar de heffing voor was geïnd.

Er hebben in 2022 geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve uitvoering verkeersplan

Deze reserve zal worden ingezet voor de realisering van voorstellen die opgenomen worden in verkeerscirculatieplannen, verkeersveiligheidsplannen en verkeersonveilige situaties Schoolomgeving.

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Realisering verkeerscirculatieplannen (restant 2021) € 41.480,-

Reserve onderhoud groen tuinen van de Bavo

De gemeente heeft in 2022 een bijdrage van de projectontwikkelaar van het voormalige Bavo-terrein ontvangen voor de toekomstige onderhoudskosten van het groen in de tuinen op die plek. De bijdrage is toegevoegd aan deze reserve:

- Vergoeding voor onderhoud groen tuinen de Bavo € 500.000,-

Reserve onderwijshuisvesting

Om te voorkomen dat de algemene reserve wordt belast met fluctuaties ten behoeve van voorzieningen in de huisvesting onderwijs, is een "reserve onderwijshuisvesting" gevormd, waarin structureel stortingen worden gedaan ten laste van het product onderwijshuisvesting. Stortingen en uitnamen vinden plaats zoals in het IHP omschreven.

De toevoegingen aan deze reserve betreffen:

- Integraal Huisvestingsplan (IHP) € 342.324,-

- Toevoeging vanuit reserve kpl activa NWH voor IHPN NWH € 2.258.069,-

De onttrekkingen uit deze reserve betreffen:

- Huur tijdelijke huisvesting Prinsenhof	€ 43.211,-
- Heroverw. toekenning bijdrage spec.uitkering ventilatie in scholen (SUVIS)	€ 282.665,-
- Herontwikkeling Viaductweg (restant 2021)	€ 65.277,-

Reserve peuters: GOA en huisvesting

Deze reserve is bestemd ter dekking van kapitaallasten van peuterspeelzalen.

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Vrijval reserve peuters naar de algemene reserve	€ 44,-
--	--------

Reserve kapitaallasten sportaccommodatie Duinwetering

Bij besluit van 14 januari 2013 heeft uw raad besloten over te gaan tot het instellen van een reserve kapitaallasten sportaccommodatie Duinwetering en deze te vullen met een éénmalige storting van € 5.400.000,-, met als doel het dekken van de kapitaallasten van de sportaccommodatie Duinwetering. De reserve is gevoed met € 10.000,- in het eerste jaar (2014) en vervolgens met een bedrag dat jaarlijks € 10.000,- hoger is tot aan een niveau van maximum van € 400.000,-.

De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Toevoeging in verband met kapitaallasten reserves (conform BBV)	€ 3.982.111,-
---	---------------

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Kapitaallasten	€ 240.215,-
------------------	-------------

Reserve kapitaallasten zwembad Binnensee

Bij besluit van 31 oktober 2013 heeft de raad besloten over te gaan tot het instellen van een reserve kapitaallasten zwembad en deze in 2015 te vullen met € 7.635.000,- vanuit de reserve winst grondbedrijf voor de dekking van de kapitaallasten van de bouw- en bijkomende kosten voor het zwembad. In de nota reserves en voorzieningen 2015 is besloten om deze storting op te hogen naar € 8,1 miljoen en deze te spreiden over 3 jaar. In 2015 € 4.1 miljoen, in 2016 € 2.0 miljoen en in 2017 nog eens € 2.0 miljoen. Bij de begroting 2017 heeft een herrekening plaatsgevonden en is de storting van € 2,0 miljoen in 2017 verlaagd naar € 400.000,- en verschoven naar 2022.

De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Toevoeging in verband met kapitaallasten reserves (conform BBV)	€ 4.270.307,-
---	---------------

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Kapitaallasten	€ 265.047,-
------------------	-------------

Reserve kapitaallasten SJC/Poppodium

De raad heeft besloten over te gaan tot het instellen van een reserve kapitaallasten SJC/Poppodium en deze te voeden met een eenmalige storting van € 3.643.858,-.

Daarnaast wordt er een jaarlijks bedrag gestort als ingroeimodel in deze reserve. Jaarlijks zullen uit deze reserve de kapitaallasten van het nieuw te bouwen SJC/Poppodium complex worden onttrokken. De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Toevoeging in verband met kapitaallasten reserves (conform BBV)	€ 10.007.143,-
- Toevoeging i.v.m. inflatie 2022	€ 176.486,-

Reserve nieuwe investeringen

Deze reserve is gevormd om de kapitaallasten van toekomstige investeringen te dekken.

De toevoegingen aan deze reserve betreffen:

- Reconstr.verlengde Beeklaan (verhardingen) i.v.m. inflatie 2022	€ 16.231,-
- Parkeerplaatsen Noordwijk aan zee i.v.m. inflatie 2022	€ 791,-
- Investering Beheer OR Duineveld (v.h. CP 1e Fase)	€ 2.000.000,-

De onttrekkingen uit deze reserve betreffen:

- Kapitaallasten KSN	€ 17.000,-
- Kapitaallasten Kloosterplein	€ 6.019,-
- Kapitaallasten parkeerterrein Nikolaas Barnhoornweg	€ 24.559,-

- Kapitaallasten uitstraling winkelstraten en KW boulevard	€ 31.967,-
- Kapitaallasten herinrichting Jeroensplein	€ 12.363,-
- Kapitaallasten verlengde Beeklaan	€ 55.936,-
- Kapitaallasten verplaatsen weekmarkt Kloosterplein	€ 16.588,-
- Varianten Studie centrale huisvesting toev.res.kap.lasten nieuwe raadzaal	€ 90.000,-
- Facilitaire voorzieningen Nieuwe Noordwijkse Werken	€ 66.732,-
- Tijdelijke huisvesting gemeentelijke organisatie	€ 9.401,-
- Tijdelijke huisvesting	€ 324.538,-
- Parkeerplaatsen Noordwijk aan zee	€ 1.132,-
- Vrijval in verband met kapitaallasten reserves (conform BBV)	€ 5.019.983,-

Reserve kapitaallasten activa Noordwijkerhout (NWH)

Op basis van het BBV moet een investering met economisch nut bruto worden afgeschreven. Dit betekent dat een bijdrage uit een reserve niet in één keer op een investering mag worden afgeboekt, maar gedurende de afschrijvingstermijn geleidelijk ten gunste van de exploitatie moet worden gebracht. De reserve is gevoed met stortingen uit het verleden van voormalig gemeente Noordwijkerhout. Het totale bedrag in deze reserve is overgeheveld:

- Overheveling boekwaarde naar res. sportpark De Boekhorst	€ 16.135.330,-
- Overheveling boekwaarde naar res. De Duinpan	€ 1.286.886,-
- Overheveling restant voor IHPN NWH naar res. onderwijshuisvesting	€ 2.258.069,-

Reserve sportpark De Boekhorst

Deze reserve is bestemd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van sportpark De Boekhorst.

De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Overheveling boekwaarde vanuit reserve kpl activa NWH (9910083)	€ 16.135.330,-
---	----------------

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Voorbereidingskosten Boekhorst	€ 153.695,-
----------------------------------	-------------

Reserve De Duinpan

Deze reserve is bestemd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van De Duinpan.

De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Overheveling boekwaarde vanuit reserve kpl activa NWH (9910083)	€ 1.286.886,-
---	---------------

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Kapitaallasten Duinpan	€ 44.120,-
--------------------------	------------

Reserve kapitaallasten tijdelijke multifunctionele hal

De raad heeft in 2021 besloten over te gaan tot het instellen van een reserve kapitaallasten tijdelijke multifunctionele hal en deze te voeden met een eenmalige storting van € 1.993.440,- vanuit de algemene reserve.

De toevoeging aan deze reserve betreft:

- Toevoeging ivm inflatie 2022	€ 51.630,-
--------------------------------	------------

De onttrekking uit deze reserve betreft:

- Kapitaallasten tijdelijke multifunctionele hal	€ 398.648,-
--	-------------

Reserve Oosterduinse meer

De provincie heeft in 2021 een eenmalige beheervergoeding aan de gemeente ter beschikking gesteld gebaseerd op de normkosten voor recreatiegebieden in de provincie Zuid-Holland. Het bedrag is ontvangen voor het te plegen onderhoud door de gemeente de komende 10 jaar.

In 2022 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve kapitaallasten Raadzaal

Deze reserve is bestemd ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van de Raadzaal.

De toevoeging aan deze reserve betreffen:

- Toevoeging vanuit reserve Nuon (9910038)	€ 1.817.750,-
- Kapitaallasten Nieuwe Raadzaal inflatie 2022	€ 99.203,-
- Varianten Studie centrale huisvesting uitname res.nieuwe investeringen	€ 90.000,-

Kapitaallasten De Schelft

In de raadsvergadering van 29 juni 2021 is bij de behandeling van de Perspectiefnota 2022 een ingediende motie over financiële dekking voor De nieuwe Schelft aangenomen. In de motie is gevraagd om alle financiële mogelijkheden te onderzoeken om een multifunctionele hal met basaal zwembad te kunnen bouwen. De ontvangen verzekeringsgelden voor de afgebrande Schelft worden gestort in deze reserve.

De toevoegingen aan deze reserve betreffen:

- Toevoeging vanuit algemene reserve (9900002)	€ 250.000,-
- Toevoeging vanuit reserve weerstandsvermogen (9900003)	€ 750.000,-
- Toevoeging vanuit de reserve startersleningen (9910053)	€ 2.500.000,-
- Toevoeging vanuit de ICT instandhoudingsreserve (9910009)	€ 750.000,-
- Toevoeging vanuit de reserve sociaal Domein (9910064)	€ 1.000.000,-
- Toevoeging vanuit de reserve Nuon (9910038)	€ 1.250.000,-
- Kapitaallasten Nieuwe Schelft inflatie 2022	€ 653.199,-
- Toevoeging extra verzekeringsuitkering. Uitkering(€ 501.382,-) minus kosten (€ 98.635,-)	€ 402.747,-

Toelichting beheerreserves

Egalisatiereserve groen

Doel van deze reserve is om middelen beschikbaar te hebben om grote schommelingen binnen de jaarlijkse begroting te voorkomen. De jaarlijkse lasten binnen het product groen zijn gebaseerd op de meerjarig geraamde onderhoudskosten groen. Eventuele over- en onderschrijdingen worden toegevoegd of onttrokken aan deze reserve. In 2022 zijn er geen toevoegingen en onttrekkingen gedaan aan deze reserve.

Egalisatiereserve verharding

Doel van deze reserve is om middelen beschikbaar te hebben om fluctuaties in de planning van het groot onderhoud van wegen op te kunnen vangen. De jaarlijkse lasten binnen het product verhardingen zijn gebaseerd op de meerjarig geraamde onderhoudskosten volgens het onderhoudsplan in het beleidsplan voor wegen. De jaarlijkse budgetonderschrijding dan wel budgetoverschrijding wordt onttrokken respectievelijk toegevoegd aan deze reserve.

De hoge inflatie van het afgelopen jaar werd vooral veroorzaakt door de hoge energie- en brandstofprijzen. Dat had een forse impact op de kosten van de aanleg en onderhoud van wegen (asfalt). Met name in de eerste helft van dat jaar waren er fors oplopende prijzen voor het onderhoud van wegen tot boven de 40% ten opzichte van het jaar ervoor (Bron: CBS Statline 'wegen met gesloten verhardingen' indexcijfers van januari-oktober 2022). In het najaar van 2022 zijn de prijzen voor asfalt weer afgenomen. Over heel 2022 betekende dat voor het onderhoud van verhardingen een prijsstijging van gemiddeld 27% ten opzichte van vorig jaar. Aangezien de Egalisatiereserve verhardingen bestemd is om fluctuaties in de uitvoering van de werkzaamheden op te vangen maar niet hoge prijsstijgingen (dat betreft geen fluctuaties), is er in 2022 niet ter hoogte van de nadelige budgetafwijking van de baten en lasten van het onderhoud (die per saldo neerkomt op een bedrag van € 233.000,-) onttrokken aan deze reserve.

Egalisatiereserve onderhoud gymnastieklokalen

Doel van deze reserve is om middelen beschikbaar te hebben om grote schommelingen binnen de jaarlijkse begroting te voorkomen. De jaarlijkse lasten binnen het product huisvesting extern zijn gebaseerd op de meerjarig geraamde onderhoudskosten onderwijs. Eventuele over- en onderschrijdingen worden toegevoegd of onttrokken aan deze reserve. De toevoegingen aan deze reserve betreffen:

- Overschot product 186 huisvesting extern (gymnastieklokalen) € 105.335,-

Egalisatiereserve onderhoud overige gebouwen

Doel van deze reserve is om middelen beschikbaar te hebben om grote schommelingen binnen de jaarlijkse begroting te voorkomen. De jaarlijkse lasten binnen het product huisvesting intern zijn gebaseerd op de meerjarig geraamde onderhoudskosten overige gebouwen. Eventuele over- en onderschrijdingen worden toegevoegd of onttrokken aan deze reserve.

De toevoegingen aan deze reserve betreffen:

- Overschot product 186 huisvesting extern (overige geb.) € 354.713,-

Egalisatiereserve onderhoud interne gebouwen

Doel van deze reserve is om middelen beschikbaar te hebben om grote schommelingen binnen de jaarlijkse begroting te voorkomen. De jaarlijkse lasten binnen het product huisvesting intern zijn gebaseerd op de meerjarig geraamde onderhoudskosten interne gebouwen. Eventuele over- en onderschrijdingen worden toegevoegd of onttrokken aan deze reserve.

De onttrekking aan deze reserve betreft:

- Tekort product 185 huisvesting intern € 69.382,-

Reserve onderhoud tunnel N451

Bij de overdracht van de N451 inclusief tunnel heeft de gemeente een bijdrage ontvangen van de provincie voor het achterstallig onderhoud aan de tunnel. In 2022 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve B&O Noordwijkerduin

Het doel van deze reserve is het beheer en onderhoud van Noordwijkerduin conform het beheerplan voor een periode van 10 jaar, ingaande per 2018. Overeenkomstig de Raamovereenkomst, artikel 3.3 is een bedrag van € 481.361,- in deze reserve gestort. In 2022 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve openbare verlichting

Deze reserve is gevormd ter dekking van de exploitatie tekorten na 2020. De jaarlijkse overschotten uit de exploitatie van de jaren 2014 t/m 2020 vanuit product 180 openbare verlichting zijn toegevoegd aan deze reserve. In 2022 hebben er geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve baggeren

Deze reserve is gevormd ter dekking van kosten welke zullen plaatsvinden in 2025. De komende jaren wordt het overschot baggeren binnen het product 265 Oppervlaktewater gestort in deze reserve.

De toevoegingen aan deze reserve betreft:

- Toevoeging ivm toekomstige baggerkosten € 220.000,-

Reserve gebiedsprogramma Bloeiende Bollenstreek

In 2016 hebben de gemeenten in de Bollenstreek het Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek vastgesteld. Voor de uitvoering van het programma (2016-2022) heeft de provincie Zuid-Holland de gemeenten een subsidie Gebiedsprogramma's Groen van € 2,45 miljoen verleend. De gemeenten hebben in een samenwerkingsovereenkomst

(mei 2017) afspraken gemaakt over de rollen, verantwoordelijkheden en financiële verplichtingen tijdens de uitvoering. Gemeente Noordwijk is clustervertegenwoordiger. Gemeente Hillegom is kasgemeente.

Gemeenten hebben financiële verplichtingen op zich genomen voor:

- Gemeentelijke bijdrage aan het programmamanagement (verdeelsleutel is de helft iedere gemeente 1/6-deel, de andere helft op basis van inwonertal);
- Gemeentelijke bijdrage voor de planvorming streek brede projecten (op basis van een verdeelsleutel);
- Voorbereidingskosten projecten binnen de eigen gemeente (50% eigen bijdrage / 50% provinciale subsidie);
- Uitvoeringskosten projecten binnen de eigen gemeente (25% eigen bijdrage / 50% provinciale subsidie / 25% RIF-bijdrage Holland Rijnland);
- Voldoende eigen ambtelijke capaciteit (0,4 fte).

De gemeente Noordwijk dekt haar eigen bijdrage uit de bestemmingsreserve gebiedsprogramma Bloeiende Bollenstreek. Projecten in de gemeente Noordwijk (oud Noordwijkerhout) zijn o.a. Landgoed Leeuwenhorst, Tespelduyn en Oosterduinsemeer. In 2022 zijn er geen toevoegingen en onttrekkingen gedaan aan deze reserve.

Reserve winst uit grondbedrijf

Het doel van de reserve "winst uit grondbedrijf" is de dekking van mogelijke exploitatieverliezen uit grondexploitatie. De reserve wordt gevoed uit positieve grondexploitaties en aangewend ter dekking van het verlies bij afsluiting van een complex en voor kosten voor andere gerelateerde onderwerpen met betrekking tot het grondbedrijf (zoals VPB, overhead en RIF). Incidenteel kan worden besloten om de reserve aan te wenden als dekkingsmiddel voor (kapitaal)lasten van grote investeringen.

De toevoegingen, een totaal van € 2.029.054,-, aan deze reserve betreffen:

- BAVO-terrein RIF (op basis van anterieure overeenkomst)	€ 510.000,-
- Abeelenpark RIF	€ 72.000,-
- JR2021: TWN Van de Mortelstraat	€ 40.000,-
- JR2021: Verlaging voorziening Offem-Zuid	€ 21.000,-
- JR2021: TWN Restgronden Boechorst	€ 285.080,-
- JR2021: Verlaging voorziening 't Zilt	€ 3.000,-
- Vrijval voorziening 1.75 Johanna van Hoornstraat	€ 133.000,-
- Vrijval voorziening 1.78 't Zilt	€ 330.402,-
- Vrijval voorziening 1.79 Schippervaartweg	€ 108.000,-
- Boek Grondbedrijf 2023 TWN 1.14 Van de Mortelstraat	€ 80.000,-
- Boek Grondbedrijf 2023 TWN 1.61 Duineveld	€ 270.000,-
- Boek Grondbedrijf 2023 TWN 1.78 't Zilt	€ 90.000,-
- Boek grondbedrijf 2023 afsluiten 1.21 Losplaatsweg	€ 31.646,-
- Pacht Bronsgeest	€ 54.926,-

De onttrekkingen, een totaal van € 7.824.239,-, uit deze reserve betreffen:

- Beheer Openbare Ruimte Duineveld	€ 2.000.000,-
- Uren grondbedrijf Algemeen	€ 442.204,-
- Overhead over uren grondbedrijf P249	€ 300.699,-
- Kapitaallasten gronden in P249	€ 67.622,-
- Bijdrage RIF	€ 964.006,-
- Afboeken voorbereidingskosten voormalige NIEGGs	€ 320.119,-
- JR2021: Verhogen voorziening 1.44 Maarten Kruijststraat	€ 278.000,-
- JR2021: Verlaging TWN 1.61 Duineveld	€ 820.000,-
- JR2021: Voorziening 1.75 Johanna van Hoornstraat	€ 133.000,-
- Afboeken voorbereidende kosten voormalige NIEGGs	€ 134.166,-

- Afsluiten 1.56 Restgronden Boechorst	€ 1.244,-
- Afsluiten 1.75 Johanna van Hoornstraat	€ 74.179,-
- Voorzienbaar verlies 1.23 Space Business Park	€ 180.000,-
- Voorzienbaar verlies 1.25 Bronsgeest	€ 1.646.000,-
- Voorzienbaar verlies 1.44 Maarten Kruijstraat	€ 343.000,-
- Voorzienbaar verlies 1.51 Offem Zuid	€ 81.000,-

Overzicht van incidentele en structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	Begroot	Begroting na wijzigingen	Werkelijk	S/I	Reservennr.
Toevoegingen					
Programma 1					
Vrijval reserve peuters naar de algemene reserve	€ 44	€ 44	€ 44	Incidenteel	9900002
Jaarstukken 2021 (overboeking vanuit reserve winst grondbedrijf)		€ 916.597	€ 916.597	Incidenteel	9900002
Najaarsnota positief resultaat naar algemene reserve		€ 2.706.000	€ 2.706.000	Incidenteel	9900002
Storting van voorfinanciering frictiekosten 2018	€ 770.000	€ 770.000	€ 770.000	Incidenteel	9900006
Niet aangewende reservering investeringen		€ 214.893	€ 214.893	Incidenteel	9900006
Storting vanuit product 020/021	€ 885.000	€ 885.000	€ 885.000	Incidenteel	9910009
Overheveling boekwaarde vanuit reserve kpl activa NWH (9910083)	€ 1.286.886	€ 1.286.886	€ 1.286.886	Incidenteel	9910089
Realisatie 2022 op product 186 toevoegen aan reserve: uitkering (€501.382) minus kosten (€98.635)			€ 402.747	Incidenteel	9910091
Toevoeging vanuit reserve Nuon (9910038)	€ 1.817.750	€ 1.817.750	€ 1.817.750	Incidenteel	9910092
Kapitaallasten Nieuwe Raadzaal (230233) inflatie 2022		€ 99.203	€ 99.203	Incidenteel	9910092
Varianten Studie centrale huisvesting -230151 - uitname uit reserve nieuwe investeringen		€ 90.000	€ 90.000	Incidenteel	9910092
Storting in egaliseringsreserve obv realisatie 2022			€ 105.335	Incidenteel	9910046
Storting in egaliseringsreserve obv realisatie 2022			€ 354.713	Incidenteel	9910047
Pacht Bronsgeest			€ 54.926	Incidenteel	9910040
Programma 2					
* Strandveiligheid	€ 38.000	€ 38.000	€ 38.000	Incidenteel	9910025
Programma 3					
Parkeerplaatsen Noordwijk aan zee - 245215 - toevoeging ivm inflatie 2022	€ -	€ 791	€ 791	Incidenteel	9910069
Programma 5					
* IHP	€ 329.948	€ 329.948	€ 342.324	Incidenteel	9910019
Toevoeging vanuit reserve kpl activa NWH voor IHPN NWH	€ 2.258.069	€ 2.258.069	€ 2.258.069	Incidenteel	9910019
Programma 6					
Jaarlijkse storting sportaccommodatie Duinwetering (9910056)	€ 57.000	€ 57.000	€ 57.000	Incidenteel	9900006
Jaarlijkse toevoeging zwembad Binnenzee (9910062)	€ 119.022	€ 119.022	€ 119.022	Incidenteel	9900006
Ingroei model SJC (9910068)	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	Incidenteel	9900006
Ingroei model SJC - extra storting kapitaallastenniveau (9910068)	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	Incidenteel	9900006
Huur inkomsten zwembad Binnenzee	€ 36.038	€ 36.038	€ -	Incidenteel	9910059
Jaarlijkse storting de Muze	€ 56.700	€ 56.700	€ 56.700	Incidenteel	9910071
Toevoeging in verband met kapitaallasten reserves (conform BBV)	€ 3.982.111	€ 3.982.111	€ 3.982.111	Incidenteel	9910056
Toevoeging in verband met kapitaallasten reserves (conform BBV)	€ 4.270.307	€ 4.270.307	€ 4.270.307	Incidenteel	9910062
Toevoeging in verband met kapitaallasten reserves (conform BBV)	€ 10.007.143	€ 10.007.143	€ 10.007.143	Incidenteel	9910068
Toevoeging aan reserve kapitaallasten SJC/Poppodium i.v.m. inflatie 2022		€ 176.486	€ 176.486	Incidenteel	9910068
Overheveling boekwaarde vanuit reserve kpl activa NWH (9910083)	€ 16.135.330	€ 16.135.330	€ 16.135.330	Incidenteel	9910088
Toevoeging aan reserve tijdelijke multifunctionele hal ivm inflatie 2022		€ 51.630	€ 51.630	Incidenteel	9910087
Toevoeging vanuit algemene reserve (9900002)	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	Incidenteel	9910091
Toevoeging vanuit reserve weerstandsvermogen (9900003)	€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000	Incidenteel	9910091
Toevoeging vanuit de reserve startersleningen (9910053)	€ 2.500.000	€ 2.500.000	€ 2.500.000	Incidenteel	9910091
Toevoeging vanuit de ICT instandhoudingsreserve (9910009)	€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000	Incidenteel	9910091
Toevoeging vanuit de reserve sociaal Domein (9910064)	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	Incidenteel	9910091
Toevoeging vanuit de reserve Nuon (9910038)	€ 1.250.000	€ 1.250.000	€ 1.250.000	Incidenteel	9910091
Kapitaallasten Nieuwe Schelft inflatie 2022		€ 653.199	€ 653.199	Incidenteel	9910091
Jaarlijkse storting reserve exploitatielasten zwembad Binnenzee 20-40jr	€ 54.000	€ 54.000	€ 54.000	Incidenteel	9910060
Programma 7					
Overschot jeugdhulp		€ 300.000	€ 300.000	Incidenteel	9910064
Programma 8					
Vrijval baggerkosten		€ 215.000	€ 220.000	Incidenteel	9910066
Vergoeding voor onderhoud groen tuinen de Bavo		€ 500.000	€ 500.000	Incidenteel	9910093
Reconstructie verlengde Beeklaan (verhardingen) - 240288 - toevoeging ivm inflatie 2022		€ 16.231	€ 16.231	Incidenteel	9910069
Programma 9					
Investering Beheer OR Duineveld (Vh CP 1e Fase)	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	Incidenteel	9910069
Anterieuere overeenkomst BAVO-terrein RIF	€ 338.000	€ 338.000	€ 338.000	Incidenteel	9910040
Verhogen RIF bijdrage ivm Landgoed in den Houte en Abeelenpark		€ 192.000	€ 172.000	Incidenteel	9910040
RIF bijdrage Abeelenpark		€ 72.000	€ 72.000	Incidenteel	9910040
Vrijval voorzienbaar verlies 1.75 Johanna van Hoonstraat e.o.		€ 133.000	€ 133.000	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.14 Vd Mortelstraat		€ 40.000	€ 40.000	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.51 Offem Zuid		€ 21.000	€ 21.000	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.56 restgronden Boechorst		€ 285.080	€ 285.080	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.78 Leefbaarheidsimpuls De Zilk		€ 3.000	€ 3.000	Incidenteel	9910040
TWN 1.14 Vd Mortelstraat		€ 10.000	€ 80.000	Incidenteel	9910040
boek grondbedrijf 1.23 TWN Space Business Park	€ 1.100.000	€ 520.000	€ -	Incidenteel	9910040
boek grondbedrijf 1.61 Duineveld (vm Centraal Park 1e fase)	€ 430.000	€ 460.000	€ 270.000	Incidenteel	9910040
Afsluiten grondexploitatie Johanna van Hoonstraat e.o.				Incidenteel	9910040
Boek grondbedrijf 2023 1.78 t Zilt			€ 90.000	Incidenteel	9910040
Boek grondbedrijf 2023 1.78 t Zilt (vrijval voorzienbaar verlies)			€ 330.402	Incidenteel	9910040
Boek grondbedrijf 2023 1.79 Schippersvaartweg (vrijval voorzienbaar verlies)			€ 108.000	Incidenteel	9910040
Boek grondbedrijf 2023 Afsluiten grondexploitatie 1.21 Losplaatsweg			€ 31.646	Incidenteel	9910040
Totaal toevoegingen reserves	€ 52.606.348	€ 58.752.458	€ 59.551.565		

	Begroot	Begroting na wijzigingen	Werkelijk
Toevoegingen Incidenteel	€ 52.606.348	€ 58.752.458	€ 59.551.565
Toevoegingen Structureel	€ -	€ -	€ -
	€ 52.606.348	€ 58.752.458	€ 59.551.565

Omschrijving	Begroot	Begroting na wijzigingen	Werkelijk	S/I	Reservenr.
Onttrekkingen					
Programma 1					
Programma dienstverlening	€ 200.000	€ 200.000	€ 163.433	Incidenteel	9900002
Personeelskosten 2023-2026	€ 357.997	€ 357.997	€ 357.932	Incidenteel	9910058
Kapitaallasten facilitaire voorzieningen gemeente Noordwijk	€ 62.798	€ 62.798	€ 66.732	Structureel	9910069
Kapitaallasten huisvesting gemeentelijke organisatie 2019	€ 319.913	€ 319.913	€ 324.538	Structureel	9910069
Kapitaallasten huisvesting gemeentelijke organisatie 2020	€ 9.224	€ 9.224	€ 9.401	Structureel	9910069
Kapitaallasten varianten studie centrale huisvesting	€ 18.000	€ 18.000	€ -	Structureel	9910069
Uren grondbedrijf (product 249)	€ 442.204	€ 442.204	€ 442.204	Incidenteel	9910040
Overhead uren grondbedrijf (product 249)	€ 300.699	€ 300.699	€ 300.699	Incidenteel	9910040
Rente Gronden staat C min Wilhelminastr (product 249)	€ 96.447	€ 96.447	€ 67.622	Incidenteel	9910040
Bijdrage Regionaal InvesteringsFonds (RIF)	€ 964.006	€ 964.006	€ 964.006	Incidenteel	9910040
Afboeken voorber kst vn nieggs uit de reserve Grondbedrijf		€ 320.119	€ 320.119	Incidenteel	9900002
Uitname voor regulier investeringsplan conform ICT instandhoudingsplan	€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000	Incidenteel	9910009
Kapitaallasten Automatisering	€ 417.352	€ 417.352	€ 466.860	Structureel	9910009
Kapitaallasten Informatisering	€ 426.473	€ 426.473	€ 313.956	Structureel	9910009
Kapitaallasten Investeringsplan ICT	€ 71.846	€ 71.846	€ -	Structureel	9910009
Kapitaallasten De Duinpan	€ 44.102	€ 44.102	€ 44.102	Structureel	9910089
Vrijval i.v.b. met kapitaallasten reserves (conform BBV)	€ 13.239.578	€ 13.239.578	€ 13.239.578	Incidenteel	9900006
Vrijval i.v.b. met kapitaallasten reserves (conform BBV)	€ 5.019.983	€ 5.019.983	€ 5.019.983	Incidenteel	9910069
Overheveling vanuit reserve activa NWH voor kpl sportpark De Boekhorst	€ 16.135.330	€ 16.135.330	€ 16.135.330	Incidenteel	9910083
Overheveling vanuit reserve activa NWH voor kpl res. De Duinpan	€ 1.286.886	€ 1.286.886	€ 1.286.886	Incidenteel	9910083
Overheveling voor kpl IHPN NWH naar reserve onderwijshuisvesting	€ 2.258.069	€ 2.258.069	€ 2.258.069	Incidenteel	9910083
Overheveling vanuit algemene reserve naar reserve De Schelft	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	Incidenteel	9900002
Overheveling vanuit res. weerstandsvormogen naar reserve De Schelft	€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000	Incidenteel	9900003
Overheveling vanuit res. Nuon naar reserve De Schelft	€ 1.250.000	€ 1.250.000	€ 1.250.000	Incidenteel	9900006
Overheveling vanuit res. ICT instandhouding naar reserve De Schelft	€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000	Incidenteel	9910009
Vrijval vanuit res. startersleningen naar reserve De Schelft	€ 2.500.000	€ 2.500.000	€ 2.500.000	Incidenteel	9910053
Overheveling vanuit res. Sociaal domein naar reserve De Schelft	€ 1.000.000	€ 1.000.000	€ 1.000.000	Incidenteel	9910064
Overheveling vanuit res. Nuon naar reserve kpl Raadzaal	€ 1.817.750	€ 1.817.750	€ 1.817.750	Incidenteel	9900006
Vrijval vanuit reserve peuters in de algemene reserve	€ 44	€ 44	€ 44	Incidenteel	9910033
Corona noodsteun ondernemers 2022		€ 250.000	€ 105.000	Incidenteel	9900002
Talentenprogramma 2022-2023		€ 500.000	€ 157.821	Incidenteel	9900002
Uitvoeringsbudget Coronacrisis (restant 2020) (500K restant)		€ -	€ -	Incidenteel	9900002
Programma Dienstverlening (restant 2020)		€ 42.772	€ -	Incidenteel	9900002
Afschrijving boekwaarde Nic. Barnhoornweg 44 (restant 2021)		€ -	€ -	Incidenteel	9900002
Programma Dienstverlening (restant 2021)		€ 300.000	€ -	Incidenteel	9900002
Compensatiemaatregelen Corona 2020-2021 (restant 2020) Overige steunmaatregelen (huurcompensatie)		€ -	€ -	Incidenteel	9900002
Jaarstukken 2020- Corona gerelateerde maatregelen (Vanuit rijk) van totaal € 378.000,-		€ 74.000	€ 48.000	Incidenteel	9900002
Compensatiemaatregelen Corona 2020-2021 (restant 2020) Verordening		€ -	€ -	Incidenteel	9900002
Jaarstukken 2020- Frictiekosten	€ 533.808	€ 533.808	€ 141.693	Incidenteel	9900002
Voorjaarsnota 2022 (inhuur griffie)	€ 318.000	€ 318.000	€ 200.098	Incidenteel	9900002
Voorjaarsnota 2022 (inhuur i.v.m. ziekte)	€ 500.000	€ 500.000	€ 151.450	Incidenteel	9900002
budgetoverheveling coronagelden 2021: dec.circ. 2020 verkiezingen	€ -	€ -	€ -	Incidenteel	9900002
budgetoverheveling coronagelden 2021: sep.circ. 2020 uitvoeringsbudget coronacrisis	€ 64.408	€ 64.408	€ 45.400	Incidenteel	9900002
Jaarstukken 2021 (budgetoverheveling frictiekosten 2021)	€ 198.335	€ 198.335	€ 198.335	Incidenteel	9900002
Precariobelasting inkomsten (coronagelden jaarrekening 2020) (van totaal € 378.000,-)	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	Incidenteel	9900002
Uitvoering cultuurbeleid (coronagelden Jaarrekening 2020) (van totaal € 378.000,-)	€ 120.000	€ 120.000	€ -	Incidenteel	9900002
Uitvoering cultuurbeleid (coronagelden Jaarrekening 2020) (van totaal € 378.000,-)	€ 122.000	€ 122.000	€ -	Incidenteel	9900002
Wmo ruimte eigen beleid (coronagelden Jaarrekening 2020) (van totaal € 378.000,-)	€ 32.000	€ 32.000	€ -	Incidenteel	9900002
budgetoverheveling coronagelden 2021: dec.circ. 2020 cultuur	€ 202.733	€ 202.733	€ 202.733	Incidenteel	9900002
budgetoverheveling coronagelden 2021: lokaal cultuur aanbod (covid-19)	€ 83.772	€ 83.772	€ 47.495	Incidenteel	9900002
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 perspectief jeugd en jongeren 2021	€ 34.901	€ 34.901	€ 31.331	Incidenteel	9900002
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 jongerenwerk	€ 25.179	€ 25.179	€ -	Incidenteel	9900002
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 mentale ondersteuning 2021	€ 20.975	€ 20.975	€ 52.886	Incidenteel	9900002
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 activiteiten en ontmoetingen	€ 14.574	€ 14.574	€ -	Incidenteel	9900002
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 bestrijden eenzaamheid ouderen 2021	€ 100.763	€ 100.763	€ -	Incidenteel	9900002
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 extra begeleiding kwetsbare groepen	€ 90.058	€ 90.058	€ -	Incidenteel	9900002
Storting in egaliseringsreserve onderhoud interne gebouwen obv realisatie 2022	€ -	€ -	€ 69.382	Incidenteel	9910048
Corr. Reserve kap.lasten nieuwe raadzaal ivm inflatie 2022	€ 99.203	€ 99.203	€ 99.203	Incidenteel	9900002
Corr. Reserve kap.lasten variantenstudie	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000	Incidenteel	9910069
Programma 2					
Bijdragen aan investeringen Noordwijkse Reddingsbrigade (NRB)	€ 35.657	€ 35.657	€ 6.369	Incidenteel	9910025
Programma 3					
Kapitaallasten parkeerterrein Nicolaas Barnhoornweg	€ 20.885	€ 20.885	€ 24.559	Structureel	9910069
Kapitaallasten herinrichting Jeroensplein	€ 11.326	€ 11.326	€ 12.363	Structureel	9910069
Kapitaallasten reconstructie Verlengde BEEKLAAN (verhardingen)	€ 20.000	€ 20.000	€ 55.513	Structureel	9910069
Kapitaallasten parkeerplaatsen Noordwijk aan zee	€ 6.250	€ 6.250	€ 1.132	Structureel	9910069
Actualisering verkeersmodel/verkeersstellingen (restant 2021)		€ 11.164	€ -	Incidenteel	9900002
Fietsplan (netwerk van snelle en veilige fietsroutes) (restant 2021)		€ 57.390	€ 42.516	Incidenteel	9900002
Realisering verkeerscirculatieplannen (restant 2021)		€ 72.448	€ 41.480	Incidenteel	9910080
Beleidsplan wegen 2021-2024 (restant 2021)		€ 400.000	€ -	Incidenteel	9910045
Corr. Reserve kap.lasten nieuwe investeringen ivm inflatie 2022		€ 791	€ 791	Incidenteel	9900002
Programma 4					
Economische agenda Duin en Bollenstreek	€ 212.920	€ 212.920	€ -	Incidenteel	9900006
Kapitaallasten verplaatsen weekmarkt	€ 16.588	€ 16.588	€ 16.588	Structureel	9910069
Kapitaallasten Kloosterplein	€ 5.990	€ 5.990	€ 6.019	Structureel	9910069
Kapitaallasten winkelstraten en Koningin Wilhelmina Boulevard	€ 32.762	€ 32.762	€ 31.967	Structureel	9910069
Retail- Horecavisie	€ 338.900	€ 338.900	€ 209.771	Incidenteel	9900002
Strandnota 2022-2026		€ 100.000	€ 19.875	Incidenteel	9900002
Centrumvisie- Autoluw (restant 2019)		€ 20.511	€ 20.511	Incidenteel	9900002
Themajaar 2021 (restant 2021)		€ 28.694	€ 18.145	Incidenteel	9900002
Themajaar 2020 (restant 2020)		€ -	€ -	Incidenteel	9900002
Verdere uitvoering Centrumvisie Noordwijkerhout (restant 2020)		€ 57.937	€ 258	Incidenteel	9900002
Retail- en horecavisie (restant 2021)		€ 1.081.000	€ -	Incidenteel	9900002
Centrumvisie- Autoluw (restant 2020)		€ 9.600	€ 1.286	Incidenteel	9910002
Basecamp (restant 2020)		€ 1.195.737	€ 21.859	Incidenteel	9910072
Space Campus (restant 2019)		€ 307.323	€ 306.250	Incidenteel	9910072
Programma 5					
Huur tijdelijke huisvesting Prinsenhof	€ 50.000	€ 50.000	€ 43.211	Incidenteel	9910019
Heroverweging toekenning bijdrage specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS)		€ 282.665	€ 282.665	Incidenteel	9910019
Herontwikkeling Viaductweg (restant 2021)		€ 75.000	€ 65.277	Incidenteel	9910019

Omschrijving	Begroot	Begroting na wijzigingen	Werkelijk	S/I	Reservenr.
Onttrekkingen					
Programma 6					
Exploitatie en onderhoud zwembad	€ 302.474	€ 302.474	€ 245.958	Incidenteel	9910059
Jongeren op gezond gewicht 2020-2023	€ 47.880	€ 47.880	€ 47.880	Incidenteel	9910064
Kapitaallasten sporthal Duinwetering	€ 240.215	€ 240.215	€ 240.215	Structureel	9910066
Kapitaallasten zwembad BinnenZee	€ 265.047	€ 265.047	€ 265.047	Structureel	9910062
Kapitaallasten Sint Jeroens Club (SJC)	€ 346.404	€ 346.404	€ -	Structureel	9910068
Kapitaallasten accommodatie Kustsurfvereniging Noordwijk (KSN)	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	Structureel	9910069
Kapitaallasten voorbereiding sportpark De Boekhorst	€ 153.695	€ 153.695	€ 153.695	Structureel	9910088
Kapitaallasten sportpark De Boekhorst (gebouw, velden, etc.)	€ 560.606	€ 560.606	€ -	Structureel	9910088
Jaarlijkse exploitatielasten tijdelijke multifunctionele hal De Scheffl	€ 21.000	€ 21.000	€ 1.564	Incidenteel	9900002
Jaarlijkse rentelasten multifunctionele hal (t/m 2026)	€ 19.932	€ 19.932	€ -	Structureel	9900002
Kapitaallasten tijdelijke multifunctionele hal De Scheffl	€ 398.648	€ 398.648	€ 398.648	Structureel	9900002
Voorbereidingskrediet De Scheffl (restant 2021)		€ 222.033	€ -	Incidenteel	9900002
Afschrijving boekwaarde Jan Kroonsplein 8 (restant 2021)		€ -	€ -	Incidenteel	9900002
Kapitaallasten Nieuwe Scheffl inflatie 2022		€ 653.199	€ 653.199	Incidenteel	9900002
Corr. Reserve kap.lasten SJC / Poppodium ivm inflatie 2022		€ 176.486	€ 176.486	Incidenteel	9900002
Corr. Reserve kap.lasten tijdelijke multifunctionele hal ivm inflatie 2022		€ 51.630	€ 51.630	Incidenteel	9900002
Programma 7					
Project integrale toegang	€ 200.000	€ -	€ -	Incidenteel	9910064
Sociale kaart	€ 15.000	€ 15.000	€ 8.901	Incidenteel	9910064
Geluklig leven (restant 2021)		€ 79.000	€ 8.988	Incidenteel	9910064
Jobcoach (restant 2021)		€ 22.118	€ -	Incidenteel	9910064
Mensen hebben mensen nodig (restant 2021)		€ 16.868	€ -	Incidenteel	9910064
Mensen hebben mensen nodig (restant 2021)		€ 21.780	€ -	Incidenteel	9910064
Vrijwilligersvervoer (restant 2021)		€ -	€ -	Incidenteel	9910064
Maatschappelijk programma 2022-2025		€ 87.000	€ -	Incidenteel	9910064
Gelijke kansen voor kinderen		€ 30.000	€ 18.682	Incidenteel	9910064
Programma 8					
Handhaving strijdig grondgebruik ISG-gebied/ODWH	€ 177.498	€ 177.498	€ -	Incidenteel	9900002
Inhaalslag groot onderhoud groen Nwh en De Zilk	€ 200.000	€ 200.000	€ 124.725	Incidenteel	9900002
Kapitaallasten Verlengde Beeklaan (groen)	€ 48.100	€ 48.100	€ 423	Structureel	9910069
Achterstanden Groen	€ 350.000	€ 350.000	€ -	Incidenteel	9900002
Duurzaamheidsleningen (restant 2019)		€ 49.617	€ 49.617	Incidenteel	9900002
Voortzetting uitvoering duurzaamheidsprogramma (restant 2021)		€ 50.000	€ 93.553	Incidenteel	9900002
Duurzaamheidsleningen (restant 2019)		€ 72.340	€ 72.340	Incidenteel	9900002
Inhaalslag groot onderhoud groen Nwh en De Zilk (restant 2021)		€ 89.546	€ 89.546	Incidenteel	9900002
Uitvoering duurzaamheidsprogramma (restant 2019)		€ 98.223	€ -	Incidenteel	9900002
Duurzaamheidsleningen (restant 2019)		€ 117.938	€ 73.338	Incidenteel	9900002
Verordeningen duurzaamheidsleningen en -subsidies NW (rest 2020)		€ 124.572	€ -	Incidenteel	9900002
Biodiversiteit Buitengebied (restant 2021)		€ 156.399	€ 20.190	Incidenteel	9900002
Uitvoeringsplan afval en grondstoffen (restant 2021)		€ 166.000	€ 84.532	Incidenteel	9900002
Kadernota Wabo/RO: handhaving strijdig grondgebruik ISG-gebied (restant 2021)		€ 170.895	€ -	Incidenteel	9900002
Corr. Reserve kap.lasten nieuwe investeringen ivm inflatie 2022		€ 16.231	€ 16.231	Incidenteel	9900002
Programma 9					
Versterken coördinatie bouwstromen vanuit woningbehoefte	€ 100.000	€ 100.000	€ 97.570	Incidenteel	9900002
Handhaving huisvestingsregelgeving	€ 175.000	€ 175.000	€ 6.035	Incidenteel	9900002
Vennootschapsbelasting	€ 127.000	€ 127.000	€ -	Incidenteel	9910040
Investering Beheer OR Duineveld (vh CP 1e Fase)	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000	Incidenteel	9910040
Uitvoering woonagenda vermindering scheefheid (restant 2019)		€ 37.500	€ 12.865	Incidenteel	9900002
Versterken coördinatie bouwstromen vanuit woningbehoefte (restant 2021)		€ 100.000	€ -	Incidenteel	9900002
Omgevingswet (restant 2020)		€ 100.000	€ -	Incidenteel	9900002
Handhaving huisvestingsregelgeving (restant 2021)		€ 175.000	€ -	Incidenteel	9900002
Omgevingswet (restant 2020)		€ 200.000	€ 137.534	Incidenteel	9900002
Sociale huurwoningen Noordwijk (175.000 en 25.000, restant 2021)		€ 200.000	€ -	Incidenteel	9910070
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.14 Vd Mortelstraat		€ -	€ -	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.44 Maarten Kruijststraat		€ 278.000	€ 278.000	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.51 Offem Zuid		€ -	€ -	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.56 restgronden Boechorst		€ -	€ -	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.61 Duineveld (vm Centraal Park 1e fase)		€ 820.000	€ 820.000	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.75 Joh. van Hoornstr e.o. (vh Northgohal eo)		€ 133.000	€ 133.000	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): 1.78 Leefbaarheidsimpuls De Zilk		€ -	€ -	Incidenteel	9910040
Jaarstukken 2021 (overboeking naar algemene reserve): afboeken voorber kst vm nieggs		€ 34.677	€ 134.166	Incidenteel	9910040
Afsluiten grondexploitatie Boechorst (restgronden)		€ 1.289	€ 1.244	Incidenteel	9910040
Afsluiten grondexploitatie 1.75 Johanna van Hoornstraat		€ 48.764	€ 74.179	Incidenteel	9910040
Boek grondbedrijf 2023 1.23 TWN Space Business Park			€ 180.000	Incidenteel	9910040
Voorzienbaar verlies 1.25 Bronsgeest (jaarrekening 2022 uit reserve grondbedrijf)			€ 1.646.000	Incidenteel	9910040
Voorzienbaar verlies 1.44 Maarten Kruijststraat (jaarrekening 2022 uit reserve grondbedrijf)			€ 343.000	Incidenteel	9910040
Voorzienbaar verlies 1.51 Offem Zuid (jaarrekening 2022 uit reserve grondbedrijf)			€ 81.000	Incidenteel	9910040
Totaal onttrekkingen reserves	€ 56.630.478	€ 68.898.443	€ 61.980.457		

	Begroot	Begroting na wijzigingen	Werkelijk
Toevoegingen Incidenteel	€ 53.097.322	€ 65.365.287	€ 59.531.699
Toevoegingen Structureel	€ 3.533.156	€ 3.533.156	€ 2.448.758
	€ 56.630.478	€ 68.898.443	€ 61.980.457

Voorzoningen

Per voorziening is het verloop gedurende het jaar:

Bedrag x € 1.000,- Voorzoningen	Saldo 1-1-2022	Toevoeging	Vrijval/ over- heveling	Aan- wending	Saldo 31-12-2022
Pensioenen wethouders	€ 6.307	€ 354	€ 994	€ 245	€ 5.422
Voorzienbaar verlies Grondbedrijf ivm negatieve boekwaarde	€ 2.284	€ -	€ 752	€ -	€ 1.532
Voorzoningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 8.591	€ 354	€ 1.746	€ 245	€ 6.954
Afvalinzameling en -verwerking	€ 274	€ 480	€ -	€ -	€ 754
Riolering	€ 8.794	€ 1.491	€ -	€ -	€ 10.285
Begraafplaats	€ 54	€ -	€ -	€ 1	€ 53
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendings-richting	€ 9.122	€ 1.971	€ -	€ 1	€ 11.092
Totaal	€ 17.713	€ 2.325	€ 1.746	€ 246	€ 18.046
Voorzoningen die in mindering zijn gebracht in balans op overige vorderingen					
Voorziening dubieuze debiteuren	€ 235	€ 89	€ -	€ 83	€ 241
Voorzoningen die in mindering zijn gebracht in de balans grondvoorraden					
Voorzienbare verliezen Grondbedrijf	€ 5.802	€ 2.070	€ -752	€ 571	€ 8.053

De aard en reden van de **voorzoningen** en de wijzigingen in het saldo zijn:

Toelichting voorzieningen

Voorziening pensioenen wethouders

De voorziening pensioenen wethouders is getroffen voor de mogelijk toekomstige pensioenen c.q. waardeoverdrachten van de voormalige wethouders. In 2022 vindt een reguliere storting in deze voorziening plaats van € 98.525,-. Hiernaast wordt in 2022 een bedrag gestort van € 255.964,- voor het wachtgeld van een afgetreden wethouder.

In de wet APPA artikel 13a en in de brief van pensioenuitvoerder APG is opgenomen dat de verplichting wethouderspensioenen de indexcijfers van het ABP volgt. De indexatie is op 23 november 2022 bekend gemaakt door het ABP en bedraagt per 1-1-2023 11,96%. Dit betekent dat bij de bepaling van de voorziening voor wethouderspensioenen met de indexatie van 11,96% rekening moet worden gehouden in de jaarrekening. Deze indexatie is opgenomen in de waardeberekeningen per 1-1-2023 van de pensioenen.

Tegenover deze stortingen staat een beschikking over deze voorziening. Ten opzichte van de rekenrente van 2021 (0,5280%) is deze in 2022 fors gestegen (2,4720%). Een bedrag van € 994.259,- kan hierdoor vrijvallen uit de Voorziening wethouders pensioenen. Een bedrag van € 244.357,- is aangewend voor uitbetaling van pensioenen.

Voorziening afvalinzameling en -verwerking

Het doel van deze voorziening is om middelen beschikbaar te hebben om grote schommelingen of tariefstijgingen van de reinigingsheffingen te voorkomen. In 2022 is er een bedrag van € 480.254,- toegevoegd aan de voorziening.

Voorziening riolering

De beschrijving van het doel luidt: de financiering van de aanleg, het beheer, het onderhoud, de vervanging en de verbetering van riolering als middel om te voldoen aan gemeentelijke zorgplicht tot inzameling en transport van afvalwater. Overschotten of tekorten binnen het product 184 Riolering worden toegevoegd of onttrokken aan de voorziening riolering. In 2022 is er een bedrag € 1.490.575,- toegevoegd aan de voorziening voor toekomstige investeringen.

Voorziening begraafplaats

Deze voorziening is bestemd voor de dekking van kosten van het ruimen van graven op de algemene begraafplaats, het plegen van groot onderhoud en toekomstige uitbreiding. Teneinde de tarieven zo veel mogelijk te stabiliseren is deze voorziening ingesteld. In 2022 is er een bedrag van € 1.039,- onttrokken aan de voorziening.

Voorziening dubieuze debiteuren

In 2022 is een bedrag van € 89.127,- aangemerkt als dubieus. Dit bedrag van € 89.127,- is toegevoegd aan de voorziening dubieuze debiteuren. Hiernaast is er een bedrag van € 82.507,- onttrokken aan de voorziening. De stand van de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt per 31 december 2022 € 241.498.

Voorzienbare verliezen grondbedrijf

Voor voorzienbare verliezen in het grondbedrijf is een voorziening gecreëerd.

De voorziening bestaat uit:

Voorzienbaar verlies Maarten Kruytstraat	€ 2.643.000,-
Voorzienbaar verlies Offem-Zuid	€ 5.293.000,-
Voorzienbaar verlies Schippersvaartweg	€ 3.000,-
Voorzienbaar verlies Bronsgeest	€ 1.646.000,-

In 2022 zijn er toevoegingen aan deze voorziening gedaan betreffende:

- Voorzienbaar verlies Bronsgeest	€ 1.646.000,-
- Vermeerdering voorzienbaar verlies Maarten Kruytstraat	€ 343.000,-
- Vermeerdering voorzienbaar verlies Offem-Zuid	€ 81.000,-

De onttrekkingen uit deze voorziening bestaan uit:

- Vermindering Johanna van Hoornstraat e.o., afgesloten	€ 133.000,-
- Vermindering 't Zilt	€ 330.402,-
- Vermindering Schippersvaartweg	€ 108.000,-

Mutaties in verband met de verantwoording van negatieve boekwaarde (opgenomen in

Voorzienbare verliezen i.v.m. negatieve boekwaarde):

- Voorzienbaar verlies Offem-Zuid	€ 1.480.000,-
- Voorzienbaar verlies Schippersvaartweg	€ 52.000,-

Vaste schulden

VASTE SCHULDEN MET EEN LOOPTIJD LANGER DAN ÉÉN JAAR

Onder de vast schuld wordt verstaan: Leningen bij binnenlandse banken en overige financiële instellingen (gebonden aan de wet FIDO, waarin geregeld is bij wie je leningen mag afsluiten). De gemeente Noordwijk heeft ultimo 2022 een leningenportefeuille van € 60,7 miljoen.

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

(bedragen x € 1.000,-)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Obligatieleningen		
Onderhandse leningen:		
binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	60.769	70.277
binnenlandse banken en overige financiële instellingen	0	0
binnenlandse bedrijven	0	0
overige binnenlandse sectoren	0	0
buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	<u>0</u>	<u>0</u>
	60.769	70.277
Door derden belegde gelden	0	0
Waarborgsommen.	<u>75</u>	<u>79</u>
	60.844	70.356

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2022.

(bedragen x € 1.000,-)

	<u>Saldo</u> <u>01-01-2022</u>	<u>Vermeer-</u> <u>deringen</u>	<u>Aflos-</u> <u>singen</u>	<u>Saldo</u> <u>31-12-2022</u>
Obligatieleningen	-			-
Onderhandse leningen	70.277	-	9.508	60.769
Door derden belegde gelden	-			-
Waarborgsommen	<u>79</u>	<u>-</u>	<u>4</u>	<u>75</u>
Totaal	70.356	-	9.512	60.844

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 1.260.477.

Er zijn geen vaste geldleningen afgesloten zodat door de aflossingen de vaste schuld is afgenomen.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekwaarde	
	2022	2021
Schulden < 1 jaar	18.333	13.388
Overlopende passiva	8.356	8.053
	<u>26.689</u>	<u>21.441</u>

Schulden < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekwaarde	
	2022	2021
Kasgeldleningen	10.000	8.000
Bank- en girosaldi	0	0
Overige schulden	8.333	5.388
	<u>18.333</u>	<u>13.388</u>

Vlottende schulden zijn kort aangegane kasgeldleningen. De kasgeldleningen zijn toegenomen binnen de marge van de kasgeldlimiet, zodat er nog geen vaste geldleningen hoefden te worden aangegaan.

De overige schulden betreffen voornamelijk de leverancierskredieten, die zijn toegenomen voornamelijk door de investeringen in grote projecten.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekwaarde	
	2022	2021
Vooruit ontvangen bedragen	155	35
Nog te betalen bedragen	5.430	5.021
Nog te bet. bedragen subsidies vlg. art.44 lid 2 BBV	2.771	2.997
	<u>8.356</u>	<u>8.053</u>

Nog te betalen bedragen

Dit zijn opgebouwde verplichtingen die nog tot betaling komen. Grotendeels heeft dit betrekking op rente en aflossing van een vaste geldlening, terug te betalen specifieke uitkering en noodopvang vluchtelingen Oekraïne.

Subsidies vlg's artikel 44, lid 2 BBV

Dit zijn ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

(bedragen x € 1.000,-)

Overlopende Passiva	Saldo 1-1-2022	Toe- voeging	Vrijval	Aan- wending	Saldo 31-12-2022
HOV Buscorridor	66	-	-	-	66
HOV Noordwijk - Schiphol	-	50	-	28	22
Subsidie Fietspad Ruigenhoekerweg	55	-	-	13	42
Restant budget COA	378	-	-	-	378
Maatschappelijke Zorg	682	-	-	-	682
Gebiedsprogramma	1.215	-	-	697	518
Nog te besteden bedragen oud NWH	16	-	-	-	16
Te reserveren uitvoeringskosten TOZO	141	-	-	-	141
DUO - Nat. Programma Onderwijs	148	-	148	-	-
SPUK sportakkoord 2021	43	-	-	-	43
SUVIS subsidie onderwijshuisvesting	242	-	-	242	-
SPUK energiearmoede en woningisolatie	-	482	-	-	482
SPUK leefstijlakoord	-	30	-	-	30
SPUK toeslagenproblematiek	11	-	-	-	11
SPUK sportakkoord 2022	-	26	-	-	26
SPUK preventieakkoord aanvulling	-	4	-	-	4
SPUK IJsbanen en Zwembaden	-	74	-	-	74
SPUK onderwijsroute	-	38	-	-	38
SPUK versterking cliëntenondersteuning	-	50	-	-	50
SPUK inburgeringsvoorzieningen	-	148	-	-	148
Totaal	2.997	902	148	980	2.771

HOV Buscorridor

In 2022 zijn er geen uitgaven gedaan voor de HOV Buscorridor.

HOV Noordwijk-Schiphol

PZH-2018-659669571, verlening subsidie HOV corridor in 2018 ad. € 251.750.

Hiervan is uitbetaald 80% van € 251.750 = € 201.400. Dit voorschot is met de aanwending in 2021 ad € 65.000 volledig besteed. Het restant aan subsidie ad € 50.350 is in 2022 ontvangen en toegevoegd. Van dit restant is in 2022 € 28.674 uitgegeven.

Subsidie fietspad Ruigenhoekerweg

PZH-2019-707324656 F615 verlening subsidie fietspad Ruigenhoekerweg in 2019 ad € 58.250. In 2022 is hiervan € 13.175 aangewend waardoor er per 31-12-2022 nog een restant ad € 41.935 aan restant subsidie te besteden openstaat.

Restant budget COA

Aangezien er op de COA een bestedingsverplichting rust, wordt het restant van ad € 378.000 uit 2018 beschikbaar gehouden voor besteding voor toekomstige jaren.

Maatschappelijke zorg

In 2021 is een subsidie ontvangen voor het Werkplan Maatschappelijke Zorg ad € 355.070 en is er voor € 118.000 aan uitgaven aangewend. Het totaal bedrag nog te besteden komt hiermee op € 682.000,00. Er zijn in 2022 geen uitgaven gedaan voor dit specifieke plan.

Kassiersfunctie voor subsidie gebiedsprogramma B(I)oeiende Bollenstreek

De oude gemeente Noordwijkerhout heeft als penvoerder namens de gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen op 6 december 2016 een subsidieaanvraag ingediend voor gebiedsprogramma B(I)oeiende Bollenstreek. Het penvoerderschap werd daarbij gesplitst in een inhoudelijk deel en een financieel deel. Noordwijkerhout (nu dus Noordwijk) is penvoerder voor de inhoudelijke verantwoording en Hillegom trad op als kassier/kasgemeente. De kasgemeente is verantwoordelijk voor het beheer, registratie en uitgave van de subsidie en daarmee ook de ontvanger van de subsidie van € 2,45 miljoen. De subsidie wordt door de kasgemeente doorverstrekt aan alle gemeenten, die de projecten uitvoeren. In 2022 is een totaalbedrag ad € 696.974 aan uitgaven gedaan.

Nog te besteden bedragen oud-NWH

De Dienst Uitvoering Onderwijs heeft per 21 oktober 2021 een vaststellingsbeschikking aan de Gemeente Noordwijk opgelegd voor de terugvordering van € 111.147 inzake gemeentelijk onderwijsachterstandbeleid 2011-2018. Het restant bedrag ad € 15.753 blijft nog staan voor een eventuele terugvordering.

Te reserveren uitvoeringskosten TOZO

Bij de uitvoering van de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers worden er nog kosten verwacht. Hiervoor is een reservering gemaakt. Voor 2022 zijn er geen kosten gemaakt, zodat de reservering blijft staan.

RRE Subsidie

Het restant van het door het Ministerie van BZK aan Regeling Reductie Energiegebruik verstrekte subsidie is in 2021 aangewend.

DUO Nationaal Programma Onderwijs

Om elk kind in het basisonderwijs goed leren en schrijven bij te brengen is er door de dienst DUO extra ondersteuning verleend. Het bedrag aan subsidie per 31-12-2021 is in 2022 vrijgevallen.

Sportakkoord 2021

Voor de regeling sportakkoord en leefstijlinterventies 2020-2022 heeft de gemeente Noordwijk in totaal ad € 127.713 ontvangen. Hiervan is ad € 84.838 in 2021 aangewend. Het restantbedrag staat nog per 31-12-2022 open.

Suvis subsidie onderwijs huisvesting

Dit betreft de Specifieke uitkering Ventilatie in Scholen m.b.t. het verbeteren van de ventilatie in schoolgebouwen. Voor de 4 schoolgebouwen is deze regeling aangevraagd maar deze is weer terugbetaald in 2022. Hierop is een herziene 2^e aanvraag ingediend en toegewezen. Deze is na uitkering direct doorbetaald aan de desbetreffende schoolgebouwen. De regeling is inmiddels verlengd naar eind 2024. In de loop van 2025 zal duidelijk zijn in hoeverre het geld dat naar de schoolbesturen is gegaan juist is besteed en welk bedrag er eventueel weer terug moet naar het Rijk.

SPUK energiearmoede en woningisolatie

Dit is een eenmalige, specifieke uitkering bedoeld voor maatregelen die de energierekeningen verlagen. Hiervoor is € 483.193 ontvangen.

SPUK leefstijlakkoord

Dit betreft een uitkering voor gemeenten gericht op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, cultuurparticipatie en het versterken van de sociale basis. Deze uitkering is in 2022 ontvangen maar heeft betrekking op 2023.

SPUK toeslagenproblematiek

Regeling voor gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek. Er zijn geen uitgaven in 2022.

SPUK Sportakkoord 2022

Voor de regeling sportakkoord en leefstijlinterventies 2020-2022 heeft de gemeente Noordwijk in 2022 ad € 26.574 ontvangen.

SPUK Preventieakkoord aanvulling

Voor de uitvoering van het lokale preventieakkoord of de lokale preventieaanpak 2022. De aanvulling bedraagt ad € 3.670.

SPUK IJsbanen en Zwembaden

Voor gemeenten en exploitanten van ijsbanen en zwembaden die door corona in de financiële problemen zijn gekomen. Nog uit te betalen en deel terug te betalen.

SPUK Onderwijsroute

Voor het financieren van de onderwijsroute onder de Wet inburgering 2022.

SPUK Versterking cliëntenondersteuning

Om passende zorg en ondersteuning te geven. De uitkering bedraagt € 50.000. Er zijn geen uitgaven in 2022.

SPUK Inburgeringsvoorzieningen

Voor de bekostiging van inburgeringsvoorzieningen. Deze uitkering komt uit de afrekening van de ISD voor 2022.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten

Aan de passiefzijde van de balans staat buiten de balanstelling opgenomen het bedrag waartoe aan natuurlijke personen en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt.

Deze betreffen voor derden gegarandeerde geldleningen en een garantstelling. De gemeente staat er bij de geldgever borg voor, dat de desbetreffende derde de aflossing en rente betaalt.

Het gaat hierbij om de volgende geldleningen van instellingen en verenigingen:

Borgstellingen

Voor de leningen van de woningstichtingen staat de gemeente voor 50% van de restanthoofdsom garant. Voor de overige leningen voor 100%.

Overige leningen en leningen van de Woningstichtingen (bedragen in €)

Staat van gewaarborgde geldleningen 2022									
Nr.	Oorspronkelijk bedrag gegarandeerde geldlening	Nummer Waarborgfonds Sociale Woningbouw	Doel geldlening	Naam van de geldnemer	Rente %	Restant van de lening aan begin dienstjaar		Restant van de geldlening einde dienstjaar	
						Totaal	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Totaal	Waarvan door de gemeente gewaarborgd
1	81.680	n.v.t.	Oprichten verenigingsgebouw	Muziekvereniging St. Jeanne d'Arc	5,3	€ 7.394	€ 7.394	€ 4.066	€ 4.066
2	25.000	n.v.t.	Aanbouw verenigingsgebouw	Muziekvereniging St. Jeanne d'Arc	4,9	€ 8.568	€ 8.568	€ 6.072	€ 6.072
20	726.048	n.v.t.	St. RDB Valent	St. Bejaardencentrum St. Jeroen Noordwijk	4,39	€ 80.497	€ 80.497	€ 40.667	€ 40.667
52	147.479	n.v.t.	Tennispark Bollenpark	Tennisclub Noordwijk (voorheen T.C. Bollenpark)	6,24	€ 125.357	€ 125.357	€ 117.983	€ 117.983
82	75.000	n.v.t.	Nieuwbouw Schietsportaccommodatie	BVTL schietsportvereniging	5,4	€ 25.625	€ 25.625	€ 23.125	€ 23.125
201801	250.000	n.v.t.	Nieuwbouw t.b.v. Zeil Vereniging Noordwijk	Zeil Vereniging Noordwijk (ZVN)	2,05	€ 250.000	€ 250.000	€ 243.886	€ 243.886
201901	385.000	n.v.t.	Herstructurering tenniscomplex De Boekhorst	Tennisvereniging De Boekhorst	1,2	€ 368.854	€ 368.854	€ 357.928	€ 357.928
202001	1.200.000	n.v.t.	Complex VVSB	Voetbalvereniging St. Bavo (VVSB)	0,781	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.160.000	€ 1.160.000
202002	350.000	n.v.t.	Nieuwbouw clubgebouw SJC	Stichting verenigingsgebouw SJC	2,8	€ 347.058	€ 347.058	€ 311.754	€ 311.754
202201	84.000 42.000	B n.v.t. C n.v.t.	Aanleg 3 padelbanen Aanleg 3 padelbanen	Tennisvereniging De Boekhorst Tennisvereniging De Boekhorst	6,95 7,15				
	3.366.207		TOTAAL MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES			€ 2.413.353	€ 2.413.353	€ 2.265.481	€ 2.265.481
61	1.633.609	31888	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	2,74	€ 1.126.619	€ 563.310	€ -	50% € -
60	5.000.000	38180	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	4,608	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
60	5.000.000	39031	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	4,345	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
60	5.000.000	39573	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	4,779	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
60	5.000.000	39575	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	4,825	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
60	5.000.000	40171	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	4,759	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
60	6.700.000	43059	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	3,43	€ 6.700.000	€ 3.350.000	€ 6.700.000	50% € 3.350.000
62	3.750.000	47094	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	1,24	€ 3.750.000	€ 1.875.000	€ 3.750.000	50% € 1.875.000
60	3.750.000	47100	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	1,018	€ 3.750.000	€ 1.875.000	€ 3.750.000	50% € 1.875.000
62	3.000.000	47246	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	1,54	€ 3.000.000	€ 1.500.000	€ 3.000.000	50% € 1.500.000
60	4.600.000	47967	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	1,515	€ 4.600.000	€ 2.300.000	€ 4.600.000	50% € 2.300.000
60	4.700.000	48292	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	1,193	€ 4.700.000	€ 2.350.000	€ 4.700.000	50% € 2.350.000
60	5.000.000	48919	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	0,753	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
61	4.000.000	50644	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	0,2	€ 4.000.000	€ 2.000.000	€ 4.000.000	50% € 2.000.000
63	5.000.000	60072	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	0	€ 5.000.000	€ 1.082.490	€ 5.000.000	22% € 1.104.120
63	3.618.000	60226	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	4,86	€ 3.618.000	€ 783.290	€ 3.618.000	22% € 798.941
63	5.000.000	60475	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	0,597	€ 5.000.000	€ 1.082.490	€ 5.000.000	22% € 1.104.120
63	7.500.000	60477	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	0,62	€ 7.500.000	€ 1.623.735	€ 7.500.000	22% € 1.656.179
63	10.000.000	60632	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	0,94		€ 10.000.000	€ 2.208.239	22% € 2.208.239
63	5.000.000	60640	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	0,24		€ 5.000.000	€ 1.104.120	22% € 1.104.120
63	7.500.000	60965	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	2,35		€ 7.500.000	€ 1.656.179	22% € 1.656.179
63	5.000.000	61087	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	1,809		€ 5.000.000	€ 1.104.120	22% € 1.104.120
63	6.000.000	61091	Woningstichting Stek	Woningstichting Stek	1,822		€ 6.000.000	€ 1.324.943	22% € 1.324.943
	116.751.609		TOTAAL WONINGSTICHTING STEK			€ 82.744.619	€ 35.385.315	€ 115.118.000	€ 42.310.960

Staat van gewaarborgde geldleningen 2022									
Nr.	Oorspronkelijk bedrag gegarandeerde geldlening	Nummer Waarborgfonds Sociale Woningbouw	Doel geldlening	Naam van de geldnemer	Rente %	Restant van de lening aan begin dienstjaar		Restant van de geldlening einde dienstjaar	
						Totaal	Waarvan door de gemeente gewaarborgd	Totaal	Waarvan door de gemeente gewaarborgd
61	1.815.000	18610	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	4,94	€ 1.151.939	€ 575.970	€ 1.107.126	50% € 553.563
61	817.000	18611	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	4,95	€ 510.817	€ 255.409	€ 490.963	50% € 245.482
60	5.000.000	33190	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	5,40	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
61	5.000.000	33279	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	5,47	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ -	50% € -
61	5.000.000	33280	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	5,5	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
60	4.000.000	37841	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	3,795	€ 4.000.000	€ 2.000.000	€ 4.000.000	50% € 2.000.000
60	2.612.000	38137	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	4,38	€ 2.612.000	€ 1.306.000	€ 2.612.000	50% € 1.306.000
60	4.000.000	38574	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	4,18	€ 4.000.000	€ 2.000.000	€ 4.000.000	50% € 2.000.000
60	2.269.000	39173	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	4,805	€ 2.268.901	€ 1.134.451	€ 2.268.901	50% € 1.134.451
60	1.143.000	39645	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	4,86	€ 203.284	€ 101.642	€ 104.040	50% € 52.020
61	5.000.000	39732	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	4,73	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
60	5.000.000	42219	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	3,375	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
61	5.000.000	42518	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	3,155	€ 5.000.000	€ 2.500.000	€ 5.000.000	50% € 2.500.000
61	6.000.000	45439	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	3,56	€ 6.000.000	€ 3.000.000	€ 6.000.000	50% € 3.000.000
61	5.000.000	49038	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	0,31	€ 1.000.000	€ 500.000	€ -	50% € -
60	6.000.000	50484	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	0,545	€ 6.000.000	€ 3.000.000	€ 6.000.000	50% € 3.000.000
63	626.000	60343	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	4,86	€ 626.000	€ 626.000	€ 626.000	100% € 626.000
63	5.000.000	60421	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	0,675			€ 5.000.000	100% € 5.000.000
63	5.000.000	60799	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	1,56			€ 5.000.000	100% € 5.000.000
63	5.000.000	61168	Woningstichting NWHT	Sint Antonius van Padua	0,13			€ 5.000.000	100% € 5.000.000
	79.282.000		TOTAAL WONINGSTICHTING SINT ANTONIUS VAN PADUA			€ 58.372.941	€ 29.499.471	€ 67.209.030	€ 41.417.515
	199.399.816		TOTAAL GENERAAL			€ 143.530.913	€ 67.298.138	€ 184.592.511	€ 85.993.956

Garantstelling

Er zijn geen bedragen waarvoor de gemeente voor derden garant staat als zekerheid voor aangetrokken financiering.

De kredietfaciliteit van de GOM bij de BNG bedraagt in totaal € 35 miljoen. Als zekerheid hebben de vijf aandeelhouders ieder daarvoor een bankgarantie ad € 7 miljoen gesteld.

Er zijn geen betalingen (door de gemeente) gedaan inzake de borg- en garantstelling tot en met het eind van het begrotingsjaar.

Overige niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen:

De gemeente is voor toekomstige jaren onder meer verbonden aan:

- diverse afgesloten contracten waaronder leerlingenvervoer, verzekeringen en onderhoud. Hierin zijn verplichtingen voor de toekomst opgenomen.
- Lopende Europese aanbestedingen.

Lopende Europese aanbestedingen:

Omschrijving	Werk/Dienst/Levering	Datum afgerond	Gegunde offerte	Contractduur incl. verl opties (bv 2+1+1)	Opmerking
ICT Infrastructuur	Levering	Q2 2022	2.305.106,85	3+1+1+1	
Raamovk leveranties straatbakstenen 2018-2022	Levering	Q2 2018	1.177.392,00	2+1+1	
Parkeerbeheer	Dienst	Q1 2016	1.695.925,00	3+1+1	Hier loopt nu een overbruggingsovk van 1/1/2021 tm 31/12/2022 bedrag € 491.976,80
Leerlingenvervoer	Dienst	Q2 2019	9456,22	2+1+1+1+1	Bedrag per week
Gaslevering	Levering	Q4 2019	3,11	2+1+1	Prijs per MWh
Transport en verwerking GFT afval	Dienst	Q1 2016	760.000,00	5,5+2	betreft raming o.b.v. 16.000 ton € 43,00 verwerking + € 4,50 transp. per ton
Zaakstelsysteem	Dienst	Q4 2018	480.123,00	3+2+2+2	
Kolkenreiniging	Dienst	Q2 2018	41.360,91	1+1+1+1	ovk loopt af op 30.09.2022
Raamovk openbare verlichting	Levering	Q4 2019	3.724.378,00	4	Gezamenlijke aanbesteding HLT/Katwijk/Noordwijk +/- 1/3e aanbestedingsbedrag betreft Noordwijk
Integraal beheer Geo basisregistraties	Dienst	Q3 2018	556.467,00	4+1+1+1+1	
Aanschaf meubilair	Levering	Q4 2018	145.948,00	3+1	bedrag is indicatief en afhankelijk van welk meubilair wordt aangeschaft
Verzekeringen	Dienst	Q4 2018	PM	3+1+1	meerdere verzekeraars
Raamovereenkomst Uitzendkrachten	Dienst	Q1 2020	PM	2+1+1+1	Uurloon afhankelijk van loonschalen van de toepasselijke CAO of beloningsregeling van Inlener.
Levering elektriciteit	Levering	Q1 2022	PM	2+1+1	Bedrag
Groot onderhoud sportvelden	Werk	Q1 2022	137.000,00	2+1+1	indexering van toepassing
Onderhoud speelvoorzieningen	Dienst	Q1 2021	284.578,97	2+1+1	
Accountantsdiensten	Dienst	Q2 2021	300.000,00	4	op basis van jaarbedrag 2021 € 75.000,00
Strandreinigingsdiensten	Dienst	Q4 2021	650.000,00	4+1+1	
e-HRM en salarisadministratie	Dienst	Q2 2022	296.988,40	4+3+3	Prijzenblad opgevraagd bij J Wolvers 17.03.2023
Software Financiële administratie	Dienst	Q1 2022	1.202.632,17	6+2+2	
ICT oplossing mbt service management (servicedesk app)	Dienst	Q1 2019	376.320,00	3+1+1	

3.1.5 Toelichting op overzicht van baten en lasten

3.1.5.1 Analyse van afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en jaarstukken

Programma 1: Bestuur en Dienstverlening

1. Bestuur en Dienstverlening	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	€ 10.870.247	€ 11.813.441	€ 11.900.935	€ -87.494	N
Baten	€ 3.288.951	€ 3.703.720	€ 6.595.868	€ 2.892.148	V
Saldo Programma	€ -7.581.296	€ -8.109.721	€ -5.305.067	€ 2.804.654	V
Storting in reserves	€ 4.759.680	€ 8.786.373	€ 9.704.094	€ -917.721	N
Onttrekking aan reserves	€ 50.113.701	€ 54.281.301	€ 51.895.071	€ -2.386.230	N
Resultaat	€ 37.772.725	€ 37.385.207	€ 36.885.910	€ -499.297	N

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar is de toelichting op de verschillen groter dan € 100.000 ten opzichte van de bijgestelde raming voor dit programma als volgt:

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<p><i>Toerekening apparaatslasten op basis van tijdverantwoording</i> Begrotingsafwijkingen met betrekking tot de toerekening van de apparaatslasten aan de programma's op basis van de tijdverantwoording komt doordat de uren van de afdelingen anders ingezet worden dan opgenomen in de (meerjaren)begroting. Voor de inzet van de uren zijn in de loop van 2022 gedeeltelijk andere keuzes gemaakt. Er is relatief veel werk verricht en geschreven op "niet grex projecten". Dit betreft onder meer projecten met een anterieure overeenkomst of ontwikkellocaties. Daarvoor verstrekken de initiatiefnemers aan de gemeente een vergoeding voor de gemaakte kosten. Binnen dit programma staan die bij de baten onder het product 'Onroerende Zaken'.</p>	€ -129.158	N
<p><i>Bestuursorganen</i> Storting in Voorziening wethouders pensioenen: regulier en afgetreden wethouder In 2022 is een storting van € 118.000,- in de Voorziening wethouders pensioenen begroot. Echter komt deze storting in 2022 werkelijk uit op € 354.489,-. Enerzijds heeft er een reguliere storting in de voorziening plaatsgevonden van € 98.525,-. Deze stond vooraf begroot voor € 118.000,-. Anderzijds heeft er een storting van het wachtgeld van een afgetreden wethouder van € 255.964,- in de voorziening plaatsgevonden in 2022. Deze stond vooraf niet begroot.</p>	€ -236.589	N

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<i>Raads- en Commissieondersteuning</i>		
Ondersteuning raad en commissie, inhuur van derden Ten tijde van de Voorjaarsnota 2022 (peildatum 1 april 2022) is in verband met de afwezigheid van de toenmalige griffier en plaatsvervangend griffier, in overleg met de werkgeverscommissie, besloten tijdelijke capaciteit in te huren binnen team Griffie tot en met het eind van het jaar. Dit om de weggevallen capaciteit op te vangen en de (extra) projecten te draaien zoals de nieuwe raadzaal, het versterken van de weerbaarheid en de start van de nieuwe raad. Dit bedrag was vooraf niet begroot. Derhalve is destijds een bedrag van € 318.000,- bijgeraamd voor 2022. Dit budget is gedekt door een bijdrage uit de Algemene Reserve. De werkelijke inhuurkosten in 2022 zijn uitgekomen op € 200.098,-. Dit resulteert in een restantbedrag van € 117.902,- voor 2022. Het restantbedrag van € 117.902,- zal via de Algemene Reserve doorschuiven naar 2023 voor de benodigde inhuur in 2023.	€ 117.902	V
<i>Programma Dienstverlening</i>	€ 79.339	V
Het Programma Dienstverlening loopt formeel tot juli 2023 en wordt daarom de eerste helft van 2023 geëvalueerd. Het restantbudget over 2022 nemen we in dit verband nog mee naar 2023. In 2022 is er voor het Programma Dienstverlening (inhuurbudget) een bedrag begroot van € 542.772,-. Dit bedrag wordt gedekt uit de Algemene Reserve. De werkelijke kosten komen in 2022 uit op € 163.433,-. Het restantbudget van € 379.339,- kan via de Algemene Reserve worden doorgeschoven naar 2023.	€ 300.000	V
<i>Financieel Beleid</i>		
Rente langlopende geldlening en bespaarde rente De verwachting was dat er gedurende het jaar voor circa 67 miljoen aan extra nieuwe leningen afgesloten zouden moeten worden. Uiteindelijk zijn er maar voor circa 30 miljoen aan extra leningen afgesloten, waardoor de werkelijke rente langlopende geldleningen lager uitkomen (€ 542.035,-). Aan het grondbedrijf is € 4.700,- minder rente doorgerekend. De verwachte investeringen zijn niet allemaal uitgevoerd (zie voor verdere toelichting budgetafwijkingen van de kapitaallasten per product) waardoor er minder rente doorgerekend is aan de activa (-/- € 242.325,-). Per saldo resulteert dit in een positief saldo van € 304.414,-	€ 304.413	V
<i>Huisvesting Extern</i>		
Kapitaallasten De afwaardering van de boekwaarde van de investering in het pand aan de Nicolaas Barnhoornweg 44 was begroot voor 2022 maar dit is in 2021 reeds gedaan ten laste van de reserve. Derhalve is er in 2022 geen werkelijke afboeking meer dus een voordeel in de kapitaallasten ten opzichte van begroot. De herontwikkeling van Duinwetering 101 heeft enige vertraging opgelopen doordat de uitgangspunten van de herontwikkeling aan de actuele situatie getoetst zijn in 2022.	€ 270.210	V
Huuropbrengsten herontwikkeling van Duinwetering 101 De herontwikkeling van Duinwetering 101 heeft enige vertraging opgelopen doordat de uitgangspunten van de herontwikkeling aan de actuele situatie getoetst zijn in 2022. Daardoor zijn er zowel geen kosten als huuropbrengsten.	€ 70.000	V

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<p>Vergoeding brandverzekering De Schelft</p> <p>Naar aanleiding van de brand van De Schelft is er een schadevergoeding ontvangen van de verzekering. Het bedrag was niet opgenomen in de begroting. De verzekeringsgelden minus de gemaakte sloopkosten van de Schelft, de kosten van beveiliging van het pand en van de tijdelijke hal worden aanvullend gestort in de daarvoor bestemde reserve.</p>	€ -98.635	N
<p>Onderhoud overige gebouwen en gymastieklokalen</p> <p>In 2022 is er voor bouwkundig onderhoud van de overige gebouwen binnen product 186 Huisvesting Extern een bedrag begroot van € 765.426,- conform de Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's). De werkelijke kosten worden geboekt op bouwkundig onderhoud, onderhoud installaties en bijzonder onderhoud. Deze kosten bedragen in 2022 € 410.713,-. Het verschil tussen begroot en werkelijk wordt aan het einde van het jaar verrekend met de egalisatiereserve onderhoud overige gebouwen. In 2022 wordt €354.713,- aan deze reserve toegevoegd.</p> <p>Er is minder uitgegeven omdat een aantal geplande onderhoudsactiviteiten is uitgesteld aangezien de huidige conditie nog voldoende is. Op locatie Uitvaltij 2 zijn kosten gemaakt voor noodlokalen onderwijs Oekraïense vluchtelingen. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.</p>	€ 354.713	V
<p>Onroerende Zaken</p> <p>Herontwikkeling van Landgoed in den Houte (voormalige Bavo-terrein)</p> <p>De gemeente maakt kosten voor het mogelijk maken van uitvoering van particuliere initiatieven. De initiatiefnemers verstrekken aan de gemeente een vergoeding voor de gemaakte kosten. Omdat het initiatief bij de inwoners en bedrijven ligt is van de uitgaven vooraf geen inschatting te maken.</p> <p>Het afgelopen jaar zijn er hoofdzakelijk kosten en opbrengsten geweest voor de herontwikkeling van Landgoed in den Houte (voormalige Bavo-terrein). Het betreft hierbij faciliterend grondbeleid waarbij sprake is van een anterieure overeenkomst. Er is in dat geval geen sprake van een bouwgrond in exploitatie of een voorraad grond in bezit van de gemeente, maar van een vordering op een derde partij.</p>	€ -1.500.695	N
<p>Afwaardering geactiveerde voorbereidingskosten toekomstige grondexploitaties</p> <p>Voor een aantal complexen hebben we voorbereidingskosten gemaakt, die moeten gaan leiden tot een actieve grondexploitatie. Die gemaakte kosten kunnen dan bij de opening van de grondexploitatie als kosten eraan toegevoegd worden. Wanneer deze complexen niet binnen 5 jaar hebben geleid tot een actieve grondexploitatie, dan moeten deze worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat. In 2022 werd ervan uitgegaan dat de complexen Jan Kroonsplein en De Nes I een grondexploitatie zouden worden, maar dit heeft vooralsnog niet plaatsgevonden. Derhalve moeten ook voor deze complexen de in 2017 geactiveerde voorbereidingskosten afgeboekt worden ten laste van het rekeningresultaat van 2022. Dat betekent voor Jan Kroonsplein voor een bedrag van € 94.352,- en voor De Nes I € 5.137,-. Tegenover het nadeel van meer uitgaven staat het voordeel van hogere bijdrage daarvoor uit de Reserve winst grondbedrijf.</p>	€ -99.489	N
Overige verschillen < € 100.000	€ 480.494	V
Totaal lasten	€ -87.494	N

Omschrijving bedragen in €	Baten	Voordeel/ Nadeel
<p><i>Bestuursorganen</i></p> <p>Ten opzichte van de rekenrente van 2021 (0,5280%) is deze in 2022 fors gestegen (2,4720%). Hierdoor is op dit moment een lager doelkapitaal nodig om tot een uiteindelijk eindkapitaal te komen. Een bedrag kan vrijvallen uit de voorziening pensioenen wethouders.</p>	994.259	V
<p><i>Huisvesting Extern</i></p> <p>Vergoeding brandverzekering De Schelft</p> <p>Naar aanleiding van de brand van De Schelft is er een schadevergoeding ontvangen van de verzekering. Het bedrag was niet opgenomen in de begroting. De verzekeringsgelden minus de gemaakte sloopkosten van de Schelft, de kosten van beveiliging van het pand en van de tijdelijke hal worden aanvullend gestort in de daarvoor bestemde reserve.</p>	501.382	V
<p>Huuropbrengsten herontwikkeling van Duinwetering 101</p> <p>De herontwikkeling van Duinwetering 101 heeft enige vertraging opgelopen doordat de uitgangspunten van de herontwikkeling aan de actuele situatie getoetst zijn in 2022. Daardoor zijn er zowel geen kosten als huuropbrengsten.</p>	-155.000	N
<p><i>Onroerende Zaken</i></p> <p>De gemeente maakt kosten voor het mogelijk maken van uitvoering van particuliere initiatieven. De initiatiefnemers verstrekken aan de gemeente een vergoeding voor de gemaakte kosten. Omdat het initiatief bij de inwoners en bedrijven ligt is van de uitgaven vooraf geen inschatting te maken.</p> <p>Het afgelopen jaar zijn er hoofdzakelijk kosten en opbrengsten geweest voor de herontwikkeling van Landgoed in den Houte (voormalige Bavo-terrein). Het betreft hierbij faciliterend grondbeleid waarbij sprake is van een anterieure overeenkomst. Er is in dat geval geen sprake van een bouwgrond in exploitatie of een voorraad grond in bezit van de gemeente, maar van een vordering op een derde partij.</p>	1.652.294	V
Overige verschillen < € 100.000	-100.786	N
Totaal baten	2.892.148	V

Analyse verschillen reserves

Omschrijving bedragen in €	Toevoegingen	Voordeel/ Nadeel
<p><i>Huisvesting Extern</i></p> <p>Vergoeding brandverzekering De Schelft Naar aanleiding van de brand van De Schelft is er een schadevergoeding ontvangen van de verzekering. Het bedrag was niet opgenomen in de begroting. De verzekeringsgelden minus de gemaakte sloopkosten van de Schelft, de kosten van beveiliging van het pand en van de tijdelijke hal worden aanvullend gestort in de daarvoor bestemde reserve.</p>	-402.747	N
<p><i>Huisvesting Extern</i></p> <p>Onderhoud overige gebouwen en gymnastieklokalen In 2022 is er voor bouwkundig onderhoud van de overige gebouwen binnen product 186 Huisvesting Extern een bedrag begroot van € 765.426,- conform de Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's). De werkelijke kosten worden geboekt op bouwkundig onderhoud, onderhoud installaties en bijzonder onderhoud. Deze kosten bedragen in 2022 € 410.713,-. Het verschil tussen begroot en werkelijk wordt aan het einde van het jaar verrekend met de egalisatiereserve onderhoud overige gebouwen. In 2022 wordt €354.713,- aan deze reserve toegevoegd. Er is minder uitgegeven omdat een aantal geplande onderhoudsactiviteiten is uitgesteld aangezien de huidige conditie nog voldoende is. Op locatie Uitvaltij 2 zijn kosten gemaakt voor noodlokalen onderwijs Oekraïense vluchtelingen. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.</p>	-354.713	N
Overige verschillen < € 100.000	-160.261	N
Totaal Toevoegingen	-917.721	N

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<p><i>Raads- en Commissieondersteuning</i></p> <p>Ondersteuning raad en commissie, inhuur van derden Ten tijde van de Voorjaarsnota 2022 (peildatum 1 april 2022) is in verband met de afwezigheid van de toenmalige griffier en plaatsvervangend griffier, in overleg met de werkgeverscommissie, besloten tijdelijke capaciteit in te huren binnen team Griffie tot en met het eind van het jaar. Dit om de weggevallen capaciteit op te vangen en de (extra) projecten te draaien zoals de nieuwe raadzaal, het versterken van de weerbaarheid en de start van de nieuwe raad. Dit bedrag was vooraf niet begroot. Derhalve is destijds een bedrag van € 318.000,- bijgeraamd voor 2022. Dit budget is gedekt door een bijdrage uit de Algemene Reserve. De werkelijke inhuurkosten in 2022 zijn uitgekomen op € 200.098,-. Dit resulteert in een restantbedrag van € 117.902,- voor 2022. Het restantbedrag van € 117.902,- zal via de Algemene Reserve doorschuiven naar 2023 voor de benodigde inhuur in 2023.</p>	-117.902	N

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<p><i>Programma Dienstverlening</i></p> <p>Het Programma Dienstverlening loopt formeel tot juli 2023 en wordt daarom de eerste helft van 2023 geëvalueerd. Het restantbudget over 2022 nemen we in dit verband nog mee naar 2023.</p> <p>In 2022 is er voor het Programma Dienstverlening (inhuurbudget) een bedrag begroot van € 542.772,-. Dit bedrag wordt gedekt uit de Algemene Reserve. De werkelijke kosten komen in 2022 uit op € 163.433,-.</p> <p>Het restantbudget van € 379.339,- kan via de Algemene Reserve worden doorgeschoven naar 2023.</p>	-300.000	N
<p><i>Cultuurbeleving openbare buitenruimte</i></p> <p>In 2022 stond een bedrag van € 242.000,- begroot voor steungelden voor de culturele sector afkomstig vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Besloten is deze middelen in te zetten voor het realiseren van de Biënnale in 2023. In 2022 zijn hiervoor de voorbereidingen gestart. De resterende middelen zijn bestemd voor de kosten in 2023. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.</p>	-242.000	N
<p><i>Fricriebudget</i></p> <p>In 2022 heeft de gemeente Noordwijk vanuit de algemene uitkering een bijdrage van € 932.500,- ontvangen voor frictie. Hierop is een bedrag van € 770.000,- in mindering gebracht en teruggestort in de Reserve Verkoop aandelen Nuon. Vanuit deze reserve waren er namelijk uitgaven 'voorgefinancierd' omdat bij een fusie de kosten in het eerste jaar gemaakt worden.</p> <p>Daarnaast is het restant vanuit 2021 van € 198.335,- op de frictiekosten bij de Jaarrekening 2021 weer beschikbaar gesteld in 2022. En tenslotte is er een restantbedrag over vorige jaren van € 533.808,- doorgeschoven naar 2022. Dit brengt het totale begrote frictiekostenbudget in 2022 op € 894.643,-.</p> <p>Hiervan blijft in 2022 uiteindelijk een bedrag van € 392.115,- onbenut. Ten opzichte van de begrote uitgaven van de frictiekosten houden we over op de onderdelen inzet tijdelijke medewerkers (€ 83.000,-), projectbureau (€ 13.000,-), harmonisatie (€ 63.000,-), dienstverlening (€ 107.000,-) en onvoorzien (€ 127.000,-).</p> <p>Het restantbudget van € 392.115,- kan via de Algemene Reserve worden doorschoven naar 2023.</p>	-392.115	N
<p><i>Corona steunmaatregelen commerciële partijen</i></p> <p>In de Najaarsnota 2022 is een gedeelte van de steunmaatregelen voor commerciële partijen reeds afgeraad van € 500.000,- naar € 250.000,-. De uiteindelijke verleende noodsteun aan commerciële partijen is uitgekomen op € 105.000,-. Er ligt nog een aanvraag ter beoordeling in 2023 van € 15.000,-. Dit bedrag moet gereserveerd worden voor 2023. De niet aangewende budgetten van € 145.000,- blijven in de Algemene Reserve. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.</p>	-145.000	N
<p><i>Personeelszaken</i></p> <p><i>Inhuur in verband met ziekte</i></p> <p>In 2022 is een bedrag begroot van € 84.900,- voor de mogelijkheid om in te huren als ambtenaren (langdurig) ziek waren. Hier is bij de Voorjaarsnota 2022 nog € 500.000,- bij op geplust. Dit bedrag werd gedekt vanuit de Algemene Reserve. De werkelijke kosten voor inhuur in verband met ziekte komen in 2022 uit op € 236.350,-. Vanuit verschillende teams binnen de gemeente Noordwijk is gebruik gemaakt van dit budget. Uiteindelijk resteert er een bedrag van € 348.550,- in 2022. Tegenover dit voordeel staat het nadeel van een lagere bijdrage uit de Algemene Reserve.</p>	-348.550	N

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<i>Loonkosten van ondersteunende en sturende taken</i>		
<p>Talentedprogramma In 2022 is een bedrag begroot van € 500.000,- voor het talentenprogramma binnen de gemeente Noordwijk. De werkelijke kosten komt in 2022 uit op € 157.821,-. Deze onderschrijding van € 342.179,- komt voort uit het feit dat dit een jaarbedrag betreft en de talenten pas in augustus 2022 zijn gestart. Tevens zijn er niet 10, maar 9 talenten gestart. Het budget van het 10e talent is in de Begroting 2023 omgezet in een BBL leerplek binnen het cluster Buitendienst Regie en Toezicht (Cluster 3). Tenslotte is er na twee maanden ook één van de 9 talenten gestopt. Hierdoor zijn er momenteel nog 8 talenten werkzaam binnen de gemeente Noordwijk.</p>	-342.179	N
Overige verschillen < € 100.000	-498.484	N
Totaal Onttrekkingen	-2.386.230	N

Programma 2: Veiligheid

2. Veiligheid <i>(bedragen in €)</i>	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	5.152.619	4.989.597	4.834.994	154.603	V
Baten	387.881	367.881	382.916	15.035	V
Saldo Programma	-4.764.738	-4.621.716	-4.452.078	169.638	V
Storting in reserves	38.000	38.000	38.000	0	N
Onttrekking aan reserves	35.657	35.657	6.369	-29.288	N
Resultaat	-4.767.081	-4.624.059	-4.483.709	140.350	V

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar zijn er geen afzonderlijke verschillen toe te lichten groter dan € 100.000 ten opzichte van de bijgestelde raming.

Programma 3: Verkeer en Parkeren

3. Verkeer en Parkeren <i>(bedragen in €)</i>	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Vershil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	9.355.889	10.467.608	9.366.104	1.101.504	V
Baten	360.090	480.090	672.883	192.793	V
Saldo Programma	-8.995.799	-9.987.518	-8.693.222	1.294.296	V
Storting in reserves	0	791	791	0	N
Onttrekking aan reserves	58.461	600.254	178.354	-421.900	N
Resultaat	-8.937.338	-9.388.055	-8.515.659	872.396	V

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar is de toelichting op de verschillen groter dan € 100.000 ten opzichte van de bijgestelde raming voor dit programma als volgt:

Omschrijving <i>bedragen in €</i>	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<p><i>Parkeren</i></p> <p>Kapitaallasten</p> <p>Omdat eerder geraamde investeringen nog niet volledig zijn aangewend en de uitvoering ervan langer doorlopen, zijn de kapitaallasten lager uitgevallen dan geraamd. Dat komt voornamelijk door de volgende investeringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het tijdelijke parkeerterrein aan de Schoolstraat is later aangelegd omdat de scope is verbreed doordat er een extra perceel is aangekocht voor extra parkeerplaatsen. • De maatregelen rondom het parkeerterrein Langevelderslag zijn nog niet opgepakt omdat er eerst nog voorbereidingen getroffen moeten worden waarvoor ook een projectleider is aangesteld. • De aanschaf van nieuwe parkeerautomaten zijn in 2022 aanbesteed en in 2023 geplaatst. 	264.327	V
<p><i>Verkeersbeleid en uitvoering</i></p> <p>Kapitaallasten</p> <p>Omdat eerder geraamde investeringen nog niet volledig zijn aangewend en de uitvoering ervan langer doorlopen, zijn de kapitaallasten lager uitgevallen dan geraamd. Dat komt voornamelijk door de volgende investeringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De geraamde investering voor het verplaatsen van de rotonde Gooweg-Schiestraat is veranderd. Die is uiteindelijk niet verplaatst, maar aangepast. Het overige budget is ingezet voor het aanpassen van andere (8) rotondes die in 2022 zijn voltooid. • De uitbreiding van het route-informatiesysteem PRIS is voltooid maar door verlate levering van de materialen iets later dan begroot. 	103.076	V

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<i>Verhardingen</i>		
Groot onderhoud wegen De hoge inflatie van het afgelopen jaar werd vooral veroorzaakt door de hoge energie- en brandstofprijzen. Dat had een forse impact op de kosten van de aanleg en onderhoud van wegen (asfalt). Met name in de eerste helft van dat jaar waren er fors oplopende prijzen voor het onderhoud van wegen tot boven de 40% ten opzichte van het jaar ervoor (Bron: CBS Statline 'wegen met gesloten verhardingen' indexcijfers van januari-oktober 2022). In het najaar van 2022 zijn de prijzen voor asfalt weer afgenomen. Over heel 2022 betekende dat voor het onderhoud van verhardingen een prijsstijging van gemiddeld 27% ten opzichte van vorig jaar. Aanvankelijk hadden we gedacht dat er dit jaar geen financiële afwijking te melden zou zijn door onderhoudswerkzaamheden naar komende jaren door te schuiven omdat de kwaliteit van de wegen binnen de gemeente momenteel goed is. De prijsstijging was echter dermate hoog dat dit evenwel heeft geleid tot een budgetoverschrijding. Aangezien de Egalisatiereserve verhardingen bestemd is om fluctuaties in de uitvoering van de werkzaamheden op te vangen maar niet hoge prijsstijgingen (dat betreft geen fluctuaties), wordt er niet ter hoogte van de nadelige budgetafwijking van de baten en lasten van het groot én klein onderhoud (die per saldo neerkomt op een bedrag van €233.000) onttrokken aan deze reserve.	-365.425	N
Achterstallig onderhoud wegen Voor de kosten van het herstellen van de bij wegininspectie geconstateerde onderhoudsachterstand is een budget ter beschikking gesteld van € 600.000 voor de jaren 2021 tot en met 2023, te dekken door een bijdrage uit de Egalisatiereserve verhardingen. Hiervan is reeds in 2021 €200.000 besteed. Het resterende beschikbare budget gedekt uit die reserve is derhalve doorgeschoven naar 2022. Hiervoor stond de Gooweg ingepland maar door andere prioriteiten zijn deze werkzaamheden doorgeschoven naar 2023. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	400.000	V
Kapitaallasten Omdat eerder geraamde investeringen nog niet volledig zijn aangewend en de uitvoering ervan langer doorlopen, zijn de kapitaallasten lager uitgevallen dan geraamd. Dat komt voornamelijk door de volgende investeringen: -Voor de reconstructie van de Duinweg wordt nu in 2023 eerst met een proef gestart (eenrichtingverkeer). Hierna zal de definitieve uitvoering plaatsvinden. -De reconstructie van de Parallel Boulevard is in 4 fasen opgedeeld en tijdens de zomermaanden wordt er niet doorgewerkt. De eerste twee fasen zijn afgrond. De volgende fasen, de versnelde aanleg van de rotonde bij het Vuurtorenplein, Oude Zeeweg / De Grent en Wantveld, vinden plaats in 2023 tot en met 2025. -De reconstructie van de Herenweg was voorzien in voorgaande jaren maar heeft niet plaatsgevonden vanwege het gebrek aan capaciteit en andere prioriteiten zoals herziening van contracten e.d. na de fusie. -De helft van het gedeelte van de Hogeweg kon uitgevoerd worden omdat er op dat deel bestaande woningen zijn. Op de andere helft moeten eerst de woningen nog gebouwd worden. Na oplevering van de woningen zal de weg aangelegd worden. Dit is afhankelijk van de voortgang bij de projectontwikkelaar van de nieuwbouw woningen.	442.427	V
Overige verschillen < € 100.000	257.099	V
Totaal lasten	1.101.504	V

Omschrijving bedragen in €	Baten	Voordeel/ Nadeel
Verhardingen Vergunningen aanleg kabels en leidingen en bijdrage derden We zien met betrekking tot de ondergrondse openbare ruimte dat de energietransitie, de aanleg van warmtenetten en de uitrol van glasvezelnetwerken in een stroomversnelling zijn gekomen. De complexiteit van het gebruik van de ondergrond door nutsbedrijven neemt toe. Daarbij speelt in Noordwijk tevens dat het een zogenaamde laagspanningsgemeente is, waardoor Liander meer inspanningen moet verrichten om aan de toenemende vraag vanwege de energietransitie te voldoen. Dit heeft geleid tot meer vergunningaanvragen voor de aanleg van kabels en leidingen waardoor er zowel een hogere legesopbrengsten als degeneratievergoedingen voor het herstellen van de bestrating ontvangen zijn. Daarnaast is er een extra vergoeding ontvangen van een waterleidingbedrijf in verband met hun werkzaamheden aan de Herenweg.	124.620	V
Overige verschillen < € 100.000	68.173	V
Totaal baten	192.793	V

Analyse verschillen reserves

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
Verhardingen Achterstallig onderhoud wegen Voor de kosten van het herstellen van de bij wegininspectie geconstateerde onderhoudsachterstand is een budget ter beschikking gesteld van € 600.000 voor de jaren 2021 tot en met 2023, te dekken door een bijdrage uit de Egalisatiereserve verhardingen. Hiervan is reeds in 2021 €200.000 besteed. Het resterende beschikbare budget gedekt uit die reserve is derhalve doorgeschoven naar 2022. Hiervoor stond de Gooweg ingepland maar door andere prioriteiten zijn deze werkzaamheden doorgeschoven naar 2023. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	-400.000	N
Overige verschillen < € 100.000	-21.900	N
Totaal Onttrekkingen	-421.900	N

Programma 4: Economie

4. Economie (bedragen in €)	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	4.109.911	7.198.534	3.780.305	3.418.229	V
Baten	851.269	699.107	847.112	148.005	V
Saldo Programma	-3.258.642	-6.499.427	-2.933.193	3.566.234	V
Storting in reserves	0	0	0	0	N
Onttrekking aan reserves	607.160	3.407.962	652.529	-2.755.433	N
Resultaat	-2.651.482	-3.091.465	-2.280.664	810.801	V

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar is de toelichting op de verschillen groter dan € 100.000 ten opzichte van de bijgestelde raming voor dit programma als volgt:

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<i>Economische Zaken</i>		
Bijdrage Space Campus Noordwijk Voor 2022 is er een bijdrage in de ontwikkeling van de Space Campus begroot van € 1.195.737,-. De werkelijke kosten komen in 2022 uit op € 21.859,-. Op 15 december 2020 is "De gebiedsvisie, spelregels en de financiële strategie NL Space Campus" en de "Uitvoeringsagenda NL Space Campus" vastgesteld. In 2022 is een marktconsultatie gehouden waaruit is geconcludeerd dat de ontwikkeling van de Basecamp ter uitvoering van het raadsbesluit voor ontwikkeling van de Space Campus bij een marktpartij moet komen te liggen. Om deze reden is er een Europese Aanbesteding in voorbereiding om de ontwikkeling van de Space Campus mogelijk te maken. In 2022 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen provincie, stichting en gemeente. Het betreft een meerjarig project waarbij ook de kosten verspreid zijn over meerdere jaren. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.	1.173.878	V
Economische agenda Duin & Bollenstreek In 2022 is deze kostenpost niet aangewend. Het jaar 2022 was voor de Economic Board Duin- en Bollenstreek een transitiejaar. Er is een gezamenlijke regionale aanbesteding gedaan om de Economic Board vanaf 2023 weer te continueren. Het bedrag ad. € 212.920,- blijft beschikbaar ten behoeve van de continuïteit van de economische samenwerking in de regio vanaf 2023. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	212.920	V
Retail- en horecavisie Voor de Retail- en horecavisie is een bedrag beschikbaar gesteld voor drie jaar van €1.781.300,-. Op basis van het raadsbesluit uit september 2021 is in 2021 een begroot bedrag beschikbaar gesteld van €1.081.000,- gedekt vanuit de algemene reserve. Dit bedrag is in 2022 aangevuld met een bedrag van € 338.900,-. De projectleider is gestart in januari 2022 en heeft een start gemaakt met een groot aantal projecten. Vanuit de voorbereidende werkzaamheden zijn er veel uitgaven die komende jaren gedaan zullen worden. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.	1.081.000	V
<i>Toerisme</i>		

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<p>Kuuroordvisie</p> <p>Voor de Kuuroordvisie is een bedrag beschikbaar gesteld voor drie jaar voor een bedrag van €700.000,-. In 2022 is een bedrag begroot van €400.000,-.</p> <p>De kuuroordvisie en het uitvoeringsprogramma zijn vastgesteld voor drie jaar. Het grootste deel van 2022 was de functie van adviseur recreatie en toerisme niet ingevuld. Het budget van de vaste formatie is ingezet om extern advies in te huren. Er zijn voorbereidende werkzaamheden gedaan maar nog niet aan alle onderdelen van het uitvoeringsprogramma is uitvoering gegeven. De kosten zullen in 2023 oplopen, ook omdat de ambtelijke bezetting weer ingevuld is en uitvoering gegeven zal worden aan meerdere projecten waar in 2022 reeds een start mee is gemaakt.</p>	445.881	V
<p>Evenementensubsidie</p> <p>Een bedrag van € 112.067 - is in 2022 niet uitgegeven voor evenementensubsidies. Vanuit 2021 is een bedrag van €88.852,- teruggestort door organisatoren van evenementen omdat meerdere activiteiten niet hebben plaatsgevonden door de coronacrisis. Het college heeft in februari 2022 besloten dat dit bedrag in 2022 ingezet mocht worden ten behoeve van de hogere veiligheidskosten die de evenementenorganisatoren hebben in verband met hogere veiligheidseisen. De evenementenorganisatoren zijn in 2022 nog voorzichtig geweest met het aanvragen van subsidie in verband met de coronacrisis. Hierdoor is in 2022 niet het volledige budget aangewend. Tevens is een bedrag van € 20.000,- teruggekomen dat in 2019 als subsidie is verleend ten behoeve van het project Enjoy the flowers. Deze subsidie is niet besteed en vloeit daarom terug naar de gemeente.</p>	112.076	V
Overige verschillen < € 100.000	392.473	V
Totaal lasten	3.418.229	V

Analyse verschillen reserves

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<i>Economische Zaken</i>		
Bijdrage Space Campus Noordwijk Voor 2022 is er een bijdrage in de ontwikkeling van de Space Campus begroot van € 1.195.737,-. De werkelijke kosten komen in 2022 uit op € 21.859,-. Op 15 december 2020 is "De gebiedsvisie, spelregels en de financiële strategie NL Space Campus" en de "Uitvoeringsagenda NL Space Campus" vastgesteld. In 2022 is een marktconsultatie gehouden waaruit is geconcludeerd dat de ontwikkeling van de Basecamp ter uitvoering van het raadsbesluit voor ontwikkeling van de Space Campus bij een marktpartij moet komen te liggen. Om deze reden is er een Europese Aanbesteding in voorbereiding om de ontwikkeling van de Space Campus mogelijk te maken. In 2022 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen provincie, stichting en gemeente. Het betreft een meerjarig project waarbij ook de kosten verspreid zijn over meerdere jaren. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.	-1.173.878	N
Economische agenda Duin & Bollenstreek In 2022 is deze kostenpost niet aangewend. Het jaar 2022 was voor de Economic Board Duin- en Bollenstreek een transitiejaar. Er is een gezamenlijke regionale aanbesteding gedaan om de Economic Board vanaf 2023 weer te continueren. Het bedrag ad. € 212.920,- blijft beschikbaar ten behoeve van de continuïteit van de economische samenwerking in de regio vanaf 2023. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	-212.920	N
Retail- en horecavisie Voor de Retail- en horecavisie is een bedrag beschikbaar gesteld voor drie jaar van €1.781.300,-. Op basis van het raadsbesluit uit september 2021 is in 2021 een begroot bedrag beschikbaar gesteld van €1.081.000,- gedekt vanuit de algemene reserve. Dit bedrag is in 2022 aangevuld met een bedrag van € 338.900,-. De projectleider is gestart in januari 2022 en heeft een start gemaakt met een groot aantal projecten. Vanuit de voorbereidende werkzaamheden zijn er veel uitgaven die komende jaren gedaan zullen worden. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.	-1.081.000	N
Overige verschillen < € 100.000	-287.635	N
Totaal Onttrekkingen	-2.755.433	N

Programma 5: Onderwijs

5. Onderwijs (bedragen in €)	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	4.951.881	5.810.024	5.950.591	-140.567	N
Baten	1.080.985	1.434.634	1.492.117	57.483	V
Saldo Programma	-3.870.896	-4.375.390	-4.458.474	-83.084	N
Storting in reserves	2.588.017	2.588.017	2.600.393	-12.376	N
Onttrekking aan reserves	50.000	407.665	391.153	-16.512	N
Resultaat	-6.408.913	-6.555.742	-6.667.714	-111.972	N

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar is de toelichting op de verschillen groter dan € 100.000 ten opzichte van de bijgestelde raming voor dit programma als volgt:

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<i>Kinderopvang en leerlingenvervoer</i> Het leerlingenvervoer is een wettelijke taak met een open-eind karakter. De vervoerder bracht in 2022, conform de contractuele bepalingen, een hogere ritprijs in rekening. Meer kinderen bleken te zijn aangewezen op individueel vervoer als gevolg van medische en/of sociale redenen. Daarnaast was er lopende het begrotingsjaar, sprake van een extra instroom van leerlingen als gevolg van het toenemend aantal vluchtelingen. Ook het deels wegvallen van de bekostiging van jeugdhulpvervoer uit het jeugdhulpbudget betekent een verschuiving van de kosten naar leerlingenvervoer.	-105.611	N
Overige verschillen < € 100.000	-34.956	N
Totaal lasten	-140.567	N

Programma 6: Sport, cultuur en recreatie

6. Sport, cultuur en recreatie (bedragen in €)	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Vershil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	9.195.531	9.496.100	7.026.566	2.469.534	V
Baten	1.355.499	1.063.030	1.110.083	47.053	V
Saldo Programma	-7.840.032	-8.433.070	-5.916.483	2.516.587	V
Storting in reserves	41.352.651	42.233.966	42.197.928	36.038	V
Onttrekking aan reserves	2.372.901	3.476.249	2.251.322	-1.224.927	N
Resultaat	-46.819.782	-47.190.787	-45.863.089	1.327.698	V

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar is de toelichting op de verschillen groter dan € 100.000 ten opzichte van de bijgestelde raming voor dit programma als volgt:

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<i>Sport</i>		
Sportsubsidies De geraamde exploitatiebijdrage voor de voormalige sportaccommodatie De Schelft is niet besteed, want de kosten voor de tijdelijke hal blijken aanzienlijk lager. Daarnaast is er een extra uitkering ontvangen in het kader van SPUK Sport (Regeling specifieke uitkering stimulering sport) omdat de uitkering over 2021 alsnog op 100% is uitgekomen.	274.923	V
Kapitaallasten Omdat eerder geraamde investeringen nog niet volledig zijn aangewend en de uitvoering ervan langer doorloopt, zijn de kapitaallasten lager uitgevallen dan geraamd. Dat komt voornamelijk door de volgende investeringen: · Sportpark De Boekhorst, het sportpark is in 2022 opgeleverd · Sportpark Lageweg, het sportpark is opgeleverd in 2023 · Tijdelijke sporthal (vervanging van de Schelft), opgeleverd in 2022. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve voor kapitaallasten (van de hiervoor genoemde sportparken).	1.129.043 293.846	V V
<i>Kunst en Cultuur</i>		
Afwaardering boekwaarde pand Jan Kroonsplein De afwaardering van de boekwaarde van de investering in het pand aan de Jan Kroonsplein 8 was begroot voor 2022, maar dit is in 2021 al gedaan ten laste van de reserve. Derhalve is er in 2022 geen werkelijke afboeking meer dus een voordeel in de kapitaallasten ten opzichte van begroot.	214.667	V
Kosten coronacrisis culturele evenementen In 2022 stond een totaalbedrag van € 286.505,- begroot voor steungelden voor de culturele sector afkomstig vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In 2022 is aan de hand van een Actieplan Nasleep Corona Cultuur 2022 volop ingezet om de nasleep van de coronamaatregelen in te perken en de culturele basisinfrastructuur op peil te houden. Een aantal plannen is nog niet (volledig) uitgevoerd en andere plannen zijn zo succesvol dat de culturele sector heeft aangegeven dat zij dit graag ook in 2023 terug zouden willen laten komen. Het college heeft besloten de resterende steungelden vanuit het Ministerie van OCW in te zetten voor een Actieplan Nasleep Corona Cultuur 2023.	130.008	V

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
Cultuurbeleving openbare buitenruimte In 2022 stond een bedrag van € 242.000,- begroot voor steungelden voor de culturele sector afkomstig vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Besloten is deze middelen in te zetten voor het realiseren van de Biënnale in 2023. In 2022 zijn hiervoor de voorbereidingen gestart. De resterende middelen zijn bestemd voor de kosten in 2023. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.	242.000	V
Overige verschillen < € 100.000	185.049	V
Totaal lasten	2.469.534	V

Analyse verschillen reserves

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<i>Sport</i>		
Kapitaallasten Omdat eerder geraamde investeringen nog niet volledig zijn aangewend en de uitvoering ervan langer doorloopt, zijn de kapitaallasten lager uitgevallen dan geraamd. Dat komt voornamelijk door de volgende investeringen: · Sportpark De Boekhorst, het sportpark is in 2022 opgeleverd · Sportpark Lageweg, het sportpark is opgeleverd in 2023 · Tijdelijke sporthal (vervanging van de Schelft), opgeleverd in 2022. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve voor kapitaallasten (van de hiervoor genoemde sportparken).	-1.129.043	N
Overige verschillen < € 100.000	-95.884	N
Totaal Onttrekkingen	-1.224.927	N

Programma 7: Sociaal Domein en Volksgezondheid

7. Sociaal Domein en Volksgezondheid	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting-Rekening	Voor/nadeel
Lasten	€ 42.481.163	€ 49.449.439	€ 46.358.679	€ 3.090.760	V
Baten	€ 9.089.611	€ 10.801.024	€ 13.125.761	€ 2.324.737	V
Saldo Programma	€ -33.391.552	€ -38.648.415	€ -33.232.918	€ 5.415.497	V
Storting in reserves	€ -	€ 300.000	€ 300.000	€ -	N
Onttrekking aan reserves	€ 215.000	€ 271.766	€ 36.571	€ -235.195	N
Resultaat	€ -33.176.552	€ -38.676.649	€ -33.496.347	€ 5.180.302	V

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar is de toelichting op de verschillen groter dan € 100.000 ten opzichte van de bijgestelde raming voor dit programma als volgt:

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/Nadeel
<i>Bijstandsverlening en inkomensvoorzieningen en subsidies</i>		
Bijzondere bijstand In 2022 is via het gemeentefonds € 844.000,- ontvangen als eerste bijdrage voor de uitbetaling van de energie-armoedetoelage van € 1.300,- per bijstandsgerechtigde voor jaarschijf 2023. De uitbetaling daarvan vindt in 2023 plaats. Van de energie-armoedetoelage voor jaarschijf 2022 is er een budgetoverschot van €438.252,-. Voor het overige is er een overschot op het reguliere budget voor de bijzondere bijstand van € 81.652,-. Voorgesteld wordt om het bedrag van € 844.000,- en €438.252,- bij de resultaatbestemming van de jaarrekening beschikbaar te houden voor de besteding in 2023.	€ 1.363.904	V
Bijstandsverlening Op basis van de halfjaarrapportage van de ISD Bollenstreek is de raming voor de uitgaven voor bijstand verhoogd. Omdat de economische gevolgen van de coronacrisis uiteindelijk minder ernstig zijn dan verwacht, valt ook het aantal mensen dat gebruik moet maken van bijstand in 2022 toch nog mee. De werkelijke uitgaven zijn hierdoor lager.	€ 296.788	V
Tijdelijke ondersteuning corona (Tozo) De uitvoeringskosten voor de Tozo-regeling van het voorgaande jaar zijn lager gebleken dan de rijksbijdrage en leveren voor de gemeente een voordeel op.	€ 92.582	V
Uitvoeringskosten bijstandsverlening De reden van het budgetoverschot op de uitvoeringskosten van de ISD Bollenstreek is enerzijds door onder meer niet vervulde personele vacatureruimte en anderzijds door een lagere toerekening van die uitvoeringskosten aan de gemeente omdat de kosten van de bijstandsverlening lager zijn.	€ 181.216	V
Jeugdzorg Van de stichting Voor ieder 1 is er een afrekening ontvangen over 2021. Daarnaast is er minder gebruik gemaakt van het budget voor versterken van de jeugdparticipatie in de wijken. Verder zijn de kosten voor de Jeugdhulp in regionaal verband lager dan de in de najaarsnota al bijgestelde begroting.	€ 328.530	V

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<i>Algemene voorzieningen WMO</i>		
Inburgering In 2022 is een bedrag opgenomen van € 203.905,-- uitgaande van de inwerkingtreding van de wet Inburgering per 1 januari 2022. Deze begrotingspost behelst onder meer de gemeentelijke uitvoeringskosten voor de regietaak rond de Wet inburgering 2021, participatieverklaringstrajecten, cursussen omgaan met geld en reiskosten door Vluchtelingenwerk. Daarnaast is een bedrag in deze post opgenomen specifiek bestemd voor de ondertussengroep. Dit is de groep inburgeraars die in 2021 in Noordwijk zijn komen wonen en die in eerste instantie onder de Wet inburgering 2021 zouden vallen. De inwerkingtreding van de wet is echter uitgesteld tot 1 januari 2022. Er is een bedrag van € 117.191,-- besteed. De onderbesteding heeft rechtstreeks te maken met het feit, dat pas vanaf medio 2022 de inburgeraars door DUO door zijn gezet naar de ISD en pas vanaf medio 2022 daadwerkelijk inburgeraars zijn gestart met hun taalonderwijs, het volgen van cursussen omgaan met geld en het volgen van participatieverklaringstrajecten.	€ 204.304	V
Wmo ruimte eigen beleid Het budget WMO ruimte eigen beleid is een budget dat ruimte biedt voor nieuwe initiatieven op het gebied van WMO. Mede door de van het rijk ontvangen budget in verband met met corona, waaruit het 'Extraatje voor je welzijn' wordt betaald, is hier maar heel beperkt gebruik van gemaakt.	€ 245.981	V
Wmo ruimte eigen beleid (coronabudget) Het overschot betreft een deel van de resterende gelden van het corona steunpakket Sociaal en mentaal welbevinden van het Rijk.	€ 205.484	V
Noodopvang Oekraïners De vluchtelingen uit Oekraïne worden door zowel particulieren als de gemeente Noordwijk opgevangen. De kosten van de opvang bestaan voor een groot deel uit leefgeld. Deze kosten worden door het Rijk vergoed. Er is een aanvraag voor een voorschot voor deze vergoeding voorbereid. De werkelijke kosten zijn hoger dan de raming. Op basis van de regeling mogen er meer kosten gedeclareerd worden.	€ -578.420	N
Begeleid Wonen De overdracht van begeleid wonen naar de omliggende gemeenten vindt niet plaats in 2022 maar in 2023. De bijdragen van de centrumgemeente (Leiden) naar de omliggende gemeenten waaronder Noordwijk verschuift daarmee dan ook naar het volgende jaar. Daarmee zijn de begrote baten en lasten niet gerealiseerd (per saldo budgetneutraal).	€ 173.395	V
Project gelukkig leven Door het steunpakket van het Rijk voor sociaal en mentaal welbevinden is er geen beroep gedaan op de middelen voor leefstijlprogramma's. De uitvoering van een aantal projecten van het welzijnsbeleid is verplaatst naar 2023 en 2024. Het betreft de oprichting van een Volksuniversiteit, het uitbreiden van het aantal wijkverenigingen, de oprichting van een lokaal fonds voor leefbaarheid en sociale cohesie en het vergroten van ontmoetingsplekken in de openbare ruimte.	€ 130.526 € 70.012	V V
Maatschappelijk programma 2022-2025 Als gevolg van de uitgestelde besluitvorming over het maatschappelijk programma in de gemeenteraad en de prioritering van personeelscapaciteit bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen lopen we achter op de oorspronkelijke planning. Hierdoor is nog geen invulling gegeven aan het innovatiebudget en het jaarlijkse congres. Daarnaast is per 1 oktober de medewerker participatie gestart waarvan de kosten ten laste zijn gebracht van het budget van personele kosten. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	€ 87.000	V

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
Overige verschillen < € 100.000	€ 289.459	V
Totaal lasten	€ 3.090.760	V

Omschrijving bedragen in €	Baten	Voordeel/ Nadeel
<i>Algemene voorzieningen WMO</i>		
Noodopvang Oekraïners De vluchtelingen uit Oekraïne worden door zowel particulieren als de gemeente Noordwijk opgevangen. De kosten van de opvang bestaan voor een groot deel uit leefgeld. Deze kosten worden door het Rijk vergoed. Er is een aanvraag voor een voorschot voor deze vergoeding voorbereid. De werkelijke kosten zijn hoger dan de raming. Op basis van de regeling mogen er meer kosten gedeclareerd worden.	€ 2.467.027	V
Begeleid Wonen De overdracht van begeleid wonen naar de omliggende gemeenten vindt niet plaats in 2022 maar in 2023. De bijdragen van de centrumgemeente (Leiden) naar de omliggende gemeenten waaronder Noordwijk verschuift daarmee dan ook naar het volgende jaar. Daarmee zijn de begrote baten en lasten niet gerealiseerd (per saldo budgetneutraal).	€ -173.395	N
Overige verschillen < € 100.000	€ 31.105	V
Totaal baten	€ 2.324.737	V

Analyse verschillen reserves

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<i>Algemene voorzieningen WMO</i>		
Project gelukkig leven Door het steunpakket van het Rijk voor sociaal en mentaal welbevinden is er geen beroep gedaan op de middelen voor leefstijlprogramma's. De uitvoering van een aantal projecten van het welzijnsbeleid is verplaatst naar 2023 en 2024. Het betreft de oprichting van een Volksuniversiteit, het uitbreiden van het aantal wijkverenigingen, de oprichting van een lokaal fonds voor leefbaarheid en sociale cohesie en het vergroten van ontmoetingsplekken in de openbare ruimte	-70.012	N
Maatschappelijk programma 2022-2025 Als gevolg van de uitgestelde besluitvorming over het maatschappelijk programma in de gemeenteraad en de prioritering van personeelscapaciteit bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen lopen we achter op de oorspronkelijke planning. Hierdoor is nog geen invulling gegeven aan het innovatiebudget en het jaarlijkse congres. Daarnaast is per 1 oktober de medewerker participatie gestart waarvan de kosten ten laste zijn gebracht van het budget van personele kosten. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	-87.000	N
Overige verschillen < € 100.000	-78.183	N
Totaal Onttrekkingen	-235.195	N

Programma 8: Duurzaamheid en Leefomgeving

8. Duurzaamheid en Leefomgeving (bedragen in €)	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	18.708.801	20.406.364	18.678.632	1.727.732	V
Baten	15.099.012	15.622.665	16.442.226	819.561	V
Saldo Programma	-3.609.789	-4.783.699	-2.236.406	2.547.293	V
Storting in reserves	0	731.231	736.231	-5.000	N
Onttrekking aan reserves	775.598	1.887.359	624.495	-1.262.864	N
Resultaat	-2.834.191	-3.627.571	-2.348.142	1.279.429	V

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar is de toelichting op de verschillen groter dan € 100.000 ten opzichte van de bijgestelde raming voor dit programma als volgt:

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<i>Beleid Milieu</i>		
Omgevingsdienst West Holland (ODWH) In de uitvoering van de bouwtaken zien we dat 2022 heeft aangetoond dat er meer capaciteit is ingezet op vergunningen (zie legesinkomsten) waardoor er minder middelen beschikbaar waren voor de handhaving. De extra inzet op vergunningen heeft geleid tot meer legesinkomsten.	35.618	V
Kadernota Wabo/RO: handhaving strijdig grondgebruik ISG-gebied Het begrote bedrag voor de handhaving van de Bollengronden is in 2022 niet benut. De ODWH heeft de handhaving in 2022 niet kunnen oppakken, waardoor opdracht is verleend aan het bureau MB-ALL om dit in 2023 verder op te pakken. De niet benutte middelen zijn benodigd om de handhavingskosten in de komende jaren te dekken. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	348.393	V
Uitvoering duurzaamheidsprogramma De bijdrage aan Holland Rijnland voor het energieakkoord over 2021 is teruggestort en in 2022 wordt er geen bijdrage meer betaald. De gezamenlijke gemeenten hebben in 2021 al besloten om deze bijdrage stop te zetten. Daarnaast is het budget voor de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma gedekt door een bijdrage uit de reserve, niet volledig besteed. In 2022 is het onderzoek naar de Wijkuitvoeringsplannen afgerond. Dit moet nog vervolgd worden met nader onderzoek en inzet van ingenieursbureau 's. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	93.553 54.670	V V
Duurzaamheidssubsidies In 2022 is een beroep op de subsidieregeling gedaan voor een bedrag van € 195.925. Het restantbedrag van hetgeen is beschikbaar gesteld ad. € 168.542 zal, net als de dekking vanuit de Algemene Reserve, doorschuiven naar 2023. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	169.172	V

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<p>Uitvoering klimaatakkoord Dit budget is door het Rijk uitgekeerd met de mei-circulaire 2022 ten behoeve van de uitvoering van het klimaatakkoord. Door gebrek aan ter zake deskundig personeel is hier nog geen uitvoering aan gegeven. Dit staat gepland voor 2023.</p>	293.498	V
<p>Uitvoering energiearmoede Voor het Nationaal Isolatie Programma is in 2022 een specifieke uitkering vanuit het Rijk overgemaakt van € 482.193,-. Daarvan hadden we begroot dat een deel zou worden ingezet voor de lokale isolatieaanpak van woningen met slechte energielabels. In 2022 is hier nog geen uitvoering aan gegeven wegens onvoldoende (ter zake deskundig) personeel terwijl er wel voor een deel van die uitvoering een budget was opgenomen. Het ontvangen subsidiebedrag van € 482.193 is als vooruit ontvangen geormerkt bedrag opgenomen.</p>	153.291	V
<p><i>Riolering</i></p>		
<p>Kapitaallasten riolering Omdat eerder geraamde investeringen nog niet volledig zijn aangewend en de uitvoering ervan langer doorlopen, zijn de kapitaallasten lager uitgevallen dan geraamd. Dat komt voornamelijk door de geraamde Vervanging riolering 2020/2021, Verbetering riolering 2020/2021 en de Parallelle Boulevard (riolering). De voorbereiding van rioolprojecten en in het bijzonder de integrale projecten daaronder, zijn complex en vergen veel personele inzet. Participatie, klimaat, stikstof en de energietransitie zijn aandachtspunten die meer aandacht vragen. Het spanningsveld als gevolg van beperkte interne en externe personele beschikbaarheid en de complexiteit heeft tot gevolg dat projecten een langere voorbereiding vergen of zelfs zijn uitgesteld. Hierbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met interne en externe belangen en de zorgplicht rond het functioneren van de rioolsystemen.</p>	269.095	V
<p>Beheer en onderhoud Er zijn minder calamiteiten en herstelwerkzaamheden nodig geweest die voortkomen uit inspecties en beheer, waardoor dit budget niet volledig benut hoefde te worden. We hebben op twee nieuwbouwalocaties inkomsten van €70.000 verkregen voor de aanleg van de riolering aldaar. Tegenover deze vergoeding staan de gemaakte kosten door de gemeente. Er blijkt achteraf minder kolken te zijn gezogen. Dat komt doordat vorig jaar een aanbesteding van het bestek voor kolken heeft plaatsgevonden in november en de opdracht voor de uitvoering 2022 pas in week 51 is uitgegaan. Vanwege afrekeningen (creditnota's) van de energieleverancier van voorgaande jaren voor het fontein aan Vuurtorenplein 92 en rioolgemalen is er een voordeel van ruim €60.000 voor energiekosten. Er is minder externe ondersteuning nodig geweest bij de uitvoering van rioolbeleid waardoor het geraamde budget voor personele inhuur niet hoefde te worden aangewend.</p>	280.569	V
<p>Toevoeging voorziening riolering (BBV 44.2) Vanwege de lagere kapitaallasten en exploitatielasten van riolering hoeft er ook minder uit de voorziening voor riolering vrij te vallen ten opzichte van geraamd en in plaats daarvan wordt er in de voorziening gestort. De budgetonderschrijding van de exploitatiekosten betreft vooral de naar latere jaren uitgestelde uitvoering. Deze onderbesteding is toegevoegd aan de voorziening (BBV 44.2).</p>	-388.035	N

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<i>Groenvoorzieningen</i>		
Biodiversiteit Buitengebied De afgelopen jaren zijn er in het kader van biodiversiteit verschillende bermen en rotondes in de gemeente opgepakt en zijn er acties uitgevoerd om inwoners te inspireren om hun tuin te vergroenen. Een deel van de werkzaamheden is uitgesteld zodat deze met reconstructieprojecten zoals de kruising Langelaan/ Gooweg en Picképlein meeliften. Deze kosten worden gedekt door een bijdrage uit de reserve. Dat betekent dat tegenover het voordeel van lagere uitgaven het nadeel staat van een lagere bijdrage daarvoor uit die reserve.	136.209	V
Inhaalslag groenvoorzieningen inboet van bomen Vanwege achterstanden in het onderhoud van het groen in Noordwijkerhout is een inhaalslag noodzakelijk met name voor de inboet van bomen. Om te voldoen aan de zorgplicht zijn de rooi- en snoeiwerkzaamheden in 2021 uitgevoerd. Het gemeentelijk beleid is 1 op 1 herplanting van bomen. Dit betekent dat bovenop de reguliere jaarlijkse uitval van bomen nog eens 500 bomen extra moeten worden geplant. Het vervangen van die bomen kon niet worden gedaan omdat er een onvoldoende kwalitatieve groeiplaats was voor de bomen. Deze kosten worden gedekt door een bijdrage uit de reserve. Dat betekent dat tegenover het voordeel van lagere uitgaven het nadeel staat van een lagere bijdrage daarvoor uit die reserve.	350.000	V
Inhaalslag groenvoorzieningen Noordwijkerhout en De Zilk De inhaalslag van groot onderhoud van de groenvoorziening in Noordwijkerhout en De Zilk is grotendeels uitgevoerd. Een laatste deel schuift door naar 2023. Deze kosten worden gedekt door een bijdrage uit de reserve. Dat betekent dat tegenover het voordeel van lagere uitgaven het nadeel staat van een lagere bijdrage daarvoor uit die reserve.	75.275	V
<i>Afvalverwijdering en -verwerking</i>		
Afvalinzameling en -verwerking Ten tijde van het samenstellen van de begroting 2022 constateerden we een behoorlijke toename van huishoudelijk afval. De achterliggende reden was het verplichte thuiswerken tijdens de Covid-epidemie. We zijn toen voor de raming van de restafvalverwerkingskosten uitgegaan van 10% meer huishoudelijk afval. Gedurende 2022 zijn de coronamaatregelen afgeschaald, is thuiswerken verminderd en is dientengevolge de hoeveelheid huishoudelijk afval minder geweest dan begroot. Daarnaast zijn we in 2022 gestopt met het op afroep ophalen van grofvuil, hetgeen een positief effect had op de kosten voor nascheiding. Er is een eindafrekening van Meerlanden over 2021 nagekomen voor afvalinzameling. Dit is een creditnota van €63.377 (voordeel) hetgeen met name komt door een hogere opbrengst van oud papier. Er blijkt meer te zijn ingezameld en ook was de papierprijs hoger dan voorgaande jaren. Daarnaast zijn er extra reinigingskosten als gevolg van het nalopen van de milieuparkjes in Noordwijk Binnen en aan Zee in zowel het weekend als doordeweeks. En ook het narijden naar aanleiding van klachten. Door veel meer piepschuim dat via de milieustraat te Katwijk is ingezameld doordat men meer is gaan scheiden, zijn in 2021 meer kosten geweest. Daarvoor is een afrekening in 2022 nagekomen. Het afgelopen jaar is hiervoor een machine aangeschaft voor deze afvalfractie, wat zal leiden tot lagere inzamelkosten. Verder zijn de geraamde investeringen in afvalcontainers en bovengrondse (mini)containers niet gedaan omdat Meerlanden deze investeringen voor de gemeente zal gaan doen. Dat betekende dus een voordeel ten opzichte van de geraamde kapitaallasten.	149.950	V

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
Toevoeging voorziening riolering (BBV 44.2) Vanwege de lagere exploitatielasten van afvalinzameling en -verwerking wordt het surplus uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing gestort in de voorziening voor afval. Tegenover de lagere kosten staat daarmee het nadeel van een hogere storting in de voorziening.	-239.121	N
Maatregelen voor afvalscheiding Er zijn voorbereidingen getroffen voor een deel van het nieuwe afvalbeleid en de maatregelen voor afvalscheiding. Het deel van de maatregelen die nog niet konden worden uitgevoerd, voeren we in 2023 en 2024 uit. Deze kosten worden gedekt door een bijdrage uit de reserve. Dat betekent dat tegenover het voordeel van lagere uitgaven het nadeel staat van een lagere bijdrage daarvoor uit die reserve.	81.468	V
Overige verschillen < € 100.000	-135.872	N
Totaal lasten	1.727.732	V

Omschrijving bedragen in €	Baten	Voordeel/ Nadeel
Beleid Milieu		
Omgevingsdienst West Holland Inkomsten van leges is vraaggestuurd. De hoogte van de inkomsten leges wordt echter niet zozeer door het aantal aanvragen bepaald, als wel door de grootte van de bouwprojecten. Mogelijk dat de ontwikkeling van dit soort projecten trager is gaan verlopen als gevolg van de aangescherpte stikstofregelgeving. Ook het beschikbaar komen van grootschalige bouwlocaties speelt bij de ontwikkeling van grotere bouwprojecten een rol.	1.243.599	V
Uitvoering energiearmoede Voor het Nationaal Isolatie Programma is in 2022 een specifieke uitkering vanuit het Rijk overgemaakt van € 482.193,-. Daarvan hadden we begroot dat een deel zou worden ingezet voor de lokale isolatieaanpak van woningen met slechte energielabels. In 2022 is hier nog geen uitvoering aan gegeven wegens onvoldoende (ter zake deskundig) personeel terwijl er wel voor een deel van die uitvoering een budget was opgenomen. Het ontvangen subsidiebedrag van € 482.193 is als vooruit ontvangen geormerkt bedrag opgenomen.	-153.291	N
Riolering		
Toevoeging voorziening riolering (BBV 44.2) Vanwege de lagere kapitaallasten en exploitatielasten van riolering hoeft er ook minder uit de voorziening voor riolering vrij te vallen ten opzichte van geraamd en in plaats daarvan wordt er in de voorziening gestort. De budgetonderschrijding van de exploitatiekosten betreft vooral de naar latere jaren uitgestelde uitvoering. Deze onderbesteding is toegevoegd aan de voorziening (BBV 44.2).	-415.366	N
Overige verschillen < € 100.000	144.619	V
Totaal baten	819.561	V

Analyse verschillen reserves

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<i>Groenvoorzieningen</i>		
Biodiversiteit Buitengebied De afgelopen jaren zijn er in het kader van biodiversiteit verschillende berm- en rotondes in de gemeente opgepakt en zijn er acties uitgevoerd om inwoners te inspireren om hun tuin te vergroenen. Een deel van de werkzaamheden is uitgesteld zodat deze met reconstructieprojecten zoals de kruising Langelaan/ Gooweg en Picképlein meeliften. Deze kosten worden gedekt door een bijdrage uit de reserve. Dat betekent dat tegenover het voordeel van lagere uitgaven het nadeel staat van een lagere bijdrage daarvoor uit die reserve.	-136.209	N
Inhaalslag groenvoorzieningen inboet van bomen Vanwege achterstanden in het onderhoud van het groen in Noordwijkerhout is een inhaalslag noodzakelijk met name voor de inboet van bomen. Om te voldoen aan de zorgplicht zijn de rooi- en snoeiwerkzaamheden in 2021 uitgevoerd. Het gemeentelijk beleid is 1 op 1 herplanting van bomen. Dit betekent dat bovenop de reguliere jaarlijkse uitval van bomen nog eens 500 bomen extra moeten worden geplant. Het vervangen van die bomen kon niet worden gedaan omdat er een onvoldoende kwalitatieve groeiplaats was voor de bomen. Deze kosten worden gedekt door een bijdrage uit de reserve. Dat betekent dat tegenover het voordeel van lagere uitgaven het nadeel staat van een lagere bijdrage daarvoor uit die reserve.	-350.000	N
Inhaalslag groenvoorzieningen Noordwijkerhout en De Zilk De inhaalslag van groot onderhoud van de groenvoorziening in Noordwijkerhout en De Zilk is grotendeels uitgevoerd. Een laatste deel schuift door naar 2023. Deze kosten worden gedekt door een bijdrage uit de reserve. Dat betekent dat tegenover het voordeel van lagere uitgaven het nadeel staat van een lagere bijdrage daarvoor uit die reserve.	-75.275	N
<i>Afvalverwijdering en -verwerking</i>		
Uitvoeringsplan afval en grondstoffen Voor de te nemen maatregelen voor afvalscheiding in 2021 (projectmanagement, communicatie en handhaving/afvalcoach) is een budget ter beschikking gesteld van €166.000 te dekken uit de algemene reserve. De maatregelen zijn voor een groot deel doorgeschoven naar volgend jaar omdat de implementatie iets meer tijd heeft gekost.	-81.468	N
<i>Beleid Milieu</i>		
Kadernota Wabo/RO: handhaving strijdig grondgebruik ISG-gebied Het begrote bedrag voor de handhaving van de Bollengronden is in 2022 niet benut. De ODWH heeft de handhaving in 2022 niet kunnen oppakken, waardoor opdracht is verleend aan het bureau MB-ALL om dit in 2023 verder op te pakken. De niet benutte middelen zijn benodigd om de handhavingskosten in de komende jaren te dekken. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	-348.393	N

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<p>Uitvoering duurzaamheidsprogramma</p> <p>Het budget voor de uitvoering van het duurzaamheidsprogramma gedekt door een bijdrage uit de reserve is niet volledig besteed. In 2022 is het onderzoek naar de Wijkuitvoeringsplannen afgerond. Dit moet nog vervolgd worden met nader onderzoek en inzet van ingenieursbureau 's. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.</p>	-54.670	N
<p>Duurzaamheidssubsidies</p> <p>In 2022 is een beroep op de subsidieregeling gedaan voor een bedrag van € 195.925. Het restantbedrag van hetgeen is beschikbaar gesteld ad. € 168.542 zal, net als de dekking vanuit de Algemene Reserve, doorschuiven naar 2023. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.</p>	-169.172	N
Overige verschillen < € 100.000	-47.677	N
Totaal Onttrekkingen	-1.262.864	N

Programma 9: Wonen en Ruimte

9. Wonen en Ruimte	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Vershil Begroting-Rekening	Voor/nadeel
Lasten	€ 20.732.238	€ 11.692.420	€ 8.641.088	€ 3.051.332	V
Baten	€ 19.603.719	€ 8.612.548	€ 4.242.660	€ -4.369.888	N
Saldo Programma	€ -1.128.519	€ -3.079.872	€ -4.398.428	€ -1.318.556	N
Storting in reserves	€ 3.965.058	€ 4.074.080	€ 3.974.128	€ 99.952	V
Onttrekking aan reserves	€ 2.402.000	€ 4.530.230	€ 5.944.593	€ 1.414.363	V
Resultaat	€ -2.691.577	€ -2.623.722	€ -2.427.963	€ 195.759	V

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar is de toelichting op de verschillen groter dan € 100.000 ten opzichte van de bijgestelde raming voor dit programma als volgt:

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/Nadeel
<i>RO Beleid</i>	€ 198.305	V
Er worden geen afzonderlijke ruimtelijke visies meer opgesteld. Deze zijn ondergebracht in de Omgevingsvisie. Daarmee worden er dus ook geen kosten meer gemaakt.	€ 162.466	V
Gedurende 2022 werd duidelijk dat de invoering van de Omgevingswet niet in 2022 zou geschieden maar zou worden doorgeschoven naar 1 juli 2023 (en ondertussen naar 1 juli 2024). Dit heeft tot gevolg dat een aantal voorziene activiteiten niet in 2022 zijn gedaan, maar pas in 2023 worden uitgevoerd. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.		
<i>Volkshuisvesting Beleid</i>		
Sociale huurwoningen	€ 200.000	V
Er is in 2022 een bedrag begroot van € 200.000,- voor het realiseren van 8 extra sociale huurwoningen (8x € 25.000,-). Hiervoor zijn in 2022 geen werkelijke kosten gemaakt. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.		
Handhaving huisvestingsregelgeving	€ 343.965	V
Op 16 juni 2022 is de Verordening Beheer Woningvoorraad aangenomen door de raad. Handhaving kan starten vanaf 6 maanden na deze datum. Dit betekent dat het handhavingstraject in 2023 start. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.		
Versterken coördinatie bouwstromen woningbehoefte	€ 102.430	V
Voor het uitvoeren van de opgaven uit de woonvisie zijn behalve financiële middelen voor het inzetten van de verschillende instrumenten ook de inhuur van expertise nodig. Het restantbudget dat overgeheveld is vanuit 2021 naar 2022 is daarvoor niet besteed en zal ook in latere jaren niet meer nodig zijn. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.		
<i>Grondbedrijf</i>	€ 4.289.433	V
Het resultaat van tussentijdse winstneming en voorzienbare verliezen waren voor 2022 geraamd op €1.072.947 voordeel. De realisatie laat echter een nadelig saldo zien van €1.282.375. Dat betekent een verschil ten opzichte van de raming van €2.355.322 nadeel (baten en lasten gesaldeerd). Het gerealiseerde resultaat van 2022 van de grondexploitatiecomplexen wordt als volgt toegelicht:		

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<p>Tussentijdse winstneming (TWN)</p> <p>De totale TWN komt op € 260.000,- ten opzichte van € 990.000,- geraamd ofte wel €730.000 (nadeel). Dit verschil in de TWN bestaat is m.b.t. de complexen: <u>Van de Mortelstraat</u> (verhoging van € 80.000,-, begroot € 10.000,-). Door de voortgang van het project is het percentage van de gerealiseerde kosten hoger, waardoor er meer winst genomen kan worden. <u>Space Business Park</u> (verlaging van € 180.000,-, begroot verhoging van € 520.000,-). De eindwaarde van het project is ca. € 1.000.000,- afgenomen door bijstelling van de indexatie van de opbrengsten naar 0% en de aanpassing van de uitgeefbare oppervlakte. Daarnaast zijn er minder opbrengsten gerealiseerd in 2022 omdat de grondverkoop is uitgesteld. Er is daarom in het verleden teveel winst genomen, hetgeen dit jaar leidt tot een negatieve winstneming. <u>Duineveld</u> (verhoging van € 270.000,-, begroot € 460.000,-). De werkzaamheden met betrekking tot het landschapspark en speeileiland liggen stil door een nieuwe stikstof berekening. Hierdoor zijn er ook minder kosten voor bouwrijp maken. <u>'t Zilt</u> (€ 90.000,-) Doordat de extra grondopbrengst van de winstneming is verwerkt in de grondexploitatie kan er een TWN worden genomen.</p>	€ -730.000	N
<p>Mutaties voorziening voorzienbare verliezen Grondbedrijf</p> <p>De totale verhoging van het voorzienbaar verlies komt hiermee op € 1.631.598,- (nadeel). Voor het complex Bronsgeest is een voorziening getroffen van € 1.646.000,-. Het project is met 2 jaar verlengd. Daarnaast is er een verhoging van de kostenindex en een verlaging van de opbrengstindex. De bijstelling van de grondopbrengsten is op basis van taxatie. In 2022 heeft er een vermeerdering van € 343.000 voor het complex Maarten Kruytstraat plaats gevonden op de voorziening voorzienbare verliezen Grondbedrijf. Het project is met 1 jaar verlengd, waardoor er extra plankosten zijn. Ook zijn de kosten voor bouwrijp maken (met name voor watercompensatie) verhoogd. Ook voor het complex Offem-Zuid is de voorziening verhoogd (met € 81.000,-). Dit is nodig in verband met de verhoging van de kosten voor woonrijp maken door aanbesteding. Doordat de extra grondopbrengst van de winstneming is verwerkt in de grondexploitatie, kan de voorziening met betrekking tot het complex 't Zilt vervallen (€ 330.402,-) De voorziening voor de Schippersvaartweg kan verlaagd worden met € 108.000,- doordat de kosten voor bouw- en woonrijp maken lager zijn uitgevallen dan was geraamd.</p>	€ -1.631.598	N
Overige verschillen < € 100.000	€ 116.332	V
Totaal lasten	€ 3.051.332	V

Omschrijving bedragen in €	Baten	Voordeel/ Nadeel
<i>Grondbedrijf</i> Het resultaat van tussentijdse winstneming en voorzienbare verliezen waren voor 2022 geraamd op € 1.072.947 voordeel. De realisatie laat echter een nadelig saldo zien van € 1.282.375. Dat betekent een verschil ten opzichte van de raming van € 2.355.322 nadeel (baten en lasten gesaldeerd).	€ -4.283.156	N
Overige verschillen < € 100.000	€ -86.732	N
Totaal baten	€ -4.369.888	N

Analyse verschillen reserves

Omschrijving bedragen in €	Toevoegingen	Voordeel/ Nadeel
<i>Grondbedrijf</i> Tussentijdse winstneming (TWN) en mutaties voorziening voorzienbare verliezen Het resultaat van tussentijdse winstneming en voorzienbare verliezen waren voor 2022 geraamd op € 1.072.947 voordeel. De realisatie laat echter een nadelig saldo zien van € 1.282.375. Dat betekent een verschil ten opzichte van de raming van € 2.355.322 nadeel (baten en lasten gesaldeerd). In de jaarrekening 2022 zijn de in 2022 genomen winsten en verliezen van de grondexploitaties gelijk als onttrekking dan wel toevoeging aan de Reserve winst grondbedrijf verwerkt. Derhalve staat tegenover het nadeel van het resultaat van de grondexploitaties het voordeel van de bijdrage uit de genoemde reserve.	€ 79.952	V
Overige verschillen < € 100.000	€ 20.000	V
Totaal Toevoegingen	€ 99.952	V

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<p><i>RO Beleid</i> Er worden geen afzonderlijke ruimtelijke visies meer opgesteld. Deze zijn ondergebracht in de Omgevingsvisie. Daarmee worden er dus ook geen kosten meer gemaakt. Gedurende 2022 werd duidelijk dat de invoering van de Omgevingswet niet in 2022 zou geschieden maar zou worden doorgeschoven naar 1 juli 2023 (en ondertussen naar 1 juli 2024). Dit heeft tot gevolg dat een aantal voorziene activiteiten niet in 2022 zijn gedaan, maar pas in 2023 worden uitgevoerd. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.</p>	€ -162.466	N
<p><i>Volkshuisvesting Beleid</i> Sociale huurwoningen Er is in 2022 een bedrag begroot van € 200.000,- voor het realiseren van 8 extra sociale huurwoningen (8x € 25.000,-). Hiervoor zijn in 2022 geen werkelijke kosten gemaakt. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.</p>	€ -200.000	N
<p>Handhaving huisvestingsregelgeving Op 16 juni 2022 is de Verordening Beheer Woningvoorraad aangenomen door de raad. Handhaving kan starten vanaf 6 maanden na deze datum. Dit betekent dat het handhavingstraject in 2023 start. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.</p>	€ -343.965	N
<p>Versterken coördinatie bouwstromen woningbehoefte Voor het uitvoeren van de opgaven uit de woonvisie zijn behalve financiële middelen voor het inzetten van de verschillende instrumenten ook de inhuur van expertise nodig. Het restantbudget dat overgeheveld is vanuit 2021 naar 2022 is daarvoor niet besteed en zal ook in latere jaren niet meer nodig zijn. Tegenover het voordeel van minder uitgaven staat het nadeel van minder bijdrage daarvoor uit de reserve.</p>	€ -102.430	N
<p><i>Grondbedrijf</i> Tussentijdse winstneming (TWN) en mutaties voorziening voorzienbare verliezen Het resultaat van tussentijdse winstneming en voorzienbare verliezen waren voor 2022 geraamd op € 1.072.947 voordeel. De realisatie laat echter een nadelig saldo zien van €1.282.375. Dat betekent een verschil ten opzichte van de raming van € 2.355.322 nadeel (baten en lasten gesaldeerd). In de jaarrekening 2022 zijn de in 2022 genomen winsten en verliezen van de grondexploitaties gelijk als onttrekking dan wel toevoeging aan de Reserve winst grondbedrijf verwerkt. Derhalve staat tegenover het nadeel van het resultaat van de grondexploitaties het voordeel van de bijdrage uit de genoemde reserve.</p>	€ 2.275.370	V

Omschrijving bedragen in €	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<p>Afwaardering geactiveerde voorbereidingskosten toekomstige grondexploitaties</p> <p>Voor een aantal complexen hebben we voorbereidingskosten gemaakt, die moeten gaan leiden tot een actieve grondexploitatie. Die gemaakte kosten kunnen dan bij de opening van de grondexploitatie als kosten eraan toegevoegd worden. Wanneer deze complexen niet binnen 5 jaar hebben geleid tot een actieve grondexploitatie, dan moeten deze worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat. In 2022 werd ervan uitgegaan dat de complexen Jan Kroonsplein en De Nes I een grondexploitatie zouden worden, maar dit heeft vooralsnog niet plaatsgevonden. Derhalve moeten ook voor deze complexen de in 2017 geactiveerde voorbereidingskosten afgeboekt worden ten laste van het rekeningresultaat van 2022. Dat betekent voor Jan Kroonsplein voor een bedrag van € 94.352,- en voor De Nes I € 5.137,-.</p> <p>Tegenover het nadeel van meer uitgaven staat het voordeel van hogere bijdrage daarvoor uit de Reserve winst grondbedrijf.</p>	€ 99.489	V
<p>Vennootschapsbelasting</p> <p>Voor de fiscale positie geldt het onderscheid tussen de overige activiteiten (o.a. afvalinzameling en verhuur onroerende zaken aan derden) en het Grondbedrijf.</p> <p>Voor de overige activiteiten is over 2022 geen vennootschapsbelasting verschuldigd.</p> <p>Voor het Grondbedrijf is ook geen vennootschapsbelasting verschuldigd over de fiscale winsten van 2022. De last van vennootschapsbelasting is als nihil verwerkt in het overzicht van baten en lasten. Voor de begroting was uitgegaan van een verschuldigde belasting. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen onttrekking uit de reserve.</p>	€ -127.000	N
Overige verschillen < € 100.000	€ -24.635	N
Totaal Onttrekkingen	€ 1.414.363	V

Overzicht van gerealiseerde Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Vershil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
<i>Baten</i>					
Parkeergelden	€ 3.619.319	€ 4.628.981	€ 4.691.172	€ 62.191	V
Naheffingsaanslagen	€ 564.664	€ 564.664	€ 623.439	€ 58.775	V
Parkeervergunningen en ontheffingen	€ 250.257	€ 408.257	€ 682.435	€ 274.178	V
Dividend	€ 781.600	€ 863.463	€ 863.674	€ 211	V
OZB gebruikers	€ 1.278.173	€ 1.278.173	€ 1.527.472	€ 249.299	V
OZB woning eigenaar	€ 9.361.660	€ 9.361.660	€ 9.445.041	€ 83.381	V
OZB niet-woning eigenaar	€ 2.739.040	€ 2.739.040	€ 2.369.096	€ -369.944	N
Hondenbelasting	€ 274.716	€ 274.716	€ 258.930	€ -15.786	N
Forensenbelasting	€ 1.335.621	€ 1.335.621	€ 1.374.887	€ 39.266	V
Toeristenbelasting	€ 3.325.590	€ 3.325.590	€ 3.017.771	€ -307.819	N
Kosten aanmaningen en dwangbevelen	€ -	€ -	€ -	€ -	N
Precario rechten	€ 208.118	€ 178.118	€ 172.777	€ -5.341	N
BIZ	€ 122.040	€ 161.473	€ 159.592	€ -1.882	N
Algemene uitkering	€ 63.900.659	€ 71.673.899	€ 72.122.846	€ 448.947	V
Overige dekkingsmiddelen	€ 69.018	€ 69.018	€ 54.168	€ -14.850	N
	€ 87.830.475	€ 96.862.673	€ 97.363.301	€ 500.628	V
<i>Lasten</i>					
Onvoorzien	€ 206.111	€ 181.111	€ -	€ 181.111	V
	€ 206.111	€ 181.111	€ -714	€ 181.825	V
Saldo Programma	€ 87.624.364	€ 96.681.562	€ 97.364.015	€ 682.453	V
Storting in reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	N
Onttrekking aan reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	N
	€ -	€ -	€ -	€ -	N
Resultaat	€ 87.624.364	€ 96.681.562	€ 97.364.015	€ 682.453	V

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar is de toelichting op de verschillen groter dan € 100.000 ten opzichte van de bijgestelde raming voor de Algemene dekkingsmiddelen als volgt:

Omschrijving bedragen in €	Baten	Voordeel/ Nadeel
<i>Parkeergelden</i> Net als vorig jaar is gebleken dat veel mensen Noordwijk voor kortstondig verblijf bezochten. Dit heeft geresulteerd in een hogere parkeeropbrengst in 2022. Ook is het tarief voor vergunningen voor parkeren verhoogd. De verwachting was dat het aantal vergunningen daardoor zou afnemen, hetgeen niet is gebeurd wat een extra opbrengst van € 274.178,- heeft betekend.	€ 395.144	V
<i>Toeristenbelasting</i> In 2022 is een bedrag begroot van € 3.325.590,- voor de inkomsten uit toeristenbelasting. Echter komen de werkelijke inkomsten in 2022 lager uit hetgeen het gevolg is van het sluiten van een groot hotel in Noordwijk in verband met een verbouwing en de nasleep van de coronacrisis.	€ -307.819	N
<i>Algemene uitkering</i> In 2022 is er in totaal € 72.115.734,93 uit het gemeentefonds ontvangen voor het boekjaar 2022. Daarnaast is er over boekjaar 2020 nog een nabetaling van € 100.324,- ontvangen. Over boekjaar 2021 is een bedrag van € 66.817,- teruggevorderd. Per saldo is er over voorgaande jaren € 33.507,- meer ontvangen dan begroot. Daarnaast is er via de decembercirculaire totaal € 1.259.519,- ontvangen. € 903.000,- was hiervan al via een aparte brief in oktober aangekondigd en verwerkt in de najaarsnota. Het verschil van € 356.167,- uit de decembercirculaire was echter bij de Najaarsnota nog niet bekend en kon derhalve niet meer in de begroting verwerkt worden en levert bij de jaarrekening een verschil op tussen begroot en gerealiseerd. Het overige verschil wordt veroorzaakt door een verschil in waarden en aantallen tussen de rekenmodellen bij de circulaires en de uiteindelijke cijfers in de betaalspecificaties.	€ 448.947	V
Overige verschillen < € 100.000	€ -35.643	N
Totaal baten	€ 500.628	V

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<i>Budget onvoorzien</i> Er is voor € 24.000,- aanvragen gedaan voor incidentele uitgaven ten laste van het budget onvoorzien incidenteel. Hierdoor resteert een niet aangewend bedrag. Verder resteert er op de post structureel onvoorzien een niet aangewend bedrag.	181.111	V
Overige verschillen < € 100.000	714	V
Totaal lasten	181.825	V

Onvoorzien

Voor incidentele onvoorzien lasten is een bedrag opgenomen van € 130.000.
Voor onvoorzien structurele lasten is een bedrag van € 76.111 begroot.

Het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien was in het verslagjaar:

Aanwending onvoorzien incidenteel (bedragen x €)	Wijziging	Bedrag
Campingpendel	Voorjaarsnota	15.000
Onderzoek Oosterduise meer	Najaarsnota	10.000
		25.000
Geraamd voor onvoorzien incidenteel		130.000
Saldo niet gebruikt		105.000

Aanwending onvoorzien structureel (bedragen x €)	Wijziging	Bedrag
		0
Geraamd voor onvoorzien structureel		76.111
Saldo niet gebruikt		76.111

Gerealiseerde kosten van overhead

Overhead (bedragen in €)	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
Inkoop	372.793	372.793	240.977	131.816	V
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	668.140	1.532.812	782.454	750.358	V
Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie	174.203	194.203	156.217	37.986	V
Huisvesting	1.206.753	1.256.796	1.198.358	58.438	V
Automatisering en informatisering	3.244.745	3.134.745	2.828.561	306.184	V
Facilitaire zaken / DIV	163.387	287.009	113.163	173.846	V
Financiën	192.900	132.900	37.959	94.941	V
Personeelszaken	803.750	1.393.750	1.208.468	185.282	V
Loonkosten van ondersteunende en sturende taken	9.049.932	9.856.711	9.929.580	-72.869	N
Gerealiseerde kosten van de overhead	15.876.603	18.161.719	16.495.738	1.665.981	V

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<i>Bestuurszaken en bestuursondersteuning</i>		
Fricriebudget In 2022 heeft de gemeente Noordwijk vanuit de algemene uitkering een bijdrage van € 932.500,- ontvangen voor frictie. Hierop is een bedrag van € 770.000,- in mindering gebracht en teruggestort in de Reserve Verkoop aandelen Nuon. Vanuit deze reserve waren er namelijk uitgaven 'voorgefinancierd' omdat bij een fusie de kosten in het eerste jaar gemaakt worden. Daarnaast is het restant vanuit 2021 van € 198.335,- op de frictiekosten bij de Jaarrekening 2021 weer beschikbaar gesteld in 2022. En tenslotte is er een restantbedrag over vorige jaren van € 533.808,- doorgeschoven naar 2022. Dit brengt het totale begrote frictiekostenbudget in 2022 op € 894.643,-. Hiervan blijft in 2022 uiteindelijk een bedrag van € 392.115,- onbenut. Ten opzichte van de begrote uitgaven van de frictiekosten houden we over op de onderdelen inzet tijdelijke medewerkers (€ 83.000,-), projectbureau (€ 13.000,-), harmonisatie (€ 63.000,-), dienstverlening (€ 107.000,-) en onvoorzien (€ 127.000,-). Het restantbudget van € 392.115,- kan via de Algemene Reserve worden doorgeschoven naar 2023.	392.115	V
Corona steunmaatregelen commerciële partijen In de Najaarsnota 2022 is een gedeelte van de steunmaatregelen voor commerciële partijen reeds afgeraad van € 500.000,- naar € 250.000,-. De uiteindelijke verleende noodsteun aan commerciële partijen is uitgekomen op € 105.000,-. Er ligt nog een aanvraag ter beoordeling in 2023 van € 15.000,-. Dit bedrag moet gereserveerd worden voor 2023. De niet aangewende budgetten van € 145.000,- blijven in de Algemene Reserve. Tegenover het voordeel van geen uitgaven staat het nadeel van geen bijdrage daarvoor uit de reserve.	145.000	V

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<p><i>Automatisering en informatisering</i></p> <p>De variabele ICT-kosten als ook de kosten van ICT-contracten zijn beperkt gebleven in 2022. Ook doordat eerder geraamde investeringen nog niet volledig zijn aangewend, zijn de kapitaallasten lager uitgevallen dan geraamd.</p>	306.184	V
<p><i>Facilitaire zaken / DIV</i></p> <p>Wet open overheid (Woo) Voor de uitvoering van de Woo zijn er middelen vanuit het Rijk beschikbaar gekomen voor gemeenten. Gemeente Noordwijk zat in 2022 nog in de opstartfase van de uitvoering van de Woo. Derhalve resteert er een bedrag van € 106.543,-. Verder is er een budgetonderbesteding onder meer doordat bij het overbrengen van fysieke bouwvergunningen en persoonskaarten vanuit het archief naar het ELO in Leiden werkzaamheden in 2022 niet hebben plaatsgevonden.</p>	173.846	V
<p><i>Personeelszaken</i></p> <p>Inhuur in verband met ziekte In 2022 is een bedrag begroot van € 84.900,- voor de mogelijkheid om in te huren als ambtenaren (langdurig) ziek waren. Hier is bij de Voorjaarsnota 2022 nog € 500.000,- bij op geplust. Dit bedrag werd gedekt vanuit de Algemene Reserve. De werkelijke kosten voor inhuur in verband met ziekte komen in 2022 uit op € 236.350,-. Vanuit verschillende teams binnen de gemeente Noordwijk is gebruik gemaakt van dit budget. Uiteindelijk resteert er een bedrag van € 348.550,- in 2022. Tegenover dit voordeel staat het nadeel van een lagere bijdrage uit de Algemene Reserve.</p>	348.550	V
<p><i>Loonkosten van ondersteunende en sturende taken</i></p> <p>Talentedprogramma In 2022 is een bedrag begroot van € 500.000,- voor het talentenprogramma binnen de gemeente Noordwijk. De werkelijke kosten komt in 2022 uit op € 157.821,-. Deze onderschijding van € 342.179,- komt voort uit het feit dat dit een jaarbedrag betreft en de talenten pas in augustus 2022 zijn gestart. Tevens zijn er niet 10, maar 9 talenten gestart. Het budget van het 10e talent is in de Begroting 2023 omgezet in een BBL leerplek binnen het cluster Buitendienst Regie en Toezicht (Cluster 3). Tenslotte is er na twee maanden ook één van de 9 talenten gestopt. Hierdoor zijn er momenteel nog 8 talenten werkzaam binnen de gemeente Noordwijk.</p>	342.179	V
<p>Minder toerekening apparaatslasten aan grondexploitaties Vóór het vaststellen van de gemeentelijke begroting wordt jaarlijks een planning gemaakt van de begrote uren van de projectleiders en projectassistenten. Met het vaststellen van de werkelijk gemaakte uren voor de jaarrekening 2022 is het aantal uren besteed aan grondexploitaties aanzienlijk lager dan gepland. Onder andere dit gegeven leidt tot een negatief effect op het rekeningresultaat van € 349.401,-.</p>	-349.401	N
<p>Boven formatief geplaatst personeel In 2022 is een bedrag begroot van € 357.997,- voor boven de formatie geplaatst personeel. De werkelijke kosten komen in 2022 uit op € 516.369,-. Deze overschrijding van € 158.372,- wordt veroorzaakt doordat er meer mensen boven de formatie zijn geplaatst dan voor 2022 vooraf is begroot. Ter hoogte van de geraamde kosten van boven de formatie geplaatst personeel kan alleen worden verrekend via de Reserve Personeelskosten.</p>	-158.372	N

Omschrijving bedragen in €	Lasten	Voordeel/ Nadeel
Overige verschillen < € 100.000	465.881	V
Totaal lasten	1.665.981	V

Bedrag voor heffing voor de vennootschapsbelasting

De wet Modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen is per 1 januari 2016 in werking getreden. Deze wet houdt in dat overheden vennootschapsbelasting moeten betalen over de winsten die zij met ondernemingsactiviteiten hebben behaald.

De gemeente Noordwijk heeft haar fiscale positie in kaart gebracht. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de overige activiteiten (o.a. afvalinzameling en verhuur onroerende zaken aan derden) en het Grondbedrijf.

Voor de overige activiteiten is over 2022 geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Voor het Grondbedrijf is ook geen vennootschapsbelasting verschuldigd over de fiscale winsten van 2022. De last van vennootschapsbelasting is als nihil verwerkt in het overzicht van baten en lasten.

3.1.5.2 Lopende investeringen

De uitgaven van de lopende investeringen tot en met 2022 waren € 53 miljoen waarvoor een investeringsbudget beschikbaar is van € 107 miljoen. Dat verschil ten opzichte van de raming komt hoofdzakelijk door een aantal grote investeringen die verspreid over de komende jaren zullen worden uitgevoerd.

Het betreft onder meer de reconstructie van de Parallel Boulevard, wijkrenovatie Zeeburg, het nieuw te bouwen nieuw multifunctioneel centrum voor De Schelft, de financiële afronding van het sportpark De Boekhorst, onderwijshuisvesting waaronder Wakersduin en uitbreiding van de Prinsenhof, de verbouwing van het pand aan de Duinwetering 101 (politiebureau), de nieuwe raadszaal.

Ook staat er momenteel een lange levertijd voor de aanschaf van nieuwe vervoermiddelen. Voor het overige komt het door uitstel en latere afronding c.q. oplevering van projecten.

Van het resterende investeringskrediet van € 53 miljoen valt een bedrag van ruim € 5 miljoen vrij door het beëindigen van lopende investeringen in 2022. Niet alleen worden er lopende investeringen beëindigd omdat het werk technisch en financieel klaar is. Ook gaat het om onder meer vervangingen van bijvoorbeeld openbare verlichting en afvalcontainers die in latere jaren pas hoeven plaats te vinden. Deze lopende investeringen worden beëindigd en opnieuw opgenomen in latere jaren in het investeringsplan 2024-2027 van de begroting 2024.

De lopende investeringen worden als volgt schematisch weergegeven:

	Begroot	Begroot	Begroot	Werkelijk	Restant
	t/m 2021	2022	tm 2022	tm 2022	tm 2022
Programma 2	€ 1.619.000	€ 120.000	€ 1.739.000	€ 1.695.887	€ 43.113
Programma 3	€ 15.152.609	€ 6.055.895	€ 21.208.504	€ 10.276.796	€ 10.931.708
Programma 4	€ 645.000	€ 454.340	€ 1.099.340	€ 92.750	€ 1.006.590
Programma 5	€ 11.063.512	€ 3.436.164	€ 14.499.676	€ 3.291.662	€ 11.208.014
Programma 6	€ 43.796.586	€ 3.754.237	€ 47.550.823	€ 31.746.546	€ 15.804.277
Programma 8	€ 7.643.867	€ 3.922.875	€ 11.566.742	€ 2.487.406	€ 9.079.336
Programma 9	€ -	€ 1.210.581	€ 1.210.581	€ 749.818	€ 460.763
Overig totaal	€ 1.095.846	€ 74.858	€ 1.170.704	€ 201.330	€ 969.374
Overhead totaal	€ 2.701.500	€ 4.957.374	€ 7.658.874	€ 2.980.311	€ 4.678.563
Totaal	€ 83.717.920	€ 23.986.324	€ 107.704.244	€ 53.522.506	€ 54.181.738

In bijlage 4.3 staat van alle lopende investeringen de kredietuitputting en status van de voortang weergegeven.

Toelichting op kredietoverschrijdingen van investeringen

Te constateren valt dat er dit verslagjaar geen significante overschrijdingen van de beschikbaar gestelde investeringskredieten zijn.

Er zijn investeringen die bestaan uit verschillende samengestelde delen waarover afzonderlijk wordt afgeschreven op basis van verschillende afschrijvingstermijnen voor ieder onderdeel. Voor de kredietuitputting dient die investering dan als één samengesteld geheel beschouwd te worden. Wanneer sec voor een onderdeel daarvan sprake was van een kredietoverschrijding, werden die binnen het geheel van die investering gecompenseerd.

Toelichting op de lopende investeringen per programma

Hierna wordt per programma en per investering een toelichting daarop gegeven. Het betreft de voornaamste investeringen met een restantkrediet groter dan € 0,5 miljoen, waarmee bijna € 42 miljoen investeringskrediet dat openstaat voor de komende jaren, wordt verklaard.

Programma 3

240122 Gevelmaatregelen Parallel Boulevard (restantkrediet € 1 miljoen)

240171 Parallel Boulevard (klinkers) (restantkrediet ruim € 600.000)

De reconstructie van de Parallel Boulevard is in 4 fasen opgedeeld en tijdens de zomermaanden wordt er niet doorgewerkt. De planning voor de Parallel Boulevard is als volgt:

1. Seizoen 1 – sept 21 t/m mrt 22 is afgerond;
2. Seizoen 2 – sept 22 t/m mrt 23 is in uitvoering;
3. Versnelde aanleg rotonde Vuurtorenplein (na positieve aanbesteding) is gepland van maart tot en met april 2023 (streven is 21 april rotonde toegankelijk voor doorgaand verkeer);
4. Oude Zeeweg / De Grent (vanaf Picképlein tot Palaceplein) – in uitvoering van september 2023 t/m maart 2024.

245211 Vervanging diverse wegen asfalt (restantkrediet ruim € 900.000)

Deze investering was voorzien in voorgaande jaren maar heeft niet plaatsgevonden vanwege het gebrek aan capaciteit en andere prioriteiten zoals herziening van contracten e.d. na de fusie. In 2023 zal dit investeringskrediet ingezet worden voor de reconstructie van de Herenweg in Noordwijkerhout, die dit jaar uitgevoerd zal worden.

245243 Vervanging Zeeburg 2022 (restantkrediet € 2 miljoen)

De wijkrenovatie Zeeburg vindt in 3 fasen plaats: fase 1 2020-2023, fase 2 2020-2024, fase 3 2020-2025. Via de begroting 2023 zijn de beschikbaar gestelde investeringsbedragen geraamd in de betreffende jaarschijven, overeenkomstig hetgeen is vermeld in het raadsvoorstel.

Programma 4

240298 Renovatie strandafritten 2021 (restantkrediet € 800.000)

Volgens planning worden de strandafritten gerenoveerd in de periode van 2022-2024. Een deel is afgelopen voorjaar gerealiseerd. De verwachting is dat eind 2023/begin 2024 de renovatie van de strandafritten kunnen worden afgerond.

Programma 5

230223 IHP, Wakersduin (restantkrediet ruim € 5 miljoen)

In december 2021 heeft de raad het definitief ontwerp vastgesteld en is het bouwkrediet toegekend. In maart 2022 is de bouwteamfase afgerond. De realisatie van het project is in 3 percelen aanbesteed en gegund. Met de uitvoering van deze investering is begonnen.

230227 Uitbreiding Prinsenhof (restantkrediet € 5 miljoen)

Na de gemeentelijke herindeling per 2019 heeft Sophia Scholen een aanvraag gedaan voor de uitbreiding van De Prinsenhof. In november 2021 heeft de raad ingestemd met de herontwikkeling van het perceel aan de Viaductweg. Hier worden nu woningen in combinatie met een kleine aanvullende schoolvoorziening gerealiseerd. In maart 2022 is een projectleider gestart om dit project op te pakken. De planning is om in 2023 een plan voor te leggen en een bouwkrediet aan te vragen voor de realisatie van de permanente dependance.

Programma 6

230132 Gebouw de Schelft (restantkrediet € 11 miljoen)

Naar aanleiding van het initiatiefvoorstel voor De Schelft is door de raad op 10-11-2021 besloten de restanten van het complex te slopen en een nieuw multifunctioneel centrum te bouwen waarvoor een investeringsbudget van €11.323.000 beschikbaar is gesteld. Er vindt op dit moment een heroverweging van de investeringsplannen plaats. Wel worden er voorsnog sloop/voorbereidingskosten gemaakt.

230157-240168-240170 SP De Boekhorst gebouw en velden (restantkrediet € 3 miljoen)

Het betreft een meerjarig project. Oplevering vindt plaats in 2022. De financiële afronding volgt in 2023.

240108 Huisvesting Poppodium/SJC (restantkrediet € 900.000)

Het betreft een meerjarig project. Er is vertraging opgelopen door een constructiefout. Over de afhandeling van de schadeclaim is inmiddels overeenstemming bereikt. Oplevering heeft plaatsgevonden. Naar verwachting wordt dit project in 2023 afgerond.

Programma 8

240172 Parallel Boulevard (riolering) (restantkrediet € 3,3 miljoen)

240291 Verbetering riolering 2020 (restantkrediet ruim € 1 miljoen)

De reconstructie van de Parallel Boulevard is in 4 fasen opgedeeld en tijdens de zomermaanden wordt er niet doorgewerkt. Hierdoor is de planning van het project verlengd. Van het restantkrediet voor de verbetering van de riolering is €800.000 nodig voor de reconstructie van de Parallel Boulevard. Verder is er hiervan €200.000 nog beschikbaar voor de Scheveningsestraat.

240304 Verbetering riolering 2022 (restantkrediet bijna € 1,6 miljoen)

240305 Vervanging riolering 2022 (restantkrediet bijna € 1,2 miljoen)

De investeringen in de riolering zijn voor het grootste deel gepland voor de Parallel Boulevard, wijkrenovatie Zeeburg en Herenweg. Voor de voortgang daaromtrent wordt verwezen naar hetgeen toegelicht staat bij die projecten. De overige voor 2022 geplande investeringen zullen doorschuiven naar volgend jaar.

Overig

Vervoermiddelen (restantkrediet € 1 miljoen)

Binnen de organisatie wordt door Openbare Werken gebruik gemaakt van diverse voertuigen voor het beheer in de Openbare Ruimte en de gladheidsbestrijding. In eerste instantie zijn deze vervangingen uitgesteld om de maximale duurzaamheid te behalen omdat dit nog niet voor alle soorten voertuigen mogelijk was. In december 2021 heeft B&W besloten over de vervanging van vervoermiddelen voor de buitendienst. Uitgangspunt is dat alleen bedrijfswagens zonder kraan- en kiepfunctie in een elektrische uitvoering worden aangeschaft. Er staat momenteel een lange levertijd voor de aanlevering van nieuwe vervoermiddelen. De verwachting is dat de levering van de nieuw aan te schaffen tracties in het voorjaar van 2023 zal zijn.

Overhead

230228- 230229- 230230 Duinwetering 101 (vm. politiekantoor) (restantkrediet € 1,2 miljoen)

Voor de aankoop en de verbouwing van het pand aan de Duinwetering 101 te Noordwijk (politiebureau) is dit krediet ter beschikking gesteld. Het pand is bestemd voor multifunctioneel gebruik. Er zijn diverse verzoeken binnen gekomen bij de gemeente van diverse organisaties die op zoek zijn naar ruimte die zij kunnen huren. Vaak zijn ruimten te groot of juist te klein voor een organisatie. Hiervoor wordt het pand verbouwd. Deels is het inmiddels in gebruik genomen. Merendeels moet dat nog gaan gebeuren.

230233 Nieuwe raadzaal 2022 (restantkrediet € 2 miljoen)

Dit jaar is een aanvang gemaakt met het project Nieuwe raadzaal. Op dit moment is het project nog in de voorbereidende fase. Zodra er meer duidelijkheid is over de daadwerkelijke kosten zal er een voorstel aan de raad worden gestuurd.

3.1.5.3 Overzicht van incidentele baten en lasten per programma

Incidentele Lasten	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening
Programma 1			
Talentenprogramma 2022-2023	€ -	€ 500.000	€ 157.821
<i>Grondbedrijf gerelateerde onderwerpen:</i>			
Uren grondbedrijf (product 249)	€ 442.204	€ 442.204	€ 442.204
Overhead uren grondbedrijf (product 249)	€ 300.699	€ 300.699	€ 300.699
Rente Gronden staat C min Wilhelminastr (product 249)	€ 96.447	€ 96.447	€ 67.622
Bijdrage Regionaal InvesteringsFonds (RIF)	€ 964.006	€ 964.006	€ 964.006
Afboeken voorber kst vm nieggs uit de reserve Grondbedrijf	€ -	€ 320.119	€ 320.119
<i>Corona-gerelateerde maatregelen:</i>			
Corona noodsteun ondernemers 2022	€ -	€ 250.000	€ 105.000
Jaarstukken 2020- Corona gerelateerde maatregelen (Vanuit rijk) van totaal € 378.000,-	€ -	€ 74.000	€ 48.000
Jaarstukken 2020- Friciekosten	€ -	€ 533.808	€ 141.693
budgetoverheveling coronagelden 2021: sep.circ. 2020 uitvoeringsbudget coronacrisis	€ -	€ 64.408	€ 45.400
Jaarstukken 2021 (budgetoverheveling frictiekosten 2021)	€ -	€ 198.335	€ 198.335
Precariobelasting inkomsten (coronagelden jaarrekening 2020) (van totaal € 378.000,-)	€ -	€ 30.000	€ 30.000
Uitvoering cultuurbeleid (coronagelden Jaarrekening 2020) (van totaal € 378.000,-)	€ -	€ 120.000	€ -
Uitvoering cultuurbeleid (coronagelden Jaarrekening 2020) (van totaal € 378.000,-)	€ -	€ 122.000	€ -
Wmo ruimte eigen beleid (coronagelden Jaarrekening 2020) (van totaal € 378.000,-)	€ -	€ 32.000	€ -
budgetoverheveling coronagelden 2021: dec.circ. 2020 cultuur	€ -	€ 202.733	€ 202.733
budgetoverheveling coronagelden 2021: lokaal cultuur aanbod (covid-19)	€ -	€ 83.772	€ 47.495
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 perspectief jeugd en jongeren 2021	€ -	€ 34.901	€ 31.331
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 jongerenwerk	€ -	€ 25.179	€ -
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 mentale ondersteuning 2021	€ -	€ 20.975	€ 52.886
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 activiteiten en ontmoetingen	€ -	€ 14.574	€ -
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 bestrijden eenzaamheid ouderen 2021	€ -	€ 100.763	€ -
budgetoverheveling coronagelden 2021: maartbrief 2021 extra begeleiding kwetsbare groepen	€ -	€ 90.058	€ -
Programma 4			
Retail- Horecavisie	€ 338.900	€ 338.900	€ 209.771
Retail- en horecavisie (restant 2021)	€ -	€ 1.081.000	€ -
Strandnota 2022-2026	€ -	€ 100.000	€ 19.875
Centrumvisie- Autoluw (restant 2019)	€ -	€ 20.511	€ 20.511
Centrumvisie- Autoluw (restant 2020)	€ -	€ 9.600	€ 1.286
Verdere uitvoering Centrumvisie Noordwijkerhout (restant 2020)	€ -	€ 57.937	€ 258
Themajaar 2021 (restant 2021)	€ -	€ 28.694	€ 18.145
Basecamp (restant 2020)	€ -	€ 1.195.737	€ 21.859
Space Campus (restant 2019)	€ -	€ 307.323	€ 306.250
Programma 5			
Huur tijdelijke huisvesting Prinsenhof	€ 50.000	€ 50.000	€ 43.211
Herontwikkeling Viaductweg (restant 2021)	€ -	€ 75.000	€ 65.277
Programma 6			
Jongeren op gezond gewicht 2020-2023	€ 47.880	€ 47.880	€ 47.880
Jaarlijkse exploitatielasten tijdelijke multifunctionele hal De Schelft	€ 21.000	€ 21.000	€ 1.564
Vorbereidingskrediet De Schelft (restant 2021)	€ -	€ 222.033	€ -
Programma 7			
Bijstand uitbetaling van de energie-armoedetoelage	€ 752.566	€ 4.093.124	€ 2.789.064
Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne	€ -	€ 1.750.000	€ 2.328.420
Project integrale toegang	€ 200.000	€ -	€ -
Sociale kaart	€ 15.000	€ 15.000	€ 8.901
Gelukig leven (restant 2021)	€ -	€ 79.000	€ 8.988
Jobcoach (restant 2021)	€ -	€ 22.118	€ -
Mensen hebben mensen nodig (restant 2021)	€ -	€ 16.868	€ -
Mensen hebben mensen nodig (restant 2021)	€ -	€ 21.780	€ -
Maatschappelijk programma 2022-2025	€ -	€ 87.000	€ -
Gelijke kansen voor kinderen	€ -	€ 30.000	€ 18.682
Programma 8			
Handhaving strijdig grondgebruik ISG-gebied/ODWH	€ 177.498	€ 177.498	€ -
Biodiversiteit Buitengebied (restant 2021)	€ -	€ 156.399	€ 20.190
Programma 9			
<i>Grondexploitaties:</i>			
Verliesneming wegens afsluiten grondexploitatie Boechorst (restgronden)	€ -	€ 1.289	€ 1.244
Verliesneming wegens afsluiten grondexploitatie Johanna van Hoornstraat	€ -	€ 48.764	€ 74.179
Tussentijdse Verliesneming grondexploitatie Space Business Park	€ -	€ -	€ 180.000
voorzienbaar verlies grondexploitatie Bronsgeest	€ -	€ -	€ 1.646.000
voorzienbaar verlies grondexploitatie Maarten Kruijststraat	€ -	€ -	€ 343.000
voorzienbaar verlies grondexploitatie Offem Zuid	€ -	€ -	€ 81.000
Incidentele toevoegingen reserves	€ 52.606.348	€ 58.752.458	€ 59.551.565
Totaal Lasten	€ 56.012.548	€ 73.427.894	€ 70.962.464

Incidentele Baten	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening
Programma 1			
Ontvangen verzekeringsgelden voor afgebrande Schelft	€ -	€ -	€ 402.747
Pacht Bronsgeest	€ -	€ -	€ 54.926
Programma 7			
Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne	€ -	€ 1.750.000	€ 4.217.502
Programma 9			
<i>Grondbedrijf gerelateerde onderwerpen:</i>			
Investering Beheer grondexploitatie Duineveld (vm Centraal Park 1e fase)	€ 2.000.000	€ 2.000.000	€ 2.000.000
Anterieure overeenkomst BAVO-terrein RIF	€ 338.000	€ 338.000	€ 338.000
Verhogen RIF bijdrage ivm Landgoed in den Houte en Abeelenpark	€ -	€ 192.000	€ 172.000
RIF bijdrage Abeelenpark	€ -	€ 72.000	€ 72.000
<i>Grondexploitaties:</i>			
Vrijval voorzienbaar verlies grondexploitatie Johanna van Hoornstraat e.o.	€ -	€ 133.000	€ 133.000
Tussentijdse winstneming grondexploitatie Vd Mortelstraat	€ -	€ 10.000	€ 80.000
Tussentijdse winstneming grondexploitatie Space Business Park	€ 1.100.000	€ 520.000	€ -
Tussentijdse winstneming grondexploitatie Duineveld (vm Centraal Park 1e fase)	€ 430.000	€ 460.000	€ 270.000
Tussentijdse winstneming grondexploitatie 't Zilt	€ -	€ -	€ 90.000
Vrijval voorzienbaar verlies grondexploitatie 't Zilt	€ -	€ -	€ 330.402
Vrijval voorzienbaar verlies grondexploitatie Schippersvaartweg	€ -	€ -	€ 108.000
Winstneming wegens afsluiten grondexploitatie Losplaatsweg	€ -	€ -	€ 31.646
Incidentele onttrekkingen reserves	€ 53.097.322	€ 65.365.287	€ 59.531.699
Totaal Baten	€ 56.965.322	€ 70.840.287	€ 67.831.922

Overzicht structureel resultaat

Baten en lasten	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening
Baten en lasten			
<u>Baten en lasten</u>			
Lasten	€ 141.767.994	€ 149.793.357	€ 133.032.917
Baten	€ 138.947.492	€ 139.647.372	€ 142.274.927
Saldo van baten en lasten	€ -2.820.502	€ -10.145.985	€ 9.242.010
Toevoegingen aan reserves	€ 52.703.406	€ 58.752.458	€ 59.551.565
Onttrekkingen aan reserves	€ 56.630.478	€ 68.898.443	€ 61.980.457
Mutatie reserves	€ 3.927.072	€ 10.145.985	€ 2.428.892
Resultaat	€ 1.106.570	€ -	€ 11.670.902
<u>Incidentele baten en lasten</u>			
Incidentele lasten	€ 3.406.200	€ 14.675.436	€ 11.410.899
Incidentele baten	€ 3.868.000	€ 5.475.000	€ 8.300.223
Incidenteel saldo van baten en lasten	€ 461.800	€ -9.200.436	€ -3.110.676
Incidentele toevoegingen aan de reserves	€ 52.606.348	€ 58.752.458	€ 59.551.565
Incidentele onttrekkingen aan de reserves	€ 53.097.322	€ 65.365.287	€ 59.531.699
Incidentele mutatie reserves	€ 490.974	€ 6.612.829	€ -19.866
Incidenteel resultaat	€ 952.774	€ -2.587.607	€ -3.130.542
Structureel resultaat	€ 153.796	€ 2.587.607	€ 14.801.444

De incidentele en structurele mutaties in de reserves zijn in een overzicht opgenomen bij het eigen vermogen in de toelichting op de balans.

Toelichting overzicht van incidentele baten en lasten

Om te bepalen of er sprake is van structureel evenwicht, dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de jaarrekening bevat. Om die reden wordt er een staat van incidentele baten en lasten opgenomen. Na eliminatie van de incidentele baten en lasten ontstaat het structureel resultaat.

Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het resultaat incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om projecten of subsidies.

Reservemutaties zijn naar de aard incidenteel. Daarom zijn die ook opgenomen in het overzicht van incidentele baten en lasten. De mutaties in de bestemmingsreserve voor dekking van kapitaallasten zijn hierop een uitzondering. Onder voorwaarden is het toegestaan om mutaties van deze reserve als structureel aan te merken. Een van de voorwaarden is dat het saldo van de bestemmingsreserve kapitaallasten gelijk is aan de boekwaarde van de desbetreffende activa. Dit is het geval en daarom hebben we die mutaties als structureel aangemerkt.

Baten en lasten komen in aanmerking om als incidenteel aangemerkt te worden als deze voor bepaalde tijd geraamd worden. Er is een onvoorwaardelijke einddatum bekend. Een éénmalige ophoging van een bestaand (structureel) budget geldt niet als een incidentele last maar is structureel. Een éénmalige last voor een pilot of voor een project met een einddatum is wel incidenteel.

Incidentele Lasten

Voor het verslagjaar is de toelichting op de afzonderlijke incidentele lasten groter dan € 100.000 als volgt:

Programma 1

Talentedprogramma

De gemeente Noordwijk wil graag nieuw, jong en goed opgeleid personeel werven en heeft daarvoor voor 2022 en 2023 budget beschikbaar gemaakt om met een 'talentedprogramma personeel' extra te investeren in het werven van nieuw personeel.

Grondbedrijf gerelateerde onderwerpen

Dit betreft apparaats-, overhead en overige lasten voor diverse aan het grondbedrijf gerelateerde onderwerpen (bijv. zwembad, sporthal, landschapspark) die net als de grondexploitaties naar de aard van de raming incidenteel zijn. Ter hoogte van deze lasten staat er een onttrekking aan de Reserve winst uit grondbedrijf tegenover, die eveneens incidenteel is aangemerkt (per saldo nihil).

Corona-gerelateerde maatregelen

Onze horeca, congressen, greenport, culturele organisaties en sportverenigingen hadden het moeilijk tijdens de periode van corona. De gemeente heeft de afgelopen jaren geholpen en ondersteund waar het kon, met bijvoorbeeld de uitvoering van rijkssteunmaatregelen en daar waar mogelijk door aanvullende maatregelen te nemen.

Programma 4

Retail- en horecavisie

Op basis van een raadsbesluit uit september 2021 zijn voor de Retail- en horecavisie bedragen beschikbaar gesteld voor drie jaar. De retail- en horecavisie wordt inclusief het uitvoeringprogramma vastgesteld. Binnen de bestaande budgetten kan het uitvoeringsprogramma niet worden gefinancierd. De projectleider van het uitvoeringsprogramma is gestart in januari 2022.

NL Space Campus en Basecamp

Gemeente Noordwijk bouwt mee aan de NL Space Campus. Dat is de ruimtevaarttechnologiehub aan de rand van de gemeente. Het Basecamp van de Space Campus moet gaan dienen als ontmoetingsplek.

De provincie en de gemeente Noordwijk stellen gronden en financiële middelen ter beschikking.

Programma 6

Jongeren op gezond gewicht 2020-2023

De regeling JOGG is een tijdelijke regeling van het rijk waarvoor de gemeente via het gemeentefonds middelen ontvangt.

Tijdelijke multifunctionele hal De Schelft

Na de brand in het multifunctionele complex is er een tijdelijke hal geplaatst ter overbrugging tot het moment dat het nieuw te bouwen complex in gebruik kan worden genomen.

Programma 7

Bijstand uitbetaling van de energie-armoedetoelage

In 2022 is via het gemeentefonds € 2.437.558,- ontvangen voor de uitbetaling van de energie-armoedetoelage van € 1.300,- per bijstandsgerechtigde € 1.300,- voor 2022.

In december 2022 is via het € 844.000,- ontvangen als eerste bijdrage voor de uitbetaling van de energie-armoedetoelage van € 1.300,- per bijstandsgerechtigde voor jaarschijf 2023.

De uitbetaling daarvan vindt in 2023 plaats waarvoor een voorstel voor budgetoverheveling naar dat jaar bij de jaarrekening zal worden gedaan.

Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne

In 2022 heeft de gemeente kosten gemaakt voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Hiervoor wordt geen budget vooraf beschikbaar gesteld, maar vindt de vergoeding plaats op basis van declaraties. Er kan wel een voorschot worden aangevraagd. In de Najaarsnota is op basis van de uitgaven op dat moment € 1.750.000,- als kosten en als te ontvangen vergoeding bijgeraamd. De werkelijke kosten aan het eind van het boekjaar bedroegen € 2.100.170,-. Op basis van de geldende regelgeving is er een berekening gemaakt van het te declareren bedrag, € 3.988.868,-. Dit bedrag is als geraamde inkomsten opgenomen (en als nog te ontvangen bedrag op de balans).

Project integrale toegang

Voor de invoering van de nieuwe integrale toegang voor zorg heeft de raad € 1.000.000,- beschikbaar gesteld voor inhuur van begeleiding en opstartkosten. De jaarlijkse raming van € 200.000,- eindigt in 2023.

Maatschappelijk programma

Er is voor twee jaar € 194.000,- beschikbaar gesteld voor het opstellen van het maatschappelijk programma. Hiermee wordt gewerkt aan innovatieve vormen van participatie en nieuwe projecten.

Programma 8

Handhaving strijdig grondgebruik ISG-gebied/ Omgevingsdienst West Holland

De Omgevingsdienst West Holland zal gedurende een periode van vier jaar de in onze gemeente geconstateerde situaties gaan handhaven overeenkomstig de kaders die in het 'Voorstel legalisatie vraagstuk/benaderingswijze handhaving ISG/RO' zijn aangegeven. 2023 is het laatste jaar.

Biodiversiteit Buitengebied

Om de biodiversiteit in onze dorpen en het buitengebied bevorderen we het ecologisch beheer van bermen. De afgelopen jaren zijn er in dat kader verschillende bermen en rotondes in de gemeente opgepakt. Een deel van de werkzaamheden is uitgesteld zodat deze met reconstructieprojecten zoals de kruising Langelaan/ Gooweg en Picképlein meeliften.

Programma 9

Grondexploitaties

De (tussentijdse) winstneming grondexploitatie is altijd incidenteel.

Vennootschapsbelasting

Dit is gerelateerd aan de winst uit grondexploitaties. Ter hoogte van deze lasten staat er een onttrekking aan de Reserve winst uit grondbedrijf tegenover, die eveneens incidenteel is aangemerkt (per saldo nihil).

Incidentele Baten

Voor het verslagjaar is de toelichting op de afzonderlijke incidentele baten groter dan € 100.000 als volgt:

Programma 1

Ontvangen verzekeringsgelden voor afgebrande De Schelft

Voor de kosten door de brand in het multifunctionele complex is er een brandschadevergoeding van de verzekering ontvangen, die ook gestort is in de reserve.

Programma 7

Noodopvang Vluchtelingen Oekraïne

Voor de kosten die de gemeente maakt voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne wordt een vergoeding ontvangen.

Programma 9

Grondexploitaties en Grondbedrijf gerelateerde onderwerpen

De (tussentijdse) winstneming grondexploitatie is altijd incidenteel.

Voor het woningbouwproject BAVO wordt van de projectontwikkelaar een vergoeding ontvangen als bijdrage aan het Regionaal Investeringsfonds (RIF).

3.1.5.4 WNT-verantwoording Gemeente Noordwijk

De wet van 15 november 2012, houdende regels inzake de normering van bezoldigingen van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector), bepaalt dat van iedere topfunctionaris en iedere gewezen topfunctionaris in het financieel verslaggevingsdocument de onderstaande gegevens worden vermeld.

De WNT is van toepassing op Gemeente Noordwijk. Het voor Gemeente Noordwijk toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000,- . Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	F.G. Mencke	I. Overzier	M. Fabbriccoti
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/08	01/09-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	82.892,60	43.076,23	102.530,31
Beloningen betaalbaar op termijn	14.332,80	7.255,60	17.886,68
<i>Subtotaal</i>	<i>97.225,40</i>	<i>50.331,83</i>	<i>120.416,99</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	143.802,74	72.197,26	216.000,--
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	<i>97.225,20</i>	<i>50.331,83</i>	<i>120.416,99</i>
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	F.G. Mencke	M. Fabbricotti
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	119.516,40	95.799,15
Beloningen betaalbaar op termijn	21.072,00	16.821,24
<i>Subtotaal</i>	<i>140.588,40</i>	<i>112.620,39</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000,--	209.000,--
Bezoldiging	<i>140.588,40</i>	<i>112.620,39</i>

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.2 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa)

Dit betreft de bijlage bij de jaarrekening waarin verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen wordt verstrekt op basis van indicatoren. Dat gebeurt met de SiSa-verantwoordingsinformatie (Single information, Single audit / eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole). De SiSa is ingebed in het reguliere jaarrekeningproces. De Sisa-bijlage wordt door de accountant gecontroleerd met de eindejaarscontrole.

De bijlage dient op 15 juli te zijn ingediend bij het CBS.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa - d.d. 14-2-2023								
Verstrekker	Uitveringscode	Specifieke uitleg Juridische grondslag Omvang	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A12B/02	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Naam veiligheidsregio 050676 Veiligheidsregio Hollands Midden Aard controle R Indicator: A13/01	Besteding (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A13/03	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023 Aard controle R Indicator: A13/04	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 Aard controle R Indicator: A16/01	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/02	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) Aard controle R Indicator: A16/03	Besteding (jaar T) t/m de transitie - uitzonderend uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: A16/04	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten t/m de transitie Aard controle R Indicator: A16/05	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 1.954.400	€ 896.234	€ 0	€ 443.615	€ 10.890	€ 448.320
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO Aard controle R Indicator: A16/07	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/08	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11	
			€ 0	€ 235.410	€ 3.988.869	€ 3.988.869	Nee	Nee
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) Aard controle R Indicator: B2/01	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/03	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
			41	41	0	0	Nee	Nee
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12
			Nee	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 0
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPLUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26	€ 0
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikkingnummer /naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C32/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) Aard controle D2 Indicator: C32/04	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			SUVIS21-2-03026147 Bronckhorst	€ 114.519	€ 114.519	Ja		Ja
			2 SUVIS21-00794552 De Jutter	€ 59.096	€ 59.096	Ja		Ja
			3 SUVIS21-2-03026394 Hoffenne	€ 50.851	€ 50.851	Ja		Ja
			4 SUVIS21-2-03024508 Schapendel	€ 50.252	€ 50.252	Ja		Ja
			Kopie Beschikkingnummer/Naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) Aard controle D2 Indicator: C32/08	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
			1 SUVIS21-2-03026147 Bronckhorst	Nee				
			2 SUVIS21-00794552 De Jutter	Ja				
			3 SUVIS21-2-03026394 Hoffenne	Nee				
			4 SUVIS21-2-03024508 Schapendel	Nee				

BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten <i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten <i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten <i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>			
0	€ 0	€ 0	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voersolatie, spouwmuurisolatie etc.) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voersolatie, spouwmuurisolatie etc.) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. verengingen koelkasten, wasmachines etc.) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>
0	0	0	0	0	0	0	0	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toelagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>				
€ 0	Nee							
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken voor voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	
			€ 355.129	€ 12.320	€ 0	€ 0	€ 117.013	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid <i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid <i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode <i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>	
1								
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld <i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen <i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	
			€ 679.605	€ 0	€ 0	€ 0	€ 147.354	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>		
1								
IenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden) Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen eernaast de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01</i>	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen <i>Aard controle R Indicator: E27B/02</i>	Overige bestedingen (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: E27B/03</i>	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen <i>Aard controle R Indicator: E27B/04</i>	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen <i>Aard controle R Indicator: E27B/05</i>	
			D15051	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie beschikingsnummer Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06</i>	€ 0 Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/08</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden <i>Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10</i>		
1	D15051	€ 0	€ 0	€ 0	Nee			

SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06	
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
			€ 0	€ 0					
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaal 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/05	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06
			1 060575 Gemeente Noordwijk	€ 6.210.589	€ 124.788	€ 390.021	€ 1.905	€ 21.715	
			2						
			100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/08	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2A/09	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2A/10	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/11	
			1 060575 Gemeente Noordwijk	€ 0	€ 54.861	€ 1.388	€ 0	€ 374.761	
			2						
			100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/14	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2A/15			
			1 060575 Gemeente Noordwijk	€ 7.307	€ 0	€ 0			
			2						
			100						
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverzekering) gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06	
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverzekering (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverzekeringen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverzekeringen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverzekeringen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverzekering Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverzekeringen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee		

SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstreking), totaal 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
			1 060575 Gemeente Noordwijk Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	€ 18.876 Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	€ 0 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	€ 641 BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	€ 0 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/11</i>	€ 0 BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G3A/12</i>
			1 060575 Gemeente Noordwijk	€ 0	€ 3.591	€ 10.499	€ 0	€ 0
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
			6 Totaal	0	0	Nee		
			Kopie regeling Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopangtoeslagaffaire Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	0	0	0	0	0

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), totaal 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverzekering	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverzekering (aflossing)
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/02	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/03	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/04	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/05
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 14.864	€ 67.725
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 2.119	€ 0	€ 15.200	€ 50.441
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 1.128.385	€ 64.229	€ 38.280	€ 15.750
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 631.568	€ 14.314	€ 4.787	€ 0
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 366.227	€ 0	€ 1.759	€ 0
		Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverzekering (overig) Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/07	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1) Aard controle R Indicator: G4A/08	Aantal besluiten kapitaalverzekering (jaar T-1) Aard controle R Indicator: G4A/09	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	32	0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	4	0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 1.021	169	12	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	194	44	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	116	28	
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T-1 v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijaf) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T-1 v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/11	Kapitaalverzekeringen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverzekeringen Tozo in jaar T-1 v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle D2 Indicator: G4A/12	Kapitaalverzekeringen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverzekeringen Tozo in jaar T-1 v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G4A/13	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 114.633	€ 0	Nee		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 0	€ 0	Nee		
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G12A/02	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G12A/03	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen), jaar T-1. Aard controle R Indicator: G12A/04	
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SISA (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	1 060575 Gemeente Noordwijk	€ 1.385	€ 1.039	17	
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

WWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie					
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
			€ 1.412.355	€ 1.286.856					
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17.5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17.5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17.5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
			1 Sportpark De Boekhorst	€ 146.379	€ 146.379	€ 0	€ 0		
			2 Sportpark Lageweg	€ 654.050	€ 654.050	€ 0	€ 0		
			3 Tijdelijke sporthal	€ 201.139	€ 201.139	€ 0	€ 0		
4 Nieuwbouw De Schellert	€ 58.488	€ 58.488	€ 0	€ 0					
5 Investeringsplan 2022	€ 85.207	€ 85.207	€ 0	€ 0					
6 Exploitatielesten	€ 82.557	€ 0	€ 0	€ 82.557					
7 overige kosten (sportbedrijf)	€ 79.036	€ 0	€ 0	€ 79.036					
WWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (v/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (v/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	
			Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08	
			1 1038267	€ 127.713	€ 0	€ 42.875	€ 0	€ 134.000	
			2 1042562	€ 30.000	€ 0	€ 6.687	€ 0	€ 0	
			3						
			4						
			Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
Aard controle n.v.t. Indicator: H8/09	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/10								
1 1038267	Ja								
2 1042562	Nee								
3									
4									
WWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03				
			€ 31.461	Ja	Ja				
WWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Gerealiseerde activiteit inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (v/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/02	Aard controle R Indicator: H21/03	Aard controle R Indicator: H21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H21/05		
			Nee		€ 0	€ 0	Nee		
WWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) Automatisch berekend	Totale definitieve exploitatiekort T) Automatisch berekend	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend	Eindverantwoording		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05		
			1 SPUKJZ21-22128	€ 73.947	€ 71.773	€ 71.773			
			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatiekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (v/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06	Aard controle R Indicator: H25/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08	Aard controle R Indicator: H25/09	Aard controle R Indicator: H25/10	Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11	
			1 Binnenzee	Nov + dec 2021	€ 46.001	€ 43.827	€ 43.827	€ 43.827	
2 Binnenzee	jan-22	€ 27.946	€ 27.946	€ 27.946	€ 27.946				

3.3 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Rekening 2022				Baten/lasten	
Hoofdtakveld	Omschrijving	Taakveld		Lasten	Baten
0	Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	€ 4.130.976	€ -1.000.579
		0.10	Mutaties reserve (980)	€ 59.551.565	€ -61.980.457
		0.11	Resultaat van de rekening	€ 11.670.902	
		0.2	Burgerzaken	€ 1.576.764	€ -556.692
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	€ 3.019.751	€ -2.684.684
		0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	€ 16.495.738	
		0.5	Treasury	€ 258.138	€ -1.446.056
		0.61	Onroerende Zaakbelasting (Woningen)	€ 1.677.247	€ -10.782.439
		0.62	Onroerende Zaakbelasting (niet-Woningen)		€ -3.896.584
		0.63	Parkeerbelasting		€ -5.997.046
		0.64	Overige Belastingen	€ 25.349	€ -430.993
		0.7	Algemene Uitkering gemeentefonds		€ -72.122.846
		0.8	Overige Baten en Lasten	€ 91.306	
		0.9	Vennootschapsbelasting	€ -	
Totaal 0				€ 98.497.735	€ -160.898.376
1	Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 3.599.599	€ -522.419
		1.2	Openbare orde en veiligheid	€ 1.838.253	€ -53.322
Totaal 1				€ 5.437.852	€ -575.740
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en wegen	€ 7.554.098	€ -482.559
		2.2	Parkeren	€ 1.295.634	
		2.3	Recreatieve havens		
		2.4	Economische ahvens en waterwegen		
Totaal 2				€ 8.849.732	€ -482.559
3	Economie	3.1	Economische ontwikkeling	€ 1.386.642	€ -64.542
		3.3	Bedrijfsloket en - bedrijfsregelingen	€ 90.951	€ -33.030
		3.4	Economische promotie	€ 591.364	€ -4.392.658
Totaal 3				€ 2.068.957	€ -4.490.229
4	Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	€ 585.874	
		4.2	Onderwijshuisvesting	€ 2.739.154	€ -269.058
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€ 2.281.127	€ -1.048.704
Totaal 4				€ 5.606.155	€ -1.317.762
5	Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en begeleiding	€ 107.587	
		5.2	Sportaccomodaties	€ 4.854.586	€ -1.337.924
		5.3	Cultuurpresentatie, -productie	€ 1.582.634	€ -163.966
		5.4	Musea	€ -	
		5.5	Cultureel erfgoed	€ 221.814	€ -2.598
		5.6	Media	€ 1.039.589	€ -185.224
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	€ 6.025.088	€ -1.256.890
Totaal 5				€ 13.831.297	€ -2.946.601
6	Sociaal Domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	€ 7.530.316	€ -4.966.092
		6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	€ 68.260	
		6.3	Inkomensregelingen	€ 12.673.438	€ -7.782.938
		6.4	WSW en beschut werk	€ 6.052.204	
		6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	€ 5.396.711	€ -283.074
		6.71	Maatwerkvoorzieningen 18+		
		6.71D	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	€ 1.606.279	
		6.72	Maatwerkvoorzieningen 18-	€ 10.090.530	
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+	€ 412.906	€ -267.650
		6.82	Geëscaleerde zorg 18-	€ 471.568	
Totaal 6				€ 44.302.212	€ -13.299.754
7	Volksgezondheid en milieu	7.1	Volksgezondheid	€ 2.815.343	€ -103.365
		7.2	Riolering	€ 3.541.702	€ -4.855.357
		7.3	Afval	€ 5.296.603	€ -7.028.634
		7.4	Milieubeheer	€ 677.613	€ -
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	€ 161.838	€ -180.505
Totaal 7				€ 12.493.099	€ -12.167.860
8	Volkshuisvesting, RO en stedelijke vern.	8.1	Ruimtelijke ordening	€ 3.460.192	€ -600
		8.2	Grondexploitaties (niet bedrijventer.)	€ 5.083.873	€ -3.801.499
		8.3	Wonen en bouwen	€ 4.624.278	€ -4.274.403
Totaal 8				€ 13.168.344	€ -8.076.502
Saldo				€ 204.255.384	€ -204.255.384

4. Bijlagen

4.1 Grondbedrijf

1. Inleiding

1.1 Algemeen

In dit onderdeel van de jaarrekening vindt u de gebruikelijke toelichting op de jaarstukken van het grondbedrijf. Belangrijke items zijn het bedrijfsresultaat, het voorzieningenbeleid en de complexgewijze toelichting.

Voor een toelichting op de inzet van het grondbedrijf en het grondbeleid bij de realisatie van de diverse programma's wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid in deze jaarrekening.

1.2 Bedrijfsresultaat

Het negatieve bruto bedrijfsresultaat van het grondbedrijf in 2022 is bijna € 3 miljoen. Dit is het saldo tussen de onttrekkingen en stortingen in de Reserve Winst uit Grondbedrijf en de mutaties in de voorzienbare verliezen.

In 2022 zijn de complexen Restgronden Boechorst en Johanna van Hoornstraat e.o. afgesloten.

Bij de benadering van het resultaat is het "voorzichtigheidsprincipe" gehanteerd. Dit betekent dat wordt uitgegaan van het meest slechte scenario. Verliezen worden al genomen op het moment dat ze worden geconstateerd, en winsten worden pas genomen op het moment dat ze worden gerealiseerd.

In de jaarrekening 2022 zijn de volgende mutaties op de voorziening voorzienbaar verlies verwerkt:

Complexnaam:	Bedrag:	Verhoging / Verlaging
Bronsgaest	€ 1.646.000,-	Verhoging (nieuw)
Maarten Kruytstraat	€ 343.000,-	Verhoging
Offem-Zuid	€ 81.000,-	Verhoging
't Zilt	-/- € 330.402,-	Verlaging
Schippersvaartweg	-/- € 108.000,-	Verlaging
Totaal mutaties	€ 1.631.598,-	Verhoging

Berekening van het bruto resultaat 2022:

Resultaten afgesloten projecten	€ 57.577
RIF inzake Bavo	€ 510.000
Vennootschapsbelasting	€ 0
Uren P249 inclusief overhead	-/- € 742.903
Rente voormalige nieggs	-/- € 96.447
Bijdrage RIF	-/- € 964.006
Afboeken voorber kst vm nieggs ivm 5j termijn	-/- € 354.796
TWN* nav Boek Grondbedrijf 2023, begroot	€ 280.000
TWN* nav Boek Grondbedrijf 2023, niet begroot	-/- € 20.000
Mutatie voorzienbare verliezen	-/- € 1.631.598
	<hr/>
	-€ 2.962.173

De opbrengsten uit grondtransacties m.b.t. het Grondbedrijf werden in 2022 gerealiseerd in de complexen Space Business Park en 't Zilt. Deze opbrengsten betroffen bijna € 1,2 miljoen. Dit bedrag komt op dit moment niet terug in de Meerjarenprognose van het Grondbedrijf (MPG), maar is verwerkt in de desbetreffende complexen.

Resumerend:

Het te onttrekken negatieve resultaat 2022 is per saldo € 1.631.598,-.
Dit betreft de verhoging van de voorziening voorzienbaar verlies.

* TWN = Tussentijdse Winstneming

1.3 Voorzieningenbeleid

Onder verwijzing naar het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) hanteert de gemeente Noordwijk een stringent voorzieningenbeleid. Als gevolg hiervan zijn bij de voorgaande jaarrekeningen enkele voorzieningen voor voorzienbare verliezen getroffen. Eén van de regels van het BBV stelt dat gronden dienen te worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of, als deze lager is, tegen de marktwaarde. Het BBV geeft echter geen definitie van het begrip marktwaarde. Bij het bepalen van een dergelijke waarde spelen vele factoren een rol. Voornaamste factor is de lokale en provinciale besluitvorming over het planologisch kader van een gebied. Ook spelen tijdsaspect, rente en marktrisico's een rol bij de waardering. Omdat hiervoor veelal inschattingen moeten worden gemaakt, moet een te bepalen marktwaarde dan ook altijd met een zekere bandbreedte worden beschouwd. Jaarlijks zal moeten worden gezien in hoeverre getroffen voorzieningen moeten worden aangepast of nieuwe voorzieningen getroffen moeten worden. Bij reeds getroffen voorzieningen wordt dan bekeken of de aannames waarop de voorzieningen zijn gebaseerd nog valide zijn, en hoe het verwachte exploitatietekort zich verhoudt tot de nieuwe boekwaarde.

1.4 Mandaat strategische aankopen

In de Nota Grondbeleid van de gemeente Noordwijk is aangegeven dat de gemeente Noordwijk strategisch verwervingsbeleid toepast om hiermee een goede grond- en onderhandelingspositie te verkrijgen. De Nota grondbeleid 2023-2027 wordt aangeboden ter goedkeuring aan de gemeenteraad in 2023. De gemeenteraad stelt hiertoe jaarlijks € 2 miljoen beschikbaar aan het college om uitvoering te geven aan het strategisch verwervingsbeleid. Alvorens het college een definitief besluit neemt om een aankoop ten laste van het budget te brengen, wordt de opvatting gepeild van de raadscommissie. Op het moment dat de gemeenteraad besloten heeft over de dekking van de aankoop(en) zal vanuit deze dekking het budget weer aangevuld worden tot € 2 miljoen.

2. Boekwaarden per complex

		31-12-2021	31-12-2022 excl TWN*	TWN	31-12-2022 incl TWN
1.14	van de Mortelstraat	-289.671	-272.591	80.000	-192.591
1.23	Space Business Park	10.562.316	10.330.992	-180.000	10.150.992
1.25	Bronsgest	6.414.464	6.850.017		6.850.017
1.44	Maarten Kruytstraat (Noordwijk Zeewaardig)	5.805.571	5.917.443		5.917.443
1.51	Offem-Zuid	3.673.831	3.812.671		3.812.671
1.56	Restgronden Boechorst	-6.325	0		0
1.61	Duineveld (vh Centraal park 1e fase)	-3.556.924	-3.270.437	270.000	-3.000.437
1.75	Johanna van Hoonstraat e.o.	-18.724	0		0
1.78	t Zilt	802.184	-79.526	90.000	10.474
1.79	Schippersvaartweg (Munnikewej)	-483.396	-49.185		-49.185
	Totaal	22.903.327	23.239.385	260.000	23.499.385

* TWN = Tussentijdse Winstneming

3. Risicoparagraaf en weerstandsvermogen grondbedrijf

Voor dit onderdeel wordt verwezen naar paragraaf G: Grondbeleid (zie 2.2 paragrafen).

4. Balans Grondbedrijf

Balans per 31 december 2022		
ACTIVA	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Vaste activa		
<u>Financiële vaste activa:</u>		
Belegde reserves bij de Algemene Dienst	3.614.687	10.615.469
Belegde voorzieningen bij de Algemene Dienst	9.585.000	8.086.402
Totaal vaste activa	13.199.687	18.701.871
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>		
<u>BIE met grondexploitatie</u>		
Grondexploitaties	23.499.385	22.903.327
Voorzienbaar verlies Bronsgeest	-1.646.000	0
Voorzienbaar verlies Maarten Kruytstraat	-2.643.000	-2.300.000
Voorzienbaar verlies Offem-Zuid	-5.293.000	-5.212.000
Voorzienbaar verlies Johanna van Hoornstraat e.o.	0	-133.000
Voorzienbaar verlies 't Zilt	0	-330.402
Voorzienbaar verlies Schippersvaartweg (Munnikewei)	-3.000	-111.000
	13.914.385	14.816.925
<u>Uitzettingen</u>		
Vorderingen op openbare lichamen		
Rekening courant verhoudingen niet financiële instellingen	0	0
	0	0
<u>Overlopende activa</u>		
Overlopende activa	0	0
Totaal vlottende activa	13.914.385	14.816.925
Totaal - generaal	27.114.073	33.518.796

	Ultimo 2022	Ultimo 2021
PASSIVA		
Vaste passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
Reserve winst uit grondbedrijf	5.246.285	11.002.470
Bestemmingsreserves	0	0
Nog te bestemmen resultaat	-1.631.598	-387.000
	3.614.687	10.615.470
<u>Vaste schuld</u>		
Kapitaalschuld algemene dienst	23.499.385	22.903.327
Totaal vaste passiva	27.114.072	33.518.797
Vlottende passiva		
<u>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar</u>		
Overige schulden	0	0
<u>Overlopende passiva</u>		
Overlopende passiva	0	0
Totaal vlottende passiva	0	0
Totaal - generaal	27.114.072	33.518.797

5. Toelichting op de balans Grondbedrijf

per 31 december 2022

Activa

Vaste activa

Financiële vaste activa

Belegde reserves en voorzieningen bij de algemene dienst		
Saldo per 1 januari 2022	18.701.871	
Onttrekking in 2022 bij de gemeente	<u>-5.502.184</u>	
Saldo per 31 december 2022		13.199.687

Vlottende Activa

Voorraden

Boekwaarde per 1-1-2022	14.816.925	
Mutaties 2022:		
vd Mortelstraat	97.080	
Space Business Park	-411.324	
Bronsgest	435.553	
Maarten Kruytstraat	111.872	
Offem-Zuid	138.840	
Restgronden Boechorst	6.325	
Duineveld (vh Centraal Park 1e fase)	556.487	
Joh. Van Hoornstr e.o.	18.724	
't Zilt	-791.710	
Schippervaartweg (Munnikewey)	434.211	
Voorzienbaar verlies Bronsgest	-1.646.000	
Verhoging Voorzienbaar verlies Maarten Kruytstr	-343.000	
Voorzienbaar verlies Johanna v Hoornstraat e.o.	133.000	
Verlaging Voorzienbaar verlies Offem-Zuid	-81.000	
Opheffen Voorzienbaar verlies 't Zilt	330.402	
Verlaging Voorzienbaar verlies Schippersvaartw	<u>108.000</u>	
		-902.541
Boekwaarde complexen per 31-12-2022		<u>13.914.385</u>
Totaal Balans		27.114.072

Passiva

Vaste Passiva

Eigen Vermogen

Reserves

Reserve winst uit grondbedrijf

Saldo per 1-1-2022 11.002.470

Stortingen:

BAVO-terrein RIF (op basis van anterieure overeenkomst) 510.000

Abeelenpark RIF 72.000

Vrijval voorziening Johanna van Hoornstraat e.o. 133.000

Verlaging voorziening 't Zilt 330.402

Verlaging voorziening Schippersvaartweg 108.000

Tussentijdse Winstneming Van de Mortelstraat 80.000

Tussentijdse Winstneming Duineveld 270.000

Tussentijdse Winstneming 't Zilt 90.000

Losplaatsweg, minder lasten na afsluiten dan verwacht 31.646

Pacht Bronsgeest 54.926

Jaarrekeningresultaat 2021:

Tussentijdse Winstneming Van de Mortelstraat 40.000

Tussentijdse Winstneming Restgronden Boechorst 285.080

Verlaging voorziening Offem-Zuid 21.000

Verlaging voorziening 't Zilt 3.000

349.080

Totaal Stortingen

2.029.054

Onttrekkingen:

Jaarrekeningresultaat 2021:

Verlaging voorziening Duineveld -820.000

Verhoging voorziening Maarten Kruytstraat -278.000

Voorziening Johanna van Hoornstraat -133.000

Afboeken voorbereidingskosten vm nieggs ivm 5j termijn -34.677

-1.265.677

Beheer Openbare Ruimte Duineveld -2.000.000

Vennootschapsbelasting 2022 0

Afsluiten Restgronden Boechorst -1.244

Afsluiten Johanna van Hoornstraat e.o. -74.179

Uren Grondbedrijf Algemeen -442.204

Overhead over uren grondbedrijf P249 -300.699

Rente gronden in P249 -67.622

Bijdrage RIF -964.006

Afboeken voorbereidingskosten vm nieggs ivm 5j termijn (2017) -419.608

Verlaging TWN Space Business Park -180.000

Voorzienbaar verlies Bronsgeest -1.646.000

Voorzienbaar verlies Maarten Kruijstraat -343.000

Voorzienbaar verlies Offem-Zuid -81.000

Afboeken voorbereidingskosten vm nieggs ivm 5j termijn

Totaal Onttrekkingen -7.785.239

Saldo per 31-12-2022 5.246.285

Onverdeeld jaarresultaat

-1.631.598

Saldo per 31-12-2022 -1.631.598

Vaste Schuld

Saldo kapitaalschuld algemene dienst per 1-1-2022 22.903.327

Mutatie boekwaarde complexen 596.058

Mutatie saldo vlottende Activa/Passiva 0

Mutatie Vlottende Schuld 0

Saldo per 31-12-2022 23.499.385

Vlottende Passiva

Vlottende Schuld

geen mutaties

Totaal balans

27.114.072

6. Overzicht van baten en lasten P252 Grondbedrijf

P252 Grondbedrijf	Begroting na wijz.	Rekening	Vershil Begroting- Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	€ 7.011.708	€ 5.083.873	€ 1.927.835	V
Baten	€ 8.084.655	€ 3.801.499	€ -4.283.156	N
Saldo Programma	€ 1.072.947	€ -1.282.375	€ -2.355.322	N
Storting in reserves	€ 1.472.080	€ 1.392.128	€ 79.952	V
Onttrekking aan reserves	€ 3.281.053	€ 5.556.423	€ 2.275.370	V
Resultaat	€ 2.881.920	€ 2.881.920	€ 0	V

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Voor het verslagjaar is de toelichting op de verschillen ten opzichte van de bijgestelde raming voor dit product P252 Grondbedrijf als volgt:

Omschrijving	Lasten	Voordeel/ Nadeel
<p>In eerste instantie worden de baten en lasten op het product Grondbedrijf meerjarig geraamd. Daarna wordt op deze baten en lasten een fasering toegepast. Deze fasering is gebaseerd op bepaalde aannames die in de loop der tijd kunnen wijzigen. Bijvoorbeeld een aankoop of verkoop is een jaar later dan was verwacht. Zo een verschuiving in tijd heeft geen invloed op het totaalresultaat van een grondexploitatie, maar geeft wel een verschil in de baten en lasten per jaar. Daarnaast hebben we te maken met de grilligheid van de ontwikkelingen.</p> <p>Door bovenstaande kunnen er grote verschillen ontstaan in jaarlijkse baten en lasten op het product grondbedrijf, deze verschillen zijn onderdeel van de totale grondexploitatie.</p> <p>De mutaties op de resultaten van alle complexen worden afzonderlijk via het Boek Grondbedrijf aan de Raad voorgelegd.</p>		
<p>Complex Space Business Park Projectdirecteur is komen te vervallen. De verdeling plankosten tussen GREX Space Business Park en Space Campus was nader uitgewerkt. Op voorhand zijn de plankosten hoger geraamd. Verschuiving van woonrijp maken naar 2023</p>	€ 189.854	V
<p>Complex Bronsgeest Doorschuiven van plankosten door vertraging in de planvorming</p>	€ 432.095	V
<p>Complex Offem-Zuid Doorschuiven van plankosten en kosten woonrijp maken naar 2023.</p>	€ 480.876	V
<p>Complex Duineveld (vh Centraal Park 1e fase) Minder plankosten gemaakt dan geraamd. Woonrijp maken is deels doorgeschoven naar 2024</p>	€ 314.244	V
<p>Complex 't Zilt Door vertraging in het project zijn er minder plankosten gemaakt dan voorzien. Deze kosten zijn deels doorgeschoven naar 2023 en 2024</p>	€ 206.131	V
<p>Strategische aankopen In 2022 is er geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot strategische aankopen.</p>	€ 2.000.000	V
<p>Kosten wegens spoedonderzoek en advies- en accountantskosten Deze kosten worden jaarlijks begroot, maar de eventuele werkelijke kosten worden op het desbetreffende complex geboekt.</p>	€ 200.000	V
<p>Voorzienbare Verliezen <i>Bronsgeest (nieuw € 1.646.000,-)</i> Verlenging van project met 2 jaar, verhoging kostenindex, verlaging opbrengstindex, bijstelling grondopbrengsten op basis van taxatie <i>Maarten Kruijstraat (verhoging € 343.000,-)</i> Verlenging project 1 jaar, waarmee extra plankosten. Kosten BRM (met name watercompensatie) verhoogd <i>Offem-Zuid (verhoging € 81.000,-)</i> verhoging kosten woonrijpmaken door aanbesteding</p>	€ -2.070.000	N
Overige verschillen < € 100.000,-	€ 174.634	V
Totaal lasten	€ 1.927.835	V

Omschrijving	Baten	Voordeel/ Nadeel
Complex Space Business Park De afname van de gronden uit de reserveringsovereenkomst is doorgeschoven naar 2023	€ 1.437.119-	N
Mutatie boekwaarden Het totale bedrag van de mutaties op de boekwaarden van de complexen wordt in dit product verantwoord.	€ 3.192.582-	N
Verlaging voorzienbare verliezen <i>t Zilt (verlaging € 330.402,-)</i> De extra grondopbrengst van de winstneming is verwerkt in de GREX <i>Schippersvaartweg (verlaging € 108.000)</i> Kosten bouw- en woonrijp zijn lager uitgevallen dan was geraamd	€ 438.402	V
Overige verschillen < € 100.000,-	€ 91.857-	N
Totaal baten	€ -4.283.156	N

Analyse verschillen reserve:

Omschrijving	Toevoegingen	Voordeel/ Nadeel
Complex Van de Mortelstraat Er was een TWN geraamd van € 10.000,-, maar door de voortgang van het project is het percentage van de gerealiseerde kosten hoger, waardoor er meer winst genomen kon worden.	€ 70.000	V
Complex Space Business Park De eindwaarde van het project is met circa € 1 miljoen afgenomen door bijstelling indexatie opbrengsten naar 0% en de aanpassing uitgeefbare oppervlakte. Daarnaast zijn minder opbrengsten gerealiseerd in 2022, omdat de grondverkoop is uitgesteld. Er is daarom in het verleden teveel winst genomen, hetgeen dit jaar leidt tot een negatieve winstneming.	€ 520.000-	N
Complex Duineveld De werkzaamheden met betrekking tot het landschapspark en speeieiland liggen stil door een nieuwe stikstof berekening. Hierdoor zijn er ook minder kosten voor bouwrijpmaken.	€ 190.000-	N
Complex 't Zilt Doordat de extra grondopbrengst van de winstneming is verwerkt in de grondexploitatie kan er een TWN worden genomen.	€ 90.000	V
Verlaging voorzienbare verliezen <i>'t Zilt (verlaging € 330.402,-)</i> De extra grondopbrengst van de winstneming is verwerkt in de GREX Schippersvaartweg (verlaging € 108.000) Kosten bouw- en woonrijp zijn lager uitgevallen dan was geraamd	€ 438.402	
Complex Losplaatskade Bij het afsluiten in 2018 is een bedrag gereserveerd van nog te maken kosten. Aangezien deze kosten lager zullen uitvallen kan dit bedrag alvast terugvloeien naar de Reserve Winst uit Grondbedrijf.	€ 31.646	V
Overige verschillen < € 100.000,-	€ -	
Totaal Toevoegingen	€ 79.952	V

*TWN = Tussentijdse Winstneming

Omschrijving	Onttrekkingen	Voordeel/ Nadeel
<p>Complex Space Business Park De eindwaarde van het project is met circa € 1 miljoen afgenomen door bijstelling indexatie opbrengsten naar 0% en de aanpassing uitgeefbare oppervlakte. Daarnaast zijn minder opbrengsten gerealiseerd in 2022, omdat de grondverkoop is uitgesteld. Er is daarom in het verleden teveel winst genomen, hetgeen dit jaar leidt tot een negatieve winstneming.</p>	€ 180.000-	N
<p>Complex Johanna van Hoornstraat Voor het complex Johanna van Hoornstraat e.o. was een voorziening van € 133.000,-. Het verwachte verlies bij het afsluiten was € 48.764. Het uiteindelijke verlies was € 74.179,-, waardoor een bedrag van € 58.821 terug gestort kon worden in de Reserve. Het verschil van € 25.415 is veroorzaakt doordat een deel van de interne plankosten pas aan het eind van 2022 is geboekt, waarmee deze kosten nog niet bekend waren bij de afsluiting van de grondexploitatie.</p>	€ 25.415-	N
<p>Voorzienbare Verliezen <i>Bronsgest (nieuw € 1.646.000,-)</i> Verlenging van project met 2 jaar, verhoging kostenindex, verlaging opbrengstindex, bijstelling grondopbrengsten op basis van taxatie <i>Maarten Kruijststraat (verhoging € 343.000,-)</i> Verlenging project 1 jaar, waarmee extra plankosten. Kosten BRM (met name watercompensatie) verhoogd <i>Offem-Zuid (verhoging € 81.000,-)</i> verhoging kosten woonrijpmaken door aanbesteding</p>	€ 2.070.000-	N
Overige verschillen < € 100.000,-	€ 45-	
Totaal Onttrekkingen	€ 2.275.370	V

Toelichting op overzicht van baten en lasten P252 Grondbedrijf

Omschrijving der lasten	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Strategische grondverwerving		2.000.000	
Grondkosten, w.o. verwervingen	95.587	37.936	3.290
Slopen en saneringen	95.723	6.497	11.370
Planontwikkeling en VTU	1.472.796	1.801.246	927.651
Kosten wegens spoedonderzoek		100.000	
Advies- en accountantskosten		100.000	
Kosten van bouwrijp maken	414.305	1.072.239	728.069
Kosten van woonrijp maken	1.283.590	1.608.194	1.124.713
Rente	170.323	206.129	159.316
Planstructuur/ Bijdragen en Diversen	222.825	79.467	59.465
Dotaties in voorzieningen	411.000		2.070.000
Bijdrage aan de algemene dienst			
Mutaties voorraden			
Resultaat	-697.000	1.072.947	-1.282.375
Totaal - generaal	3.469.149	8.084.655	3.801.499

Omschrijving der baten	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Ontvangen rentevergoeding grondtransacties	93.781		43.726
Ontvangen schadevergoedingen	40.710		
Verpachtingen	44.332	32.196	64.296
Verhuren	0		
Grondverkopen	2.984.518	2.402.713	1.193.417
Grondverkopen 10% aanbetaling	0		0
Bijdrage derden	2.117.633	1.354.029	1.332.600
Bijdrage fondsen		263.575	
Bijdrage subsidie van het min. v. Ec. Zaken	0		0
Bijdrage subsidie van de provincie	0		0
Bijdr. Algemene Dienst	0		0
Bijdr vanuit voorziening	0		0
Vergoeding RIF			
Onttrekking voorz voorzienbare verliezen	24.000	243.502	571.402
Mutaties voorraden	-1.835.825	3.788.640	596.058
Resultaat			
Totaal - generaal	3.469.149	8.084.655	3.801.499

Specificatie gerealiseerde baten en lasten P252 Grondbedrijf

<u>Lasten</u>		
<u>Rente</u> Dit betreft de kapitaalrente zoals deze verschuldigd was over de boekwaarde per 1-1-2022 van Bouwgronden in Exploitaties (BIE's) De uiteindelijk geboekte rente in 2022 is 0,6956 % van € 22.903.327		159.316
<u>Grondkosten, w.o. verwervingen</u> Bronsgaest, betreft Onroerende Zaakbelasting		3.290
<u>Slopen en Saneringen</u> Deze kosten hebben betrekking op de complexen Van de Mortelstraat en Offem-Zuid		11.370
<u>Planontwikkeling en VTU</u> Dit betreft naast alle uren die geschreven zijn op het Grondbedrijf kosten die betrekking hebben op Projectbegeleiding, Verkeersadviezen, Milieutechnische,- juridische, -planologische, -en Civieltechnische adviezen		927.651
<u>Kosten van Bouwrijp maken</u> De kosten van bouwrijp maken hebben voornamelijk betrekking op de complexen Maarten Kruytstraat, Offem-Zuid en Schippersvaartweg		728.069
<u>Kosten van Woonrijp maken</u> De kosten van woonrijp maken hebben betrekking op de complexen Offem-Zuid Restgronden Boechorst Duineveld Johanna van Hoonstr e.o. Schippersvaartweg (Munnikewij)	105.120 7.613 346.153 308.091 357.736	1.124.713
<u>Planstructuur/Bijdragen en Diversen</u> Dit betreft kosten in de complexen Offem-Zuid, Duineveld en Schippersvaartweg		59.465
<u>Dotaties in voorzieningen</u> Voorziening voorzienbaar verlies Bronsgaest Verhoging van de voorziening Voorzienbaar verlies Maarten Kruytstraat Verhoging van de voorziening Voorzienbaar verlies Offem-Zuid	1.646.000 343.000 81.000	2.070.000
<u>Resultaat</u>		-1.282.375
Totaal Lasten		3.801.499

<u>Baten</u>		
<u>Ontvangen rentevergoeding grondtransacties</u> Dit betreft het complex 't Zilt		43.726
<u>Huren en pachten van woningen en gronden</u> Dit betreft de complexen Bronsgeest en Duineveld		64.296
<u>Grondverkopen</u> Voor een specificatie van de verkopen wordt verwezen naar de desbetreffende bijlage.		1.193.417
<u>Bijdrage van derden</u> Dit betreft bijdragen in de complexen		
Offem-Zuid	895.788	
Duineveld	138.187	
Johanna van Hoornstraat e.o.	266.979	
Diverse bijdragen	31.646	
		1.332.600
<u>Diverse bijdragen (o.a. van de provincie Zuid Holland)</u> In 2022 zijn er geen bijdragen van de Provincie e.a. ontvangen		
<u>Onttrekkingen voorziening voorzienbare verliezen</u> Afboeken voorzienbaar verlies Johanna v Hoornstraat ivm afsluiten	133.000	
Verlaging voorzienbaar verlies 't Zilt	330.402	
Verlaging voorzienbaar verlies Schippersvaartweg	108.000	
		571.402
<u>Mutaties voorraden</u> Toename van de boekwaarde van alle in beheer zijnde complexen		596.058
Totaal baten		3.801.499

7. Staat van Grondoverdrachten

Grondverkopen					
Complex	Besluit tot verkoop	Oppervlakte in (m2)	Opbrengst in boekjaar 2022	Aanbetaling	Ontvangen in boekjaar 2022
Space Business Park	8-3-2022	1.260	318.416		318.416
Schuitengat	Mandaatregeling	660	1		1
Algemene Dienst	29-11-2016	711	174.550		174.550
De Zilk	Mandaatregeling	2.222	875.000		875.000
Totaal		4.853	1.367.967	0	1.367.967

Grondaankopen					
Complex	Besluit tot aankoop	Oppervlakte in (m2)	Aankoop-bedrag	Bijkomende kosten	Betaald in boekjaar 2022
Achterweg	10-5-2022	8.460	380.700	1.360	382.060
Totaal		8.460	380.700	1.360	382.060

Ruilingen					
Nadere aanduiding	Besluit tot ruiling	Verkregen oppervlakte in (m2)	Afgestane oppervlakte in (m2)	Opbrengst in boekjaar 2022	Kosten in boekjaar 2022
Achterweg	10-5-2022	2.000	3.605	120.000	378.050
Totaal		2.000	3.605	120.000	378.050

4.2 Overzicht van baten en lasten per product

Saldo / reserves	Progr.mnr	Programma	Product numme	Product omschrijving	Baten/l		Begroot voor		Begroting na		Verschil Begroting - Rekening	
					aster	wijz.	wijz.	Rekening	wijz.	Rekening		
Saldo van baten en lasten	1	Bestuur en Dienstverlening	P001	Bestuursorganen	Lasten €	837.425	€	900.839	€	1.052.510	€	-151.671
					Baten €	-	€	-	€	-994.259	€	994.259
			P003	Raads- en Commissieondersteuning	Lasten €	1.249.737	€	1.567.737	€	1.394.321	€	173.416
			P005	Dagelijks Bestuur	Lasten €	1.405.729	€	1.436.870	€	1.345.654	€	91.216
					Baten €	-	€	-	€	-6.320	€	6.320
			P013	Programma Dienstverlening	Lasten €	220.000	€	752.772	€	183.433	€	569.339
					Baten €	-	€	-190.000	€	-	€	-190.000
			P060	Burgerlijke Stand	Lasten €	1.411.204	€	1.411.204	€	1.345.510	€	65.694
					Baten €	-518.841	€	-518.841	€	-556.692	€	37.851
			P062	Verkiezingen	Lasten €	119.621	€	256.829	€	231.254	€	25.575
			P072	Belastingen	Lasten €	1.575.616	€	1.575.616	€	1.611.376	€	-35.760
			P073	Belastingen LIS - NWK - TYL	Lasten €	227.481	€	227.481	€	354.435	€	-126.954
					Baten €	-1.036.903	€	-1.036.903	€	-1.122.940	€	86.037
			P074	Financieel Beleid	Lasten €	1.049.624	€	564.731	€	349.444	€	215.287
					Baten €	-545.634	€	-545.634	€	-582.381	€	36.747
			P186	Huisvesting Extern	Lasten €	1.714.109	€	1.646.342	€	858.852	€	787.490
					Baten €	-379.952	€	-379.952	€	-648.593	€	268.641
			P249	Onroerende Zaken	Lasten €	831.001	€	1.244.320	€	3.019.089	€	-1.774.769
					Baten €	-807.621	€	-1.032.390	€	-2.684.684	€	1.652.294
			P014	Organisatieontwikkeling	Lasten €	228.700	€	228.700	€	155.058	€	73.642
					€	7.581.296	€	8.109.721	€	5.305.067	€	2.804.654
	2	Totaal Bestuur en Dienstverlening	P007	Vergunningen algemeen	Lasten €	206.847	€	188.547	€	188.457	€	90
					Baten €	-	€	-	€	-32	€	32
			P008	Dierenbescherming	Lasten €	44.946	€	48.446	€	53.781	€	-5.335
			P009	Integrale Veiligheid	Lasten €	617.278	€	615.689	€	564.082	€	51.607
			P010	Vergunningen Openbare Orde (APV)	Lasten €	169.674	€	169.674	€	169.674	€	-
					Baten €	-50.000	€	-30.000	€	-43.472	€	13.472
			P011	Vergunningen Overige Regelgeving	Lasten €	9.769	€	9.769	€	9.769	€	-
					Baten €	-10.000	€	-10.000	€	-2.818	€	-7.182
			P040	Handhaving Openbare Orde	Lasten €	59.778	€	59.778	€	59.778	€	-
			P041	Handhaving Algemeen	Lasten €	705.411	€	645.111	€	650.009	€	-4.898
					Baten €	-	€	-	€	-7.000	€	7.000
			P043	Handhaving Ketentoezicht en Wetten	Lasten €	-	€	-	€	-	€	-
			P052	Veiligheidsregio VRHM	Lasten €	3.127.489	€	3.041.156	€	3.025.840	€	15.316
					Baten €	-327.881	€	-327.881	€	-329.595	€	1.714
			P240	Strandveiligheid	Lasten €	211.427	€	211.427	€	113.604	€	97.823
					Baten €	-	€	-	€	-	€	-
					€	4.764.738	€	4.621.716	€	4.452.078	€	169.638
	3	Totaal Veiligheid	P180	Openbare Verlichting	Lasten €	833.287	€	1.184.297	€	1.169.342	€	14.955
					Baten €	-	€	-120.000	€	-148.438	€	28.438
			P181	Verkeersbeleid en uitvoering	Lasten €	652.716	€	808.992	€	678.650	€	130.342
					Baten €	-	€	-	€	-7.153	€	7.153
			P182	Parkeren	Lasten €	1.377.818	€	1.508.858	€	1.295.634	€	213.224
			P183	Verkeersvoorzieningen	Lasten €	464.610	€	483.953	€	446.314	€	37.639
			P188	Bereikbaarheid	Lasten €	168.656	€	203.656	€	208.349	€	-4.693
					Baten €	-	€	-	€	-50.350	€	50.350
			P260	Verhardingen	Lasten €	4.406.352	€	4.806.352	€	4.188.925	€	617.427
					Baten €	-305.588	€	-305.588	€	-417.532	€	111.944
			P261	Straatreiniging en Gladheidsbestrijding	Lasten €	1.291.457	€	1.313.007	€	1.246.455	€	66.552
			P263	Voorzieningen op en aan de weg	Lasten €	160.993	€	158.493	€	132.436	€	26.058
					Baten €	-54.502	€	-54.502	€	-49.410	€	-5.092
					€	8.995.799	€	9.987.518	€	8.693.222	€	1.294.296
	4	Totaal Verkeer en Parkeren	P241	Markt	Lasten €	22.348	€	55.461	€	90.951	€	-35.490
					Baten €	-33.714	€	-33.714	€	-33.030	€	-685
			P242	Strandexploitatie	Lasten €	723.346	€	1.001.446	€	891.374	€	110.072
					Baten €	-644.335	€	-644.335	€	-744.429	€	100.094
			P243	Exploitatie Langevelderslag	Lasten €	79.920	€	79.920	€	80.701	€	-781
					Baten €	-152.162	€	-	€	-3.474	€	3.474
			P245	Economische Zaken	Lasten €	1.469.923	€	4.172.321	€	1.443.016	€	2.729.305
					Baten €	-19.458	€	-19.458	€	-64.542	€	45.084
			P248	Toerisme	Lasten €	1.814.374	€	1.889.386	€	1.274.263	€	615.123
					Baten €	-1.600	€	-1.600	€	-1.638	€	38
					€	3.258.642	€	6.499.427	€	2.933.193	€	3.566.234
	5	Totaal Economie	P112	Kinderopvang en leerlingenvervoer	Lasten €	915.774	€	1.000.774	€	1.161.900	€	-161.126
					Baten €	-246.395	€	-246.395	€	-255.221	€	8.826
			P113	Huisvesting Onderwijs	Lasten €	2.516.222	€	2.873.887	€	2.878.133	€	-4.246
					Baten €	-151.830	€	-151.830	€	-188.191	€	36.361
			P114	Lokaal Onderwijsbeleid	Lasten €	1.519.885	€	1.935.363	€	1.910.558	€	24.805
					Baten €	-682.760	€	-1.036.409	€	-1.048.704	€	12.295
					€	3.870.896	€	4.375.390	€	4.458.474	€	-83.084
				Totaal Onderwijs								

Saldo / reserves	Progr.nu	Programma	Product numme	Product omschrijving	Baten/ aster	Begroot voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting - Rekening	
	6	Sport, cultuur en recreatie	P115	Erfgoed (monumentenzorg + archeologie)	Lasten	€ 256.527	€ -	€ -	€ -	
					Baten	€ -103	€ -	€ -	€ -	
			P116	Sport	Lasten	€ 6.282.322	€ 6.384.127	€ 4.541.332	€ 1.842.795	
					Baten	€ -1.019.146	€ -726.780	€ -784.859	€ 58.079	
			P117	Kunst en Cultuur	Lasten	€ 2.656.682	€ 3.111.973	€ 2.485.233	€ 626.740	
					Baten	€ -336.250	€ -336.250	€ -325.224	€ -11.026	
		Totaal Sport, cultuur en recreatie				€ 7.840.032	€ 8.433.070	€ 5.916.483	€ 2.516.587	
	7	Sociaal Domein en Volksgezondheid	P119	Advies en Belangenbehartiging	Lasten	€ 35.476	€ 35.476	€ 22.643	€ 12.833	
			P121	Sociaal Cultureel Werk	Lasten	€ 159.982	€ 147.043	€ 132.176	€ 14.867	
					Baten	€ -33.448	€ -33.448	€ -23.966	€ -9.482	
			P210	Volksgezondheid	Lasten	€ 2.862.427	€ 2.818.413	€ 2.806.069	€ 12.344	
					Baten	€ -22.931	€ -30.000	€ -60.000	€ 30.000	
			P211	Bijst. verlening en ink.vz en subsidies	Lasten	€ 10.856.952	€ 14.420.298	€ 12.435.302	€ 1.984.996	
					Baten	€ -8.763.163	€ -7.769.395	€ -7.782.938	€ 13.543	
			P213	Werkvoorziening en re-integratie	Lasten	€ 3.159.966	€ 3.241.286	€ 3.233.108	€ 8.178	
			P214	Jeugdzorg	Lasten	€ 12.321.283	€ 12.417.669	€ 12.089.139	€ 328.530	
					Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	
			P215	Algemene voorzieningen WMO	Lasten	€ 3.266.846	€ 6.403.048	€ 5.690.285	€ 712.763	
					Baten	€ -237.454	€ -2.706.147	€ -4.975.783	€ 2.269.636	
			P216	Maatwerkvoorzieningen WMO	Lasten	€ 9.818.231	€ 9.966.206	€ 9.949.957	€ 16.249	
					Baten	€ -32.615	€ -262.034	€ -283.074	€ 21.040	
		Totaal Sociaal Domein en Volksgezondheid				€ 33.391.552	€ 38.648.415	€ 33.232.918	€ 5.415.497	
	8	Duurzaamheid en Leefomgeving	P095	Beleid Milieu	Lasten	€ 4.999.008	€ 6.482.680	€ 5.371.334	€ 1.111.346	
			P096	Gebiedsprogramma (SGG)	Lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	
					Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	
			P184	Riolering en Drainage	Lasten	€ 3.669.755	€ 3.703.331	€ 3.541.702	€ 161.629	
					Baten	€ -5.161.932	€ -5.207.260	€ -4.855.357	€ -351.903	
			P230	Begraafplaats	Lasten	€ 177.126	€ 179.484	€ 157.562	€ 21.922	
					Baten	€ -202.807	€ -202.807	€ -180.505	€ -22.302	
			P247	Volkstuinen	Lasten	€ 9.313	€ 9.313	€ 9.653	€ -340	
					Baten	€ -5.574	€ -5.574	€ -7.275	€ 1.701	
			P265	Oppervlaktewater	Lasten	€ 685.483	€ 478.144	€ 518.375	€ -40.231	
					Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	
			P266	Groenvoorzieningen	Lasten	€ 3.627.720	€ 3.922.195	€ 3.440.104	€ 482.091	
					Baten	€ -2.079	€ -502.079	€ -500.075	€ -2.004	
			P268	Wijkgericht Werken	Lasten	€ 342.317	€ 342.317	€ 343.300	€ -983	
			P271	Afvalverwijdering en -verwerking	Lasten	€ 5.198.079	€ 5.288.900	€ 5.296.603	€ -7.703	
					Baten	€ -7.143.084	€ -6.968.237	€ -7.028.634	€ 60.397	
		Totaal Duurzaamheid en Leefomgeving				€ 3.609.789	€ 4.783.699	€ 2.236.406	€ 2.547.293	
	9	Wonen en Ruimte	P032	RO Beleid	Lasten	€ 2.064.721	€ 2.625.539	€ 2.264.768	€ 360.771	
					Baten	€ -127.893	€ -127.893	€ -600	€ -127.293	
			P033	Volkshuisvesting Beleid	Lasten	€ 460.968	€ 1.440.968	€ 720.086	€ 720.882	
					Baten	€ -	€ -400.000	€ -440.561	€ 40.561	
			P118	Erfgoed (monumentenzorg + archeologie)	Lasten	€ -	€ 256.424	€ 216.775	€ 39.649	
					Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	
			P251	Geo-informatie	Lasten	€ 357.781	€ 357.781	€ 355.585	€ 2.196	
					Baten	€ -	€ -	€ -	€ -	
			P252	Grondbedrijf	Lasten	€ 17.848.768	€ 7.011.708	€ 5.083.873	€ 1.927.835	
					Baten	€ -19.475.826	€ -8.084.655	€ -3.801.499	€ -4.283.156	
		Totaal Wonen en Ruimte				€ 1.128.519	€ 3.079.872	€ 4.398.428	€ -1.318.556	
	ADM	Algemene Dekkingsmiddelen	P300	Algemene Dekkingsmiddelen	Lasten	€ 206.111	€ 181.111	€ -714	€ 181.825	
					Baten	€ -87.830.475	€ -96.862.673	€ -97.363.301	€ 500.628	
		Totaal Algemene Dekkingsmiddelen				€ -87.624.364	€ -96.681.562	€ -97.364.015	€ 682.453	
	OVH	Overhead				€ 15.876.603	€ 18.161.719	€ 16.495.738	€ 1.665.981	
	Vpb	Vennootschapsbelasting				€ 127.000	€ 127.000	€ -	€ 127.000	
	Totaal Saldo van baten en lasten						€ 2.820.502	€ 10.145.985	€ -9.242.010	€ 19.387.995
	Mutaties reserves						€ -3.927.072	€ -10.145.985	€ -2.428.892	€ -7.717.093
	Saldo						€ -1.106.570	€ -	€ -11.670.902	€ 11.670.902

4.3 Overzicht van lopende investeringen

In de jaarstukken wordt een overzicht opgenomen met de stand van zaken van de lopende investeringen. Er wordt aangegeven wat er begroot en werkelijke uitgegeven is tot en met 2021, voor het lopende begrotingsjaar (2022) en tot en met 2022. Hierna volgt het restant van de investeringskredieten tot en met 2022. In de laatste kolom wordt de status van de investeringskredieten aangegeven.

	Begroot			Restant	Status
	t/m 2021	2022	tm 2022		
Programma 2 Veiligheid					
230139 Nieuwbouw NRB/ZVN	€ 1.619.000	€ 120.000	€ 1.739.000	€ 43.113	Op dit moment zijn er nog een paar openstaande punten met betrekking tot de nieuwbouw waarover met de bouwer uitgekomen dient te worden. Zodra deze punten zijn opgelost, kan dit project worden afgerond. De verwachting is dat dit in 2023 zal zijn.
Programma 2	€ 1.619.000	€ 120.000	€ 1.739.000	€ 43.113	
Programma 3 Verkeer en Parkeren					
210052 Tijdelijke aanleg parkeerterrein Schoolstraat dl2	€ 500.000	€ 183.538	€ 683.538	€ 111.524	De aanleg van het parkeerterrein Schoolstraat is begin 2023 afgerond. Dit project bestaat uit de volgende deelprojecten: 210052 Tijdelijke aanleg parkeerterrein Schoolstraat 240296 Tijdelijke aanleg parkeerterrein Schoolstraat 245215 Parkeerplaatsen Noordwijk aan Zee
230234 Parkeergarage Oude Zeeweg 57a	€ -	€ 2.577.400	€ 2.577.400	€ 283.684	Per 1 juni 2023 gaat de parkeergarage aan de Oude Zeeweg open en is het project afgerond.
240122 Parallel Boulevard geveldmaatregelen	€ 1.015.000	€ 52.780	€ 1.067.780	€ 1.086.540	De reconstructie van de Parallel Boulevard is in 4 fasen opgedeeld en tijdens de zomermaanden wordt er niet doorgewerkt. De planning voor de Parallel Boulevard is als volgt: 1.Seizoen 1 – sept 21 t/m mrt 22 is afgerond; 2.Seizoen 2 – sept 22 t/m mrt 23 is in uitvoering; 3.Versnelde aanleg rotonde Vuurtorenplein (na positieve aanbesteding) is gepland van maart tot en met april 2023 (streven is 21 april rotonde toegankelijk voor doorgaand verkeer); 4.Oude Zeeweg / De Grent (vanaf Picképlein tot Palaceplein) – in uitvoering van september 2023 t/m maart 2024; 5.Wantveld (vanaf rotonde Vuurtorenplein t/m De Muze – september 2024 t/m mrt 2025.
240156 Hogeweg	€ 1.000.000	€ 23.211	€ 1.023.211	€ 459.779	De helft van het gedeelte van de Hogeweg kon uitgevoerd worden omdat er op dat deel bestaande woningen zijn. Op de andere helft moeten eerst de woningen nog gebouwd worden. Na oplevering van de woningen zal de weg aangelegd worden. Dit is afhankelijk van de voortgang bij de projectontwikkelaar van de nieuwbouw woningen.
240171 Parallel Boulevard klinkers	€ 664.000	€ 34.528	€ 698.528	€ 645.757	De reconstructie van de Parallel Boulevard is in 4 fasen opgedeeld en tijdens de zomermaanden wordt er niet doorgewerkt. De planning voor de Parallel Boulevard is als volgt: 1.Seizoen 1 – sept 21 t/m mrt 22 is afgerond; 2.Seizoen 2 – sept 22 t/m mrt 23 is in uitvoering; 3.Versnelde aanleg rotonde Vuurtorenplein (na positieve aanbesteding) is gepland van maart tot en met april 2023 (streven is 21 april rotonde toegankelijk voor doorgaand verkeer); 4.Oude Zeeweg / De Grent (vanaf Picképlein tot Palaceplein) – in uitvoering van september 2023 t/m maart 2024; 5.Wantveld (vanaf rotonde Vuurtorenplein t/m De Muze – september 2024 t/m mrt 2025.
240296 Tijdelijke aanleg parkeerterrein Schoolstraat	€ 273.125	€ 9.455	€ 282.580	€ 3.903	De aanleg van het parkeerterrein Schoolstraat is begin 2023 afgerond. Dit project bestaat uit de volgende deelprojecten: 210052 Tijdelijke aanleg parkeerterrein Schoolstraat 240296 Tijdelijke aanleg parkeerterrein Schoolstraat 245215 Parkeerplaatsen Noordwijk aan Zee

	Begroot			Werkelijk	Werkelijk	Werkelijk	Restant	Status
	t/m 2021	2022	tm 2022					
240303 Parkeerterrein Langevelderslag	€ 510.000	€ 25.273	€ 535.273	€ 23.989	€ 2.892	€ 26.880	€ 508.393	Deze investering was voorzien in voorgaande jaren maar heeft niet plaatsgevonden vanwege het gebrek aan capaciteit. In 2022 is er een projectleider aangesteld en de uitvoering staat gepland in 2023..
245139 Reconstructie Duinweg	€ 125.000	€ 5.161	€ 130.161	€ 25.743	€ -	€ 25.743	€ 104.418	Dit investeringskrediet is voor de voorbereiding van de reconstructie van de Duinweg waarvan de uitvoering gepland stat in 2024 en het investeringskrediet ook in dat jaar opgenomen is in het investeringsplan. Er wordt in 2023 eerst met een proef gestart (eenrichtingverkeer). Hierna zal de definitieve uitvoering plaatsvinden.
245172 Laadpalen elektrische auto's	€ 15.000	€ 711	€ 15.711	€ 1.320	€ -	€ 1.320	€ 14.391	Vanwege stagnatie in de levering van de materialen plaatsing worden de laadpalen in 2023 geplaatst.
245173 Maatregelen verkeer: fietspad Ruigenhoek	€ 146.705	€ 7.419	€ 154.124	€ 4.032	€ -4.032	€ -	€ 154.124	Er zijn inmiddels de nodige onderzoeken gedaan. Er moet nog een aangevraagde subsidie worden toegekend door de provincie. Naar verwachting zal die er in het derde kwartaal 2023 kunnen komen en kan de uitvoering worden gestart.
245190 Civiele Kunstwerken	€ 89.195	€ 3.403	€ 92.598	€ 23.751	€ -	€ 23.751	€ 68.847	Dit investeringskrediet is voor de voorbereiding van de bruggen bij de Leidsevaart waarvan de uitvoering gepland staat in 2023.
245203 Maatregelen verkeer: fiets veilig	€ 35.000	€ 1.820	€ 36.820	€ -	€ -	€ -	€ 36.820	Het Fietsplan is 1 maart 2022 door het college behandeld. Voor het uitvoeren van het fietsplan worden verschillende inventarisaties uitgevoerd. Daardoor kan de uitvoering pas in 2023 plaatsvinden en za dan ook afgerond gaan worden.
245204 Maatregelen verkeer: rotonde Gooweg	€ 15.000	€ 780	€ 15.780	€ -	€ -	€ -	€ 15.780	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
245211 Vervanging diverse wegen asfalt	€ 955.576	€ 48.587	€ 1.004.163	€ 21.209	€ 44.871	€ 66.080	€ 938.083	Deze investering was voorzien in voorgaande jaren maar heeft niet plaatsgevonden vanwege het gebrek aan capaciteit en andere prioriteiten zoals herziening van contracten e.d. na de fusie. In 2023 zal dit investeringskrediet ingezet worden voor de reconstructie van de Herenweg. De planning dat de uitvoering van het project is van Q2-2023 t/m Q3-2023.
245212 Vervanging diverse wegen asfalt secundair	€ 407.000	€ 20.631	€ 427.631	€ 10.249	€ 23.232	€ 33.480	€ 394.151	Deze investering was voorzien in voorgaande jaren maar heeft niet plaatsgevonden vanwege het gebrek aan capaciteit en andere prioriteiten zoals herziening van contracten e.d. na de fusie. In 2023 zal dit investeringskrediet ingezet worden voor de reconstructie van de Herenweg. De planning dat de uitvoering van het project is van Q2-2023 t/m Q3-2023.
245213 Herenweg fietsstroken	€ 120.000	€ 5.103	€ 125.103	€ 21.869	€ 1.170	€ 23.039	€ 102.064	Deze investering was voorzien in voorgaande jaren maar heeft niet plaatsgevonden vanwege het gebrek aan capaciteit en andere prioriteiten zoals herziening van contracten e.d. na de fusie. In 2023 zal dit investeringskrediet ingezet worden voor de reconstructie van de Herenweg. De planning dat de uitvoering van het project is van Q2-2023 t/m Q3-2023.
245215 Parkeerplaatsen Noordwijk aan Zee	€ 250.000	€ 790	€ 250.790	€ 234.802	€ 68.418	€ 303.219	€ -52.429	De aanleg van het parkeerterrein Schoolstraat is begin 2023 afgerond. Dit project bestaat uit de volgende deelprojecten: 210052 Tijdelijke aanleg parkeerterrein Schoolstraat 240296 Tijdelijke aanleg parkeerterrein Schoolstraat 245215 Parkeerplaatsen Noordwijk aan Zee De investering bestaat uit verschillende samengestelde delen waarover afzonderlijk wordt afgeschreven op basis van verschillende afschrijvingstermijnen voor ieder onderdeel. Voor de kredietuitputting dient de investering als één samengesteld geheel beschouwd te worden. Derhalve is er sec voor dit onderdeel weliswaar sprake van een kredietoverschrijding maar dit wordt binnen het geheel van de investering gecompenseerd.
245217 Parallel Boulevard (3)	€ 3.436.883	€ 81.833	€ 3.518.716	€ 1.863.167	€ 1.550.556	€ 3.413.723	€ 104.993	De reconstructie van de Parallel Boulevard is in 4 fasen opgedeeld en tijdens de zomermaanden wordt er niet doorgewerkt. De planning voor de Parallel Boulevard is als volgt: 1.Seizoen 1 – sept 21 t/m mrt 22 is afgerond; 2.Seizoen 2 – sept 22 t/m mrt 23 is in uitvoering; 3.Versnelde aanleg rotonde Vuurtorenplein (na positieve aanbesteding) is gepland van maart tot en met april 2023 (streven is 21 april rotonde toegankelijk voor doorgaand verkeer); 4.Oude Zeeweg / De Grent (vanaf Picképlein tot Palaceplein) – in uitvoering van september 2023 t/m maart 2024; 5.Wantveld (vanaf rotonde Vuurtorenplein t/m De Muze – september 2024 t/m mrt 2025.

	Begroot			Werkelijk			Restant	Status	
	t/m 2021	2022	tm 2022	t/m 2021	2022	tm 2022			tm 2022
245219	Vervanging Zeeburg elementen 2020	€ 480.000	€ 15.097	€ 495.097	€ 189.667	€ 81.671	€ 271.338	€ 223.759	De wijkrenovatie Zeeburg vindt in 3 fasen plaats: fase 1 2020-2023, fase 2 2020-2024, fase 3 2020-2025. Via de begroting 2023 zijn de beschikbaar gestelde investeringsbedragen geraamd in de betreffende jaarschijven overeenkomstig hetgeen is vermeld in het raadsvoorstel.
245220	Bestratingsmaterialen Uvor (2020)	€ 315.000	€ 14.714	€ 329.714	€ 32.042	€ 9.467	€ 41.509	€ 288.205	Het grootste deel van dit investeringsbedrag is voor de wijkrenovatie Zeeburg en Parallel Boulevard. De bestratingsmaterialen zijn besteld maar moeten nog geleverd worden.
245222	Rotonde Lijnbaanweg-Zeeweg	€ 600.000	€ 10.486	€ 610.486	€ 398.340	€ -74.838	€ 323.503	€ 286.983	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
245223	Rotonde Gooweg-Schiestraat	€ 750.000	€ 19.593	€ 769.593	€ 373.218	€ 99.789	€ 473.007	€ 296.586	Deze investering was aanvankelijk bedoeld voor het verplaatsen van de rotonde op de Schiestraat/Gooweg. Die is uiteindelijk niet verplaatst, maar aangepast. Voor de eventuele verdere aanpassing van die rotonde wordt via de Perspectiefnota 2024 een nieuw investeringsvoorstel ingediend. Het overige budget is ingezet voor het aanpassen van andere (8) rotondes die inmiddels zijn voltooid. Er resteert nog één verplichting voor het project Parallel Boulevard van 75.000,- ten laste van dit investeringskrediet. Hiervoor een aparte investering aanmaken zodat de huidige investering kan worden afgesloten.
245227	Verlichting fietspad Gooweg en Leeweg	€ 120.000	€ 3.132	€ 123.132	€ 59.762	€ 30.954	€ 90.716	€ 32.416	De aanpak van de rotonde aan de Leeweg is gedaan en die van de Gooweg zit in de laatste fase. De uitvoering wordt in 2022 nog voltooid.
245228	Verlichting Nachtegaalslaan Noordwijk	€ 90.000	€ 30.980	€ 120.980	€ -	€ 108.368	€ 108.368	€ 12.612	De uitvoering vindt plaats in 2022.
245229	Vervanging Zeeburg elementen 2021*	€ 1.200.000	€ -1.200.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	De wijkrenovatie Zeeburg vindt in 3 fasen plaats: fase 1 2020-2023, fase 2 2020-2024, fase 3 2020-2025. Via de begroting 2023 zijn de beschikbaar gestelde investeringsbedragen geraamd in de betreffende jaarschijven overeenkomstig hetgeen is vermeld in het raadsvoorstel.
245230	Uvor (vml budget) 2017-2018	€ 151.458	€ 1.115	€ 152.573	€ 130.010	€ 21.448	€ 151.458	€ 1.115	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
245231	Uvor (vml budget) 2019	€ 127.215	€ 6.615	€ 133.830	€ -	€ 127.215	€ 127.215	€ 6.615	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
245232	Bestratingsmaterialen Uvor 2021	€ 315.000	€ 3.273	€ 318.273	€ 252.053	€ 63.347	€ 315.399	€ 2.874	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
245233	Lichtbeleid 2021	€ 529.250	€ 27.087	€ 556.337	€ 8.343	€ 62.419	€ 70.762	€ 485.575	Deze investering wordt afgesloten. Voor de wijkrenovatie Zeeburg die tot en met 2024 wordt uitgevoerd is €300.000 hiervan benodigd. Dit wordt via de Perspectiefnota 2024 opnieuw op de begroting 2024 met het investeringsplan 2024-2027 gebracht.
245234	Uitbreiding PRIS 2021	€ 103.200	€ 1.901	€ 105.101	€ 66.647	€ 27.184	€ 93.830	€ 11.271	De uitvoering zou begin 2022 voltooid worden maar door verlate levering van de materialen kan het nog niet worden afgesloten.
245235	Aanpak Van de Mortelstr/Gooweg 2021	€ 200.000	€ 9.951	€ 209.951	€ 8.637	€ 170.828	€ 179.465	€ 30.486	De uitvoering vindt plaats in 2022.
245236	Aanpak kruising Tolhoren/Herenweg 2021	€ 40.000	€ 2.080	€ 42.080	€ -	€ -	€ -	€ 42.080	Omdat de voorrangssituatie is gewijzigd, is het project iets vertraagd. Het budget zal in 2023 volledig uitgevoerd worden.
245243	Wijkrenovatie Zeeburg (elementen) 2022*	€ -	€ 1.946.200	€ 1.946.200	€ -	€ -53.381	€ -53.381	€ 1.999.581	De wijkrenovatie Zeeburg vindt in 3 fasen plaats: fase 1 2020-2023, fase 2 2020-2024, fase 3 2020-2025. Via de begroting 2023 zijn de beschikbaar gestelde investeringsbedragen geraamd in de betreffende jaarschijven overeenkomstig hetgeen is vermeld in het raadsvoorstel.
245244	Bestratingsmaterialen Uvor 2022	€ -	€ 331.380	€ 331.380	€ -	€ 195.051	€ 195.051	€ 136.329	Door leveringsproblemen van bakstenen worden de werkzaamheden opgeschoven naar 2023 en dus ook deze investering.
245245	Vervanging van oeverconstructies 2022	€ -	€ 82.645	€ 82.645	€ -	€ -	€ -	€ 82.645	Het Oever beheerplan is vastgesteld. Om het plan te kunnen uitvoeren is er extra personele capaciteit nodig. Voor 2022 is medio oktober een extra kracht/inhuur aangesteld als "ondersteuner Water gemeente Noordwijk". De uitvoering schuift dan ook door naar 2023.
245246	Vervanging oeverconstructie Leidsevaart 2022	€ -	€ 263.000	€ 263.000	€ -	€ 14.225	€ 14.225	€ 248.775	Langs de Haarlemmertrekvaart verkeert de oever op verschillende delen al meerdere jaren in mindere of slechte staat. Met name bij de woonschepen zorgt dit voor problemen doordat de oever hier wegzakt. Vanwege de woonschepen en aanwezige opstallen op de oever is dit geen reguliere verandering en vraagt dit een uitgebreide voorbereiding. De inhoudelijke behandeling van het ingediende raadsvoorstel is in de agendacommissie van 26 april 2023.
245247	Lichtbeleid 2022	€ -	€ 442.250	€ 442.250	€ -	€ -	€ -	€ 442.250	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
245248	Vervanging betonnen kades en bruggen 2022	€ -	€ 759.018	€ 759.018	€ -	€ -	€ -	€ 759.018	Dit investeringsbudget is bestemd voor vervangingen van de bruggen Mallegatsbrug, Guldemondsbrug en Pilarenbrug. De voorbereiding is in 2022 waarvan de kosten worden gedekt door investering 245190, Civiele Kunstwerken. In 2023 zal begonnen worden met de uitvoering, die was voorzien in 2022 maar heeft niet plaatsgevonden vanwege het gebrek aan capaciteit.
245252	Openbare verlichting 2022	€ -	€ 173.169	€ 173.169	€ -	€ 130.170	€ 130.170	€ 42.999	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
260225	Parkeerautomaten 2021	€ 411.000	€ 21.372	€ 432.372	€ -	€ 49	€ 49	€ 432.323	De voorlopige gunning voor de aanbesteding van de aanschaf van de parkeerautomaten is recent afgegeven. Het plaatsen is uiterlijk in het voorjaar 2023 gereed.
260226	Vervanging parkeerautomaten (vml budget) 2020	€ 113.002	€ 5.876	€ 118.878	€ -	€ 29.635	€ 29.635	€ 89.243	De voorlopige gunning voor de aanbesteding van de aanschaf van de parkeerautomaten is recent afgegeven. Het plaatsen is uiterlijk in het voorjaar 2023 gereed.
260227	Vervanging VRI Palaceplein	€ 50.000	€ 2.538	€ 52.538	€ 1.200	€ 54.192	€ 55.392	€ -2.854	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
Programma 3		€ 15.152.609	€ 6.055.895	€ 21.208.504	€ 4.442.326	€ 5.834.472	€ 10.276.796	€ 10.931.708	

	Begroot			Werkelijk	Werkelijk		Werkelijk	Restant	Status
	t/m 2021	2022	tm 2022		t/m 2021	2022			
Programma 4 Economie									
240157 Strandafrit 20	€ 145.000	€ 7.540	€ 152.540	€ -	€ -	€ -	€ 152.540	De strandafrit met nummer 20 moet iets zuidwaarts worden verlegd tot naast het strandpaviljoen aldaar. Volgens planning zal dit volgend voorjaar (2024) in samenwerking met Hoogheemraarschap Rijnland gaan gebeuren.	
240298 Renovatie strandafritten 2021	€ 500.000	€ 446.800	€ 946.800	€ -	€ 92.750	€ 92.750	€ 854.050	Volgens planning worden de strandafritten gerenoveerd in de periode van 2022-2024. Een deel is afgelopen voorjaar gerealiseerd. De verwachting is dat eind 2023/begin 2024 de renovatie van de strandafritten kunnen worden afgerond.	
Programma 4	€ 645.000	€ 454.340	€ 1.099.340	€ -	€ 92.750	€ 92.750	€ 1.006.590		
Programma 5 Onderwijs									
230159 Huisvesting Schapendel 2019	€ 50.000	€ 2.600	€ 52.600	€ -	€ -	€ -	€ 52.600	In 2020 hebben de schoolbesturen (2) onderzoek gedaan of zij over willen gaan tot een gebouwenruil voor Duinpieper en Schapendel. Uiteindelijk is men tot de conclusie gekomen, dat men afziet van een gebouwenruil. De voorbereidingskredieten die daarvoor waren geraamd, zijn daarom niet besteed. Deze kredieten zijn nodig op het moment dat er een aanvang wordt gemaakt met de plannen voor duurzame renovatie. Deze renovaties zijn gepland, na het project voor de Noordwijkse School, in 2024/2025.	
230160 Huisvesting Duinpieper 2019	€ 50.000	€ 2.600	€ 52.600	€ -	€ -	€ -	€ 52.600	In 2020 hebben de schoolbesturen (2) onderzoek gedaan of zij over willen gaan tot een gebouwenruil voor Duinpieper en Schapendel. Uiteindelijk is men tot de conclusie gekomen, dat men afziet van een gebouwenruil. De voorbereidingskredieten die daarvoor waren geraamd, zijn daarom niet besteed. Deze kredieten zijn nodig op het moment dat er een aanvang wordt gemaakt met de plannen voor duurzame renovatie. Deze renovaties zijn gepland, na het project voor de Noordwijkse School, in 2024/2025.	
230223 IHP, Wakersduin 2021*	€ 8.013.512	€ 416.703	€ 8.430.215	€ -	€ 3.269.398	€ 3.269.398	€ 5.160.817	In december 2021 heeft de raad het definitief ontwerp vastgesteld en is het bouwkrediet toegekend. In maart 2022 is de bouwteamfase afgerond. De realisatie van het project is in 3 percelen aanbested en gegund. Met de uitvoering van deze investering is begonnen.	
230224 IHP, Noordwijkse School 2021	€ 50.000	€ 212.421	€ 262.421	€ 11.132	€ 11.132	€ 22.264	€ 240.157	In juni 2021 heeft het college een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om een variantenstudie te doen naar de mogelijkheden om De Noordwijkse School op een unielocatie te huisvesten. In januari 2022 is dit rapport afgerond: duurzame renovatie van het bestaande gebouw en uitbreiding is niet haalbaar. Naar verwachting zal in november / december 2022 een raadsbesluit gevraagd worden inzake het uitwerken van een voorlopig ontwerp voor de De Noordwijkse School: vervangende nieuwbouw en gebouwuutbreiding. Als gevolg van de lange formatieperiode is het raadsbesluit over de Noordwijkse School in januari 2023 gevraagd. Het 2e voorbereidingskrediet is toegekend.	
230225 IHP, tijdelijke huisvesting Bronsgeest 2021*	€ 750.000	€ 39.000	€ 789.000	€ -	€ -	€ -	€ 789.000	Bij het opstellen van het IHP is rekening gehouden met een tijdelijke schoolvoorziening in de nieuwbouwwijk Bronsgeest. De gedachte was om tijdelijke lokalen eerst te gebruiken voor huisvesting van de Wakersduin tijdens de nieuwbouw en de lokalen daarna in te zetten voor het opvangen van een leerlingenpiek in de wijk Bronsgeest. De wijk Bronsgeest is afgeschaald naar 300 woningen; de tijdelijke huisvesting voor Wakersduin is opgelost door het gefaseerd slopen van het oude gebouw. Deze investering is daarmee komen te vervallen en kan worden afgesloten.	
230226 IHP, Duinpieper 2021	€ 50.000	€ 2.600	€ 52.600	€ -	€ -	€ -	€ 52.600	Bij het opstellen van het IHP heeft het schoolbestuur verzocht om vooruitlopend al een kleine aanpassing aan het gebouw te mogen doen. Om hier gehoor aan te geven is voor Het Duin rekening gehouden met een voorbereidingskrediet in 2020. Uiteindelijk heeft het bestuur in 2020 aangegeven hier toch van af te zien. De renovatie van Het Duin is gepland na de Duinpieper, in 2025. De afstemming met het schoolbestuur over de renovatie loopt. In de loop van 2023 wordt verwacht het voorbereidingskrediet te kunnen toekennen.	
230227 Uitbreiding Prinsenhof 2021*	€ 2.100.000	€ 2.760.240	€ 4.860.240	€ -	€ -	€ -	€ 4.860.240	Na de gemeentelijke herindeling per 2019 heeft Sophia Scholen een aanvraag gedaan voor de uitbreiding van De Prinsenhof. In november 2021 heeft de raad ingestemd met de herontwikkeling van het perceel aan de Viaductweg. Hier worden nu woningen in combinatie met een kleine aanvullende schoolvoorziening gerealiseerd. In maart 2022 is een projectleider gestart om dit project op te pakken. De planning is om in 2023 een plan voor te leggen en een bouwkrediet aan te vragen voor de realisatie van de permanente dependance.	
Programma 5	€ 11.063.512	€ 3.436.164	€ 14.499.676	€ 11.132	€ 3.280.530	€ 3.291.662	€ 11.208.014		

	Begroot			Werkelijk	Werkelijk		Werkelijk	Restant	Status
	t/m 2021	2022	tm 2022		t/m 2021	2022			
Programma 6 Sport en Cultuur									
230132 Gebouw de Schelft	€ 11.323.000	€ -	€ 11.323.000	€ 35.445	€ 77.117	€ 112.562	€ 11.210.438	Naar aanleiding van het initiatiefvoorstel voor De Schelft is door de raad op 10-11-2021 besloten de restanten van het complex te slopen en een nieuw multifunctioneel centrum te bouwen waarvoor een investeringsbudget van €11.323.000 beschikbaar is gesteld. Er vindt op dit moment een heroverweging van de investeringsplannen plaats. Wel worden er vooralsnog sloop/voorbereidingskosten gemaakt.	
230154 Verduurzaming dienstencent De Wieken	€ 82.500	€ 2.404	€ 84.904	€ 36.275	€ -	€ 36.275	€ 48.629	De resterende uitvoering vindt plaats in 2023.	
230157 SP De Boekhorst-gebouw	€ 7.250.000	€ -	€ 7.250.000	€ 5.370.919	€ 260.515	€ 5.631.434	€ 1.618.566	De investering SP De Boekhorst bestaat uit verschillende samengestelde delen waarover afzonderlijk wordt afgeschreven op basis van verschillende afschrijvingstermijnen voor ieder onderdeel. Voor de kredietuitputting dient de investering als één samengesteld geheel beschouwd te worden. Derhalve is er sec voor dit onderdeel weliswaar sprake van een kredietoverschrijding maar dit wordt binnen het geheel van de investering gecompenseerd.	
240168 SP De Boekhorst-verhard. en waterhuish.	€ 1.674.245	€ -	€ 1.674.245	€ 1.580.585	€ 479.915	€ 2.060.500	€ -386.255		
240170 SP De Boekhorst-velden	€ 6.750.000	€ 870.720	€ 7.620.720	€ 5.561.279	€ 238.256	€ 5.799.535	€ 1.821.185		
230157-240168-240170 SP De Boekhorst	€ 15.674.245	€ 870.720	€ 16.544.965	€ 12.512.783	€ 978.686	€ 13.491.469	€ 3.053.496	Het betreft een meerjarig project. Oplevering vindt plaats in 2022. De financiële afronding volgt in 2023.	
230231 Tijdelijke multifunctionele hal	€ 1.993.240	€ 51.630	€ 2.044.870	€ 999.567	€ 960.034	€ 1.959.601	€ 85.269	De tijdelijke multifunctionele hal is geplaatst en alle werkzaamheden zijn uitgevoerd. Er wordt een afschrijvingstermijn van 5 jaar gehanteerd.	
240108 Huisvesting Poppodium/SJC	€ 13.866.001	€ 2.076.486	€ 15.942.487	€ 12.372.046	€ 2.699.671	€ 15.071.717	€ 870.770	Het betreft een meerjarig project. Er is vertraging opgelopen door een constructiefout. Over de afhandeling van de schadeclaim is inmiddels overeenstemming bereikt. Oplevering heeft plaatsgevonden. Naar verwachting wordt dit project in 2023 afgerond.	
240301 Speelruimteplan 2021	€ 155.000	€ 7.281	€ 162.281	€ 14.973	€ 130.221	€ 145.194	€ 17.087	De opdrachten voor de plaatsing van speelvoorzieningen zijn verstrekt. De verwachting is dat die uiterlijk in 2023 gedaan zal zijn.	
240306 Renovatie veld 1 NHC	€ -	€ 252.480	€ 252.480	€ -	€ 236.900	€ 236.900	€ 15.580	Dit betreft een nieuwe investering in 2022. Behoudens de renovatie van de beregeningsinstallatie is het project voltooid. Het restantsaldo wordt volledig ingezet voor betaling van de laatste termijnen. Financiële afronding volgt in 2023.	
245216 Toprenovatie veld 2 Nieuwe Zeeweg	€ 450.000	€ 181	€ 450.181	€ 446.524	€ -	€ 446.524	€ 3.657	Oplevering in 2022. Dit project is volledig gerealiseerd. Het investeringsbudget kan worden afgesloten.	
245237 Sportpark Nieuwe Zeeweg veld top 2021	€ 72.600	€ 3.366	€ 75.966	€ 7.866	€ 84.175	€ 92.041	€ -16.075	Oplevering in 2022. De overschrijding wordt verklaard uit marktfalen: de productiecapaciteit van deze mat was beperkt tot één leverancier waardoor er geen marktwerking heeft kunnen plaatsvinden. Het college heeft daarom ingestemd met een enkelvoudig onderhandse aanbesteding. Daarnaast is er in dit domein sprake van significante prijsstijgingen. Het werk is gereed en de investering kan worden afgesloten.	
245238 Verv ballenvangers Duinwetering 2021	€ 30.000	€ 472	€ 30.472	€ 20.927	€ -974	€ 19.953	€ 10.519	Oplevering en financiële afwikkeling volgt in 2023.	
245239 Openbaar maken sportparken 2021	€ 50.000	€ 1.404	€ 51.404	€ 22.994	€ -1.071	€ 21.923	€ 29.481	In 2022 wordt een vervolg gegeven aan het openbaar maken van de gemeentelijke sportparken. Diverse maatregelen, zoals aanpassing van hekwerken, worden in 2022 uitgevoerd. De maatregelen zijn naar verwachting in 2023 afgerond.	
245240 Duurzaamheidsmaatregelen 2021	€ 100.000	€ 109.093	€ 209.093	€ 25.137	€ 63.280	€ 88.417	€ 120.676	Dit betreffen de onderzoeken en maatregelen om te komen tot duurzame sportparken. Bij ca. 10 sportverenigingen is een energiescan of een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar energiebesparing. Bij ca. 5 verenigingen lijken de duurzaamheidsmaatregelen gewenst en bovendien financieel haalbaar, mits het Rijk, de vereniging en de gemeente gedrieën de kosten zoveel mogelijk gelijk verdelen. In 2022 is gestart met uitvoering van de duurzaamheidsmaatregelen voor de sportaccommodaties. De verwachting is dat het budget hiervoor tot eind 2023 benodigd is.	
245249 Speelruimteplan 2022	€ -	€ 273.520	€ 273.520	€ -	€ 23.969	€ 23.969	€ 249.551	Door het realiseren van een participatiewebsite samen.noordwijk.nl/spelen heeft de participatie en hierdoor de uitvoering vertraging opgelopen en zal die in 2023 afgerond kunnen worden.	
245250 Motie uitbreiding speelplekken 3 buurten 2022	€ -	€ 105.200	€ 105.200	€ -	€ -	€ -	€ 105.200	De voorbereidingen zijn klaar allen zal er eerst nog geparticipeerd worden met bewoners. De uitvoering is in 2023.	
Programma 6	€ 43.796.586	€ 3.754.237	€ 47.550.823	€ 26.494.537	€ 5.252.008	€ 31.746.546	€ 15.804.277		

	Begroot	Begroot	Begroot	Werkelijk	Werkelijk	Werkelijk	Restant	Status
	t/m 2021	2022	tm 2022	t/m 2021	2022	tm 2022	tm 2022	
Programma 8 Duurzaamheid en Leefomgeving								
120011 Haarlemmertrekvaart onderzoek	€ 40.000	€ 1.602	€ 41.602	€ 9.190	€ -	€ 9.190	€ 32.412	Langs de Haarlemmertrekvaart verkeert de oever op verschillende delen al meerdere jaren in mindere of slechte staat. Met name bij de woonschepen zorgt dit voor problemen doordat de oever hier wegzakt. Vanwege de woonschepen en aanwezige opstallen op de oever is dit geen reguliere vervanging en vraagt dit een uitgebreide voorbereiding. De inhoudelijke behandeling van het ingediende raadsvoorstel is in de <u>agendacommissie van 26 april 2023</u> .
240162 Groene Long (Heesters)	€ 182.750	€ 684	€ 183.434	€ 169.593	€ -	€ 169.593	€ 13.841	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
240164 Parallel Boulevard grondwatermaatregel drain	€ 100.000	€ 3.129	€ 103.129	€ 39.835	€ 87.844	€ 127.679	€ -24.550	De reconstructie van de Parallel Boulevard is in 4 fasen opgedeeld en tijdens de zomermaanden wordt er niet doorgewerkt. De planning voor de Parallel Boulevard is als volgt: 1.Seizoen 1 – sept 21 t/m mrt 22 is afgerond; 2.Seizoen 2 – sept 22 t/m mrt 23 is in uitvoering; 3.Versnelde aanleg rotonde Vuurtorenplein (na positieve aanbesteding) is gepland van maart tot en met april 2023 (streven is 21 april rotonde toegankelijk voor doorgaand verkeer); 4.Oude Zeeweg / De Grent (vanaf Picképlein tot Palaceplein) – in uitvoering van september 2023 t/m maart 2024; 5.Wantveld (vanaf rotonde Vuurtorenplein t/m De Duze – september 2024 t/m mrt 2025.
240172 Parallel Boulevard (riolering)	€ 3.789.000	€ 191.367	€ 3.980.367	€ 108.868	€ 524.042	€ 632.910	€ 3.347.457	De reconstructie van de Parallel Boulevard is in 4 fasen opgedeeld en tijdens de zomermaanden wordt er niet doorgewerkt. De planning voor de Parallel Boulevard is als volgt: 1.Seizoen 1 – sept 21 t/m mrt 22 is afgerond; 2.Seizoen 2 – sept 22 t/m mrt 23 is in uitvoering; 3.Versnelde aanleg rotonde Vuurtorenplein (na positieve aanbesteding) is gepland van maart tot en met april 2023 (streven is 21 april rotonde toegankelijk voor doorgaand verkeer); 4.Oude Zeeweg / De Grent (vanaf Picképlein tot Palaceplein) – in uitvoering van september 2023 t/m maart 2024; 5.Wantveld (vanaf rotonde Vuurtorenplein t/m De Duze – september 2024 t/m mrt 2025.
240287 Verlengde beeklaan (riolering)	€ 1.000.000	€ 26.216	€ 1.026.216	€ 430.501	€ -	€ 430.501	€ 595.715	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
240288 Verlengde beeklaan (groen)	€ 400.000	€ 16.231	€ 416.231	€ 87.871	€ 26.430	€ 114.302	€ 301.929	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.
240291 Verbetering riolering 2020	€ 1.500.000	€ 64.810	€ 1.564.810	€ 253.660	€ 213.873	€ 467.532	€ 1.097.278	Hiervan is € 800.000 nodig voor de reconstructie van de Parallel Boulevard. €200.000 is voor de Scheveningsstraat die in 2022 uitgevoerd zal zijn.
240297 Bovengrondse (mini)containers GFT/GFE	€ 219.000	€ 11.388	€ 230.388	€ -	€ -	€ -	€ 230.388	Op 24 november 2020 heeft de raad besloten over het uitvoeringsplan afval en grondstoffen en onder meer voor de uitbreiding van bovengrondse gft-containers. De uitvoering vindt niet in 2022 plaats maar in 2023 hetgeen samenhangt met de werving van een afvalcoach in 2022. Bovendien zal niet de gemeente maar Meerlanden de investering gaan doen en daarvoor de kosten bij de gemeente in rekening brengt. De investering kan worden afgesloten en de jaarlijkse doorberekening van Meerlanden zal worden verwerkt in de begroting 2024.
240304 Verbetering riolering 2022	€ -	€ 1.773.691	€ 1.773.691	€ -	€ 140.926	€ 140.926	€ 1.632.765	De investeringen in de riolering zijn voor het grootste deel gepland voor de Parallel Boulevard, wijkrenovatie Zeeburg en Herenweg. Voor de voortgang daaromtrent wordt verwezen naar hetgeen toegelicht staat bij die projecten.
240305 Vervanging riolering 2022	€ -	€ 1.417.578	€ 1.417.578	€ -	€ 191.126	€ 191.126	€ 1.226.452	De investeringen in de riolering zijn voor het grootste deel gepland voor de Parallel Boulevard, wijkrenovatie Zeeburg en Herenweg. Voor de voortgang daaromtrent wordt verwezen naar hetgeen toegelicht staat bij die projecten.
245191 Aanschaf Oeverinrichting	€ 413.117	€ 13.263	€ 426.380	€ 158.048	€ -	€ 158.048	€ 268.332	Het Oever beheerplan is vastgesteld. Om het plan te kunnen uitvoeren is er extra personele capaciteit nodig. Voor 2022 is medio oktober een extra kracht/inhuur aangesteld als "ondersteuner Water gemeente Noordwijk". De uitvoering schuift dan ook door naar 2023.
270014 Maatregelen afvalscheiding 2022	€ -	€ 342.952	€ 342.952	€ -	€ -	€ -	€ 342.952	Op 24 november 2020 heeft de raad besloten over het uitvoeringsplan afval en grondstoffen en onder meer voor de uitbreiding van bovengrondse gft-containers. De uitvoering vindt niet in 2022 plaats maar in 2023 hetgeen samenhangt met de werving van een afvalcoach in 2022. Bovendien zal niet de gemeente maar Meerlanden de investering gaan doen en daarvoor de kosten bij de gemeente in rekening brengt. De investering kan worden afgesloten en de jaarlijkse doorberekening van Meerlanden zal worden verwerkt in de begroting 2024.
275000 Ondergrondse afvalcontainers Strand 2022	€ -	€ 59.964	€ 59.964	€ -	€ 45.600	€ 45.600	€ 14.364	Dit is voor het verwijderen van containers op het strand en zal dit jaar nog uitgevoerd gaan worden. Er komen nog facturen.
Programma 8	€ 7.643.867	€ 3.922.875	€ 11.566.742	€ 1.257.565	€ 1.229.841	€ 2.487.406	€ 9.079.336	

	Begroot			Werkelijk	Werkelijk		Werkelijk	Restant	Status
	t/m 2021	2022	tm 2022		t/m 2021	2022			
Programma 9 Ruimte en Wonen									
120012 Ontw.kst. Grond Viaductweg (1.80)		€ 75.000	€ 75.000	€ 75.482	€ -	€ 75.482	€ -482	Voor de Viaductweg wordt in de loop van 2023 een besluit genomen om een grondexploitatie te openen.	
210054 Aankoop perceel Achterweg H1392	€ -	€ 832.553	€ 832.553	€ -	€ 389.873	€ 389.873	€ 442.680	Voor de aankoop van het perceel aan de Achterweg is een deel betaald, te weten € 389.873. De andere helft zal worden betaald zodra een besluit is genomen over het bestemmingsplan en de woonbestemming voor de Achterweg (maximaal binnen 30 jaar).	
210055 Aankoop perceel Achterweg H1364	€ -	€ 291.088	€ 291.088	€ -	€ 273.292	€ 273.292	€ 17.796	Betreft aankoop ten behoeve van de rotonde Offem-Zuid. Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.	
210056 Aankoop perceel Achterweg H1365	€ -	€ 11.940	€ 11.940	€ -	€ 11.171	€ 11.171	€ 769	Betreft aankoop ten behoeve van de rotonde Offem-Zuid. Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.	
Programma 9	€ -	€ 1.210.581	€ 1.210.581	€ 75.482	€ 674.336	€ 749.818	€ 460.763		
Overig									
250073 Iveco Daily (nr 2)	€ 52.000	€ 2.704	€ 54.704	€ -			€ 54.704	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250074 Iveco Daily (nr 3)	€ 61.922	€ 3.220	€ 65.142	€ -			€ 65.142	Binnen de organisatie wordt door Openbare Werken gebruik gemaakt van diverse voertuigen voor het beheer in de Openbare Ruimte en de gladheidsbestrijding. In eerste instantie zijn deze vervangingen uitgesteld om de maximale duurzaamheid te behalen omdat dit nog niet voor alle soorten voertuigen mogelijk was. In december 2021 heeft B&W besloten over de vervanging van vervoermiddelen voor de buitendienst. Uitgangspunt is dat alleen bedrijfswagens zonder kraan- en kiepfunctie in een elektrische uitvoering worden aangeschaft. Er staat momenteel een lange levertijd voor de aanlevering van nieuwe vervoermiddelen. De verwachting is dat de levering van de nieuw aan te schaffen tracties in het voorjaar van 2023 zal zijn.	
250075 Iveco Daily (nr 7)	€ 86.259	€ 4.485	€ 90.744	€ -			€ 90.744	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250076 Iveco Daily (nr 9)	€ 92.153	€ 4.792	€ 96.945	€ -			€ 96.945	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250077 Iveco Daily (nr 10)	€ 64.400	€ 3.349	€ 67.749	€ -			€ 67.749	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250078 Iveco Daily (nr 11)	€ 77.500	€ 4.030	€ 81.530	€ -			€ 81.530	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250079 Tractor John Deere (nr 19)	€ 70.655	€ 3.674	€ 74.329	€ -			€ 74.329	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250080 Tractor John Deere (nr 7)	€ 47.657	€ 2.478	€ 50.135	€ -			€ 50.135	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250083 Epoke Igloo S2400	€ 24.600	€ 1.279	€ 25.879	€ -	24.732	24.732	€ 1.147	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.	
250085 Epoke Igloo S2400	€ 47.200	€ 1.168	€ 48.368	€ 24.732	22.722	47.454	€ 914	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.	
250087 Iveco Daily (nr 4)	€ 78.000	€ 4.056	€ 82.056	€ -			€ 82.056	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250088 Iveco Daily (nr 5)	€ 78.000	€ 4.056	€ 82.056	€ -			€ 82.056	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250089 Iveco Daily (nr 6)	€ 78.000	€ 4.056	€ 82.056	€ -			€ 82.056	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250090 John Deere (nr 17)	€ 40.000	€ 2.080	€ 42.080	€ -	35.950	35.950	€ 6.130	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.	
250092 Fiat (nr 22)	€ 40.000	€ 2.080	€ 42.080	€ -	36.340	36.340	€ 5.740	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.	
250093 Actiewagen	€ 12.500	€ 650	€ 13.150	€ -			€ 13.150	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250094 Hogedrukspuit	€ 35.000	€ 1.820	€ 36.820	€ -			€ 36.820	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250095 Mobilfoon	€ 30.000	€ 1.560	€ 31.560	€ -			€ 31.560	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250096 Groot en rijdend mat. Openbare Werk 2022	€ -	€ 13.150	€ 13.150	€ -			€ 13.150	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250097 Robotgrasmaaier 2x	€ 55.000	€ 2.860	€ 57.860	€ -	56.854	56.854	€ 1.006	Deze investering wordt afgesloten en het restantkrediet kan komen te vervallen.	
250098 Waterwagen	€ 25.000	€ 1.300	€ 26.300	€ -			€ 26.300	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
250099 Sneeuwschuiver LMT 2000	€ -	€ 6.011	€ 6.011	€ -			€ 6.011	Levering van de nieuw aan te schaffen tractie is in 2023.	
Overig totaal	€ 1.095.846	€ 74.858	€ 1.170.704	€ 24.732	€ 176.598	€ 201.330	€ 969.374		

	Begroot			Werkelijk			Restant	Status
	t/m 2021	2022	tm 2022	t/m 2021	2022	tm 2022		
Overhead								
230216 Investerings facilitair	€ 175.000	€ 9.100	€ 184.100	€ -	60.379	60.379	€ 123.721	Ieder jaar worden de investeringen conform het Instandhoudingsplan Facilitair aangewend. Voor 2022 stond o.a. de vervanging van bureaus, bureaustoelen en elektrische fietsen gepland. Dit heeft niet volledig plaatsgevonden. Er wordt voorgesteld het restantbedrag door te schuiven naar 2023.
230217 Vervanging stoelen	€ 16.500	€ 858	€ 17.358	€ -	15.244	15.244	€ 2.114	Ieder jaar worden de investeringen conform het Instandhoudingsplan Facilitair aangewend. De vervanging van stoelen heeft conform plaatsgevonden. Restantbudget nihil. Investering kan worden afgesloten.
230221 Vervanging meubilair wethouders	€ 25.000	€ 1.300	€ 26.300	€ -	25.000	25.000	€ 1.300	Ieder jaar worden de investeringen conform het Instandhoudingsplan Facilitair aangewend. De vervanging van meubilair wethouders heeft conform plaatsgevonden. Restantbudget nihil. Investering kan worden afgesloten.
230228 Inv.Duinwetering 101 (vm politiekantoor)	€ 1.185.000	€ -	€ 1.185.000	€ 1.191.396		1.191.396	€ -6.396	Voor de aankoop en de verbouwing van het pand aan de Duinwetering 101 te Noordwijk (politiebureau) is dit krediet ter beschikking gesteld. Het pand is bestemd voor multifunctioneel gebruik. Er zijn diverse verzoeken binnen gekomen bij de gemeente van diverse organisaties die op zoek zijn naar ruimte die zij kunnen huren. Vaak zijn ruimten te groot of juist te klein voor een organisatie. Hiervoor wordt het pand verbouwd. Deels is het inmiddels in gebruik genomen. Merendeels moet dat nog gaan gebeuren.
230229 Verb.+dzh.Duinwetering101(vm politiektr)	€ 1.300.000	€ 63.234	€ 1.363.234	€ 83.958	€ 109.044	193.002	€ 1.170.232	
230230 Inricht.+Verh.Duinwetering 101(pol.kntr)		€ -			€ 389	389	€ -389	
230233 Nieuwe raadzaal 2022	€ -	€ 2.006.953	€ 2.006.953	€ -			€ 2.006.953	Dit jaar is een aanvang gemaakt met het project Nieuwe raadzaal. Op dit moment is het project nog in de voorbereidende fase. Zodra er meer duidelijkheid is over de daadwerkelijke kosten zal er een voorstel aan de raad worden gestuurd.
230235 Huisv. gemeentelijke organisatie 2022	€ -	€ 9.951	€ 9.951	€ -	8.844	8.844	€ 1.107	Ieder jaar worden de investeringen conform het Instandhoudingsplan Facilitair aangewend. Voor dit budget is nog vloerbedekking vervanging etc. Restantbudget nihil. Investering kan worden afgesloten.
260228 Instandhouding AUT 2022 3jr	€ -	€ 591.224	€ 591.224	€ -	556.086	556.086	€ 35.138	Ieder jaar worden de investeringen conform het ICT Instandhoudingsbudget aangewend. Ook in 2022 is dit het geval geweest. Er zijn investeringen die in de praktijk goedkoper uitvallen of in de tijd een jaartje opschuiven. Dit resulteert in 2022 tot een verschil tussen begroot en werkelijk voor deze investering. Hier ligt het ICT Instandhoudingsplan aan ten grondslag.
260229 Instandhouding AUT 2022 4jr	€ -	€ 70.484	€ 70.484	€ -	67.000	67.000	€ 3.484	
260230 Instandhouding AUT 2022 5jr	€ -	€ 1.104.074	€ 1.104.074	€ -	633.458	633.458	€ 470.616	
260231 Instandhouding AUT 2022 15 jr	€ -	€ -	€ -	€ -			€ -	
260232 Instandhouding INF 2022 1/2jr	€ -	€ 17.826	€ 17.826	€ -	16.526	16.526	€ 1.300	Investering met nummer 260228 t/m260237 kunnen in 2022 worden afgesloten.
260233 Instandhouding INF 2022 3jr	€ -	€ 24.755	€ 24.755	€ -			€ 24.755	
260234 Instandhouding INF 2022 4jr	€ -	€ 735.684	€ 735.684	€ -	12.885	12.885	€ 722.799	
260235 Instandhouding INF 2022 5jr	€ -	€ 14.249	€ 14.249	€ -	14.249	14.249	€ -	
260237 Harmonisatie applicaties 2022	€ -	€ 307.682	€ 307.682	€ -	49.408	49.408	€ 258.274	
260238 Instandhouding INF 2022 10jr software	€ -	€ -	€ -	€ -	32.560	32.560	€ -32.560	In 2022 is een nieuw e-HRM pakket aangeschaft voor de gemeente Noordwijk. Ook in 2023 zullen hier nog kosten voor worden gemaakt. Het investeringsbedrag is gesplitst in twee onderdelen: software en implementatie. Deze investeringen zullen over 10 jaar worden afgeschreven. De kapitaallasten die hieruit voortvloeien komen in plaats van de kosten van het onderhoud en de licentie van het voorgaande HRM systeem. In de Voorjaarsnota 2023 zal er nog een kredietaanvraag volgen. De dekking is al geregeld.
260239 Instandhouding INF 2022 10 jr impl	€ -	€ -	€ -	€ -	103.885	103.885	€ -103.885	In 2022 is een nieuw e-HRM pakket aangeschaft voor de gemeente Noordwijk. Ook in 2023 zullen hier nog kosten voor worden gemaakt. Het investeringsbedrag is gesplitst in twee onderdelen: software en implementatie. Deze investeringen zullen over 10 jaar worden afgeschreven. De kapitaallasten die hieruit voortvloeien komen in plaats van de kosten van het onderhoud en de licentie van het voorgaande HRM systeem. In de Voorjaarsnota 2023 zal er nog een kredietaanvraag volgen. De dekking is al geregeld.
Overhead totaal	€ 2.701.500	€ 4.957.374	€ 7.658.874	€ 1.275.354	€ 1.704.957	€ 2.980.311	€ 4.678.563	
Totaal	€ 83.717.920	€ 23.986.324	€ 107.704.244	€ 35.265.818	€ 18.256.690	€ 53.522.506	€ 54.181.738	

Lijst van afkortingen

Lijst met afkortingen	
Afkorting	Omschrijving
A	
AUT	automatisering
B	
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BCF	btw-compensatiefonds
Bibop	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIZ	Bedrijven Investerings Zone
BKOR	Beeldende Kunst in Openbare Ruimte
BO	Bollenstreek Omroep
boa	buitengewoon opsporingsbeambtenaar
btw	belasting toegevoegde waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BW	Beschermd Wonen
C	
ca.	circa
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CDA	Christen-Democratisch Appèl
cfm	conform
D	
DatCan	datagedreven innovatie canvas
DIV	digitale informatievoorziening
DROP	Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
E	
F	
G	
Gemma	Gemeentelijke Model Architectuur
GEO	geografisch
H	
I	
ICT	informatie- en communicatietechnologie

Lijst met afkortingen	
Afkorting	Omschrijving
IDO	Informatiepunt Digitale Overheid
IGM	Informatie- en gegevensmanagement
INF	informatisering
IPO	initial public offering
ISD	Gemeenschappelijke Regeling Intergemeentelijke Sociale Dienst
ISK VO	Internationale Schakelklas Voortgezet Onderwijs
J	
JOV	Juridisch - openbare orde - veiligheid
K	
KCC	Klantcontactcentrum
KPI	kritieke prestatie-indicator
L	
LIS	Lisse
M	
MKB	midden- en kleinbedrijf
MKBA	maatschappelijke kosten-batenanalyse
MO	Maatschappelijke Opvang
N	
NL	Nederland/Nederlandse
NWK	Noordwijk
O	
ODWH	Omgevingsdienst West-Holland
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OV	openbaar vervoer
OZB	onroerendezaakbelastingen
OZB	
P	
PDCA	Plan Do Check Act
PLOOI	Platform Openbare OverheidsInformatie
POH	praktijkondersteuner huisartsen
PRIS	Parkeer Route Informatiesysteem
PvA	Plan van Aanpak
Q	
Q	kwartaal
QR	Quick Response

Lijst met afkortingen		
	Afkorting	Omschrijving
R		
	RET	Regionale Experttafel
	RIEC	Regionale Informatie- en Expertise Centrum
S		
	SiSa	Single information, Single audit (specifieke uitkeringen)
	SJC	Sint Jeroens Club
	SO Zorg	Serviceorganisatie Zorg
	SP	sportpark
	SPUK	Specifieke Uitkering
	SUP	Single Use Plastics
T		
	t/m	tot en met
	TYL	Teylingen
U		
V		
	VAB	vuilafvoerbedrijf "Duin- en Bollenstreek"
	VFL	Verordening Fysieke Leefomgeving
	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
	VRHM	Veiligheidsregio Hollands Midden
	VTH	Vergunning - toezicht en handhaving
	VVE	Voor en Vroegschoolse Educatie
	VZ	verslavingszorg
W		
	Wep	Wet elektronische publicatie
	Wmebv	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
	Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
	Woo	Wet open overheid
X		
Y		
Z		

5. Controleverklaring

Gemeente Noordwijk

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Churchillplein 5D, 6e etage
Postbus 85745
2508 CK Den Haag

T: +31 (0)70 358 90 00
F: +31 (0)70 350 20 20

denhaag@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022, inclusief erratum 2022, van de gemeente Noordwijk te Noordwijk gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening, inclusief erratum 2022, een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeente Noordwijk op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2022;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2022;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld;
- 5 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 6 erratum jaarstukken 2022 gemeente Noordwijk.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Noordwijk zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.700.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Als onderdeel van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de gemeente en haar interne beheersingsomgeving. Wij hebben een frauderisicoanalyse uitgevoerd met als doelstelling het identificeren en inschatten van mogelijke risico's op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude. Wij hebben onze frauderisicoanalyse besproken met het college en de auditcommissie.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij geconcludeerd dat wij geen frauderisico zien ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat een opbrengststroom vast kan zijn, waarop de gemeente geen invloed heeft (zoals de rijksbijdrage en specifieke uitkeringen vanuit het rijk) of dat een opbrengststroom geen materiële omvang heeft of dat een opbrengststroom bestaat uit een grote hoeveelheid kleine, routinematige, niet materiële transacties waardoor de kans op een materiële fraude laag is.

In onze frauderisicoanalyse hebben wij de volgende frauderisico's geïdentificeerd en geëvalueerd in het kader van onze controle.

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Het college of management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Een incentive van het college of management zou hierbij kunnen zijn om op die wijze een betere financiële situatie of prestatie te presenteren. Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Analyseren en beoordelen van op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- Analyse van aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- Beoordelen van belangrijke schattingen en de schattingsprocessen van het college of management zoals de waardering van de grondexploitaties, vaste activa en debiteuren en het toereikend zijn van voorzieningen. Hierbij hebben we in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college bij deze posten. Wij hebben onder meer de volgende werkzaamheden verricht:
  - Met betrekking tot de voorraden hebben wij de plausibiliteit van de uitgangspunten op projectniveau gecontroleerd aan de hand van de economische inputparameters alsook backtestingwerkzaamheden. Daarnaast hebben we de toereikendheid van de verliesvoorzieningen en de nauwkeurigheid en volledigheid van de tussentijdse winstneming gecontroleerd;
  - Met betrekking tot de activa hebben wij vastgesteld of er sprake is van duurzame waardeverminderingen;
  - Met betrekking tot vorderingen hebben wij de inschatting van het college van de inbaarheid van de vordering en diens gevolgde de omvang van de voorziening dubieuze debiteuren gecontroleerd.
  - Met betrekking tot de voorzieningen hebben we vastgesteld dat de uitgangspunten voor de voorziening wethouderspansioenen plausibel zijn.
- Beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening om;
- Doornemen van notulen van vergaderingen van het management, college en de raad.

Naast bovenstaande hebben wij, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd en het bestaan vastgesteld van de beheersingsmaatregelen op organisatieniveau zoals het M&O-beleid en de gedragscode, alsmede de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten, het maken van schattingen en het bewaken van projecten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken.

Het risico dat transacties worden aangegaan op basis van corrupt handelen

De gemeente opereert in een sector met een verhoogd corruptierisico (overheid). Bovendien lopen er door de gemeente transactiestromen met een relatief grote omvang (transactie risico). Er is hierdoor sprake van een verhoogd inherent risico dat er materiële transacties worden aangegaan op basis van corrupt handelen (ondermijning). In lijn met NBA-praktijkhandreiking 1137 hebben wij een corruptierisico geïdentificeerd, die wij als frauderisico kwalificeren. Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- Door middel van het uitvoeren van een spendanalyse hebben wij gecontroleerd of inkopen groter dan € 215.000 voor diensten en leveringen en € 5.382.000 voor werken, over de afgelopen vier jaar, rechtmatig zijn aanbesteed.
- Beoordelen van de totstandkoming van de marktconformiteit van de overige inkopen (investeringen), groter dan de uitvoeringsmaterialiteit en kleiner dan de Europese aanbestedingsgrens van werken, en overige materiële opbrengsten (grondverkoop en bouwleges).

Wij zijn gedurende de gehele controle alert geweest op indicaties van (mogelijke) fraude of corruptie. Daarnaast hebben wij middels een schriftelijke bevestiging door het college laten bevestigen dat alle gevallen van (mogelijke) fraude zijn gemeld aan ons. Wij hebben tijdens onze controle geen specifieke aanwijzingen gekregen voor (een vermoeden van) fraude.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college heeft in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van de gemeente om de door haar geïdentificeerde risico's op te vangen en haar bedrijfsvoering voort te zetten voor tenminste 12 maanden na het opstellen van de jaarrekening. De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. Als onderdeel van onze controle hebben wij deze veronderstelling met het college geëvalueerd aan de hand van de tot het moment van het verstrekken van deze controleverklaring beschikbare informatie waaronder de begroting en de financiële kengetallen inclusief de weerstandsratio. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente een sluitende meerjarenbegroting heeft.

Wij hebben, op basis van de verkregen controle-informatie, overwogen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Eventuele relevante gebeurtenissen na balansdatum die haar effect kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente zijn toereikend toegelicht in de toelichting op de balans. Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht:

- Wij hebben kennisgenomen van de analyse in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van het college en overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Wij hebben met het college de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten besproken.
- Wij hebben kennisgenomen van de meerjarenbegroting 2023-2026 in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.
- Wij hebben vastgesteld dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering.
- Wij hebben inlichtingen ingewonnen over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.

Op basis van onze kennis en ons begrip van de organisatie, verkregen tijdens onze jaarrekeningcontrole, en de financiële positie van de gemeente, zoals deze blijkt uit de jaarrekening, vinden wij het hanteren van de continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente niet langer in staat is om de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

C. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening, inclusief erratum 2022, en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

D. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 27 juni 2023

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend.

S.M. Turenhout RA

Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk
☎ +31 (0)71 36 60 600
✉ gemeente@noordwijk.nl
🌐 noordwijk.nl